C i
XIV
46.

N12<526908163 021
LS
ubTÜBINGEN
G W

Malayāḷam Panchatantram
writ(t)en by H. Gundert
1857

Tellichery

Ci XIV 46.

പഞ്ചതന്ത്രം

തലശ്ശെരിയിലെ ഛാപിതം

൧൮൫൭ 1857

1.

Ct. XIV. 46.

K. UNIV. BIBL. TÜBINGEN

1.

പഞ്ചതന്ത്രം

പഞ്ചമരാഗം കൊണ്ടു പാട്ടുകൾ പാടുന്നൊരു പഞ്ചവർണ്ണ
ക്കിളിപ്പൈതലേ നീ മാണിക്യമേ പഞ്ചസാരയും തേനും പായസംഗു
ളങ്ങളും പഞ്ചമേനിയെ തരുന്നുണ്ടു ഞാനെടോ ബാലെ - പ
ഞ്ചതന്ത്രമാം മഹാനീതിശാസ്ത്രത്തെ സ്വയം പഞ്ചധാ വിഭാഗിച്ചു
പാട്ടുപാടുകവേണം -- എന്നതു കേട്ടു കിളിപ്പെൺകിടാവുരചെ
യ്താൾ - എന്നുടെ ഗുരുക്കന്മാരന്തണപ്രവരന്മാർ മന്നിടത്തിലവനീ
ശ്വരന്മാരായതും സന്തതമാക്കുവരം നൽകുവാൻ മൂലമായതും ഞാ
ങ്ങിനെയുള്ള മഹാത്മാക്കളുടെ പ്രസാദത്താൽ എന്നുമെ ഭംഗം കൂടാ
തിന്നു ഞാനുരചെയ്യാം - ശ്രീമദ്ബൃഹസ്പതി ശുക്രനും വേദവ്യാസ
ൻ ധീമതാം വരൻ വിഷ്ണുഗുപ്തനാം ചാണക്യനും കാമന്ദി പരാശരൻ
മറ്റുള്ള ബുധന്മാരും സാമദാനാദി നീതിശാസ്ത്രകർത്താക്കളെല്ലാ
മെന്നങ്ങനങ്ങളെയെല്ലാമങ്ങലിച്ചുകൊണ്ടു സങ്കനപ്രസാദ
ത്താൽ ശാസ്ത്രമൊന്നുരചെയ്യാം - ഗ്രന്ഥവിസ്താരഭയമുള്ള ബാ
ലകന്മാർക്കും അന്തരംഗത്തിൽ ബോധമില്ലാത്ത ജനങ്ങൾക്കും
ചന്തമോടറിവാനായി പഞ്ചതന്ത്രാഖ്യം നീതിഗ്രന്ഥതാല്പര്യം കി
ഞ്ചിൽ ഭാഷയായി ചൊല്ലീടുന്നേൻ -

പാടലാധരിമാർക്കു കേളിസങ്കേതസ്ഥാനം പാടലീപുത്രമെ
ന്നൊരു മഹാപുരം പാടകൾക്കിടങ്ങുകൾ വാടികളങ്ങാടികൾ നാ
ടകശാലകളും നാഗരസ്ഥാനങ്ങളും പാടകാലയങ്ങളും ഹസ്തി
മന്ദിരങ്ങളും ഘോടകാവാസങ്ങളും ചേടികാഗേഹങ്ങളും മാടവും
മഹാമണിമേടകൾ മഠങ്ങളും മാട്ടുക്കൂട്ടുകൾ മണിതോരണശ്രേണി
കളും തോട്ടുകൾ ഗോപികളും കൂപങ്ങൾ കുളങ്ങളും കെട്ടുകൾ കൂടാതു
ള്ള കേളിസൌധാദികളും കോട്ടകൾ കിടങ്ങുള്ള കോരപുക്രൊ

ഷ്ടകവും വീടുകൾ തൊറും ധനധാന്യസംഭാരങ്ങളും ശൈവമന്ദി
രം വിഷ്ണുക്ഷെത്രവും ബുദ്ധാലയം ദെവതാഗെഹം ബ്രാഹ്മണാ
ഗാരങ്ങളും — ഏവമുള്ളൊരു മഹാരാജമന്ദിരത്തിൽ ദെവ
നായകൊപമൻ ഭൂപതി സുദർശനൻ വീൎയ്യവാൻ വിദ്യാശാലി വിത്ത
വാൻ വിവെകവാൻ കാൎയ്യസാരജ്ഞൻ പ്രാജ്ഞൻ കാമസന്നിഭാ
കാരൻ താമസിക്കാതൊരൊരൊ സൽക്കൎമ്മം ദിനെ ദിനെ ഭൂമി
ദെവന്മാരെക്കൊണ്ടാദരാൽ ചെയ്യിച്ചു — എന്നതിന്മൂലം മഹാ
ഭാഗ്യവാൻ മഹീപാലൻ നന്ദനന്മാരെ ലഭിച്ചിട്ടാനെട്ടവര
ത്താ — നന്ദനന്മാൎക്കു ചെറ്റും വിദ്യയില്ലായ്കമൂലം മന്ദഭാഗ്യൻ താ
നെന്നു ദുഃഖിച്ചു സുദൎശനൻ ചിന്തിച്ചു മനക്കാമ്പിൽ വിദ്യയും വിവെ
കവും സന്ധിവിഗ്രഹാദിയും നീതിയും വിനീതിയും സന്താനം ഗ്രഹി
ക്കാത പുത്രരെക്കൊണ്ടു കാൎയ്യമെന്തുള്ളു ശരീരികൾക്കെത്രയും
ഭാരം കഷ്ടം — ഗൎഭമുണ്ടാകാത്തുള്ള ഗൊവിനെ വളൎത്തുന്ന ദുൎഗ്ഗമാ
ൎഗ്ഗഫലമെന്തഹൊ വിചാരിച്ചാൽ പെറ്റുവന്നാലും കാഴ്ചയി
ല്ലെന്നു വന്നാൽ ഏറ്റവും മഹാദുഃഖമപ്പുത്രരാൽ തന്നെ — പു
ണ്യമില്ലാത ബഹുസന്തതിപ്രഭാവഫലം എണ്ണമെറ്റുണ്ടെന്നവ
രുത്താൻ മാത്രം കൊള്ളാം — ധന്യനൊന്നാകിലൊരു നന്ദനന്മാ
ത്രമതി — തന്നുടെ കുലം പരിത്രാണവും ചെയ്യുമവൻ — വല്ലാതതന
യന്മാരില്ലായ്കതന്നെ ഗുണം വല്ലഭെക്കുടൻ ഗൎഭം ഛിദ്രിക്കതെന്നാസു
ഖം — ഉത്തമനല്ലാത്തുള്ള പുത്രനുണ്ടായാലന്നൊ ചത്തുപൊയാലും
കൊള്ളാം പുത്രിയെന്നാലും കൊള്ളാം — തന്നുടെ മഹിഷിതാൻ
മച്ചിയായാലും കൊള്ളാം — താനൊരു വിവാഹവും ചെയ്തീലെന്നാ
ലും കൊള്ളാം — വിത്തവും സൌന്ദൎയ്യവുമൊക്കെയുണ്ടെന്നാകിലും
വിദ്യയില്ലാത സുതന്മാരായാൽ സുഖമില്ല — ദാനശീലത്വം കൊ
ണ്ടും ശാസ്ത്രനൈപുണ്യം കൊണ്ടും മാനനീയനാമൊരു പുത്രനൊ
ടാനില്ലാൾ പുണ്യവാന്മാൎക്കെന്നും സംഗതി വാഴ്ത്തുകാണം — പുണ്യ

ഷിനമാക്കൊരു പുത്രന്മാരായാലവൻ ഘൊരമാം രൊഗം പൊ
ലെ ക്രൂരമാം വിഷം പൊലെ ദാരുണൻ മഹാപാപി തൻ കുലം മുടി
ച്ചിടും — യൌവനം ദ്രവ്യസമ്പ്രാഭവം മൂഢത്വവും കൂടിയം ചെരുന്നി
യം നാശകാരണമൊന്നൊന്നാം — എന്നതിലനർത്ഥത്തിനൊന്നുമാ
ത്രമെ പാത്രമിതെന്നെന്തിന്നാലും ഏകത്തിൽ സത്രവിഷ്ടാ
ൽ — നമ്മുടെ മക്കൾക്കിപ്പൊൾ ധർമ്മബുദ്ധിയുമില്ല നിർമ്മലവിവെകവു
നീതിശാസ്ത്രവുമില്ല — ദുർമ്മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ മനസ്സു സക്തികളെല്ലാവർക്കു
മെല്ലായിലുണ്ടു താനമെന്തു ഞാൻ ചെയ്യെണ്ടു — ആരുവാ
നൊരു ശാസ്ത്രിപ്രൌഢനെന്നത്ര വന്നു ചാരുവാ നീതിശാസ്ത്രമിവ
രെ ബൊധിപ്പിച്ചു സാരമാം പുനൎജ്ജന്മമിവൎക്കു സമ്പാദിപ്പാൻ
ധീരനായുള്ളൊരാ നിന്തിരിപ്പാതിടത്തനിതിലിപ്പൊൾ —

ഭൂമിപൻ സുദർശനനിങ്ങിനെ വിചാരിച്ചു ഭൂമിനിമാരൊരൊടാ
ന്റിസ്ഥാദരാൽ ചെവ്വുകാലം സൊമശർമ്മാവെന്നൊരു ഭൂമിദെവാ
ഗ്രസരൻ സൌമ്യവാൻ ദെവപ്രിയൻ നീതിശാസ്ത്രാംഭൊനിധി
വിശ്രുതൻ ബൃഹസ്പതിസന്നിഭൻ അത്ര വന്നു വിശ്രമിച്ചരചനൊടി
ങ്ങിനെ ചൊല്ലീടിനാൻ — മന്നവ കെൾക്ക ഭവാനാറുമാസത്തിനു
ള്ളിന്നുടെ സുതന്മാൎക്കു നീതിശാസ്ത്രങ്ങളെല്ലാം മനൊജ്ഞമാ
യാതെ കണ്ടു സാദരം ഗ്രഹിപ്പിക്കാം ഉന്നതന്മാരായ് വരുത്താമരാ
ധ്യം വരും — എന്നതു വന്നില്ലെങ്കിലെന്നെ നീ നിന്റെ രാജ്യത്ത
ന്നിൽ നിന്നാട്ടിപ്പുറത്താക്കുകെ വെണ്ടുന്നു — എന്നതു കെട്ടു നൃപ
ൻ നിർഭരം പ്രസാദിച്ചു തന്നുടെ തനൂജന്മാരെ വിളിച്ചുടൻ സൊ
മശർമ്മാവിന്നു ഭിക്ഷെ ശ്രെഷ്ഠന്റെ സമീപത്തായ്മന്ദം നിന്നായ്പറഞ്ഞാ
ക്കിനാൻ വിദ്യാഭ്യാസെ — സൊമശർമ്മാവും മുദാ രാജനന്ദനന്മാരെ
സാമദാനാദികളാം നീതിശാസ്ത്രങ്ങളെല്ലാം സാദരം ഗ്രഹിപ്പിപ്പാ
ൻ സ്ഥൈര്യതാനാരംഭിച്ചു സൽകഥാഖ്യാനമെന്നതെല്ലാരുമായു
ങ്ങളുടെ — പഞ്ചതന്ത്രങ്ങളെല്ലാം പാർത്ഥിവന്മാർക്കു ധർമ്മമഞ്ചിലും

പ്രധാനമായുള്ളൊന്നു മിത്രഭെദം — നല്ലൊരു സുഹൃല്ലാഭമെന്ന
തു രണ്ടാം തന്ത്രം — ചൊല്ലുവൻ പിന്നെ സന്ധിവിഗ്രഹം മൂന്നാം ത
ന്ത്രം — ലബ്ധനാശമെന്നല്ലൊ ചൊല്ലുന്നു നാലാം തന്ത്രം സിദ്ധ
മാമസമ്പ്രെക്ഷ്യകാരിത്വമഞ്ചാം തന്ത്രം — [സംസ്കൃത പഞ്ചതന്ത്ര
ത്തിൽ രാജാവിന്റെ പെർ അമരശക്തി എന്നും നഗരനാമം മഹി
ളാരൊപ്യം എന്നും ഗ്രന്ഥവിന്റെ പെർ വിഷ്ണുശൎമ്മാവെന്നും കെൾക്കുന്നു —
പഞ്ചതന്ത്രത്തെ നിൎമ്മിച്ചവൻ വിഷ്ണുശൎമ്മാവ് തന്നെ എന്നുള്ളതും
ശ്ലൊകത്തിൽ ഉണ്ടു — എങ്ങിനെ എന്നാൽ

സകലാൎത്ഥശാസ്ത്രസാരം ജഗതിസമാലൊക്യ വിഷ്ണുശ
ൎമ്മെദം।
തന്ത്രൈഃ പഞ്ചഭിരെതച്ചകാര സുമനൊഹരം ശാസ്ത്രം॥
കഥാമുഖം മുതൽ]

൧. മിത്രഭെദം എന്ന പ്രഥമതന്ത്രം

എങ്കിലൊ പണ്ടു മഹാസിംഹവും വൃഷഭവും തങ്ങളിൽ ചെൎന്നു
സിംഹവും കാളയും മഹാസ്നെഹമായി വാഴും കാലം ഏഷണിക്കാരനാകുന്ന
ജംബുകൻ ചെന്നു കൂടി ദുഷണം പറഞ്ഞവർ തങ്ങളിൽ ഭെദിപ്പി
ച്ചു — ധൃഷ്ടനാം ക്രൊഷ്ടാവിനെ ജംബുകനെന്നു ചൊല്ലു — ദുഷ്ടമാ
ക്കെണമെങ്കിലായവൻ കുറുനരി — അക്കഥാവിശെഷത്തെ വിസ്ത
രിച്ചുരചെയ്കെക്കെണമെന്നു നൃപനന്ദനന്മാരുഞ്ചൊന്നാ
ർ —

ഉണ്ടു പൊൽ മഹിതലെ മഹിളാരൊപ്യമെന്നു* പെരുള്ള
പുരം ദക്ഷിണരാജ്യത്തിൽ വൎദ്ധമാനനെന്നൊരു വ്യാപാരി
ചെട്ടിശ്രെഷ്ഠൻ വൎദ്ധിതദ്രവ്യൻ ദ്രവ്യതൃപ്യനായി പൊൽ
വിത്തസമ്പത്തു കൊണ്ടു വിത്തനാഥനെ പൊലും ജിത്തത്തിലൊ

* മഹിളാരൊപ്യം — സം —

അബഹുമാനവുമവനില്ലാ— തദ്ധനങ്ങൾക്കുചെറുസംഖ്യയില്ലെന്നാ
കിലും വർദ്ധനം വ്യാപാരങ്ങൾക്കൊട്ടുമെകുറവില്ലാ— അങ്ങിനെ വെണ
ണ്ടാനമർത്ഥമുണ്ടായാലതുതങ്ങളെയത്നചെയ്തുവർദ്ധിതമാക്കീടെ
ണം— മുന്നമെ ലഭിക്കാത്തുള്ളർത്ഥങ്ങൾ ലഭിക്കെണം— പിന്നെയും ല
ഭിച്ചതു സാദരം രക്ഷിക്കെണം— രക്ഷിതധനം പിന്നെസന്തതം വ
ർദ്ധിപ്പിച്ചു തൽക്ഷണം സൽപാത്രങ്ങൾക്കർപ്പണം ചെയ്തീടെണം രക്ഷ
ണം ചെയ്തില്ലെന്നാൽ തൽക്ഷണം നശിച്ചീടും— ലക്ഷണമതിന്നു
കർപ്പൂരമെന്നറിഞ്ഞാലും കർപ്പൂരം മുളകുമിട്ടിങ്ങിനെ സൂക്ഷിക്കാഞ്ഞാ
ൽ എല്ലാമെന്നറിയാതെ നാസ്തിയാമെന്നവെണ്ടു— പെട്ടിയി
ൽ ധനംപൂട്ടികെട്ടിയങ്ങിരിക്കയും പട്ടിണിയിട്ടുകൊണ്ടു താനങ്ങുകി
ടക്കയും യഷ്ടിക്കില്ലാതതു നേരാണമൊ കഷ്ടം കഷ്ടം ചെട്ടികൾക്കു ഉ
ചിതമല്ലെടൊ ബാലന്മാരെ— അർത്ഥമുണ്ടായാലതുകൊണ്ടനുഭവി
ക്കാഞ്ഞാലർത്ഥമുള്ളോരുമിരപ്പാളിയുമൊരുപൊലെ— ബുദ്ധി
മാനായുള്ളൊരു ധനവാൻ ധനങ്ങളിൽ പത്തിലൊന്നർത്ഥികൾ
ക്കു ദാനവും ചെയ്തീടെണം— സൽക്കാരവ്യയം തന്നെ രക്ഷണംദ്ര
വ്യത്തിനെന്നുള്ളതില്ലെല്ലാവർക്കും ബോധമുണ്ടായീടെണം— വട്ട
മുള്ളൊരുകുളമെങ്കിലും ജലം വന്നുകെട്ടിനില്ക്കുമ്പൊൾ തീരംപൊ
ട്ടിവാർന്നൊക്കെപ്പൊക്കും— ഒക്കവെ ചുറ്റിൽകൂടെ വാർത്തുവാർത്തി
രുന്നാകിൽ പൊകയില്ലതിലുള്ള വെള്ളമെന്നറിയെണം— എന്ന
തുപൊലെ മഹാബുദ്ധിമാൻ വർദ്ധമാനൻ പിന്നെയും ധനമാർജ്ജി
ക്കെണം എന്നുറച്ചു വൺചാട്ടുമുണ്ടാക്കി ദ്രവ്യമായതിലെറികൊ
ണ്ടു നാട്ടുകൾ തൊറും ചെന്നു വ്യാപാരം ചെയ്തീടുവാൻ നന്ദിപൂണ്ടുടൻ
പുറപ്പെട്ടിതു ചെട്ടിശ്രെഷ്ഠൻ— * നന്ദനസാരഥെ ഗെഹരക്ഷണത്തി
നമാക്കി— നന്ദികൻ സഞ്ജീവകനിങ്ങിനെ നാമത്തൊടെന

---

* ശാനെകാരച്ചാക്ഷ്സമ്പൂർണ്ണയായുള്ളഭൂമിയൊക്കെയും
കാര്യൊൻ പുറപ്പെടാന്തവൺകിനെറ്റിൽ തവളൊയ്മൻ-സ-

ഷ്ടികൾതനികരങ്ങളിഹമുമ്പെതന്നെ—നന്ദികനെന്നുമൊന്നാ
ൽകാളകളെന്നുപനന്ദനന്മാരെന്നിങ്ങൾക്കത്ഥമുണ്ടായിട്ടെ
ണാം—മന്ദമെന്നിയെരണ്ടുനന്ദിനിവീരന്മാരെയൊന്നിച്ചുശകട
ത്തിൽബന്ധിച്ചുതാനമെറി—ഘോരമാംകാന്താരത്തിൽപുക്കട
ൻശമിക്കയൊൾഭാരത്തെവലിച്ചുകൊണ്ടൊടുന്നൂറ്റന്മാരിൽ
സാരനാംസഞ്ജീവകന്തന്നുടെപാദന്തന്നിൽക്രൂരമാംപാഷാണം
വന്നടിച്ചുകാലുമ്പൊട്ടിപ്പെട്ടന്നുമഹീതലെവീണപ്പൊൾവദ്ധമാ
നൻകെട്ടഴിച്ചങ്ങുവിട്ടുകാട്ടിലങ്ങൊരുദിക്കിൽവെള്ളവുംപുല്ലും
കാട്ടിരക്ഷിപ്പാൻഭൃത്യന്മാരെഉള്ളതിൽനാലുപെരെപാർപ്പിച്ചുവന്നു
കളവെ—ഒററയായിചമഞ്ഞൊരുക്രൂറനെക്കൊണ്ടുന്തന്റെ
മററുള്ളഭൃത്യന്മാരെക്കൊണ്ടുമഞ്ഞുകടത്തെത്തെറെറനുവലിപ്പി
ച്ചുതല്ലുരന്തന്നിൽചെന്നുപററിയെന്നതെവെണ്ടു—പാരമായി
ച്ചുന്നൊരുകാളയെരക്ഷിപ്പാനായിപാക്കുന്നഭടന്മാരുംകാനനം
കണ്ടുപെടിച്ചൊക്കെവെമാറിപ്പൊന്നു—കാളയുംചത്തുപൊയെ
ന്നുള്ളൊരുഭൊഷ്കുണ്ടാക്കിനിളവെന്നടന്നുകൊണ്ടായവൻവീ
ട്ടിൽപുക—

[അരക്ഷിതംതിഷ്ഠതിദൈവരക്ഷിതം
സുരക്ഷിതംദൈവഹതംവിനശ്യതി
ജീവത്യനാഥൊപിവനെവിസജ്ജിതഃ
കൃതപ്രയത്നൊപിഗൃഹെനജീവതി]

ജീവശെഷത്തിൻപ്രഭാവംകൊണ്ടുസഞ്ജീവകൻജീ
വിച്ചുപത്തുകവെപാദവുംനെരായ്ക്കുന്നവെള്ളവുംനല്പുല്ലുംത
ന്നെപ്പുഷ്ടമുള്ളകാട്ടിൽവെള്ളത്തായുള്ളവൻവെള്ളിമാമലപൊ
ലെമുഷ്കരനടന്നങ്ങുമുകളറയിട്ടന്നൊരംഗികൾക്കുമുഴങ്ങുന്നശ
ബ്ദംകൾപെടിക്കുന്നു—അക്കാലമൊരുസിംഹംപിംഗലകാഖ്യ
മഹാവിക്രമിമഹാഘൊരൻവിശ്വവിശ്രുതൻവീരൻഅക്കാ

ട്ടിന്നയിപതിവക്കൊണക്കാരൻ തത്രപൊക്കമെറ്റുന്ന ഗിരിഗഹ്വരെ
മെവിട്ടുന്നു — സ്നാനവുമില്ല തത്വജ്ഞാനവുമില്ല വിഷ്ണുധ്യാനവുമില്ല
വിദ്യാഭ്യാസവുമില്ലെന്നാലും വിക്രമം കൊണ്ടു വിശ്വം ജയിച്ചു വിപി
നത്തിൽ ചക്രവൎത്തിയായ്വന്ന കെസരിപ്രവരന്താൻ — ഹസ്തങ്ങ
ൾ കൊണ്ടു മഹാഹസ്തിവീരന്മാരുടെ മസ്തകം കുത്തിപ്പിളൎന്നാസ്ഥ
ശങ്കമാം വെണ്ണം രക്തവും പാനഞ്ചെയ്തു മുത്തുരത്നങ്ങൾ നഖെ
കൊത്തു കൊണ്ടാടിച്ചാടിപ്പൂൎത്തു കൊണ്ടേറക്കാരൻ — പാൎത്താ
ലന്തന്നിൽ സിംഹം സിംഹമെന്നതു കെട്ടാൽ പാൎത്ഥിവന്മാരും ക്രൂ
ടപെടിച്ചു വിറക്കുന്നു — പാൎത്ഥിവാത്മജന്മാരെ നിങ്ങൾക്കു ബൊധി
ക്കെണം കീൎത്തിയുണ്ടാവാൻ ഭുജവിക്രമന്തന്നെ മൂലം — ഇങ്ങിനെ
ഗിരിഗുഹാഗൎഭത്തിൽ വസിക്കുന്നു പിംഗലാഖ്യനാം മഹാകെസരി
വീരന്താനും —

ഏകദാ ജലം കുടിച്ചീടുവാൻ പുറപ്പെട്ടു ലൊകവിശ്രുതമായ യ
മുനാതീരെ ചെന്നു വെള്ളവും കുടിച്ചു കൊണ്ടുള്ളവും തണുപ്പിച്ചു പ
ള്ളയും വീൎത്തു മെല്ലെ പൊവാനായ് പുറപ്പെട്ടു — വണ്ടു കെട്ടറിവില്ലാ
ത്തുള്ളൊരു ശബ്ദം കെട്ടു രണ്ടു ചൊടിഞ്ഞു വാങ്ങിക്കിഞ്ചന ഭയപ്പെട്ടു മൂ
ൎക്കരനാകുന്നൊരു ക്രൂരന്റെ കണ്ഠധ്വനം മൂക്കുറ ശബ്ദമെന്നമ
ന്ത്രിമാർ ചൊല്ലീടുന്നു — കെസരിശ്രെഷ്ഠനതു കെട്ടിട്ടുമില്ലമുന്നം — എ
കവലമിടിപൊലെ കെട്ടപ്പൊൾ ഭയപ്പെട്ടു — തത്ര വന്നിതു മഹാമ
ന്ത്രിയാം ക്രൊഷ്ടാവിന്റെ പുത്രന്മാരിരുവരുമത്രയും സാമ
ൎത്ഥന്മാർ അഗ്രജൻ കരടകൻ — സൊദരൻ ദമനകൻ വ്യഗ്രമെ
മന്ത്രിയെയവർ തങ്ങളിലുരചെയ്തു — സൊദരൻ ദമനകൻ ചൊ
ദിച്ചു വലുതക്കെവെ സാദരം സ്തുകിച്ചാലുമഗ്രജാ മഹാത്മാവെ — ന
മ്മുടെ സ്വാമിക്കിപ്പൊളെന്തൊരു ഭയമുള്ളിൽ ദുൎമ്മദം വിട്ടു പാരമ്പി
നനായ് ചെയ്തു വീടുന്നു — ചൊല്ലിനാനതു നെരമഗ്രജൻ കരടകൻ വ
ല്ലതുമാകട്ടെ കിൻ കാൎയ്യമില്ലതു കൊണ്ടു — കാൎയ്യമില്ലാതവസ്ഥ

ചിന്തിച്ചുപ്രവൃത്തിച്ചാൽകാരണംകൂടാതുള്ളൊരനത്ഥംഭവി
ച്ചിടും- പണ്ടൊരുകുരങ്ങച്ചൻപാതിയുള്ളൊരാരംഭത്തെക്കൊണ്ടു
ടൻതരക്കെട്ടുചത്തതുകേട്ടിട്ടില്ലെ- ഞാനതുള്ളപ്പൊകെ
ട്ടിട്ടില്ലെന്നുസഹോദരൻ- വാനരാപായംകേട്ടുകൊള്ളുന്ന
കരടകൻ-

വമ്പനാമൊരുത്തൻതന്നുടെനാട്ടിൽനല്ലൊരമ്പലം
2. കുരങ്ങി നാക്രിയാ ലപായം
കെട്ടുവാനുറ്റുകൂടവുംകൂടെവീണു- ആയതുപണിചെയ്വാ
നാശാരിപ്പണിക്കൾആയതത്രഹാമരംകാമരംവെ
ച്ചുകാട്ടിൽഇരുപ്പുള്ളൂടന്ന്കൊണ്ടാണികൾപൊടിപ്പൊട്ടിത്താ
ഷക്കൂടാതെതപാക്കിവിളന്നിത്തിക്കൊണ്ടു- ഭക്ഷണത്തിനുകാ
ലമാകയാൽപണിചെയ്യുന്നതക്ഷകപ്പണിക്കൾഗ്രാമത്തിൽപൊ
യനേരം- മർക്കടക്കൂട്ടംപലദിക്കിന്നുചാടിച്ചാടിതക്കത്തിൽ
ത്തവന്നുനിറഞ്ഞുദേവാലയെ- ആയതിലൊരുമരംചാടി
താൻചാടിച്ചെന്നുഅൎദ്ധമിന്നിരിക്കുന്നദാരുവിങ്കലെറി- ര
ണ്ടുഭാഗത്തുകാലുംകത്തിവാൽതൂക്കിക്കരംകൊണ്ടുടൻകു
റ്റികല്ലുക്കിട്ടുവാനരംഇച്ചു- അന്നേരമതിന്റെവിള്ളലി
ൽകുരങ്ങിന്റെഅണ്ഡവുംകാലുംഅപ്പെട്ടുപോയന്നുമെബോധിച്ചീ
ല- തട്ടിയങ്ങെല്ലിച്ചൊരുകുറ്റിമേൽബലമൊക്കെകാട്ടിയക്ക
രങ്ങച്ചൻകുറ്റിയെവിട്ടപ്പോൾ- ദാരുഭാഗങ്ങൾതമ്മിൽചെ
ന്നിട്ടുകപിയുടെസാരമാമണ്ഡംചതച്ചിട്ടതെങ്ങനെന്നാച
ത്തു- തങ്ങൾക്കുഫലമില്ലാത്തുള്ളതുപ്രവൃത്തിച്ചാൽഭംഗമെവ
രുമെന്നുസവ്വരുംബോധിക്കേണം-

എന്തിനുവൃഥാനമുക്കാവശ്യമില്ലാത്തതുചിന്തിച്ചുമനഃ
ക്ലേശംചെയ്യുന്നസഹോദര- രാജാംഭക്ഷിച്ചുനാമിരിപ്പതു
യാതിലെപ്പൊഴുംമാംസമായതുതിന്നാൽപോക-
എന്നതുകേട്ടുപറഞ്ഞിട്ടാൻദമനകൻനന്ദിയുമഹോ.

തതന്നുടെ രാജസമ്പദാഗമം മൊഷിച്ചൊതാനിൽ
നെവനാന്തരെ രാജമന്ത്രിയെന്നൊരു പെരൊടു നടക്കുന്നു-
തന്നുടെ ബന്ധുക്കളെ സന്തതം രക്ഷിപ്പാനും തന്നുടെ ശത്രു
ക്കളെയൊക്കവെ ശിക്ഷിപ്പാനും ഉന്നതിവരെണമെന്നാഗ്ര
ഹിച്ചെല്ലാലൊകെ മന്നവന്മാരെയെന്നമാനമൊടെ സെവിക്കു
ന്നു- തന്നുടെ ജഠരത്തെ പൂരിക്കവെണ്ടുവെങ്കിൽ ഭൊജ്യവ
സ്തുക്കൾ പലതുണ്ടല്ലൊ ഭൂതലത്തിൽ- യാതൊരുവുമാനിഹാ
ജീവിച്ചു വസിക്കുമ്പൊൾ ആതുരന്മാരാം ബഹുജന്തുക്കൾ ജീവി
ക്കുന്നു- അല്പമാനത്രെ ഭ്രമൌ കെവലം ജീവിക്കുന്നു- സല്ലുമ
നവന്തന്നെ സാധുതാനവന്തന്നെ- ലൊകത്തിൽ തന്റെ ഭുക്തി
മാത്രമെ വെണ്ടുവെങ്കിൽ ലൊകത്തിൽ ഒരുത്തനു കൊയി
ല്ലൽ പാകെണ്ടൊ- ലൊകത്തിൽ പറക്കുന്ന പറവകളും കി
ളികളും ഒക്കവെ തന്നെത്താനെ പൊറ്റിരക്ഷിക്കുന്നില്ലെ-
നക്കണക്കുള്ള ജനം ചത്താലും ജീവിച്ചാലും മിക്കതുമതെ
ഷണമാക്കൊന്നുമെണ്ടാതെന്ന്യെ- ഒക്കവെ നിരൂപിച്ചാൽ ഭു
വനിസെവകൊണ്ടുതല്ലല്ലത്രാണന്തന്നെ സാദ്ധ്യമെന്നറി
ഞ്ഞാലും- തന്നുടെ ബലത്തിനും പൌരുഷത്തിനും താഴ്വ
ന്നുവൊകാതെതന്നെ വല്ലതും സാധിക്കണം- ഭുക്തിമാ
ത്രമെയല്ലമാനിക്കുള്ളഭിപ്രായം ശക്തികൊണ്ടെണമെന്നെ ഷവ
ക്കുംതൃപ്തിയുള്ളു- ഗൊക്കളെ ശവംതിന്മാനാഗ്രഹിച്ചിട്ടുക്കുന്ന
ശ്വാക്കളും തമ്മിൽ തമ്മിൽ കരച്ചും കലഹിച്ചും തരമാം സദൃശി
ല്ലാഞ്ഞരസുമില്ലാനല്ലാരിരുന്ന്കണ്ടും പൊലുള്ള സ്ഥിമെ
ൽ വീട്ടിപ്പെട്ടുകരിമ്പിൻചണ്ടിപൊലെ കടിച്ചും കാൻറം തമ്മിൽ
ഉരുമ്മിപ്പൊഷിക്കളെ ന്ദ്യക്ഷിപൂരണംനാസ്തി- തനിച്ചു നിം
ഹങ്ങൾക്കു തന്നുടെമുമ്പിൽ വരും തടിച്ചക്രൊഷ്ടാക്കളെ വ
ധിപ്പാൻ മൊഹമില്ല- മദിച്ചകുലയാനക്കൊമ്പനൊടെമർ

ചെയ്തുവധിച്ചുകൂട്ടെ ചൊരകുടിച്ചെതൃപ്തിയുള്ളു - എന്നതുമെ
കാണ്കയൊ എന്നാൽ തന്നുടെ ബലം കാട്ടാം യത്നമാകുന്നൊര
ന്നം ഭക്ഷിപ്പാൻ ഹിതം പൊരാ - പട്ടിയങ്ങുകളിലും കൊണ്ടെ
ചെല്ലുമ്പൊൾ അവൻ കാട്ടുന്ന ഗൊഷ്ഠികളൊ എത്രയും ചിരിയാ
കും - വട്ടത്തിലൊട്ടും പിന്നെ വാലങ്ങുവിറപ്പിക്കും മുട്ടുകൾ കുത്തി
കുനിഞ്ഞു ഭൂമിയിൽ വന്നിതാഴും - പെട്ടന്നു ദാതാവിന്റെ വക്ത്രാ
വും ഉദരവും കാട്ടാറ്റ നൊക്കിയിലശബ്ദങ്ങൾ പുറപ്പെടിച്ചിങ്ങിനെ
ന വികൃതികൾ കാട്ടാതെ ഭക്ഷിപ്പാൻ തൻചങ്ങാതിക്കൊരു
നാളും സംഗതിവരത്തില്ല - കുംഭിരാജനതിമാൻ വായ്പുള്ളും
കൊണ്ടുത്തന്നാൽ സംഭ്രമം കൂടാതവൻ മെടിച്ചു ഭക്ഷിച്ചിടും -
ഗംഭീര വിലൊകനഭാവവും ഭയങ്കരം - വന്ദനാംവൃത്തിയിന്റെ
ഭാവമിങ്ങിനെയെന്നു - തന്നുടെ വിദ്യ കൊണ്ടും തന്നുടെ ശൌ
ര്യം കൊണ്ടും തന്നുദരത്തെ പൂരിക്കുന്നവൻ മഹാധന്യൻ -
ശ്വാവിനെ പൊലെ കിമിഞ്ഞാശ്രയിച്ചുണ്ണുന്നവൻ കെവലം
കൃമിപ്രായമെന്നതെ ചൊല്ലാവുള്ളു - വിക്രമം കൊണ്ടും വിജ്ഞാ
നാദികൾ കൊണ്ടും പത്രാദികൾ കൊണ്ടും (?) വെളുപ്പിക്കും കീർത്തിയാവ
ത്തൊടെയാതൊരു പുമാൻ മഹാമാനിയായി ജീവിക്കുന്നു
ന്തിമാനവൻ ജീവജീവനെന്നരചെയ്യാം മറ്റുള്ള മഹാമൂഢ
ൻ കൊറിന്ന മാത്രം കൊള്ളാം - മുറ്റുമിഹ ഞാനൊന്നും പറവാ
തെ ജീവിക്കുന്നൊൻ പെററമാതാവിനുള്ള യൌവനമാകുന്ന വൃ
ക്ഷം പററ ഖണ്ഡിപ്പാനൊരു കൊടാലി തന്നെയവൻ - ജ്ഞാനാ
നം വെളിയിട്ടു കെകെക്കൊട്ടുകെട്ടുന്നൊരം പൊരാതെ പെററനുടൻ
ചെന്നങ്ങു പിണ്ഡം കൊത്തി തിന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാകനും
ജീവിക്കുന്നു - എന്നതു പൊലെ മഹാമന്ദനും ജീവിക്കുന്നു - സ്വ
ല്പ ബുദ്ധിയായുള്ള മാനുഷൻ മഹാദീനൻ സ്വല്പലാഭത്തെ കൊ
ണ്ടെതെല്ലൂണാൽ പ്രസാദിക്കും - നല്ലമാംസം ചെലായാരം വൃദ്ധിപ്പാൻ

മഴത്തുള്ളി ചൊല്ലുമുണ്ടായാൽ പൊരുമായുന്നിറഞ്ഞിട്ടും—മൂഷികൻ തന്റെ കൊച്ചു കൈരണ്ടും ജലം കൊണ്ടെത്രപൊലിത മാകിട്ടുവാനെത്രെ വാനീയം വെണം—കൃത്യവുമകൃത്യവും ധർമ്മവുമധർമ്മവും നിത്യവുമനിത്യവും സത്യവുമസത്യവും ഇതാമുള്ളതിലൊന്നും ചെറ്റുമെ ഗ്രഹിക്കാത മർത്ത്യനും പശുക്കളെ മത്തു ഭെദം നാസ്തി—എല്ലായ്പൊഴുമാഹാരവുമല്ലാതെ നീഹാരവും തല്ലരമുറക്കവും മൈഥുനവ്യാപാരവും ഇപ്പറഞ്ഞതുനാലുമൊക്കവെ പശുക്കൾക്കും ചൊല്ലു ബുദ്ധിയാം വിശെഷമാമക്കും തുല്യം—എന്നതില ല്ലാക്കൂട്ടും നമ്മുടെ സ്വാമി സിംഹം എത്രയും മഹാവീരൻ ബുദ്ധിമാൻ വിവെകവാൻ—അങ്ങനെയുള്ള സിംഹത്തെ സുരാൻ താനുമിപ്പൊൾ ഇങ്ങനെ വിഷണ്ണനായിട്ടുവാനെന്തു മൂലം—

ചൊല്ലിനാൻ കരടകൻ കാരിയങ്ങൾക്കു ശികളെന്താരല്ലെ ല്ലാനിയും ഞാനും എന്നതു കൊണ്ടു ചൊന്നു അപ്രധാനമാരാകും നമുക്കി വിചാരം കൊണ്ടെല്ലുവുമൊരു കാര്യമില്ലെടൊ സഹൊദര—ഉത്തരമുര ചെയ്തു സൊദരൻ ദമനകൻ—സുപ്രധാനത്വം വിന്നൊരാകളും വരാമല്ലാ അപ്രധാനനായുള്ളവൻ ക്രമത്താലെ സുപ്രധാനനായിട്ടും മറിച്ചും കാണുന്നില്ലെ—മറ്റൊരുത്തന്റെ ശക്തി കൊണ്ടല്ലൊ മനുഷ്യന്മാരുറക്കാരാകുന്നതും മൂഢന്മാരാകുന്നതും എന്തിനു മറ്റുള്ളൊർക്കുറങ്ങൊക്കിടുന്നു—ചിന്തിച്ചാൽ തന്റെ ഗുണദൊഷവും താനങ്ങാകും—ഉന്നതിവരുത്തുവാൻ എത്രയും പരാധീനം വിഷയങ്ങളെ യൊഗതിക്കെത്രയുമെളുപ്പമാം—എത്രയും കനമെന്നാരുകല്ലുകളുരുട്ടികൊണ്ടു തന്നുകൾപ്പാട്ടിൽ കെറ്റുവാൻ പാരം ദണ്ഡം—ആയതുരുക്കിടെല്ലുടെക്കുചാടിപ്പാനെളുപ്പമാം അധസ്സാം ചെറ്റും വെണ്ടാതാഴത്തുവന്നൊന്നില്ല—തന്നുടെ

ഗുണത്തിനും തന്നുടെ ദൊഷത്തിനും തന്നുടെ ജീവാത്മാവെ
വന്നുള്ളതു തന്നെ മൂലം - എന്നതു കെട്ടു തദാ ചൊദിച്ചു കരടക
ൻ - നിന്നുടെ വാക്കിന്നഭിപ്രായമെന്തെടൊ സഖെ - എന്നുടെ
വാക്കിനഭിപ്രായമിത്തനുരാജന്റെ യിന്നതാം മൂഢത്വവും ഭീ
തിയും കാണ്ക തന്നെ - ഇങ്ങിനെ ദമനകൻ ചൊല്ലിനാൽ ഉട
മപ്പൊൾ എങ്ങിനെയറിഞ്ഞിതി എന്നപ്പൊൾ കരടകൻ - എ
ങ്ങിനെയറിഞ്ഞുവെന്നാഗ്രഹനര ചെയ്താൻ ഇങ്ങുള്ളതൊന്നി
യതെല്ലാമടിയനറിഞ്ഞിക്കാം - ചൊല്ലുന്ന വാക്കുകൾ കെട്ടു ഗൊ
ക്കളും പ്രവൃത്തികളും തല്ലു വെടിച്ചു മരം വലിക്കും ഗജങ്ങളും -
വല്ലതും കെട്ടി പുറത്തെറ്റിയാൽ കഴുതയും കല്ലിലും ചെറി
ക്കൊണ്ടുമല്ലൊ എന്നതെ വെണ്ടു - ചൊല്ലുകൂടാതെ തന്നെ മന്ത്രി
ന്റെ മനൊഗതം തെല്ലുമെ തെറ്റിടാതെ ബൊധിക്കും മഹാ
ജനം - അത്യാചിന്തിതാഭിപ്രായം ഗ്രഹിപ്പാനല്ലൊ മന്ത്രിൻ തന്നു
ടെ ഉള്ളിൽ ബുദ്ധിഭാരത്തെ വഹിക്കുന്നു - സംശയം തന്നെ
നാമെന്നാകിലും നമുക്കുള്ളിൽ ബിംബിതം പ്രഭുവിന്റെ ചിത്ത
സംകല്പാഭിപ്രായം - നമ്മുടെ ബുദ്ധികൊണ്ടു നമ്മുടെ തമ്പുരാ
നനമ്മുടെ പാട്ടിലാക്കിത്തീർക്കണമിന്നു തന്നെ -

എന്നതൊ നമുക്കുണ്ടൊ രാജസെവാഭിജ്ഞത്വം -
എന്നുടൻ കരടകനന്നെരം ദമനകൻ എന്നൊളും രാജസെ
വാധർമ്മത്തെ ഗ്രഹിച്ചവൻ വിനാമറ്റാരുമില്ലെന്നാഗ്രഹൻ
ഗ്രഹിക്കണം - മന്ത്രിയായിപ്പൊരിക്കെണ്ടും മാർഗ്ഗവും സംസാര
വും മന്ത്രിച്ചുമറ്റുള്ളൊരെ ചതിപ്പാനുപായവും കൈക്കൊണ്ണം
മെടിപ്പാനും കണ്ടവരൊട്ട ചെന്റവക്കൊണ്ണം ക്രൂട്ടിദ്രവ്യം കൈ
ക്കലാക്കീട്ടവാനും - കാഴ്ചകൾ തിരുമുന്നൊരം സ്വാമിക്കു ചെ
ല്ലുമ്പൊന്ന കാരണങ്ങൾ പാതി ലൊറ്റം പറവാനുപായവും - മ
റ്റനെകവിധം നാട്ടിൽ തിരുന്ന വർത്തമാനം മറ്റൊന്നുവിധം

ഴെന്നു സ്വാമിയെ ബൊധിപ്പിക്ക — പററില്ലുള്ളൊൎക്കു കാഴ്ച
മാക്കവെ സാധിപ്പിക്ക — മററുള്ള ജനത്തിന്റെ കൊററങ്ങ
ളുടക്കുക — കൊററിനുവകയുള്ള സാധുക്കളെപ്പൊരുവിധം കുററ
ങ്ങളൊക്കെ ദ്രവ്യമൊക്കവെ ഹരിക്കയും — ഇത്തരം ദുഷ്ക്രിയകളു
ള്ളൊരു തൊഴില്കൾ കൊണ്ടൊരു വിധമെങ്കിലായതും
നമുക്കങ്ങു — പാൎത്തിടത്തിനിൽ നല്ല സാമൎത്ഥ്യമുള്ളൊൎക്കെല്ലാം ഭാ
രമാകുന്ന കാഴ്ച മൊക്കവെ സാധിപ്പാനും ഘൊരമാംവണ്ണ
മങ്ങിനടക്കുന്നവൎക്കിപ്രകാരമായൊരു ബുദ്ധികളില്ലെന്നു ബൊധി
ക്കേണം — ധൂൎത്തരാം വിദ്വാന്മാൎക്കു തന്നുടെ ദെശമെന്നും അ
ന്യന്റെ ദെശമെന്നും ഭേദമില്ലാതെടത്തും — ഹിതവും പ്രിയ
സാററത്തിടുന്നവൎക്കു ശത്രുവില്ലെന്നു കേട്ടിട്ടില്ലയൊ മഹാ
ത്മാവെ —

ഉരചെയ്താൻ കരടകൻ നന്നിതു ദമനക — രൊചിതമിദം
നിന്റെ സന്നാഹമെന്നാകിലും സെവെക്കുള്ളവസരം കാ
ണാതെ കണ്ടുമുമ്പിൽ ചെന്നവലാതികളെയെന്നാൽ അബദ്ധമാ
യിത്തീരും — ചൊല്ലിനാൻ ദമനകനായതു സത്യന്തന്നെ വല്ലൊ
രൊരവസരം ചെല്ലുകിലബദ്ധമാം — അനെകമദങ്ങളാ
ങ്ങളുള്ളൊരു നേരം ചൊന്നാൽ ആനക്കാരനെപ്പൊലുമായ
വൻ കരുതിക്കൊള്ളും — കെവലനെന്നാലും യിന്നെസന്നിധൌ
സദാകാലം സെവിച്ചു നിൽക്കുന്നൊരിൽ സ്വാമികളുപക്ഷമാം —
വംശശുദ്ധിയുമില്ല ബുദ്ധിയുമില്ല കണ്ടാൽ വക്കത്തൊരുതെല്ലുമി
ല്ല വിദ്യയുമൊന്നുമില്ലാ — അങ്കണങ്ങളുള്ളവൎക്കാണെങ്കിലും തി
രുമുമ്പിൽ തക്കവും നൊക്കിനൊക്കിൽ വിരലും തള്ളിനിന്നാൽ
മന്നവന്മാൎക്കവരൊടു പക്ഷമായിവരും ക്രമാൽ — അന്യസെവക
ന്മാരിലഗ്രഗണ്യനാമവൻ — പാൎത്ഥിവന്മാരും സ്ത്രീകളും ലത
കളും പാൎശ്വസെവിയെപ്പൊരം പാട്ടിലാക്കീടും ദൈവം — ഇന്ദ്ര

നൊട്ടൊക്കും സ്വാമിചന്ദ്രനൊടൊക്കുംഭവാൻ എന്നെല്ലാം
സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടെപ്പൊഴും വിരിയാതെ സന്നിധൌ വാക്കു
ന്നവൻ പാർത്ഥിവന്നഭിമതൻ — പിന്നെയെന്തഗൊചരമുള്ള
ഭമെന്നാകിലും തന്നൊടെ പിന്തെന്നൊക്കി വാക്കുന്ന പുരുഷിനെ
ത്സംഗിമാരുംകൂടാതെ കൈക്കൊള്ളും ക്രമത്താലെ പുല്ലുള്ള
വൃക്ഷത്തെയുംമന്തികസ്ഥിതമായാൽ വള്ളിയുംചുറ്റിപറ്റി
ക്കെറുമെന്നറിഞ്ഞാലും — ഉന്നതപ്രയൊഗിച്ചാൽ കൊപി
ക്കുംമഷിയതിൽ ഉന്നതപ്രയൊഗിച്ചാൽ മന്നവൻ പ്രസാദിക്കും
എന്നുള്ളവിശെഷങ്ങൾ കണ്ടുകൊണ്ടുപാർത്തിക്കെനിന്നരെ
സപിച്ചിടെണമെപ്പൊഴും ഉളകാതെ — എന്നിയെതിരസി
ച്ചുവെക്കിലുംക്രൂരാക്കാതെ പിന്നെയുംചുറ്റിക്കൂടി പിന്നാലെ നട
ക്കെണം — ഇങ്ങിനെ പലദിനം ചെയ്യുമ്പൊൾ പ്രഭുക്കളും തന്നു
ടെവശത്തായിത്തീരുമെന്നതെവെണ്ടൂ —

ചൊല്ലിച്ചുകരടകനെന്നതു നിശ്ശുണത്തിപ്പാൻ ഭാവിച്ചു
സിംഹാന്തികം പ്രാപിപ്പാനൊരുമ്പെട്ടു — ഉക്തവാൻ ദമനക
ൻ വല്ലതുമുണ്ടെന്നിച്ചാലുത്തരം കെൾക്കാമതിന്നുത്തരമെ
പ്പൊൾതൊന്നും — ഉത്തരം തന്നിൽ നിന്നുണ്ടുത്തരമുണ്ടാകു
ന്ന വിത്തിൽ നിന്നല്ലൊ വിതന്നവിത്തുകളുണ്ടാകുന്നു — കണ്ട
ത്തിൽ വിതെക്കുന്ന നെല്ലുകൾക്കുള്ളൊച്ചു നെല്ലുണ്ടാകുമതു ത
ന്നെ വിത്തായിത്തീരുമല്ലൊ — രണ്ടു വാക്കവിടെക്കുമെന്നു
ഞാനെന്തിച്ചാൽ കണ്ടുകൊള്ളണം മെയെലുത്തരം ചൊ
ല്ലിയം — എന്തൊരുവസ്തു ചെല്ലാലപ്പൊഴെക്കെട്ടുംകാഴ്ചം
എന്തൊരുവസ്തു ചെല്ലാൽ കാഴ്ചകൾ സാധിച്ചിടും ന്യായത്തു
രണ്ടുംകൂടെ നീതിയുള്ളവർ കാണും ന്യായതിനൊത്തവൊ
ലെ കാഴ്ചത്തിൽ പ്രവെശിക്കും ഉത്തമനധമനും മദ്ധ്യമനെ
ന്നിവണ്ണംമന്ത്രിമാർ മൂന്നുവിധമുണ്ടെന്നതെ ബൊധിക്കെണം —

എന്നതിലധമന്മാർ വിഘ്നത്തിൽ ഭയംകൊണ്ടു ഒന്നുമെതുട
ങ്ങാതെ അലസന്മാരായിരുന്നിട്ടും — മദ്ധ്യമൻ വിഘ്നം കാണ്കയും തു
ടങ്ങും കൂടങ്ങുമ്പോൾ ബുദ്ധിയും കെട്ടുപോരും മടങ്ങിയടങ്ങിട്ടും —
ഉത്തമന്മാർ മദ്ധ്യേ മദ്ധ്യേ മുടക്കം വന്നെങ്കിലും സിദ്ധമാവോ
ളം കാര്യം കൈവിടുകയുമില്ല — ഇന്നതാണവസരമെന്ന
നുഗ്രഹിക്കാതെ ഒന്നും ചാട്ടുകയുമില്ലെന്നു ബോധിക്ക ഭഗവാ
ൻ — ദേവകൾക്കാചാര്യനാം ഗീഷ്പതിയാനെങ്കിലും കേവലമ
വസരം ബോധിക്കാതുരചെയ്താൽ ലാഘവം ഭവിച്ചിട്ടും കാര്യ
വും വരാതെന്റെ പ്രായശ്ചിത്തത്തിന്നും ഹാനിവന്നുപോം നാസം
ശയം — നല്ലോരുകാലമെന്നു ചൊല്ലുകിലവസരം വല്ലകാ
ര്യമെന്നാലും സാധിപ്പുവെച്ചാരാനാണം — ദേശവും കാലങ്ങ
ളും ചിന്തിയാതെ ഏതുകാര്യം ചെയ്തും തുടങ്ങരുതെന്നു ബോ
ധമുള്ളവൻ — ആശയെ വരിവാക്കില്ലാതെയുമാരോടും സ്വാശ
യാഭിപ്രായത്തെ ചൊല്ലരുതെന്നാലും — നിശ്ചയമായിരെ
കാര്യം കേട്ടിച്ചാൽ സിദ്ധിവന്നം നിഷ്ഫലമായിരിക്കുമെന്നുമു
ണ്ടന്നതല്ല — ചിന്തിയാതുള്ളോരനർത്ഥങ്ങളുളവാകയില്ലിട്ടും — ഏ
തിനന്നൃപന്മാർ രഹസ്യം പാലിക്കുന്നു — യാതൊരു
ഗുണം കൊണ്ടു വൃത്തിസൌഖ്യങ്ങൾ വർദ്ധിയാതെയും നമ്മൊ
ളെ മമ സങ്കടം പ്രശംസിപ്പാനങ്ങിനെയുള്ള ഗുണമുണ്ടാവാ
ൻ കല്പിക്കേണം എങ്ങളെ ലോപങ്ങളുടായാലുണ്ണാം രക്ഷിക്ക
ക്കേണം —

അഗ്രജൻ ചൊന്നാനപ്പോൾ ഭൂമിപാലന്മാരോട്ടും അഗ്ര
ഹാരപ്പെട്ടവർക്കിങ്ങിനെ വക്കീലമെന്നും ആഗ്രഹമെന്തെന്നാ
ലുമാരംഭമെന്നൊന്നും ഉഗ്രമെന്നിയെ വാർത്ത ബോധി
പ്പിനെളുതല്ലാ — സോദരന്മാരായോരെല്ലാരുമൊന്നിച്ചു വ
ന്നിരുന്നാദരിക്കേണ്ടും പരമാർത്ഥമെന്തിരിക്കിലും നാടൽ

കരയെന്നനില്ക്കുമ്പോൾ ശിവശിവ സങ്കടമിതിലിറങ്ങിട്ടുവാ
നെന്നതൊന്നും — ഒട്ടനാളിറങ്ങിയും മുങ്ങിയും തിരവന്നതട്ടി
യിട്ടലഞ്ഞുമിങ്ങൊട്ടടം ഒന്നും പൊന്നും പെട്ടന്നവരിചയി
ച്ചിട്ടിനാലൊരുവകിക്കുട്ടമങ്ങത്തിൽനിന്നിക്ക്രീയിച്ചു മെയിട്ടുവാൻ —
എണ്ണുറുപൊലെയെന്നവന്ദനമഞ്ചുശ്ശുനിന്നയൊന്നുത്രം കെ
ട്ടുംകണ്ണും സ്പൃക്കിച്ചും പരിക്ഷിച്ചും മന്നവന്തന്റെ ശീലം ഭാവവും
പത്രക്കൊവെതന്നുള്ളിലാക്കിക്കൊണ്ടാൽ പിന്നെവൈഷമ്യ
മില്ല — ഞങ്ങിനെവശത്താക്കാമെന്നൊരുപക്ഷമില്ലൊളി
ങ്ങളുമനക്കൊമ്പിൽനിന്നുരുവയുണ്ടെന്നാകിൽ — എന്നുരുകെ
ട്ടുമൂദാ ചൊല്ലിനാൻ കരടകൻ നന്നിതു സഹോദര നല്ലതുവന്നി
ടെണം നിന്നുടെമാർഗ്ഗം ശുഭമായ്വരും നിരൂപിച്ചതൊന്നമെ ഭം
ഗംക്രൂടാതെസ്സാതെ ശുഭമതെ —

ഇങ്ങ്യ്ശ്ശനെ തൊഴുതുകൊണ്ടപ്പോൾ ദമനകൻ ശ്രേ
ഷ്ഠനാം സിംഹശ്രേഷ്ഠ സ്വാമിയെ പ്രാപിച്ചുടൻ — സ്സുരവെതരന്നി
ന്നവാണികൾ ക്രുദ്ധിക്കുലിചാരവെ പത്രക്കയെ ചെന്നൊരുദ
ശാന്തരെ — പിംഗലകനപ്പരചെല്ലിതുമേനകാത്തുങ്ങുവന്നാ
ലും വലനൊൾ ക്രൂടികാണന്നിപ്പോൾ ഫതെന്തടെനീയുന്നിന്റെ
ഇങ്ങ്യ്ശ്ശന മെന്നെ വന്ന സന്തതം സെവിക്കാതെ സംഗതിക
ഷിക്കണി — വമ്പനാം ദമനകൻ വന്ദനഞ്ചെയ്തു ചൊന്നാൻ ന
ന്പുരാനടിയനെക്കൊണ്ടുത്രൃയൊരൂനം — കൊമ്പനാന
യക്കൊന്നതലച്ചോർ പഴയതിസമ്പാദിപ്പതിന്നിങ്ങു സാമർത്ഥ്യം
പൊരായല്ലോ — എങ്കിലുമമാത്യന്റെമക്കളായടിയങ്ങൾ നി
ൻ കഴലടിപണിഞ്ഞിടാതെ പൊറുക്കമൊ — ഒക്കെപ്പൊളു
രത്തരെക്കൊണ്ടുപകാരമില്ലെന്നാക്കമെവരികയില്ലെന്നു
മന്നന്മാക്കയെം — പുല്ലുകൾ കൊണ്ടുമുപകാരമുണ്ടാകും തന്റെപ
ല്ലുതെപ്പാനും കൊള്ളാം പല്ലുകുത്തിറ്റാൻ കൊള്ളാം — മെല്ല

ഭവകണ്ണങ്ങളിലിട്ടുടൻ ചൊറുകിയാൽ തെളു ബൌദ്ധന്മാരോ
കിലാവിധത്തിനും കൊള്ളാം — കാൽകരം കണ്ണും മൂക്കുമു
ള്ളൊരു ജന്തുക്കളാൽ ഫലമെന്തെങ്കിലും കാണ്മതില്ലാതെ ഭവിക്കു
മൊ — സാരനാം പുരുഷനെന്നല്ലാതെ കിട്ടിട്ടില്ലാലും സാരശക്തിയെ
യത്ര്യ ഭജിച്ചിട്ടുമാറില്ലെന്നും — തീയെരിയുന്ന കൊള്ളി ഭക്ഷിക്കാ
മിട്ടീലാലും തീയുടെ ജ്വാലമെല്ലാതെ ജ്വലിക്കുമൊ — ജീവ
ജന്തുക്കളെല്ലാമൊന്ന പോലെന്നുള്ളൊരു ഭാവവും ഭവാന്മാ
ക്കുച്ചെയ്യില്ലറിഞ്ഞാലും — അങ്ങിക്കമെറ്റുള്ളോരിൽ ഭേദമു
ണ്ടെന്നുള്ളതും സംഗതിവരും ദിക്കിൽ കാണിക്കും സമർത്ഥന്മാ
ർ — വിഭജകളെല്ലാം കൂടികലർന്നിരിക്കിലും ഉത്തമൻകിള
ക്കുനെർത്ത മഹത്വത്തെ കാട്ടും — ഉത്തമസ്ഥലങ്ങളിൽ ക്രിയാ
ഷ്ഠം വിചാരിപ്പാൻ ഉത്തമന്മാരാം കാഴ്ചക്കാരെ ഭരകല്പിക്കെ
ണം — ശുദ്ധഭ്രഷ്ടര ക്ഷേത്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കധികാരം ബൌദ്ധ
ന കൊടുക്കുന്നമന്നവൻ മഹാമൂഢൻ — കങ്കണം കരങ്ങളിൽ
കണ്ഠലം കണ്ണങ്ങളിൽ കാഞ്ചികൾ കടിതടഹാരങ്ങൾ വക്ഷ
സ്ഥലെ ഇങ്ങിനെ തങ്ങൾക്കുള്ള ഭൂഷണസ്ഥലങ്ങളിൽ ഭംഗിയി
ൽ ചെർത്താകിലെ ഭൂഷണം ശോഭിച്ചീടു — കണ്ണെത്തിലണിഞ്ഞാ
ണാം കങ്കണം കണ്ണങ്ങളിൽ കൊണ്ടുവെയ് കൊട്ടിഞ്ഞുതിരി
കാണങ്ങളുറപ്പെട്ടാൽ കണ്ടവർ കരങ്ങൾ കൊട്ടിക്കൊണ്ടുടൻ ചിരി
ച്ചീടും തങ്ങൾ തല്പിംഫനെന്നൊരു നാമവും ലഭിച്ചീടും — ക്ഷത്രിയും ജീ
ഷമാരാം ബൌദ്ധ ജാതിക്കുയാകാചാര്യവും പല്ലക്കവും ദീപ
യഷ്ടിയും നല്കീക്ഷത്രിയബ്രഹ്മസ്ഥാനെ മന്ത്രിയാക്കീടുന്നൊരു
ധാത്രീപാലരെപ്പാരം നിന്ദിക്കും മഹാജനം — തന്നെത്താന
റിയാതദുഷ്ടകളെച്ചെന്നു വരിച്ചു സേവിക്കുന്നോരവിപ്പ
ത്തുകൾക്കൊന്നിലെപ്പോഴിഹലോകസൌഖ്യമില്ലവർക്കൊന്നാ
ൽ ചെന്നൊരു നരകത്തിൽ ചാട്ടുകെന്നല്ലാതില്ല — മെച്ചമെ

സുവൎണ്ണത്തിൽ ചെൎക്കെണ്ടും മഹാരത്നം വിശുദ്ധസ്ഫടികത്തി
ൽ ചെൎക്കുന്നവൻ അവിവെകി സജ്ജനം തന്നെയല്ലൊ ദുൎജ്ജനങ്ങളും
ക്രൂരതൎക്കികളും തൎക്കശാസ്ത്രവൎത്തികളെല്ലാവരും—ബുദ്ധി
യും വിവെകവും വിദ്യയും പ്രഭുക്കളിൽ ഭക്തിയുമുള്ള ഭൃത്യൻ സ്വാ
മിയെ നികത്തിട്ടും—ശക്തിയുണ്ടാകുന്നതിന ഭക്തിയില്ലാഞ്ഞാ
ൽ നന്നാ—ഭക്തിയുണ്ടാകുന്നതിന ശക്തിയില്ലാഞ്ഞാൽ
നന്നാ—ശക്തിയും നല്ല സ്വാമിഭക്തിയും തികഞ്ഞൊരു ഭൃത്യ
ൻ ഒന്നൊന്നാകിലെ ലവർ ശ്ലാഘനീയതി—ശക്തിയുമില്ലാ സ്വാമിഭ
ക്തിയുമില്ലാതൊൎക്കു ഭക്തി നല്കീട്ടുള്ളവനെത്രയുമവിവെകി—
ആയവൻ ഭൂമികളൊന്നാരൊദന മെല്ലാമൊരുനാവിനെകൊ
ട്ടരത്തെങ്കിലായത്ര ഷാഷ്ഠാപ്സാകാ—നായിരച്ചൊറുനല്ലനാ
യകന്മാരെക്കറിച്ചായതസ്സഹത്തിന്നായയില്ലാരുനാളും—
ആയവ നന്നികളുള്ളകായത്തെകൊണ്ടു നന്നിക്കായവർക്കും
മെ സ്വാമികളെല്ലാട്ടും സഹായികളാം—ശസ്ത്രവും കുതിരയും
ശാസ്ത്രവും വീണാവാണിക്കിമന്ത്രവും നരന്മാരും നാരിയുമിവ
യട്ടും സജ്ജനത്തൊടു ചെൎന്നാൽ ഏത്രയും പ്രകാശിക്കും—ദുൎജ്ജ
നരത്തൊടു ചെൎന്നാലെററവുമിളക്കും—അഭ്യാസമുള്ളവീര
ൻ വാളെടുത്തിളക്കുമ്പോൾ സത്രുമാരരുകണ്ടു കൊണ്ടൊടിപ്പോ
യിച്ചീട്ടും—അഭ്യാസമില്ലാത്തവൻ വാളെടുക്കുന്നകണ്ടാലവ
ല്ലാമെഴയെല്ലാവരും വാളെടുക്കയെയുള്ളൂ—അശബ്ദൊൎഗ്ര
ഹിച്ചവരശബ്ദത്തിലെറിക്കണ്ടാൽ വിശ്വവാസികളെല്ലാം വി
സ്മയിച്ചീട്ടും ഉടൻ—അല്ലാത്ത മൂഢൻ ചൊന്ന ശബ്ദത്തിലെ
ദൂഷണരം വല്ലാത്തെയി ഒച്ചു വൊളെല്ലാരും ഹസിച്ചീട്ടും—ഇങ്ങി
നെ തന്നെയിന്നൊ ചൊന്നത്തു നാല്ലും ഒളം—ഭംഗികളും ഭംഗി
കളും യാത്ര ഭെദമെല്ലാം—ആയതൊരുക്കുറുതരിക്കട്ടെ നന്നു
കെൾക്കുന്നമാനവസ്നിദ്ധാഭാവം സ്വാമികളെവണ്ടാനം—

പത്മനാഭനുംപണ്ടുപന്നിയായില്ലെപാവനനെന്നാകൃതി
മാനായിമെവുന്നില്ലെ-വിഷ്ണുഭഗവാനുമാടിന്റെവെഷം
കൂടാതെവെണ്ടായ്കിൽധരിച്ചതെന്തുരാൻകെട്ടിട്ടില്ലെ-ഭൃത്യന്റെ
ഗുണഗണമൊക്കയുമടിയനത്യന്തംഭക്തിശക്തിയുക്തിയും
ഉന്നിക്കണ്ട-ഭക്തിയില്ലാത്തുള്ളൊന്റെശക്തികൊണ്ടെന്തു
ഫലം-ശക്തിയില്ലാത്തവന്റെഭക്തികൊണ്ടെന്തുഫലംസെവ
കന്മാരിൽനിന്ദാശീലനാനരെന്ദ്രനെസെവിപ്പാനാരുമില്ലാതാ
ല്ലനക്രമത്താലെ-ബന്ധുഭൃത്യരുമില്ലാതായ്വരുന്നെരത്തവൻ
ഫത്തുമെവരുമായിവിണ്ണൊക്കിണമാംപ്രഭുത്വവും-പ്രാഭവംകുറ
യുമ്പൊൾപ്രായമെശാവിട്ടാമാക്കുംലൊഭമില്ലാതാമപരാഗ
മിക്കയുമില്ല-നിത്യവുംസമീപത്തുവിദ്വാന്മാരില്ലാതായാൽ
കൃത്യവുമകൃത്യവുംബോധമില്ലാതാവുകും-പാർത്ഥിവന്മാർക്കിനി
നിഷ്ഠാനമില്ലെന്നുവന്നാൽപാർത്താലവസിക്കുന്നൊരർമ
ക്കളെവെനയിപ്പിട്ടും-ഫന്നതുകൊണ്ടുപറഞ്ഞിട്ടെന്നാൽമമസ്വാ
മികൾനാതിവരാൻനല്ലഭൃത്യന്മാർതന്നെവെണം-

എന്നതുകെട്ടുമഹാസിംഹവുമുരചെയ്യുന്നതെന്നൊടൊമെന
കനിന്നെടിനിക്കിവാക്യം-നമ്മുടെസചിവന്റെനന്ദനനല്ലൊ
ഭവാൻ-നമ്മെമെൽവരാനുള്ളയത്നങ്ങൾചെയ്തീടെണം-ഞാ
മിച്ചുമമനകന്നിന്ദിരുവടിയിപ്പൊൾമൊഴിച്ചുജലപാനം
ചെയ്യതിനെന്നുള്ളൊരുള്ളിന്നരംഭസിന്നുപാർത്തിക്കെവാണനുള്ളു
മ്പൊൾബുദ്ധിപ്പൂംമിഷ്ടകണക്കാരണംനിന്ദിക്കിംകാരണം-
ഉത്തരമുരചെയ്യുകെസരിശ്രെഷ്ഠനാനസ്വസ്ഥമല്ലൊ
ന്റെമനസ്സിൽഎനിക്കിന്നുകഷ്ടം-നമ്മുടെവനത്തിലിന്നൊ
രുക്കെന്തുവന്നുട്ടുമിടാംവൃണ്ടുശബ്ദിക്കുന്നതുകെട്ടില്ലെ-ഏ
ത്രയുംക്രൂരംപാരംദുഷ്ടന്റെകണ്ഠധ്വനം-ശ്രൊത്രരന്ധ്ര
ത്തിൽപുക്കസങ്കടപ്പെട്ടുകണ്ണ-മൃഗരാജമഹാരണ്യവാസ

വും വെടിഞ്ഞു ഞാൻ മറെറാരുവനാന്തരം പ്രാപിപ്പാൻ ഭാ
വിക്കുന്നു — കണ്ടാ ശബ്ദത്തെ കെട്ടാലൂഹിക്കാമെവനെന്നുംക്ക
ണ്ണനല്ലൊ ഹാമഹാ വിക്രമിമഹാവീരൻ — രണ്ടു പക്ഷമില്ലിനി
ക്കൊയ വന്നതെന്നെ കെട്ടും കണ്ടും കൊണ്ടിവിടത്തിൽ പാക്കെ
വെഷമ്യംതന്നെ — എന്നതു കെട്ടു മുദാ ചൊല്ലിനാൻ ദമനകൻ
എന്നുടെ സ്വാമിയ്ക്കു ധാചാഞ്ചല്യം ഉണ്ടാകെണ്ടാ — ശബ്ദമാത്ര
ത്തെ കെട്ടു ശങ്കിപ്പാനെന്തുമൂലം — ശക്തിമാനെന്നല്ലൊ ഭവാനെ
ന്തിന വെടികുന്നു — ആർകളിൽ ജലം വൊഴികെ സേതുഭേദങ്ങ
നം ചെയ്യും ഉരുകൾ എങ്ങൾ പുക്കാൽ മന്ത്രവും ഭേദിച്ചീടും — ഷ
ണ്ണിപ്രയൊഗിച്ചാൽ സ്നെഹവും നശിച്ചീടും ഭീഷണിവാക്കു
കൊണ്ടു ഭീരുക്കൾ ഭയപ്പെടും — കണ്ടപ്പൊഴുതിൽ ബഹുമാംസ
മുണ്ടെന്നതൊന്നിച്ചെണ്ടയില്ലുൾപുക്കപ്പൊൾ ചർമ്മവും ദാരു
ക്കണ്ടവും മാത്രന്തന്നെ കണ്ടു ഉള്ളു ഞാനെന്നു — പണ്ടൊരു
ജംബുകനഞ്ഞിങ്ങനെ കെട്ടിട്ടുണ്ടു — ചൊല്ലെടൊ പുരാവൃത്ത
മെന്നു കെസരിശ്രെഷ്ഠൻ — ചൊല്ലുവൻ ശ്രവിച്ചാലുമെന്നു
ൻ ദമനകൻ —

൨. കുറുനരിയും ചെണ്ടയും —

പണ്ടൊരു കുറുനരി ഭക്ഷണം കിട്ടായ്കയാൽ കുണ്ഠിതം പൂ
ണ്ടു വിശന്നങ്ങിനെ നടക്കുമ്പൊൾ — കുത്രചിൽ പ്രദെ
ശത്തു യുദ്ധഭൂതലം കണ്ടു തത്ര സൈന്യങ്ങൾ ചത്തു
കിടക്കുന്നതും കണ്ടു — അത്രയല്ലൊരു ചെണ്ട ഉണ്ടതു ക
ണ്ടൊനവൻ തത്ര നിന്നൊരു ശബ്ദം ശ്രവിച്ചു ഭയപ്പെട്ടാൻ — വാ
യുവന്നടിക്കുമ്പൊൾ ഉയരുന്നതാനെന്നതന്നെ തായദ്ധ്വനി
പൊലെ ശബ്ദിക്കുന്നതും കെട്ടു — എന്തുവാൻ ഇതെന്നൊരു സത്തു
വാഴ്ചുകമെന്നാൽ ബന്ധുവാതിനിക്കൊ യൊനാളെയും കൊല്ലു
മിവൻ — ഞാനിതു കെചെന്നു നൊക്കി കൊണ്ടു പൊരികെന്നു
ള്ളിൽ ചിന്തിച്ചു ധൈര്യത്തൊടെ മെല്ലെ മെല്ലെ ചെന്നാൻ —

ഭക്ഷണത്തിന്നവെണ്ടുംചൊരയുംമാംസങ്ങളുംതൽക്ഷണ
മിതിനകത്തുണ്ടെന്നതൊർത്തിട്ടു— ലക്ഷണംശുഭംനമുക്കെ
ഷണൊനതുളിൽപുക്കഭക്ഷണംവഴിപൊലെചെയ്കയെന്നൊ
ച്ചവൻ— ചർമ്മത്തെകടിച്ചൊരുദ്വാരമുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടുടനുള്ളി
ൽശൃഗാലനങ്ങകത്തുപ്രവെശിച്ചാൻ— ആയവനതുള്ളിലുള്ള
ചെല്ലാരുതെല്ലാകാഷ്ഠംഞാൻമായയെന്നിയെചൊന്നാൻ
കണ്ടതെല്ലാത്തിലെലന്നു —

ആയതുമനസ്സിൽവെച്ചിങ്ങിനെപറഞ്ഞുനായക
ചിന്തനംകെട്ടിട്ടിതിയെന്തിത്രവ്യഥാ— കെവലംമഹാശബ്ദംകെ
ൾക്കുന്നവനത്തിങ്കൽസാവധാനമാമഹംചെന്നിഹവന്നിട്ടു
ന്നെൻ— എന്തൊരുശബ്ദമെന്നുംഎന്തൊരുജന്തുവെന്നും
എന്തൊരുഭാവമെന്നുംഒക്കവെബൊധിക്കുന്നെൻ— ഇത്ത
രമുരചെയ്തുധൃഷ്ടനാംക്രൊഷ്ടാവ്പ്രൗഢൻസത്വരംസഞ്ജീ
വകന്റെഉള്ളത്തിൽചെന്നു— ആരെടാതാനെന്നവൻചൊ
ദിച്ചനെരംവൃഷഭംനെരുവാക്കുരചെയ്തുഞാനൊരുകാളക്കുററ
ൻ വർദ്ധമാനനെന്നൊരുവാണിഭക്കാരൻനമ്മെവഴിപ്പിഴച്ചുതുമി
ടെപ്പൊളിങ്ങിനെവെടിഞ്ഞതും— അർദ്ധമാർഗ്ഗത്തിൽവീണകാ
ലൊടിഞ്ഞടവിയിൽഅർദ്ധമാസത്തിലുദുഃഖിച്ചുകിടന്നു
ഞാൻദൈവകാരുണ്യംകൊണ്ടുദുഃഖവുംശമിച്ചുഞാനെവ
മിപ്രദെശത്തുസൌഖ്യമായ്വാഴുന്നെൻ— ചൊല്ലിനാൻദമ
നകൻനമ്മുടെസ്വാമിവീരൻചൊല്ലെഴുംമഹാസിംഹംപിംഗല
കാഖ്യൻധീരൻചൊല്ലിവിട്ടിതുനമ്മെസത്വരംകൂട്ടിക്കൊണ്ടു
ചെല്ലുവാൻഭവാനെയങ്ങത്രയുംകൌതുഹലാൽ— സമ്മതമി
ദമെങ്കിൽസ്വാമിയൊടുണർത്തിച്ചുസത്വരംവരാമെന്നുകെ
ട്ടപ്പൊൾസഞ്ജീവകൻ— സിംഹനായകൻമഹാവീര്യവാന
വൻനമ്മെസംഹരിക്കില്ലെന്നാകിൽസംശയംവിനാവരാം—

വിശ്വസിച്ചവർകളെവഞ്ചനചെയ്തീട്ടൊവിശ്വവിശ്രു
തൻവീരൻവിക്രമിമൃഗാധിപൻ—എങ്കിൽഞാൻവരാമെന്നു
കാളചൊന്നതുകെട്ടുകിംകരൻദമനകൻവന്നിതുസിംഹാ
ന്തികെ—വന്ദനംചെയ്തുചൊന്നാൻചണ്ഡനാംസമീരണൻ
മന്ദമെന്നിയെവിശ്വമിളക്കമെന്നാകിലുംഎത്രയുംസാരമാ
യുള്ളൊരുന്നതങ്ങളെധാത്രിയിൽനിന്നുപറിച്ചീട്ടുമൊമഹാ
മരമൊ—ഉന്നതങ്ങളായുള്ളവൃക്ഷങ്ങളെല്ലാംപാടെഭിന്നമാ
ക്കുവാൻകഴിവൊട്ടുമെകില്ലാതാനുംതാഴ്മയുള്ളവമറ്റുതാഴ്മ
യുള്ളവനൊട്ടുവിക്രമംപ്രയൊഗിപ്പതിന്നുച്ഛലമതുമില്ല—എന്ന
തുമൂലംഭവാൻകാളയെവധിക്കയില്ലെന്നൊരുവിശ്വാസം
കൊണ്ടത്രെഞാൻവരുത്തുന്നെൻ—എന്നതുകെട്ടുപ്രസാദി
ച്ചരചെയ്തുസിംഹം—നിന്നുടെസഖിയെഞാൻകൊല്ലുമൊ
ദമനകാ—എന്നുടെസഞ്ജീവകനെന്നവനെന്നുകെ
ട്ടുഹന്തമെമയാസൃഷ്ടമായവൻബന്ധുവായാൽതാമസംക്രു
ടാകിലുംകൊണ്ടുപൊന്നാലുംഭവാൻ—കാമസമ്പ്രാപ്തിയ്ക്കവൻ
ഞാനെന്നുബൊധിക്കെണം—

ഇപ്രകാരങ്ങൾചെന്നുപറഞ്ഞുദമനകൻതല്ക്ഷണ
ത്തെപൊക്കിക്കാളയെകൊണ്ടുപൊന്നു—നന്ദിരാജനെ
സ്വാമിസന്നിധിതന്നിലാക്കിനന്ദിപൂണ്ടതികുതുകംസെവിച്ചുനി
ന്നീടിനാൻ—അന്നുതൊട്ടുഹൃദ്യഹൃദ്യസല്ലാപാലാപങ്ങളാൽ
നന്ദിയാസഞ്ജീവകൻപിംഗലമൃഗേന്ദ്രനും—അത്യന്തംമിത്ര
ത്വാതിലാഭമില്ലാതായ്ന്നുധന്യനാംമൃഗേന്ദ്രനന്ദിസങ്ക
ല്പമൂലം—കാളയുംകണ്ഠീരവശ്രെഷ്ഠനുംഗ്രഹാന്തരെപാത്രം
ശ്രീകളത്തിൽപ്രാണവിശ്വാസത്തൊടെ—കെളിസല്ലാപം
കൊണ്ടുകെവലംദിനെദിനെമെളിച്ചുമഹൊത്സവെത്രിയ
യാകിമെവുംകാലം—ഭൃത്യാമാത്യന്മാർചെച്ച്ക്കൊർ

ബന്ധുക്കളും നിത്യസെവകന്മാരും വിള്ളരും കാവല്ക്കാരും
നിത്യവൃത്തികളലഭിക്കായ്കകൊണ്ടൊരൊ കാൎയ്യപ്രത്യൂഹം
വരായിന്നപ്പെട്ടുഴലുന്നകാലം — ഏകദാ ദമനകൻ പൂൎവ്വജ
ൻ കരടകനും വ്യാകുലംപൂണ്ടു തമ്മിൽ സംസാരം തുടങ്ങിനാ
ർ —

ചൊല്ലിനാൻ ദമനകൻ നമ്മുടെ സ്വയകൃതമല്ലയൊ
മഹാദൊഷമിങ്ങിനെ സംഭവിപ്പാൻ തങ്ങൾ താനങ്ങാ
കളുന്ന ദൊഷങ്ങൾ മൂന്നുകൂട്ടം സംഗതിവരുമെന്നു സജ്ജനം
ചൊല്ലികെൾപ്പു — മെഷയുദ്ധം കൊണ്ടൊരു ജംബുകൻ
മരിച്ചുപൊൽ ആഷാഢഭൂതിമൂലം നമുക്കും നാശം വന്നു —
തന്തുവായന്റെ മൂലം ദൂതികക്കുനാശം വന്നു — താനതാനെ
ദൊഷത്രയമിങ്ങിനെ ജനിപ്പിച്ചു എന്നൊരു ജയതിക്രെ
ഷ്ഠൻ പണ്ടരുൾ ചെയ്യുവൊളും — എന്നതു ഭവാൻ കെട്ടിട്ടി
ല്ലയൊ മഹാത്മാവെ — ആയതു കെൾക്കെണമെന്നു ദമന
രചെയ്താൻ — പ്രായശൊതിവെദനം ചെയ്തു സഹൊദ
രൻ —

ദെവശൎമ്മാവെന്നൊരു സന്യാസിപണ്ടുണ്ടായി — കൊവ
ലം ബ്രഹ്മധ്യാനം ചെയ്തുമെവുന്നകാലം അത്രയും
ബഹുദ്രവ്യങ്ങളായി നമുക്കിതുകൊണ്ടു സംഗ്രഹിപ്പ
കണ്ടുവെന്നുടൻ വിചാരിച്ചു തന്നുടെ കുപ്പായത്തി
ൽ വെച്ചുടൻ തുന്നി കെട്ടിത്തനിക്കുണ്ടാക്കിത്ത
ന്റെ ദെഹത്തിലിട്ടുകൊണ്ടു വൈരമായ്ക്കടക്കെ

കൊവലമ്ബ്രാഷണൻ മെഷയുദ്ധത്തൊലക്കുകൾ നണ്ണറും മറ്റും കണ്ടു —

സാക്ഷാൽ ആഷാഢഭൂതി എന്നുപെരുമായൊരു വിപ്രൻ സെവി
ച്ചുകൂടിനാൻ — സാരമാം ബഹുദ്രവ്യമിദ്ദെഹം കുപ്പായത്തി
ൽ ചെൎമ്മാറിട്ടു തുന്നികൊണ്ടുള്ളൊരുടകണ്ടു ഉദ്ധനം കര
സ്ഥമാക്കീടുവാനുണ്ടെന്നൊരുപായമെന്നുവെണ്ടതാം ചെയ്കയല്ലൊ

ക്കിയാൽ ദോഷമില്ല - ഇത്തരം വിചാരിച്ചു പാദശുശ്രൂഷ ചെ
യ്തു വൃദ്ധനാം സന്ന്യാസിയെ വിശ്വസിപ്പിച്ചു പുത്രൻ - ശുദ്ധനാ
ഷാഢഭൂതി നന്നിവനിവൻ കൈയിൽ മദ്ധനം സൂക്ഷിപ്പാനാ
യികൊടുത്താൽ ദോഷമില്ല - ഇങ്ങനെ ചെറുവാസ
രഭിക്ഷുശ്രേഷ്ഠൻ ശിഷ്യനാമവനെ കൈയിൽ കുപ്പായം സമർപ്പിച്ചു
കാനനതടമതന്നിൽ സ്നാനത്തിന്നെഴുന്നെള്ളി - സ്നാനവും
ചെയ്തു ജപിച്ചിങ്ങിനെ നിൽക്കുന്നേരം - ഉദ്ധതന്മാരാരണ്ടു
മെഷങ്ങൾ പരസ്പരം യുദ്ധമങ്ങാരംഭിച്ചു വാഹിനീതീരത്തിന്നി
ൽ - ആട്ടുകൊറ്റരണ്ടും ഘോരതരവേഗങ്ങളെ കൊണ്ടിങ്ങോടിവന്നു
ടൻ മുട്ടിയിന്നെയും മാറിപ്പോകും - പിന്നെയും വന്നു മുട്ടും തമ്മിലി
വണ്ണമുള്ള സന്നാഹം ക്രമത്താലങ്ങെത്രയും മുഴുത്തപ്പോൾ - ഭി
ന്നമാം മുഖങ്ങളിൽനിന്നുടൻ ചോരക്കട്ടയിന്നിയും ചിതറിയും
ഭൂതലെ പതിക്കുന്നു - അന്നേരമൊരു ഭോഷൻ ജംബുകനതെ
ചെന്നുകണ്ടെന്നിത്ര ചോരത്തുള്ളികൾ നക്കുവാനതെങ്ങുവാൻ -
എന്നവൻ വിചാരിച്ചു മെഷങ്ങൾ വാങ്ങുന്നേരം ചെന്നുടൻ
ചോര നക്കിക്കുടിച്ചു തുടങ്ങിനാൻ - പെട്ടന്നു മെഷങ്ങളും വന്നു
കൂട്ടിമോൾ മദ്ധ്യപെട്ടൊരു ജംബുകൻ ചതഞ്ഞു ചത്തു വീണാൻ -
അതുകണ്ടപ്പോൾ ബുദ്ധിയില്ലാതെ ചോരക്കൊതിപൂണ്ട ജംബുകം കൊ
മെഷയുദ്ധെ നെതി - താനന്തരം കാഷായം ധരിച്ചുവന്നി
ങ്ങു നിന്നുള്ള നേരം ആഷാഢഭൂതിയെയും കണ്ടില്ലന്നേ
തവെണ്ടു - ശേഷമങ്ങാശ്രമം പ്രാപിച്ചു തദാ വയം ആഷാ
ഢഭൂതിനെതി - പ്രസ്ഥാനതെയ്തുവിന്നോ - കുപ്പായം നിറെ
ച്ചുള്ളയൊന്നുരുപ്പികയെല്ലാമെപ്പേരും കൊണ്ടുപോയാനാ
ഷാഢഭൂതി ഇങ്ങിനെൻ -

അന്തിയുമടുത്തപ്പോൾ സന്ന്യാസിയെന്നതങ്ങൊരുത്ത
നുവായനെൻറ വീട്ടിൽ പൂകുവാനൊരുങ്ങിനാൻ - തുള്ളുള്ളന

ക്രൂട്ടം ചാലിയന്മാരിലൊരു ചാലിയൻ കള്ളുകുടിച്ചു ഞെരിതെ
ചാഞ്ചാട്ടുന്നു - ആയവൻ കെട്ടികൊണ്ടുവന്നൊരു ചാലിയത്തി
ന്നായിരം പുള്ളിച്ചഞ്ചുവിറന്നൊരു ഉരുന്നതൊന്നും - മാരമാൽ
കൊണ്ടുവെന്നിദത്തമാം മാൎഗ്ഗത്തൂടെ ജാരനെ സന്ദൎശിപ്പാൻ
ശ്രദ്ധമായി പോകുന്നേരം - മദ്ധ്യനവള്ളൂടെ വല്ലഭേൻ തന്നു
വായൻ മദ്ധ്യമാൎഗ്ഗത്തിൽ വെച്ചുകണ്ടെത്തിവിട്ടിക്കൂടി - എ
ന്നുപൊരുന്നാട്ടിപ്പുള്ളി എന്നവൻ ചൊദിച്ചപ്പൊൾ നിങ്ങളെ ഉന്തി
രഞ്ഞു ഞാൻ വന്നെന്നവൾ ചൊന്നാൾ - ഉള്ളിലെക്കെപ്പെടന്ത്ഞാ
ൻ ബോധിച്ചു കൊള്ളുമെന്നാശ്രീൻ കള്ളത്തിനിന്നെത്തുണി
ൽ ബന്ധിച്ചെമതിയാവു - ഉങ്ങിനെകയത്താൽ ചാലിയൻ
കയർ കൊണ്ടു പെണ്ണിനെ ഞാന്നിൽ വരിഞ്ഞു ആപൊഴുറ
ങ്ങിനാൻ - മന്ന നാമവനെങ്ങും ചന്ത പൊലുറങ്ങുമ്പൊളന്ന
ൽക്കൂട്ടാതെ ദാസി തന്റെ വന്നിത്രുമുദാ - തന്റെ വായത്രിയുടെ ബ
ന്ധനമഴിച്ചവൾ മന്ത്രവായത്തിനുള്ള മാഹാത്മ്യം കാട്ടുവാ
ൻ തന്നെത്താൻ പാശം കൊണ്ടു ബന്ധിച്ചു നിന്നു മറെറന്ന
ൽ ഞാൻ മരിയാളെ ജാരകൽ നിയൊഗിച്ചാൾ - കണ്ണുനന്നെ
ത്തു വായന നേരമുണൎന്നിട്ടൻ ശങ്ക കൂടാ തുടങ്ങിനാൻ അന്ന
ട്ടെകത്തിന്നെ - ആളിയും കടിച്ചവൻ ചൊദിക്കുന്നേരം
മൌനം കൊണ്ടാതെ തന്നെ നിന്നത്തിയാമവൾ താനും - കണ്ടെ
കന്നെറ്റു നിറദുരാസി തന്നുടെ മൂക്കുകളെച്ചു കത്തികൊണ്ടു
കശ്മലൻ മഹാ ക്രൂരൻ - പിന്നെയും ചെന്നു കിടന്നുറക്കം തുട
ങ്ങിനാൻ - അന്നെരമവിടെക്ക ചാലിയത്തിയും വന്നു - എ
ന്നുടെ ദൂതിനിമിത്തം വന്നിതു മാനമെന്നവൾ - എന്നുടെ ഉപ
റയുന്ന നമ്മുടെ ദുഃഖം ഞങ്ങൾ - എന്നെ നീ പാശങ്ങളും ശംബ
ർവിട്ടതായച്ചാലും - എന്നതു കേട്ടു പാശമഴിച്ചു വിട്ടാളവൾ പി
ന്നെയും മുന്നെ പൊലെ തന്നെ താൻ ബന്ധിച്ചുകൊണ്ടുന്നു

തന്റെ നിശ്ചയം ചെയ്തതിൽ കഴന്ന നേരം - ചാലിയന്മാ
ന്ത്രെ ബോധിച്ചു ചൊന്നാരവർ - കാലിയെ പോലെയെ
ന്നെ കെട്ടിയിട്ടാലുമ്പൊ - നമ്മുടെ നാശം ചെയ്തുവാ
രം കഷ്ടം - ദുഷ്ടതെറിയെൻ പാതിവ്രത്യമൊക്കെയില്ലയൊ-
എന്നുടെ കൌമാരമാം വയസ്സിൽ തുടങ്ങി ഞാൻ നേര
ത്രൂരുഷിസ്സാൎത്ഥം ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നുള്ളാരു സത്യമെങ്ങനിക്ക
ത്തുകാരണം വെത്രവ്യന്തിന്ദ്ര്യ ഞാൻ മുന്നൊക്കൊലെ
ഷ്ടകിനെ ലഭിച്ചിട്ടും - പ്രത്യയമിത്ര ലൊകപാലന്മാർ കെട്ടി
ടെണാം ക്രൂരത്തെക്കം വിദ്യാകളുംകൂടെ വശ്രവികെണം - എ
നാക്കെ തൊഴുവന്നുമഞ്ചന്ദ്രനൊടൊകൂടെ മുഖംകാട്ടികളെ
ട്ടുന്നല്ലൊരെൾക്കുന്നുമത്തെ പോലെമ്മൾ നാമവന്ത്രാകെ
ട്ടല്ലൊർ വേഗം വന്നുകൂടെ മുഖത്തെയും കണ്ടവല്ലാൎവി
സ്മയിച്ചു - കാക്കൽ വീണവൻക്രൂക്കിചൊല്ലിനാനെന്റെ
ദുഷ്ടിവാക്കെ ദീവ്യാപാരവും കെക്കെണ്ടിപൊറുക്കെണം - തീ
ക്കനൽ പൊലെനിന്റെ ചാരിത്രം ചാലിപ്പെൺണ്ണനിക്ക
മിപ്പുടൊമ്പൊലെനിന്നെ ഞാൻ വണങ്ങുന്നേൻ - ഇ
ത്യമങ്ങുര ചെയ്തു കൊട്ടിച്ചുപാന്തികെനിന്നിക്കണ്ണിൽ
പാത്രമുണ്ടെൻ ചെവീടിനാൻ -

അന്ന്യ സംഭവിക്കുമാവതമാനങ്ങളെല്ലാംപാത്ത്രം
കണ്ടുനിന്നൊതെഭിക്ഷുവും വസിക്കുന്നു - ദാസികാന്താനമ
ല്ലൊർഖണ്ഡിതമാകുന്നുള്ളാരു നാസികാഖണ്ഡത്തെയും
കയ്യിൽ വെച്ചിരിക്കുന്നു - അന്നേരമവളുടെ വല്ലഭൻ ക്ഷൌ
രക്കാരൻ വന്നടൻ ക്ഷൌരക്കത്തി സഞ്ചി കൊണ്ടുവാ
ചെന്നു - പൊന്നു കൊട്ടങ്ങൾ കത്തിമാത്രത്തെ എടുത്ത
ഞ്ഞൊട്ടു കൊടുത്തിതുനാവിതസ്ത്രീയാമവൾ - നാവിതൻമ
ഹാ ദുഃഖൽ സഞ്ചിയിട്ടാഞ്ഞു പാരം കോപിച്ചു ചൊൎഗമെ

ട്ടുതെറിഞ്ഞാനകത്തെത്താകള— ഞാ ഷ്ടശ്രെഷ്ഠമാലൊക
രനമ്മുടെ ഭൎത്താവിന്റെ കല്പാലെൻമൂക്കിനെ പൊഷിസ്തൂഢ
നാംമഹായാവിസൃഷ്ടുഷ്ടുഞ്ഞെല്ലാരുകത്തിക്കൊണ്ടറിഞ്ഞാ
വനെന്റെമൂക്കിനെഖണ്ഡിച്ചാനിതുകണ്ടാലും ശെഷിംസമ്പ്യം—
ഇങ്ങിനെയവരെയും വിളിച്ചുകാട്ടീടിനാൾ— ഞാംഗാനാ ഷൊ
ത്താളുംട്ടുണ്ടെന്നുബുദ്ധിമറ്റാക്കുള്ള— ഞക്കധാക്കെട്ടുന്നവൻ
കല്പിച്ചുഭടന്മാരംഷിക്കെന്നവന്നവിട്ടിവെട്ടിരുക്കിയരക
നെ— നൊക്കെടാമൂഢനിഷ്ഠിപ്പെൺ വിറനവക്രുടെമൂക്കിനെ
ഖണ്ഡിപ്പാനെന്നുകാരണംട്ടനാമാവെ— ട്ടെക്കമെനൊ
ന്നാത്രുള്ളുട്ടുസ്തുമ്മം ചെയ്യുന്നിന്റെനാക്കളെകണ്ടിച്ചുതീയിലെ
രിച്ചെമതിയാവു— വെണ്ണിനെദ്രൊഹിച്ചവൾ ശൂലാഗ്രെന
ക്ഷത്രങ്ങൾ എണ്ണിക്കൊണ്ടനെകംനാളിങ്ങിനെകിടക്കെ
ണം— ഹന്നത്രുക്കെട്ടുസന്ന്യാസീശ്വരനരുൾ ചെയ്തുകൊണ്ട
വൊക്കെണ്ടാവ്യധാദിതനാംകുരകനെ— ദാസിയാമിവ
ളുടെനാസികാച്ഛെദമിപ്പൊൾ നാവിതനല്ലചെയ്തുനാമെ
ല്ലാംബൊധിക്കുന്ന— തന്ത്രവായിയാംനാസികാരണംമഹാ
മൂഢൻ തന്ത്രവായ ജ്ഞാനിരു ചൊക്കുരുട്ടദ്ദാരെ— ട്ടൊ
കാഞ്ചെമൊന്നചൊല്ലിബൊധവുംവരുത്തിടാം— ലൊകാ
പവാദത്തിങ്കനാവിതനന്ത്രക്കെട്ടാൽ— മെഷയുദ്ധംകൊ
ണ്ടൊരുജംബുകംനശിച്ചുപൊയാഷാഢഭൂതിമൂലംനമ്മു
ക്കുംനാശംവന്ന— തന്ത്രവായന്റെമൂലംദൂതിക്കുനാശംവ
ന്നതെന്നെജനിപ്പിച്ചൊരനൎത്ഥത്രയമിദം*— ഇത്തര
മരുൾചെയ്തുസന്ന്യാസിഗമിച്ചിതുതന്മായിഭടസ്ലൊക്കം

* സംസ്കൃതത്തിൽ ഇവശ്ലൊകം ത്രുവിത്രു: ജംബുകൊ
ഹുഡുയുദ്ധെന വയംചാഷാഢഭൂതിനാദൂതി
കാപരകാൎയ്യെണത്രയൊദൊഷാഃസ്വയംകൃതാഃ

ബോധിച്ചവഴിപോലെ-ശിഷ്ടനാം ക്രൂരകനെ രക്ഷിച്ചുസ
മ്മാനിച്ചു ദുഷ്ടയാം ക്രൂരകിയെ ദൂരവെ വിസർജ്ജിച്ചു തന്നുവാ
യികളൊക്കവെ ദ്രവ്യം നൽകിവിട്ടു തന്നുവായതെകൊ
ണ്ടെയിഷ്ടവും ചെയ്യിപ്പിച്ചു-

എന്നതുകേട്ടുടൻ ചൊല്ലിനാൻ കരടകൻ-നന്നിതുസ
ഹോദര ഇതി ഭേദങ്ങളെല്ലാം നമ്മുടെ കാര്യം കൊണ്ടെയി
തികൊ ദമനകാ-നമ്മെ മർത്ത്യങ്ങൾക്കു വധിപ്പാനെന്തു
വഴി-നല്ലതുവരാൻവഴി ചൊല്ലിനാൻ ദമനകൻ-വല്ലതുമു
പായമൊന്നു ഞാനും വിചാരിച്ചാൽ-നഷ്ടമാം കാര്യം പുനഃസ
ന്ധാനം സാധിപ്പാനും പുഷ്ടമാം കാര്യം പരിപൂർണ്ണമാക്കുവാനും
അപ്രാപ്തമാമർത്ഥത്തെ ലബ്ധമതെ ദാക്ഷിപ്പാനം-മാത്ര
മാമന്ത്രം വരം യന്ത്രമെന്നറിയുന്നു-പിംഗലകനാം മഹാമൃ
ഗരാജൻ വൃഷഭനും തങ്ങളിൽ കലമ്പിക്കേണമെന്നെ
ൻറവക്കിടം-അങ്ങിനെ സാധിക്കുമോ എന്നു കരടകൻ-
സംഗതിവരുത്തുന്നതെങ്ങിനെ ദമനകൻ-യൽകാര്യം
ഉപായത്തെക്കൊണ്ടു സാധിക്കുന്നതു ആ കാര്യം പരാ
ക്രമം കൊണ്ടു സാധിക്കയില്ല-കാകപത്നി ഒന്നു കടിസൂത്ര
ത്തെക്കൊണ്ടു മുന്നം കാളസർപ്പത്തെ വധിപ്പിച്ചതു കേട്ടിട്ടി
ല്ലെ-ചൊല്ലെടൊ ദമനകാ കിദൃശം ഇദം എന്നു ചൊല്ലിനാ
ൻ ദമനകൻ താനും അഗ്രജനോടു-

5. കാക്കസ. ചൊല്ലക്കേളൊരുമരത്തിന്റെ ശിഖരത്തിൽ കാകദ
ല്പത്തെക്കൊ ള്ളും കാകപത്നിയും കൂടിയങ്ങിരിക്കുമ്പോൾ-കാകിയുടെ മുട്ടകളെ
ല്ലാം ഉപായം കുഞ്ഞുങ്ങൾക്കു കാണ്മാനില്ല- ശോകമായതു കൊണ്ടു കാ
കനും കാകസ്ത്രീയും-പ്രഥമായിതിരെഞ്ഞപ്പോൾ തങ്ങടെ
മരത്തിന്റെ കോടരത്തിലൊരു കൃഷ്ണസർപ്പത്താൻ ഉണ്ടു-
അതുയവൻ വന്നു തിന്നു സർവ്വവും മുട്ടികളെന്നതുമായതു വിചാരി

സ്ഥാനാരെയും കാണുന്നില്ല—വായസിക്കുറ്റകാലം ഗർഭവും തി
കഞ്ഞിരുന്നു—വായസൻ പുറപ്പെട്ടു തന്നോടെ സഖിയാകും ഗൊമാ
യുപ്രവരനൊടിക്കഥാ ബോധിപ്പിച്ചു—ഗൊമായുപ്രവരനാകാ
കനൊട്ടുര ചെയ്യാൻ—കൊക്കെന്നുള്ളൊരു പക്ഷിയിന്നിലെ
മത്സ്യങ്ങളെക്കൊവേതകം തന്നൊക്കിയാർത്തവൻ കൊത്തി
ത്തിന്നും—ദുഷ്ടമിവ ചെയ്യും കൊക്കിനെയൊരു ദിനം കർക്ക
ടം കടിച്ചാശു കൊന്നതു കെട്ടിട്ടില്ലേ—കാകനും പറഞ്ഞിരുന്നതാ
നതു കെട്ടിട്ടില്ല—നീ കഥിക്കെന്നതു ചൊല്ലിനാൻ ഗൊമായു
വും—

കൊക്കെന്ന വെളുത്തുള്ളൊരു ഖഗനാമൊരു പക്ഷിയൊ ൬. കൊക്കും
കത്തിൽ പറപ്പാനും ശക്തിയില്ലവനൊട്ടും—കിഴ ഞണ്ടും.
ക്കന്നങ്ങൊരു ദിനം കാനനസ്സരസ്സിന്റെ വക്കത്തു ചെന്നു
വാരം ദുഃഖിച്ചു വസിക്കുമ്പോൾ—കർക്കടാഖ്യനായുള്ള സമൎത്ഥ
ൻ കുലജന്തു കൊക്കിനൊട്ടുര ചെയ്താൻ—എന്തെടൊ താനി
ങ്ങിനെ—ദുഃഖിതനെന്നപൊലെ ഭക്ഷണം വെടിഞ്ഞൊരു
ദിക്കിൽ വന്നനങ്ങാതെ വാക്കുന്നു പറഞ്ഞാലും—ജീവനന്നെ
ഴുകെ ടൊ മത്സ്യമാംസമെയുള്ളു കേവലമത്ര കൊണ്ടെ ജീവി
ച്ചു വസിക്കുന്നു—കൊറ്റിക്കാതികളെല്ലാം നീറ്റിലെ മത്സ്യ
ങ്ങളെ മറെറാരു വകയില്ല കൊറ്റിനെന്നറിഞ്ഞാലും—ഇന്നി
പ്പൊളൊരു കഥ കെട്ടു ഞാൻ കൈവൎത്തന്മാർ വന്നിഹ വ
ലവീശാൻ ഭാവിച്ചു പുറപ്പെട്ടു—മുക്കൊർ വന്നിവിടെ മത്സ്യത്തെ
പ്പിടിച്ചെങ്കിൽ പൊക്കിങ്ങനത്തിന്റെ ഭക്ഷണമെടൊ
ഞങ്ങെ—ഇത്തരം ബകത്തിന്റെ വാക്കുകൾ കെട്ടനെരം
തത്രവെഴുന്ന മഹാമത്സ്യങ്ങൾ ഭയപ്പെട്ടു ബകനൊക്കൊമ്പൻ
ത്രാവും കണ്ണുനം കരിമീനും ചെമ്പനും പരൽമീനുമെന്നിവ
ർ മഹായൊഗം സംഭ്രമത്തൊടെ ചെന്നു കൊക്കിനെത്തൊ

ഷ്ട്രം കൊണ്ടും ദേഷ്യത്തിൽ നിരന്തരം നിന്ദാമൊന്നും ചെയ്യു
ന്നുമനങ്ങളെ ഭയവാൻ പാലനം ചെയ്തിടേണം-ദുഷ്ടന
മാരായുള്ള ദേശങ്ങാരത്രവന്നാലുള്ളത്തിൽ കനിവില്ലാ
ത്തുള്ളവർ വലക്കിട്ടു വെള്ളത്തിൽ കിടക്കുന്ന ഞണ്ടുകളെ വി
ടിക്കുന്നതെ കുളത്തിലൊരു കൊക്കിലങ്ങുന്നു വിചാരിച്ചു
കള്ളന്മാരുടെ നിഗ്രഹം ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്നിടേണം- ചാരന്മാ
രടങ്ങുന്ന സങ്കടം സാധുക്കൾക്ക ജാതമായവരൊട്ടു
കെടുവപ്രയോഗിക്കാം - വാമനന്റെ ലാക്കും പൂണ്ടുമാബലി
യൊട്ടുവങ്ങുഭൂമിപാദങ്ങളും സ്വർഗ്ഗം മായവൻ വീണ്ടില്ലയൊ-
മന്ത്രിശത്രുക്കളോടും ഭേദമാരൊട്ടു ചെന്നു മന്ത്രിപ്പതി
ന്നവരെക്കാകകോൾമതിയായെ-ദുർവ്വിനയകാരമന്ത്ര
മാത്രം ഞാൻ ചെയ്യാം-മറ്റാരുമില്ലാ ശയ്യയെനിങ്ങളെ
കൊണ്ടു ചെന്നുകുറ്റമെന്നിയെ തത്ര ചൊല്ലിക്കമെവിടത്തി
ൽ-ചെറുമിട്ടാശകാരെ വെടിക്കവെണ്ടാതാനും-ഞങ്ങ
നെബകത്തിന്റെ ചൊൽകേട്ടു മന്ത്രിണങ്ങളും ഞങ്ങനെ
കാളുമെന്നു പറഞ്ഞുപിരിഞ്ഞിതു-അനന്തരമാ
രാധിനന്മാരെ മന്ത്രിണങ്ങളെ ചെന്നടൻ കൊത്തി
ക്കൊണ്ടുമറ്റരാജശ്രേഷ്ഠ ബാലെ കൊണ്ടുചെന്നു മന്ത്രി
ന്നതഭക്ഷിച്ചു മഹാമൂഢൻ-

ഒട്ടേറെന്നമാസങ്ങൾ ഇങ്ങിനെ കഴിഞ്ഞിതു-ഉണ്ടി
രിക്കുന്ന ലോകമെന്നു ശങ്കിച്ചു തോന്നുന്നു ചെന്നരെ
ചാക്കുകൊക്കിനൊടൊരുദിനം ഇന്നിനിയെങ്ങും കൊണ്ടുപോകെ
ടാ ബകാധിപാ ന്നതെപ്പോലശ്രേദ്ധം നമുക്കൊവാണിട്ടവാ
ൻ-എന്നതു കേട്ടു ബകം ചിരിച്ചാൻ ക്ഷുദ്രനെന്നകൊ
ന്നതിനിന്നിങ്ങളുള്ളഭൂമിന്നറിഞ്ഞിട്ടാം-ഇതാമ
റച്ചവൻ ലന്ത്ഭിന്നെക്കൊത്തിക്കൊണ്ടുതത്രനിന്നായ്യ

വധ്യസ്ഥാനത്തെ പ്രവെശിച്ചു തന്റെ പ്രദെശത്തു സാഹസത്ത്യാ
സത്തിക്കൂട്ടം കണ്ണുകൾ പ്രകാശമെയിന്തിച്ചിട്ടിരുന്നാൽ കുട്ടികളെ രണ്ടൽ-
താൽക്ഷണം മഹാകൃഷ്ണൻ മന്ത്ര്യത്തെ കൊണ്ടെനിന്നാ ഭക്ഷിതം
കളിക്കയൊ ചെയ്യുന്നവിലക്ഷണം - പക്ഷെ തൊന്നിവരുടെ
സംഹാരം ചെയ്തിട്ടൊന്നൽ - ശങ്കയില്ലിനികളെ സായിക്കുംതെടെ
സാശ്രയാൽ - സാദ്ധ്യമല്ലൊ കിന്തന്റെ പ്രാണനെ രക്ഷിക്കെ
ക്ഷിക്കും - സായുധക്ഷീണനാഥാമായിരിക്കുന്നൽ മൊക്ഷിംഫ
ലം - യുദ്ധം ചെയ്തെല്ലങ്കിലും മൃത്യുനിർണ്ണയമില്ലാൾ - യുദ്ധത്തി
ൽ രണ്ടുംവരും സംശയസാധ്യം യുദ്ധം - അതിന്റെ വരവി
ക്കിൽ താങ്കളുടെ ശക്തികൊണ്ടും സംഗ്രഹം ചെയ്യാമെന്നൊ
യുക്തൾ ചൊല്ലിക്കൊണ്ട് - കാര്ക്കൊടകാദിയൊന്നര നിങ്ങിനെവിചാ
രിച്ചു കൊക്കിന്റെ കൊക്കിൽനിന്നകന്നിച്ചുചാടിട്ടിന്നാൽ -
വക്കാണത്തുടങ്ങിനാൻ അടാടാവന്തൊടെ - ദിക്കാരം
കണ്ടുകൊണ്ടുകൊണ്ടാചിച്ചു യുദ്ധം ചെയ്തു - കണ്ണോത്താമെവിടങ്ങളു
ടൻ തങ്ങളുതാൻ ബകത്തിന്റെ കണ്ണത്തിൽ കടിച്ചു തന്നെകൊ
ല ചെയ്തു -

ചൊല്ലിയെന്നത്രകൊണ്ടു ശത്രുനിഗ്രഹം ചെയ്യാൻ വല്ലഉ
പായമുണ്ടാക്കുന്ന സായുധകൾക്കും - ഏതുതാൻ ചെയ്യുന്
ഉപായത്തെ ചൊരിച്ചുകൊള്ളാൽ - ചെന്നുവാനും ശ്രമസ്ഥാവ്യത
ചെയ്യുന്നില്ലവദെശം - അതിനെ പാലയെയ്യവൻെറ്റവ
ഷിയാം ഭത്രിശാലിനിയുണ്ടു വാപിയിൽ കുളിക്കുന്ന - ഉന്നത
സ്തനിതന്റെ മൊന്നരത്താനം കഴിച്ചുതുഭാഗത്തുവെ
ച്ചുകൊണ്ടുവാൻ ഭാവിക്കുന്നപ്പോൾ - സത്വരം പറന്നു ചെന്നു ത
മം കടിസ്സൂത്രം കൊത്തിനിൻ കൊക്കിലാക്കി കൊണ്ടുപൊ
ന്നാലും സഖെ - ആയ ദ്രുമരത്തിന്റെ ഉണ്ടത്തൂക്കിൽ
ക്കൊണ്ടുവാക്ക സ്വഭാവന്നന്നുതയാണിതന്നാലും - അ
- നിക്കണം

വത്തിവഴ ഒന്നായുപായംകൊണ്ടു മാത്രകങ്ങളാലായത്തുകരസ്ഥമാ
ക്കിട്ടുവാൻ യത്നം ചെയ്യും - ഉന്നതസ്ഥമന്ത്രിയെപ്പോലെ വാൻകൂട
ങ്ങുമൊരു വനഗമത്തിൽ നിന്നു വത്തിയുഷ്ടയ ത്തിട്ടും ദംശിപ്പാ
ൻ വരുമെന്നായുള്ള സർപ്പത്തെ പാമ്പുകാരൻ സംശയം കൂടാതവർ
തല്ലി നിഗ്രഹിച്ചിട്ടും - അങ്ങിനെ വന്നാൽ നിന്റെ സങ്കടമെ
ല്ലാം തീരും താങ്ങൾക്കുപായത്തിൽ ഒക്കസംഭവിക്കയുമില്ലാ - കാ
ക്കുമവൻ പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ളൊരുപായമെന്തൊന്നാകിലും കൂടാതെ
നശിച്ചിരിക്കുമാലൊ - അങ്ങിനെ തന്നെ തന്റെ ഭാഗി
തൻ വിനാശവും സംഗതി വന്നിരിക്കുന്നു എന്നതെ ചെ
യ്യിൻ - ചില കാര്യങ്ങൾ ആകയാൽ അനേകം സാധിക്കുന്ന
തൻ കാര്യം പരാക്രമം കൊണ്ടു സാദ്ധ്യമല്ലെന്നു -

ബുദ്ധിയുണ്ടെങ്കിലവന്നായത്രെ ബലം അതെന്തെന്നാൽ ബുദ്ധിയി
ല്ലെങ്കിലവന്നൊട്ടുമെ ബലമില്ലാ - ബുദ്ധിമാനൊരു മുയലാൽ വ
ലിയൊരു സിംഹത്തിനെ നിഗ്രഹിച്ചതു പ്രഥമമത്രെ അതു കേട്ടി
ട്ടില്ലെ - ആയതു മാത്രം കേട്ടിട്ടില്ലെന്നു കരടകൻ - ഭയസാവ
ധാനത്തോടെ ദമനകൻ -

7. മുയലിനാൽ സിംഹമരണം - വങ്ങെങ്ങുമദോൽക്കടനെന്നൊരു മഹാസിംഹമെങ്ങു
ൻ മൃഗങ്ങളെ ഒക്കവെ ഭക്ഷിക്കുന്നു - കണ്ടിട്ടു
ശേഷമൃഗക്കൂട്ടങ്ങൾ ചേർന്നു വിചാരിച്ചു കൊണ്ടവർ സിംഹ
ത്തിനെ പ്രാർത്ഥിച്ചു ചൊല്ലീടിനാർ - തമ്പുരാനെ നാങ്ങൾക്കു
ഒക്കെ ഇടയങ്ങൾ തങ്ങൾ തങ്ങടെ രാജ്യത്തിലുള്ളവരൊക്കവെ
ടാം - ശക്തിയില്ലെന്നു വന്നാലിങ്ങിനെ ദൂരാചാരം ശക്തിമാൻ
കൂടങ്ങിയാൽ ജീവികൾ നശിച്ചുപോം - രക്ഷണം ചെയ്യേണ്ടു
ന്ന രാജാക്കൾ പ്രജകളെ ഭക്ഷണം ചെയ്കയാൽ പാപം കഷ്ട
മന്നതെ വേണ്ടു - ഭക്ഷണം നിത്യം ദിവസംകൊണ്ടു ന പ്രഭുക്കളെ ഭ
ക്ഷണമെന്നു ചൊല്ലാൻ കാലനെന്നിയെ മറ്റാരുമുള്ളൂ - ഒരൊന്നാ

ദിനന്തൊറുമൊരൊരൊമൃഗങ്ങളെ ഉത്തരൊമൻ ഭക്ഷിച്ചുകൊ
ള്ളണമെ സ്വാമിഭവാൻ — ഊഴമിട്ടടിയങ്ങൾ തങ്ങടെ രാത്രി
ങ്ങളിൽ ഊനമെന്നിയെ വരാമായതുള്ള ഭക്ഷിച്ചാലും — പക്ഷി
രാജന്മാന്നുയാന്നുകൾ ദിനന്തൊറും ഭക്ഷിപ്പാൻക്രമത്താ
ലെവെക്കുവെച്ചതുപൊലെ — അങ്ങിനെ ചെയ്യാമെന്ന
സിംഹവുമുരചെയ്തു — മംഗലംകലർന്നിങ്ങുപൊന്നിതു മൃഗങ്ങ
ളും — അന്നുതൊട്ടൊരൊമൃഗമൊരൊവാസരങ്ങളിൽ ചെ
ന്നങ്ങു സിംഹത്തിനു ഭക്ഷണമായിക്കീടുന്നു — ഇന്നുമന്ന
നുമാസം ചെന്നപ്പൊൾ വിദഗ്ദ്ധനായ്വൃദ്ധനായൊരുശശ
ത്തിനുമങ്ങൂഴം വന്നു — തന്നുടെമൃത്യുദിനം വന്നിതു മഹാകഷ്ടം —
ജന്മങ്ങളെങ്കിൽ മൃത്യുപ്രാപ്തിയും ധ്രുവമല്ലൊ — ദുർമ്മരണമെന്ന
തു സങ്കടമതുമെന്റെ കൾത്തൊലിയമെന്നല്ലാതൊന്നുമെ ചൊ
ൽവാനില്ല — വല്ലതുമുപായമൊന്നങ്ങൊക്കി സിംഹേന്ദ്രനെ
കാലുകതന്നെ നല്ലുകില്ലതിനില്ലതെല്ലും — ബുദ്ധിമാൻ വിചാ
രിച്ചാൽ വല്ലകാര്യമെന്നാലും സിദ്ധിപ്പാൻ തടവില്ലെന്നുററ
കാർപറയുന്നു — തെററന്നു വിചാരിച്ചു തത്ര ചെല്ലുവാൻ കാ
ലം തെററിച്ചു മന്ദം മന്ദമെ നടന്നു ചെന്നടുകയൽ — നിത്യവും പശി
ച്ചാനുകാലം താൻ കാണായ്കയാൽ ക്ഷുത്തുകൊണ്ടെവശനാം
സിംഹവും കൊപിച്ചിതു — ഏന്തെടാ ചെന്നരം ചെയ്കാൻ സം
ഗതിശശായമാ — ഹന്ത ഞാൻ വിശപ്പുകൊണ്ടെത്രയും ദുഃഖി
ക്കുന്നു — ചെകക്കളങ്ക്രൂർത്തികാണ്ഡയറഞ്ഞു ശശം കാലം വൈ
കുവാൻമൂലം സ്വാമിൻ കെൾക്ക ഞാനുണർത്തിക്കാം — മററൊരു
സിംഹം മാർഗ്ഗവന്നടൻ തന്നെക്കിമാൻ ചെററവും മുതിർന്നു
ത്തിടിനാൻ മഹാഘൊരൻ — മുററുമങ്ങടിയനെ പ്ലെടിച്ചു കാ
ട്ടിൽ കൂടെമററൊരു വഴിവളച്ചിങ്ങു ഹാ വിടകൊണ്ടെൻ —
ചെററമില്ലടിയനെ രണ്ടാത്തുരക്ഷിച്ചിടേണം — ക്രൂരനാകാര

ന്റെ വിശ സ്വാമിക്കു സഹിച്ചിട്ടും - മറ്റു സിംഹങ്ങൾ വന്നു വസ്തു
കൾ കാട്ടുന്നതു മാറ്റുവാൻ സ്വാമിയല്ലാതാരുള്ളൂ മഹീതലെ -
ഷതെങ്ങടെ മഹാമൂഢൻ നമ്മുടെ വനെ വരാൻ സംഗതിയെ
ന്തു വെഗാൽ സംഹരിക്കുന്നുണ്ടതാൻ - തൽക്ഷണമസ്സിം
ഹത്തെക്കൊല്ലാതെ നമുക്കിനി ഭക്ഷണം ഭാവമില്ലാ - ക്രു
മെവുന്നപ്പൊഴിൻ - ഇങ്ങിനെ സിംഹത്തിന്റെ ഹുംകൃതി
കെട്ടു ശശൻ ഞെങ്ങൊട്ടു കെല്പെന്നുള്ളാമെന്നവൻ വഴികാ
ട്ടി - ഷത്രെഴും കണ്ടെ ഉള്ള കൂപത്തിങ്കിലെ ചെന്നതത്ര നി
ന്നരച്ചെയ്തതു കണ്ടാൽ വാത്തകളെണ്ണം - കൂപത്തിന്നിതെനി
ന്നനൊക്കിയാൽ സിംഹത്തിന്റെ രൂപത്തെ കീഴെ കാ
ണാം സ്വാമിയെപ്പൊലെ തന്നെ - എന്നതു കെട്ടു സിംഹം
കൊപിച്ചു കൂപത്തിന്റെ സന്നിധൌ നിന്നു കൊണ്ടു കീഴ്പ്പെ
ട്ടു നൊക്കിടിനാൻ - തന്നുടെ പ്രതിരൂപം പൊലെ കൂപത്തി
ൽ കണ്ടു തന്നുടെ പ്രതിയൊഗി സിംഹമെന്നൊത്തു മൂഢൻ -
ഉറത്തിൽ സിംഹനാദം ചെയ്തപ്പൊൾ കിണറിന്നകമെ
റ്റാലി കൊണ്ടു മഹാസിംഹനാദത്തെ കെട്ടു - ഹിന്നടെ ശബ്ദം
പൊലെ നിക്കുടെ തുടങ്ങിയാൽ നിന്നുടെ ശരീരത്തെ ഭഗ
മാക്കുന്നുണ്ടതാൻ - എന്നെവൻ പറഞ്ഞപ്പൊൾ അങ്ങിനെ
ന്നെരൂപം തന്നിൽ നിന്നടൻ പ്രതിശബ്ദവുമുണ്ടായ്വന്നു കൊ
ല്ലുന്നുണ്ടാൻ നിന്നെ എന്നവൻ പറഞ്ഞപ്പൊൾ - കൊല്ലു
ന്നുണ്ടാൻ നിന്നെ എന്നിങ്ങും കെട്ടാറായി - ക്രുദ്ധനാകി
യ സിംഹം കണ്ടു കൂപത്തിന്നുള്ളിൽ സത്വരം കുതിച്ചു ചാടിടി
നാൻ മഹാ ക്ഷുദ്രൻ - ഉള്ളത്തിൽ മദമെറ്റം മൂഢനാമവൻ തു
വെ വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങി കൈകാലും കുഴഞ്ഞ പൊ
വെള്ളവും കുടിച്ചു ഘ്രാണങ്ങളും വിട്ടു പൊട്ടിത്തൊള്ളകളും വി
ളൻ വൻ ചത്തു പൊയ് എന്നവണ്ണം —

വൃദ്ധനാകിയശശംബുദ്ധികൌശല്യംകൊണ്ടുശത്രു
സംഹാരംചെയ്തുബുദ്ധിമാഹാത്മ്യമിദം—ഭദ്രമസ്തുതെസ
ഖെ—കാൎയ്യസിദ്ധിയെഭവാനഭികാംക്ഷചെൽകൊന്നകഥ
വാൻകരടകൻ—നളിപിംഗലകന്മാർമെളിച്ചുവസിക്കുന്ന
കാന്താരത്തിൽചെന്നുവന്ദിച്ചുദമനകൻ—രണ്ടുവാക്കൊടിയന്ത
ശ്രദ്ധമായുണൎത്തിപ്പാൻഉണ്ടതിനവസരമുണ്ടാമൊമഹാ
മതെ—എന്നതുകെട്ടുസിംഹംമറ്റൊരനുഗ്രഹത്തിൽചെ
ന്നിരുന്നുരചെയ്തുവന്നാലുംദമനകാ—നിന്നുടെഹിതമെല്ലാ
മെന്നൊട്ടുകഥിക്കനീ—എന്നതുകെട്ടുചൊന്നാൻശ്രദ്ധമായി
ദമനകൻ—തമ്പുരാനടിയനില്ലുള്ളൊരുസ്നെഹംകൊണ്ടുക
ബന്ധുവായില്ലഹെന്നൊരുശങ്കമൂലം—സാൎവ്വത്രമവരാധംചെ
യ്തിച്ചുണൎത്തിപ്പാൻസംശയിക്കുന്നുതാപാവിഷാദാൎക്കപി
ക്കുന്നു—കാൎയ്യങ്ങൾവിചാരിപ്പാൻകാരിയക്കാരനാക്കിക്ക
ളിക്കാത്തവൻവന്നുകാൎയ്യങ്ങളറിയിച്ചാൽ—മന്നവന്മാൎക്കു
തങ്കൽമുന്നമെയുള്ളസ്നെഹംഭിന്നമായിവരുംതന്റെരട്ടസ്സ
മത്സൃജ്യത്തെകൊണ്ടു—സാദരമുരചെയ്തുപിംഗലകനാംതദാ
സാദരസ്നെഹംനിങ്ങളുണ്ടിനിക്കെടൊസഖെ—എന്തുനീ
യുരചെയ്യാൻഭാവിച്ചുദമനകാഞങ്ങളാംക്രൂരാതന്നുചൊൽക
നിമടിയാതെ—ഉക്തവാൻദമനകൻനമ്മുടെസഞ്ജീവകൻ
ശക്തനെങ്കിലുംമഹാദുഷ്ടനെന്നറിയെണം—ശക്തികൾ
മൂന്നുവിധംഉത്സാഹംപ്രഭുത്വവുംയുക്തിയുക്തമാകുന്നമ
ന്ത്രവുമിവമൂന്നും—സമ്പൂൎണ്ണംമമസ്വാമിക്കായതു*സഞ്ജീവ
കൻപ്രവൃത്തിനിന്ദിക്കുന്നതങ്ങളുംകെൾക്കതന്നെ—എന്തി
നാവലവന്നു**ചൊല്ലുന്നസഞ്ജീവകൻനിന്തിരുവടിയുടെ

* തമ്പുരാൻമമസ്വാമിനാഥനെ(ത്രൃപക്ഷം)

** വാക്ക

രാജ്യത്തെ കാരക്ഷികളന്ത-

ആയത്തു കൊട്ടികിണ്ണിൽ ഭീതിയുമാശ്ചര്യവും ആഗ്രഹയ
ഷെറിക്കയാൽ മിണ്ടാതെ തന്നെ സിംഹം - വിശേഷ്യം മേന
കൻ ചൊല്ലിനാൻ മമ സ്വാമി തന്നുടെ പ്രധാനമന്ത്രി ശ്വേതൻ
സഞ്ജീവകൻ - എന്നതിൽ വരുന്നൊരു ദോഷിവൃത്തങ്ങൾ
കാണം - എന്നുടെ സ്വസ്തിയ ബുദ്ധിവിദ്യാസാരമായ വറുന്നു - ഉന്നതനാ
യുള്ളോരു മന്ത്രി താൻ കാര്യത്തിലും മന്നവൻ കാര്യത്തിലും പാര
ങ്ങൾ രണ്ടും പെച്ചുനിൽക്കുന്ന രാജ്യമന്ത്രിത്വരായവർ ഉള്ളോരു
ത്തരെ തക്കത്തിലുള്ള വക്ഷികൾ മന്ത്രി സ്വഭാവത്തിങ്കലും - ര
ണ്ടു വെർപുരുഷന്മാർ ഉണ്ടായാൽ വെ ശുദ്ധമന്ത്രിയും രണ്ടുപെ
രിലും ശത്രുത്വം ഉണ്ടായാൽ തികില്ല - ലോകസമ്മതമായ ബാ
ഹുല്യങ്ങളാകയാൽ എകനെ വരിച്ചു ഭിക്ഷുന്നെ നശിക്കി
കളം - രാജലക്ഷ്മിയും നാഥാമന്ത്രിയെ ന്യൂഷിച്ചു തദ്ഗ്രാഹെന
യതിഗ്രഹിച്ചിടിനൊരുള്ളനവനം - ഭയനെന്ത്യൂഷിച്ചു തമന്ത്രി
യെ ഭജിച്ചെന്നം - ഭ്രയസ്ഥാവരമെവം കാണുന്നയരലടവും -
എന്നുള്ളകൊണ്ടു ചൊന്നാൽ എകമന്ത്രിയെ തന്നെ മന്ന
വൻ പ്രധാനിയാക്കിക്കൊള്ളുകിൽ ചിന്തം വരാ - ലോകങ്ങൾവി
ചാരിച്ചാലൊക്കെ വിപ്രമാണമായി എകനെ തന്നെ ഉവമ
ന്ത്രിയാക്കുവർക്കിച്ചാൽ ആയവനുള്ളിലഹംഭാവവും വർദ്ധി
ച്ചുകാര്യങ്ങൾക്കെ വക്കിച്ചുങ്ങളാകുംക്രമത്താലെ - തന്നുടെ
താനെന്തിനിച്ഛിക്കുന്നു ചതുക്കളെ തന്നെ വർദ്ധിച്ചൊരു
സ്വാമിയെ ഭേദിച്ചിടും - ഇങ്ങെ വാറിനും തനിക്കൽ കണ്ടോം വ
ർദ്ധിക്കുമ്പോൾ പൊക്കമാമയീശനംമക്കളും ബന്ധുക്കളുംമിത്ര
വും തനിക്കുവകാരത്തെ ചെയ്യുന്നൊരിൽ പ്രത്യുപകാരം ചെ
യ്യുംമന്ത്രിയെക്കാണ്മാനില്ല - തന്നുടെ സ്ഥാനം വന്നാലായതു
സാധിച്ചീടുമന്നെന്നു മറന്നു പോമതെ ജ്ഞാനമഹാപാപി - ന്ത

കണൊക്കളുള്ളദുഷ്ടന്മാരെപൊവതിന്നുസെവിക്കന്നെസ്വരാജ്യ
ഷിച്ചിട്ടുന്നവൻറവൻ — അന്നത്തിൽ വിഷംകണ്ടുലാ
കരവസ്ത്യക്ഷിക്കൊണ്ണംപിന്നെഅന്നനസിലൊട്ടമാഗ്രഹി
ക്കയുംവെണ്ടാ — വസ്തുക്കളിളക്കിയാലപ്പൊഴെയറിക്കെണം
തെല്ലുപെക്ഷിച്ചാൽശെഷമുള്ളതുമിളകിപ്പൊം — ദുഷ്ടന്മാ
മമാത്യന്റെശത്രുക്കൊരരെക്രുടെയെട്ടനാശ്ലെഷ്ഷ്ടംചെ
യ്യാതെന്നുയംവരാ — അതാട്ടതിന്നവരുടെമക്കൾക്കുംപെണ്ണു
ങ്ങൾക്കുംതട്ടമിട്ടൊയിമവക്കിന്നെന്നുമില്ലാതാകും — നല്ലാ
ടസങ്ങിവകൾസ്വാതന്ത്ര്യംതുടങ്ങുന്ന — സമതമെല്ലിപ്ര
കൾക്കിവൻകാഴ്ചക്കാരൻ — നാളെക്കഉറണംവരുന്നിട്ടവാ
ൻവിചാരമിക്കൊളുകക്കഭയിക്കമൊകാഴ്ചമൊനറിയാ
മാ — കണ്ടത്തിൽനകംവെച്ചുകണ്ടെത്തിലുഴവിനാകൊണ്ടു
പൊയാതക്കണ്ടെനാവണ്ടെമല്ലെയായിവൻ — ഹന്തിനകാ
ഴ്ചക്കാരനിങ്ങിനെയൊരുത്തനെസമ്പിപ്പിക്കുന്നുവൻ
താന്തന്നെപൊരാഞ്ഞിട്ടാ — സ്നെഹവുംകാഴ്ചകാഴ്ച
ങ്ങാനവുംതികഞ്ഞൊരുദെഹമെന്നാകിലവൻമന്ത്രിയാ
കെന്നാൽകൊള്ളൂ — ലക്ഷണമില്ലാത്തുള്ളമന്ത്രികൾര
ണ്ടുതരംഭക്ഷണംകഴിച്ചുറങ്ങിട്ടവാമാത്രംകൊള്ളൂ — അ
ങ്ങിനെയുള്ളവർഒന്നൊന്നാകാണ്ടാതെ — തിങ്ങിന
യനക്കണ്ടാലാഗ്രഹംകൂടാതെയുംനാഗനമാരെക്കണ്ടാലാ
ശയില്ലാതെകണ്ടുംതങ്ങടെവൃത്തികൾതെല്ലുമില്ലാതെ
തയുംതങ്ങടെഗൃഹങ്ങളിൽസമ്പത്തുള്ളവർരാജ്യവുംഗ
വൻതന്നെസെവിച്ചിട്ടവാൻപുറപ്പെടാ — ശക്തിയുമില്ലാത്ര
ഹൊഭക്തികളുമില്ലാത്തവൻഭക്തിയുംഭാവിച്ചുകൊണ്ടു
പ്പൊഴുംപ്രഭുക്കടെഭൃത്യരായിട്ടുംചിലർകാഴ്ചസ്ഥാനമായി
ട്ടുംമിത്രരായിട്ടുംചിലർകാരിയക്കാരായിട്ടും — വണ്ടാര

ക്കുതലെല്ലാം ഭക്ഷിച്ചുവകയാക്കാൻ ഉണ്ടാക്കുമെന്നപ്പോലെ
കൊണ്ടെന്തുഫലം വിഭോ — കല്ലുകളില്ലാത്തുള്ളകാനനെത്തി
ളുക്കുന്ന പുല്ലുകളിവറ്റിന്നകാനനം വെളിവാക്കി — എല്ലാത
ങ്ങൾക്കാഴ്ചം ചിന്തിപ്പാനിവൻ പോരാ — വല്ലാത്താപ്പൂർവ്വ
തൊട്ടുസ്നേഹിപ്പാനെന്തുമൂലം —

പിംഗലകനങ്ങെന്നാനിങ്ങിനെയെന്നാകിലുംപ്പൊ
ഗവത്തിൽ സ്നേഹംപോരുമെന്നിക്കെടാ — യാതൊരു
ജനത്തിനും യാതൊരു ജനംപ്രിയം ആകിയിന്നാകിലും ദു
ഷ്ടശീലമെന്നാകിലും — ആയവനവൻ പ്രിയൻ ദുഷ്ടനെന്നാലും
തന്റെകായത്തെയുപേക്ഷിപ്പാൻ ആക്കാലമൊന്നാതിട്ടു
മാ — ചൊല്ലിനാൻ ദമനകൻ ആരുടെ ഭാഗ്യമിതന്നെന്നുള്ള
തുവിചാരിച്ചാൽ സ്വാമിതാനപേക്ഷിക്കും — മറ്റുള്ളൊരുമാ
നരയൊക്കവെയുപേക്ഷിച്ചുമുറ്റുമിപ്പൊഴിത് ആശപ്പോറ്റുന്ന
സ്വാമിതന്റെ കുറ്റമറ്റുള്ള രാജ്യം ഹരിപ്പാനൊഹിക്കുമി
ക്രൂരനിൽ ക്രൂരനൊരു വാനെന്നുപോൽ അവകാശം — പുത്ര
നെന്നാലും ഉറ്റമിത്രമെന്നാലും സ്വാമിക്കെത്രയുത്രിയനാവ
നെന്നിഹ വരുന്നേരം ധാത്രിയിലുള്ള സമ്പത്തൊക്കവെ
തനിക്കൊക്കും ഗാത്രമാത്രമെ വിന്നാസ്വാമികളെ ശമിച്ചിട്ടു-
സജ്ജനാചാരങ്ങളെത്യജിച്ചു സദാകാലം ദുഷ്ടനാചാര
ങ്ങളെ സ്വീകരിക്കുന്നോരുമാൻ സ്വസ്ഥാനഭ്രംശം വരുന്നേര
ത്തു ശത്രുക്കളുടെ സംസ്ഥാനത്തിൽ ചെന്നു സ്വാമിയെ ദ്രോ
ഹിച്ചിട്ടും — കേൾക്കപ്പോൾ ശ്രോത്രപ്രിയമല്ലെന്നു വരികിലും
കൽപോൾ മേലിൽ ഗുണമായുള്ള വാക്കുകളെ ചൊല്ലുന്ന
ജനങ്ങളുള്ളയാതൊരു നൃപാലകനല്ലൊരു സമ്പത്തുകളു
ല്ലുപെരുകിച്ചീട്ടും — ചാരിത്രമുള്ളമാത്യരെത്യജിച്ചു വ്യാധാമറ്റനാ
ട്ടിലുള്ളവക്കധികാരത്തെ കൊടുക്കുന്നുള്ള വിതന്റെ

രാജ്യം ഷിദ്ധിപ്പാനൊരു വ്യാധിതല്ലരമററൊന്നില്ലെന്നൊ
ൎത്തുകൊള്ളെണം ഭവാൻ —

ഉക്തവാക്യഗായിയൻ തീൎന്നവന്ന ഭയമെന്നതു ത്തവാ
നാകിൎട്ടി കൊണ്ടുവന്നിവിടത്തിൽ വൎത്തനം ചെയ്യിപ്പിച്ചു
ന്നതങ്ങളിൽ വിശ്വാസവും വൎദ്ധനെ ചെയ്യിപ്പിച്ചു നിയതമറന്ന
തൊ— ഞങ്ങളെന്നുള്ള ഭവാനിങ്ങളെ വിരൊധിച്ചാലെങ്കി
ലെന്നെനുക്കതു സ്വന്തമായിടേണ്ടു— ചൊല്ലിനാൻ ദമനകനി
ത്രുട്ടുഷ്പാണെന്തെന്നതല്ലൊരുന്നം ഗ്രഹിച്ചില്ല ഞാൻ മഹാമ
തെ— ദുൎജ്ജനങ്ങൾ കൂടെ ബഹുസൽകാരം ചെയ്താകിലും സ
ജ്ജനസ്വഭാവമുണ്ടാകയില്ലറിഞ്ഞാലും— ഫണ്ണതെപ്പിച്ചു
വിടിച്ചുത്തിഞ്ഞു ദണ്ഡിച്ചാലും പൊണ്ണനാം ശ്വാവിൻെറവാ
ൽവളഞ്ഞെന്നിൽ സ്പഷ്ടവം— ദുഷ്ടരാം ഖലന്മാരെന്നുതി
ച്ചുനന്നാക്കുവാൻ ഒട്ടുമെ യെതുതല്ലന്നെല്ലാരുവിമ്മോജ്ഞാക്കം—
ഫലെല്ലാമമൃതുമൊകൊണ്ടാകവെ നനച്ചാലും സൽഫലം വു
റപ്പെടീപ്പിട്ടുമൊ വിഷവൃക്ഷം— വണ്ണാസനയും തേനും ചെൎത്തു
ണ്ടുകൂഴച്ചിട്ടു കിഞ്ചനകാലംപരിപാലിച്ചു കിളൎപ്പിച്ചുഫലെപ്പാ
ട്ടും ക്ഷീരം കൊണ്ടുനനച്ചു വളൎത്താലും വെപ്പിൻെറകൈ
പ്പു ശമിപ്പിട്ടുമൊഷിന്തിച്ചാലും— തങ്ങടെ യജമാനനായവന്നു
വരാതെ കണ്ടങ്ങളെ നെരക്ഷിക്കെണമെന്നുള്ളത്രറകാര
ൻഇങ്ങൊട്ടു ചൊദിച്ചീലെന്നാകിലും ശുഭാശുഭം ഞങ്ങൾ
ട്ടുപറഞ്ഞറിയിക്കെണം ക്രൂരക്രൂരെ— ത്രാണ്യനാമവനെങ്കി
ലായവ ഞൊദിച്ചാലും യൊഗ്യമായതു പറഞ്ഞിടണതെ
ന്നു ശാസ്ത്രം— സക്കടെ രക്ഷികളെന്നാമന്നവീനരെല്ലാബന്ധു
സങ്കടം ക്രൂടാതെ ഒഴിക്കുന്നതെല്ലാകളും— ഭൎത്തൃശുശ്രൂഷ
ചെയ്യുമെവനൊരുത്തൻ എല്ലാനാരിസന്തുകാൾ ബഹുമാനിക്ക
നവനെല്ലാവിമ്മൻ— ദുഷ്ടം ജനിപ്പിച്ചില്ലെങ്കിലെശ്ശിയാ

ശുദ്ധമുള്ളവൎക്കല്ലാതവനെക്കിലെന്സ്വീയാവൂ - എന്റെ മതെടയിരുന്നാകിലെ മന്ത്രം നമ്മുതിങ്ങിന വിഷയഭ്രാന്തി കളെന്നൊറുമാൻ നമ്മ - ഇങ്ങിനെയിത പറഞ്ഞാലും എൻ സ്വാമിക്കിരുന്നാൾപും ഗവഹ്നുഹാത്തിന ഭംഗങ്ങളാകുന്നില്ലാ- ഞാത്ത്യയമിതുകൊണ്ടെമെൽ വരുന്നൊരവിന്നെ ഭൃത്യദൊഷ മെന്നതെ സംഭവിക്കയുമുള്ള - സ്ത്രീകളിൽ കാമം കൊണ്ടും മദ്യപാനാദി കൊണ്ടും ലൊകനിന്ദിതനായി സ്വച്ഛന്ദം പ്രവൃത്തിച്ചും മതെദത്തിയെ പൊലെ മദിക്കയും ജീവതിക്ക ഞാൻ വന്ന കല്ലെട്ടും - ബുദ്ധിമുട്ടുന്ന ഒരു ഭൃത്യദൊഷ മെന്നതെ ബൊധിപ്പൂറവന്തതെൻറ കൃത്യദൊഷ മെന്നു ചിന്തിക്കയൊ വാരുമില്ല -

ധിംഗലനരചെയ്യാൻ എന്തൊരു കുററ ഞാങ്ങൊള്ളിപും ഗവ പ്രവരനെ വെർവിട്ടതായകെണ്ടു - ചൊല്ലിനാൻ ദമനകൻ വെർവെട്ടതായച്ചാലും വല്ലന്തി വരും നമുക്കായതു ചിന്തിക്കെണം - മുററുമിരുററ മഹാദുഷ്ടൻ കയത്തു വൊയിമ ററാരപ്രബലനെ ചെന്നു സെവിച്ചു വട കൊണ്ടു വന്നിട്ടിക്കെല്ലാം നഷ്ടമാക്കിട്ടും ശഠൻ - കണ്ടെത്തുകണകണ്ടുകാലത്തുലൻകായക്കൊപൊൾ ഞങ്ങൽ ഉണ്ടാകും നമുക്കെന്ന ചിത്രതൊന്നിട്ടുന്ന - ശത്രുക്കുട്ടുപൊൾ വിനൊദ്യയാവും വെട്ടിഞ്ഞിട്ടും - സിംഹാവും ഉരചെയ്യാൻ എന്തിവൻ ചെയ്യും നമ്മെ - സംഹരിപ്പതിനിവൻ പൊരുമൊ ദമനകാ - ഉക്തവാൻ ദമനകൻ ദുഷ്ടഭാവികളുടെ മിത്തമാക്കറിയാവൂ - ചില മൊന്നറിയാതെവിട്ടുവൊരെയന്നാൽ തരം കെട്ടു വെട്ടം ഉപായവലിച്ചിട്ടുതെന്നനമുക്കൊട്ടു മെന്നനായില്ല - ചില ത്തൊന്ന്ബൊധിക്കാതെ കൊണ്ടന്ന വാല്മീകമെഷികായ ടുത്തമിതം വരാവാക്കുവനെന്നാകിലും - ടിട്ടിഭികമുലം പണ്ടുമന്ദ്രവിസരിപ്പിന്ന

ല്പെണ്ണിനനാശംവന്നുവെന്നുഞാൻകെട്ടിട്ടുണ്ട*-ഞാകമ
സ്വാമിക്കിപ്പൊൾകെൾക്കെണമെങ്കിൽചൊല്ലാംമക്കളെണം
വെന്നംതല്ലിലുണ്ടായനെരംപൊക-

പണ്ടൊരുയാത്രിവന്റെവള്ളിമെത്തമെൽകിടെ
കാണ്ടൊരുവെന്നണ്ടായിമതവിസഷ്ടിജ്ജ്യാല്ല്യായ ൻ. കൂട്ടിയും പന്തം-
ട്ടമെത്തമെലവർമെവുമ്പൊൾവന്നൊനൊരുകൂട്ടയെന്നുള്ള
ഉണ്ടുദൈവയൊഗത്താലപ്പൊൾ-മക്കളെമെന്നുപറയു
ന്നിത്തുട്ടക്കളുസംസ്ക്രതംയ്യുകമെന്നസംസ്ക്രതംരവൻ
ജാതികളം-മക്കളെംവന്നതനെരംയ്യുകപ്പെൺവഴിയൊ
ലെസൽക്രതിചെയ്യുമെല്ലസ്വാഗതംചൊദിച്ചുടൻ-സ
ൽകാമവറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നഭവാനിനിയൊപ്പൊൾ
കാനവള്ളുരചെയ്തിത്രുവത്തുക്കളെ-ഹിണ്ടികയ്യുട്ടെക്കപ്പൊ
ളാഗ്രഹംവാരംയ്യുകപ്പെണ്ണിനൊടൊരുമിച്ചുനാട്ടുനാൾയാ
ത്തിട്ടുവാൻ-മക്കളെംവിസഷ്ടിണിയ്യുകിയെട്ടുരചെയ്തു-ഝ
ൽക്രയയ്യുമെനാകിമിനൊത്തരാത്രിതന്നിൽനിനൊ
ട്ടുക്രുടിവന്നിച്ചിട്ടുവാനിങ്ങുമൊഹം-മിന്നൊയ്യുമൊരുമൊഹ
മുതെണ്ടടൊവിസഷ്ടിണിതന്ദുരത്തിരുമെനിതന്നിലെച്ചൊ
രക്കിടിച്ചിവമൊടിവിടെനിയെന്നെയ്യുംവൊട്ടികെണം-ക്രൂ
രദന്തങ്ങൾകൊണ്ടുസ്വാമിയെകടിച്ചുനിൻവെരമാത്ര
വുംകിട്ടാവൊകാനിവെകീടാതെ-ഇത്തരംപറഞ്ഞൊ
രുയ്യുകകാമിനിയുടെകാൽത്തട്ടിർക്രുട്ടികൊണ്ടുമക്കെ
ണംനിയ്യെസിച്ചാൻ-ബണ്ടിച്ചുപറഞ്ഞുക്രൂടാട്ടയാൽ
യ്യുകസ്ത്രിയ്യുംബണ്ടികന്തന്റെമതംസമ്മതിച്ചുരചെയ്തു-

* നയന്ദ്രചെയ്തിതംവിദ്യാൽനകുലംനവരാക്രമം ൧
നഗന്ദ്ര്യവിശ്വസെൽപ്രാണെജ്ഞാനയതിച്ചെട്ടൽക്രി
യമാണ്ഡനഃ ൧൧

സ്വാമിയായനെഴുന്നെള്ളിന്നുത്താക്കന്നനേരം കൊല്ലാ
ട്ടുകടിച്ചുതിന്നൊരഴ്യം കടിച്ചുമന്നല്ലാതെഴമങ്ങളെ ഗമിച്ചിട്ടുക
മഹാത്മാവെ - എന്നതു കേട്ടു ഗുരുമക്കളന്നൊമെയിവതിവന്ന
ങ്ങളെശയിച്ചല്ലാള്ചെന്നാപ്പുകടിക്കുട്ടി - മന്നവന്കാവല്ക്കാ
രെവിളിച്ചുങ്ങളുള്ചെയ്തു - എന്നെവന്നൊരുക്കളെപ്പുകടിച്ചു
നൊക്കിക്കൊള്ളിന് - എന്നതു കേട്ടു കാവല്ക്കാര്വന്നവി
ളക്കമായിന്നെന്നാരം ചെട്ടക്കാരന്കൂട്ടയങ്ങളൊടില്ലായ്യാ
ന് - വള്ളിമെഞ്ഞമെലവര്നൃകമിച്ചുനൊക്കളന്നൊരം - കള്ള
ല്ലതിന്തൊക്രുവാവിട്ടിച്ചു കൊണ്ടിട്ടുവിന് - ഇങ്ങിനെപറഞ്ഞ
വര്നഖത്തിലാക്കിനെക്കിവെതിനെ സംഹരിച്ചുവന്നന
ബൊധ്യയൊയാര് -

എന്നതുകൊണ്ടു ചൊന്നേന് ഏവനെന്നാലും ശില
മെന്തന്നബൊധിക്കാതെസല്ക്കാരം മഹാദൊഷം ചെ
ഷികളും സ്വഭാവമെന്നാങ്ങിനെ ബൊധ്യമെന്ന ചൊല്ലിച്ചുമ
ഹെശ്രന്മാ - ചൊല്ലിനാൻ ദമനകന്മാത്രമൊന്നവധ്രവിച്ചിട്ടുമി
ല്ഭയം ഭാവിച്ചുത്രയാദാനെവക്കമന്നെരം ബൊധംവരും -
ഇന്നുമങ്ങളെചെയ്തുവരിച്ചു ദമനകന് തത്രപൊയ്സഞ്ജീവ
കനുന്നടെമുമ്പില്ചെന്ന - ചൊല്ലിച്ചു സഞ്ജീവകന്സൌ
ഖ്യമൊ ദമനകാ - ചൊല്ലിനാന് ദമനകന് ഭൃത്യന്മാക്കെന്തു
സൌഖ്യം - ആശ്രയിച്ചിരിക്കന്നൊ ക്കൊന്നിജീവനില്പൊ
ലും വിശ്വാസമില്ലാതെനിക്കൊന്നതു ചെയ്യുന്നുടാ - ദ്രവ്യമു
ണ്ടാകുമെന്നേരം ഗര്വ്വിക്കാതെയാരാനുണ്ടൊ ഭല്യനെന്നാലും
കാമിക്കാതെയുന്നുടാതുണ്ടൊ - സംസാരിമാക്കുവശമല്ലാ
തെയുമാനുണ്ടൊ - മന്നവന്മാക്കിഹിതനായുള്ളനരന്മാ
ണ്ടൊ - നരന്മാകാലക്കാന്തിനില്പ്രാപിക്കാതെയാരാനുണ്ടൊ -
സന്തതമിരപ്പാളിക്കുന്ന് കഴ്മെങ്ങാനുണ്ടൊ - കൃക്കമാ

ഷഡ്ക്കൂട്ടത്തിൽ ചൊന്നാകാലെട്ടാൽ സൌഖ്യമില്ലെന്ന
ദ്ദുഃഖമാക്കാനുംഭവിക്കമൊ-ഏതൊരുകാലമെന്നുമറി
ഞ്ഞുബന്ധുവെന്നും-ഏതൊരുദേശമെന്നുമെല്ലായ്പൊഴും ചിന്തി
ക്കെണം-തന്നുടെവരവെത്രയെന്നുടെ ചെലവെത്രതന്നുടെ
ശക്തിയെത്രതാനെന്നെയാരെന്നുമിപ്രകാരങ്ങളെല്ലാ
നെരവും വിചാരിക്കും സൽപുമാന്മാൎക്കൊരാപത്തൊന്നുമെവ
രാനില്ല-ഈക്കാലം നമുക്കെന്തുയൊഗ്യമെന്നുകരുതിഞ്ഞ
കാര്യമൊൎത്തിച്ചതിന്നുതക്കവണ്ണംചെയ്യുന്നൊൻ-രാജസേവിദ്ധാ
സംകൊണ്ടുവന്നിഹവസിക്കുന്നവൃത്തിയനാംഭവമെന്ന
ത്രസത്യന്തന്നെ-എങ്കിലുംനൃപന്മാരെവിശ്വസിക്കാതെ
ശങ്കിച്ചുവസിക്കെണം സെവകനെന്നാകിലും-ദുൎജ്ജ
നങ്ങളിൽചെരുംസ്ത്രീകളും നൃപന്മാരും സജ്ജനങ്ങളിൽനി
ന്നുദ്ധൃതന്മാരാക്കീലല്ലൊ-നീചജാതികെളയ്യനംവഴിപ്പെട്ട
ചെല്ലാൽ നീചപ്പിക്കിലെ നില്ലുവെള്ളമെന്നുതുല്യം-ദുഷ്ട
മാരായുള്ളവർമന്നവന്മാൎക്കുവാരം ഇഷ്ടമാരായിക്കാണന്നി
ല്ലയൊകാലശ്രേഷ്ഠ-ശിഷ്ടന്മാർഗുണംപറഞ്ഞെങ്കിലുംത
ന്നിൽഭ്രഷ്ടന്മാരാക്കുന്നതും ദുഷ്ടമെകാണുന്നില്ല-

എന്നതുകെട്ടുചൊന്നാൻ ശങ്കയാസഞ്ജീവകൻ-എ
ന്നൊടുമഹാസിംഹംകൊപിച്ചിട്ടുമൊസഖെ-ചൊല്ലിനാ
ൻ ദമനകൻ കാരണംകൊണ്ടുകൊപംവല്ലജാതിയുമു
ണ്ടാം ആയതുതീൎക്കാനും-കാരണംകൂടാതെതാൻകൊ
പിക്കും നൃപന്മാരെവാരണംചെയ്വാനാരാനുണ്ടാമൊമ
ഹാമതെ-രാത്രിയിലൊരുസിംഹംതന്നൊടൊന്നാരുശ
ബ്ദംകെട്ടതുതടവിനാലതിനാൽനാശംവന്നു-രാത്രി
യിലൊരുശശംപൊക്കിരത്തുമ്മിൽ ചെത്തുചെന്നതി
ങ്ങുലംആയവനരുതിയാക്കി-രാത്രിയിലൊരുഹംസംപെ

ക്കുമ്പൊടം ഹലെന്നൊ ത്ത്രത്രൊകെവുന്ന വെള്ളിപ്പക്ഷിയെയല്ലെ
ന്നൊതൊട്ടുന്നൊരവൻ കൊത്തിക്കെവിരൽ പ്പുണ്ണല്ലെ
ട്ടുമിന്നനാം ഞാനാംവന്ന ചൊക്കുന്നകരെകെറി- ഞാനന്ന
തൊട്ടവൻ വിന്നൊ വെള്ളാമ്പൽ പ്പൂക്കൾകൊണ്ടാൽ വെള്ളിപ്പൂ
വെന്നകൊള്ളിച്ചുട്ടിക്കിൽ ചെല്ലുമില- മന്ത്ര്യമാരസാന്ന്യത്തിൽ
നിന്നടൻ ഭയപ്പെട്ടാൽ സ്ഥാന്ന്യത്തിൽനിന്നംടിതമ്മാരെന്ന
വരുമല്ലൊ- വൈദ്യന്മാർ വിദ്വാന്മാരും മന്ത്രികളിവരെല്ലാം
സാദ്ധ്യമാം ദ്രവ്യം ചൊവിച്ചിടുന്നെന്നൊർത്തിച്ചു താൻ വദ്ധ്യ
നുഗ്രഹിപ്പിച്ചു ലായവന്നവശ്യമാം- മിദ്ധ്യമായിവരുടെകാ
ള്ളുവ്യംപ്രിയനാവും-

ചൊല്ലിച്ചു സഞ്ജീവകൻ നിന്നുടെ സ്വാമികളെ ഞാൻ ത്തു
ടികളമന്നിന്നും ന ഭ്രിയമെന്തു ചെയ്തു- വിപ്രിയം ചെയ്യാതെ
തൊരുന്നല്ലൊട്ടു ഗായിയൻ വിപ്രിയമൊചെയ്തിട്ടുമൊസംഗതി
യില്ലെത്രവും- ഉത്തരമുരചെയ്തു സാദരം ദമനകൻ- ക്രൂര
രാം നിങ്ങൾക്കറിയാവതൊരൊ ജ്ഞാനമതം- ചന്ദനമെവെ
ന്നവെണ്ടൊമന്നവന്മാർക്കു ഴ്മകൊന്നുവെന്നാലും ചൊലലൊ
കരെവിശ്വസിപ്പാൻ- സജ്ജനത്തെ ഉപകാരത്തിനുമപ
കാരം ദുർജ്ജനത്തെ ഉപകാരത്തിനുമപകാരം- രാജസേ
വയെന്നുള്ളതെത്രയും ദുരാധിനം ഭൃത്യനിയതായാം യോഗീ
ന്ദ്രന്മാർക്കുമെളുതല്ല- മുഷ്ക്കൊള്ളുമെല്ലാം ഭൊഗം ലെഹനം ചെ
യ്തിടാമൊരുക്കൽ പാമ്പിന്റെമുഖം ചുംബനം ചെയ്തിടാമൊ-
സിംഹാസനത്തെ ചെന്നവലംഭണം ചെയ്തിടാമൊ സിദ്ധമായി
ത്തെങ്കിലും സിദ്ധിയായി വാഴ്ച്ചനം- നല്ലവസ്തുക്കളെല്ലാം ന
ല്ലവരൊട്ടു ചെന്നൊ നല്ലവ സ്ഥാമാർഗ്ഗവല്ലാതാമല്ലെന്നാ
കിൽ- നിശ്ചലം നശിച്ചലം സാഗരത്തന്നിൽ ചെന്നാൽ നി
ശ്ചയം പുളിച്ചു പൊമെന്നതൊക്കാണന്നിതല്ലൊ- സ്ഥല്ലമെ

കിലും ഗുണം സൽപുരുഷങ്കൽ ചെൎന്നാൽ ശില്പമാംവണ്ണം
പ്രകാശിക്കുമെന്നറിഞ്ഞാലും — ചന്ദ്രന്റെ രശ്മി വെളുത്തിരിക്കു
ന്നിലെൽ ചെരുന്നേരം സാന്ദ്രമാക്കുകിലുടങ്ങളെററവും പ്ര
കാശിക്കും — സജ്ജനങ്ങൾക്കു ഗുണമെററമുണ്ടെന്നാകിലും
ദുൎജ്ജനങ്ങളിൽ ചെൎന്നാൽ കെട്ടുവെന്നശിച്ചുപോം — അങ്ങു
നാഴലെ ശശിരശ്മികൾ തട്ടുന്നേരം അങ്ങു ചോകുന്നതു
പോലെയാമെന്നതു ബോധിക്കേണം — നഷ്ടമായ്പുകാരം ദുഷ്ടരി
ൽ ചെയ്യുന്നാകിൽ നഷ്ടമാം സ്വഭാവിതം ദുഷ്ടാത്രങ്ങളി
ൽ ചെൎന്നാൽ ഒട്ടുപാത്രത്തിൽ ഒയിപകൎന്നു വെച്ചാലതു
ടുവാൻ നന്നാമഹാക്രൂരമാക്കിയശ്വരാ — ഏത്രയും മഹാ
വനെ ചെന്നെരാദിക്കുപോലെ ഷിതെന്ത്യാരു ശവത്തിനെ
കൊണ്ടിട്ടുവിക്കും പോലെ — സാരസ്വം പറിച്ചിട്ടു പറമ്പിൽന
ട്ടുപോലെ — ഒരുള്ളവിലങ്ങളിൽ മാറിവെക്കുന്നപോലെ —
ശ്വാവിന്റെ പുഷ്ടം ചെമ്മെനെരാക്കുന്നതു പോലെ — ഒക്കെ
വലപൊയിരന്നെല്ലാട്ടുകെട്ടിക്കപോലെ — കാണ്ണാകാണാതു
ള്ളവൻ കണ്ണാടി നോക്കുമ്പോലെ — കൈകുറുതായുള്ളവ
ൻ കൂണം പൊട്ടുന്നപോലെ — ബുദ്ധിശുമെഴമൊഴ്ച്ചയും വിദ്യ
യുമില്ലാതെ നാടു ദുഷ്ടനെ സേവിക്കുന്നതു ഭോഷത്വമെന്നു വി
ചാരിതം — ചന്ദനദ്രുമങ്ങളിൽ സൎപ്പങ്ങൾ ചെൎന്നീടും — ചാ
രുവാം നീരാഴിയിൽ നക്രങ്ങൾ വന്നീടും നല്ലരാജകാമൊ
തിൽ ദുഷ്ടന്മാർ ചെൎന്നീടും — നല്ലവെണ്ണസ്ത്രീകളിൽ ഷൂക്ഷ്മാ
ർ ചെന്നീടും — ഇങ്ങിനെ ഗുണമുള്ള വസ്തു കൊണ്ടിനെ ഭവം
എങ്ങുമെ വരുന്നില്ല ദുഷ്ടസമ്പൎക്കംമൂലം — നമ്മുടെ സ്വാമി
സിംഹം കാണുന്ന ജനത്തോടു സഖ്യം സൌജന്യവും
ചൊല്ലിയാവും ഭാവിക്കുന്ന — അങ്ങിനെയല്ലമനസ്സിത്രയും
മഹാക്രൂരന്തങ്ങൾക്കുപരമാൎത്ഥം എങ്ങനെ ടൊസഞ്ചിച്ച

കാ-ധൂൎത്തനായുള്ളുന്നുമാൻ യാനാമാർ വരുന്നൊരം വാത്തി
നിയാതെ ഞൊരുപടിക്കൽ ചെന്നതിൽ കരം ചെന്നുടൻ ചെ
കരകവിട്ടിച്ചാ ചെല്ലയി ഞ്ഞെച്ചുകണ്ണിൽ നിന്നെങ്ങു ഹാഷ്ട്രശൃക
ർ ചൊമ്മികരം മഹാകള്ളൻ - സാദരം കുശലപ്രശ്നങ്ങളും ചൊ
ദിക്കുന്നാൻ - ഒരുനമൊരുവനെറന്നാകിലും കൊടുക്കാതവ
ല്പത്രമൊരുകള്ളും പറഞ്ഞുകബെളിച്ചു മെല്ലവെളുമ്പു മാ
കിയയകുന്ദ്രാനെയിൻ - വെള്ളത്തിമ്മിന്തെ ചൊവാൻ ക
ഷ്ടും വാറും തൊഞ്ഞിവള്ളരും മഞ്ഞിപടവെന്നെല്ലാം നാന
ങ്ങാക്കിവെട്ടന്നങ്ങിനിട്ടത്തു രാത്രിയിൽ സഞ്ചരിപ്പാൻ ധൃ
ട്ടനംവിളക്കെന്നു മാത്രം സമ്പാദിച്ചു കാററില്ലാത്തുള്ളതെ
രം മീശ്രുവാനാലവട്ടം ചൊറിയും വിശറിയും വിത്താരങ്ങളും കി
ത്തു - കാട്ടില്ലുള്ളാനത്താലവന്മാരെ വശത്താക്കാൻ തൊ
ട്ടിയും കൊലും കന്നമെന്നി വയ്ക്കുളവാക്കി കുണ്ഡ്രവത്തില്ലു
ള്ള വെള്ളത്തെ കരെക്കററി കൊണ്ടു പൊരാനന്ത്രലാ
യന്ത്രവുമങ്ങുണ്ടാക്കി - ഇങ്ങിനെയുപകാരമെന്തെല്ലാ ഞ്ചെ
ച്ചുനമ്മകെക്കങ്ങിനെയുള്ള മഹായസ്ത്രിപ്പിമാന്മാക്കും ചൈ
ന്നടം നശിപ്പിക്കും ദുഷ്കനങ്ങടെ ചിത്തം നന്നാക്കി വെല്പാ
നൊരുകൌശലം തൊന്നീലല്ലൊ -

ഇങ്ങിനെ ദമനകൻ ദുഷ്കനങ്ങളെ കൊണ്ടു തിങ്ങിന
വൈരത്തൊടെ ദൂഷിക്കുന്നതു കെട്ടു ശുദ്ധനാം സഞ്ജീവ
കൻ ചിന്തിച്ചു മനക്കാമ്പിൽ - ദുസ്സരം ജന്തുക്കടെക്കൂട്ടത്തി
ലായല്ലൊ ഞാൻ - ശഷ്പവും ഭക്ഷിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കും നമുക്കി
പ്പൊൾ നിഷ്ഫലമിഹ വന്നു സിംഹസെവനം ദുഃഖം - ക്രൊഷ്ടാ
ക്കളിവർ തന്നെ സിംഹത്തെ ഭേദിപ്പിച്ചു - ക്രൊഷ്ടാക്കളൊ
ടുകൂടി വസിച്ചാലിതെ വരൂ - യുക്തികൾ ചിലവന്തു ഞാൻ കൂ
ടെ പറയുമ്പൊൾ യുക്തികളൊട്ടു ശമിപ്പിട്ടുമി ക്രൊഷ്ടാവിനും -

ട്ടിട്ടും തുടങ്ങിയാൽ ത്രവെച്ചുവെക്കിച്ചു സമാപ്തമിത
മാത്രമെ വിക്രമാമാവത്തിക്കൽ — ഇങ്ങിനെ വിചാരിച്ചു
വും ശവൻ സഞ്ജീവകൻ ഭംഗിവാക്കുകൾ താനമൊരെ
ന്നങ്ങുരചെയ്തു — അന്തിവന്നുകണ്ടപ്പോൾ അംബുജം ക്രുദ്ധ
മെന്നാചിന്തിപ്പാൻ ബുദ്ധിയില്ലാതെ താമ്രവർണ്ണിൻ ക്രുദ്ധം — അ
ന്ധതകൊണ്ടെരാത്രൌ വക്കരെണ്ടരന്തത്തിൽ ബന്ധനം
പ്രാവിക്കുന്നതെതൊരുകാഷ്ഠം സലെ — ഒന്തിനിവരുമെഞ്ഞ
മെൽപ്പെട്ടു വിചാരിപ്പാൻ ഞാൻ കാക്കുറിവില്ലാതെന്നുമെ
ന്നതെവെണ്ടു — അന്തികവിടരുന്നവിച്ചുകണ്ണുവും വിനോദ
ത്തിൽ കറുമൊഴി മുല്ലയും കൈതപ്പൂവും പക്കങ്ങളുമി
ഷം സമ്പൂർണ്ണങ്ങളെ ശങ്കകൂടാതെ വെടിഞ്ഞിട്ടിരുന്നു
ഗങ്ങളും മത്തവാരണത്തിന്റെ ഗന്ധത്തിൽ മത്തങ്ങളും —
മെത്തക്കുറങ്ങുന്ന മൊഴിച്ചൊരക്കവെർകൂടെച്ചെന്നുന്ത്ര
മെല്ലപ്പോൾ കണ്ണാമ്പൽ സൌരഭ്യം കൊണ്ടു മത്തുപൊരുക്കല്ലു
തൊരുലാഭമില്ലപക്ഷെ ഭൊ ഒന്നുതെമാലെ ലാഭമാരുടെ
മുഖിൽ മെന്നാൽ തന്നെ പ്രാണങ്ങൾക്കും ഹാനിയുണ്ടാ
കും ദുഃഖം — ദുഷ്ടഗൊമായുസ്സ്വാമിയാം കഥാമാരൊരുക്കെക്രൂ
ടിക്കുട്ടകത്തിനെകുലചെയ്തതു കെട്ടിട്ടില്ലെ — അക്കഥാമാ
ത്രം കെട്ടിട്ടില്ലെങ്കിൽ മേനകൻ — കെൾക്കണിയെന്നുവൃദ്ധ
ഭൂതത്തിൽ സഞ്ജീവകൻ —

കാനനെ മുമ്പൊരു കാടന്നെണ്ണപെരൊട്ടം ക്രൂടെമാന
ശാലിയാമൊരു സിംഹത്താനങ്ങളായിരെയാൽ —
കാകനും ഗൊമായുവും വ്യാഘ്രം ചുമിസർസ്ത്തുന്നകാ
ഷ്ഠ്കരാറുമവനങ്ങളായി സമർത്ഥന്മാർ പുഷ്ടരാമ
വർവനെ സംബന്ധിക്കപ്പോൾ നല്ലാരെരുട്ടകം
വരുന്നതുകണ്ടവർ ചൊദിച്ചിതു — ഒങ്ങുന്നവരുന്നതാൻ

൭. കുറുക്കൻ
സൃഗാലക
മുങ്ങെല്ലാ
മാൽക്കൾ
കത്തിൽതാ
ഗം

ഷിത്തുക്കാതിയിലുള്ളു - ഇങ്ങിനെ നടപ്പാനം കാരണമെന്തു
സഖെ - ഒട്ടകം യാത്രവാണിഭക്കാരന്മാർക്കു കെട്ടുകൾ ചു
മക്കുന്നൊരൊട്ടകം ഞാനാകുന്നു - കെട്ടുകൾ പേറിയെല്ലറിവ
ലഞ്ഞു കൂട്ടക്കാരെ വിട്ടു ഞാനൊളിച്ചീക്കാട്ടിൽ സഞ്ചരി
ക്കുന്നു - മന്ത്രിവീരന്മാരതു കേട്ടപ്പോൾ ഹിതാഹിതം മന്ത്രിച്ചു
വശനാക്കി സ്വാമിയെ കാണിപ്പിച്ചു - സ്വാമിയും കഥനകനെ
ന്നൊരുവെരംനൽകി സ്വാധീനമാക്കിക്കൊണ്ടു മൈത്രിച്ചുമെ
ഴുകാലം - തന്നൊടുഭൃത്യന്മാർക്ക നിത്യകം ചെലവിനുചെന്ന
ടൻമൃഗങ്ങളെക്കൊന്നുകൊണ്ടു നീട്ടുവാൻ സംഗമെവക
ല്ലാംകൊണ്ടു നമുക്കു വരായിതാം - നിങ്ങളിന്നമാത്യന്മാർ കൊ
ണ്ടുവരുത്തിക്കൊണം - വണ്ടുനാംഞങ്ങൾനിഷ്ഠന്നൊകാൽകൊണ്ടു
മുടവുതല്ലുണ്ടെന്നുമൂലം വന്നെസഞ്ചാരമെങ്കിതല്ലാ - ഭൃത്യവ
ൎഗ്ഗങ്ങളെല്ലാം ഭക്ഷണമില്ലായ്കയാൽ ചത്തപോൽ വശംകെ
ട്ടുകാനനെകിടക്കുന്നു - വ്യാഘ്രവും ഗോമായുവും കാകനുമി
വർ മൂന്നും ശീഘ്രഗാമികളല്ലൊ മന്ത്രിവും ഗവന്മാരെ നിങ്ങൾ
കുവത്തിപോലെ ഭക്തിയും ചെയ്തുകൊള്ളാം - ഇങ്ങിനെമ
ദൊൽക്കടെൻ കല്പിച്ചൊരനന്തരം - തൽക്ഷണം സചിവന്മാർ
കാനനങ്ങളിൽനിന്നു ഭക്ഷണാർത്ഥങ്ങൾ തിരഞ്ഞെങ്ങു
മെലഭിക്കാഞ്ഞു ഇങ്ങുപൊന്നിരുന്നുകൊണ്ടൊട്ടകം ഗ്ര
ഹിയാതെ തങ്ങളിൽ വിചാരിച്ചുപായവ്യൂഹം ചെയ്തു - ചൊ
ന്നൊരൊകഥനകനെന്നുള്ളൊരുപത്തനെകൊണ്ടെന്നൊരുകാ
ർയ്യംനമുക്കെന്നതുവിചാരിപ്പിൻ - കുളുതമാം സംവെണ്ടാ
കാനനെവെരത്തൊരുമുള്ളതുവള്ളിഭക്ഷിച്ചെകിലെന
ചിരുള്ളു - ഇന്നതെ ചെലവിനിയൊട്ടകം കൊള്ളാം നമു
ക്കെന്നതു കേട്ടു ചൊന്നാർ വ്യാഘ്രവും ഗോമായുവും - സ്വാ
മിതാനഭയവും കൊടുത്തു യാൾക്കു - നാമിപ്പോൾവധി

കളയെന്നുള്ളതുചിതംവരാ-എങ്കിൽനാംചൊല്ലുള്ള
വെന്നകാരണംചൊന്നാൻ-എന്നതുകെട്ടുപറഞ്ഞിതിന്നു
ഒരുവകം-പട്ടിണികിടക്കുന്നസ്വാമിയെഒക്കെങ്ങളൊന്നു
ഒട്ടകത്തിന്റെവധംസമ്മതിപ്പിക്കവെണം-എത്രയുംവിശ
ക്കുമ്പൊൾപെററമാതാവുതന്നെപുത്രനെക്കൊന്നുതന്റെ
പ്രാണനെരക്ഷിക്കുന്നു-മുട്ടുമ്പൊൾസപ്പസ്ത്രീയുംതാൻപ്രസ
വിച്ചുള്ളൊരുമുട്ടകളൊട്ടുംമടിക്കൂടാതെഭക്ഷിക്കുന്നു-തന്റെ
ടെശരീരത്തെരക്ഷിപ്പാൻശക്തികെട്ടിരിക്കുന്നതെല്ലാവൃക്ഷ
ന്തില്ലടൊകാഴ്ചക്കാരെ-ക്ഷുത്തുവലച്ചിക്കുന്നൊരംകാരു
ണ്യമില്ലാതാകും-സത്തുകൾകപൊലുംഈശത്രുക്കളുണ്ടു
പിന്നെ-ഇത്തരംവിചാരിച്ചുമൂവരുമൊരുമിച്ചുസന്തോഷംചെ
ന്നുമഹാസിംഹത്തെക്കണ്ടീടിനാർ-കാകനങ്ങുനമിച്ചുഭ
ക്ഷ്യദ്രവ്യങ്ങളിൽഏകമെന്നാലുംലഭിച്ചില്ലയഹൊകാനനാ
രത്തിൽ-എന്നുവായമെന്നതുചൊടിച്ചുമടൊൽകടെൻ-
ഞാനുംഹിംസയല്ലാതെപിന്നെയെന്തെന്നകാകൻ-ഭക്ഷി
പ്പാനെന്നുവകകണ്ടിയെന്നസിംഹം-ഭക്ഷിപ്പാൻകഥന
കഥ്യംസനമെന്നകാകൻ-സിംഹാവുംചെവിപൊത്തിക്കൊ
ണ്ടുതാനരുചെയ്തു-സാഹസംശിവശിവചെയ്യരുതാരുമ
ളുംഅന്നദാനവുംപിന്നെഗൊദാനംഭൂമിദാനംതന്നതെടൊട്ടെ
ഹദാനമിത്ഥംദാനങ്ങളിൽഉത്തമംഅഭയദാനമ്പ്രതാമെ
ഹത്തരം-ഏതാമൊയാക്രുതമെന്തിനെഭരമാഷിക്കെണ്ട-അ
ശ്വമെധാദിയാഗംചെയ്തുള്ളഫലത്തെക്കാളുത്ക്രിഷ്ടതരമാ
ത്തിന്നുപുണ്യമെറുന്നദൃഢം-എന്നതുകെട്ടുകാകൻചൊ
ല്ലിനാനിതുസത്യംതന്നെഎങ്കിലുംഒരുശാസ്ത്രമുണ്ടിയന്നം-
ഏകനെത്യജിച്ചിട്ടുംകുലത്തെരക്ഷിക്കെണം-ഏകകുല
മന്യെകുലംത്യജിക്കാംഗ്രാമസ്യാർത്ഥെ-ഗ്രാമത്തെത്യജി

ച്ചീടാം രാജ്യരക്ഷണം ചെയ്വാൻ ഭൂമിയെത്ര ലഭിച്ചീടാം രാജ്യ
രക്ഷണം ചെയ്വാൻ — തമ്പുരാനറിയെണ്ടൊ വാസ്തവമടിയങ്ങ
ൾ സ്വാമിത്രമെശനാൽ മൃഗങ്ങളാക്കിക്കൊണ്ടുവരാം — ഒട്ടകം ത
ന്നെത്തന്നെ ഭക്ഷിപ്പാനനുവാദം വെട്ടന്ന നല്ലമതിയുള്ള
ക്കൊരലക്ഷണങ്ങളാം — എന്നതു കേട്ടിട്ടാനന്ദിങ്ങളതെനി
ന്നു സിംഹം — നന്നിത്രമെഴനമവാദമെന്നവർ വെച്ചുപൂവ
ശംക്രുടിച്ചെന്നു വന്ദിച്ചു നിന്നാരവർ — കുല്ലാട്ടുകാകകൊഞ്ഞാന്നാ
നെന്നെ ഹിംസിക്കെണ്ടാമിൻ — നിന്നുടെ ശരീരത്തിലെ
ഞ്ഞുള്ളമാംസം ഭൊഷ — നിന്നെ ഹിംസിക്കയില്ലെന്നു കതവാ
ൻമദൊൽക്കടൻ — എന്നെ ഹിംസിക്കാമെന്നു ഗോമായു
പറഞ്ഞപ്പോൾ ശൃംഗമുഖന്മാരായുള്ള സിംഹാനുചരന്മാർ — രണ്ടു
പെരെക്കൊൾ മാംസമെറക്കുറിനിക്കെന്നെക്കൊണ്ടു ഭക്ഷ
ണമിന്നു ചെയ്യാമല്ലൊ തമ്പുരാനെ — ഈ തരം വ്യാഘ്രം ചെന്നു
ക്കട്ടിച്ചു വാക്യത്തിനുത്തരം ഉന്നെപ്പോലെ ചൊല്ലിനാ
ൻമദൊൽക്കടൻ — എന്നെ നിഗ്രഹിക്കയില്ലെന്നൊരു വി
ശ്വാസത്താൽ ചെന്നു ചെയ്താനെന്നൊക്കൊൽ കൊന്നു
കഥനകൻ — വ്യാഘ്രവും ഗോമായുവുമായതു കെട്ടനേരം
ശീഘ്രം ഒട്ടകത്തിനെ പിളർന്നു കൊന്നീടിനാർ — സിംഹവും
മന്ത്രികളും ഉഷ്ട്രത്തെ ഭുക്തിക്കായി സംഹരിച്ചിരുന്നതി
ങ്ങിനെ കേട്ടില്ലെ —

എന്നതുകൊണ്ടു ചൊന്നേൻ ക്ഷുദ്രതരാം സാധുക്കന്മാ
ർ നയമാരിൽ ചെന്നാൽ ക്ഷണമകപ്പെട്ടും * പിന്നെയും
പറഞ്ഞിതു സാധുവാം സഞ്ജീവകൻ — മന്നവന്മാരെ സെവി

* സംസ്കൃതത്തിൽ ഈ കഥയുടെ സാരം വെറൊരുവിധം —
ബഹവഃ പണ്ഡിതാഃ ക്ഷുദ്രാഃ സർവ്വെ മായോപജീവി
നഃ കുര്യുഃ കൃത്യമകൃത്യം വാ ഉഷ്ട്രെ കാകാദയൊ
യഥാ

ച്ചീട്ടുവാൻസഹായത്താം-മനൊവാക്കായങ്ങൾ വിനൊകൎമ്മങ്ങളാലൊ
ട്ടുചെയ്താൽതന്നെയുണ്ടാംവ്യഭിചാരമാം സംശയം-നാട്ടു
വാഴിയാംഗുരുവൻ വിനയൊതിയെക്കിലും ക്രൂട്ടുന്നവരിരണം
നന്നെങ്കിൽതാഴന്നനാം-ഗുപ്തമെങ്കിലുമരയന്നങ്ങൾക്കു
ത്തുരായാൽ ഉത്തമനവനെന്നവൻചൊല്ലും ക്രമത്താലെ-മാം
സത്തഭക്ഷിക്കുന്നു ഗുപ്തങ്ങൾ ഭൃത്യരായാൽ ഹാംസവുമി
ത്തെപ്പൂട്ടിതിരിഞ്ഞാശ്വസങ്ങളെയും-കാഷ്ടമിസംഖ്യം ഘൊരങ്ങളി
ളെള്ളാളവരെല്ലാം ദുഷ്ടനാമെപ്പേരൊക്കെ മന്ത്രിമന്ത്രിച്ചു വെറർ വെട്ടു
ത്തു-അങ്ങനെവരുത്താനും ദൂഷണംക്രൂരക്രിയ ഒരു സംശ
തിനൊക്കിക്കൊണ്ടുമെയ്യാണിപ്പുറയൊഹിച്ചാൻ ഹരെബ്ബി
നെയറിഞ്ഞു പാകായിന്നമഹാജനം- എണ്ണമെടെല
മാക്കൊതാമിയിട്ടുള്ളതാനം- വാക്കിനാൽ ബുദ്ധമാ
രത്തുവിണം ചൊല്ലിച്ചൊല്ലിനാക്കിനതഞ്ഞ്യറച്ചിട്ടിന്ന് ക്രൂട്ടു
മല്ലാ-ദുഷ്ടന്മാർ പലവിധംഭേദ്യരത്താച്ചു അച്ചാക്കിലും ഒട്ടു
മെ ഭേദിക്കയില്ലെന്നു കമ്മിതിഞ്ഞാരൻ- രാജതെജസ്സ്
മിടിത്തിയൊമെന്നിവരെണ്ണും തെജസ്സാം സിംഹാസനത്തിലെത്ര
ച്ചുകൽ ക്രൂഷ്ടങ്ങൾ- മനനം തൊന്നവറഞ്ഞത്രൂ സൎവ്വത്രപ്രകാ
ശകം- വിണ്ണൊതൊൻ ചൊന്നതൊങ്ങിക്കിതമാത്രമെ
ച്ചുള്ളു- അത്ര തിന്നപായന്നതാശക്കിച്ചു സിംഹാസനത്തിന്റെ
ശത്രുസിംഹാസനത്താച്ചുന്ന സെവിപ്പാൻ ഭാവം ഉള്ളൂ- അങ്ങ
നെ ചെയ്യാം എന്നു ചൊല്ലുന്ന ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ- ഉണ്ടൊട്ടു
ദ്രൊഹികളെന്നാൻതൻ ഗുരുതനെന്നാകിലും ദുൎമ്മം ഉണ്ടെങ്കി
യാൽ തിരവെയ്ക്കുവെക്കിച്ചു സകലസ്വാമി തമ്മാരെ സെവി
ക്കെണമാവത്തിക്കാൽ- അത്രയുമനുക്കിപ്പൊൾ ഭാവമില്ലവ
നാടകൾ ഒരാസാണ്ണും ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്യുന്തിന്നൊന്നു ബൊട്ടി
ൽ- ആയുധം നമുക്കിപ്പൊൾ പാപ്പൊഴും വിരിയാതെ തൊല്ലായ

നങ്ങളാം രണ്ടു കൊമ്പുകളുണ്ടാനം - യാഗങ്ങൾ ചെയ്തു
ചിലർ സ്വൎഗ്ഗത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു യോഗങ്ങൾ കൊണ്ടു ചില
ർ ബ്രഹ്മാവിനെ ഗമിക്കുന്നു - ദാനങ്ങൾ കൊണ്ടു ചിലർ സ്വൎഗ്ഗലോ
കം ഗമിക്കുന്നു - മൌനങ്ങൾ കൊണ്ടു ചിലർ മോക്ഷത്തെ
പ്രാപിക്കുന്നു - ഈ മാൎഗ്ഗങ്ങളിലെല്ലാമുത്തമം ജനങ്ങൾക്കു
യുദ്ധത്തിൽ മരിച്ചുടൻ സത്വരം സ്വൎഗ്ഗപ്രാപ്തി - ഭൂമിക്കങ്ങ
ൾ കൊണ്ടു ദിവ്യരാകുന്നു ചിലർ വൈരിനിഗ്രഹം കൊണ്ടു
ഭവ്യരാകുന്നു ചിലർ - നല്ല സൌഖ്യവും മഹാവീരന്മാർ
സംഗ്രാമത്തെ കൊണ്ടു താൻ ലഭിക്കുന്നു ദേഹമോചനം
ചെയ്താൽ - അല്ലാതെ ശത്രുക്കളാൽ ദ്രുതമായം ചൊല്ലന്തി
ന്നു വല്ലാതെ വസിക്കയും ചാകയും ഒരുപോലെ - യാതൊ
രുദിക്കിൽ യുദ്ധം ചെയ്തീലെന്നാകിലും മൃത്യു ചെയ്യുമെന്നാ
കിൽ വിനെന്നും ശയമെന്നേയുള്ളു ത്തിട്ടിക്കിൽ വരുമെന്നരം
സംഗരം യോഗ്യമെന്നു വിദ്വാന്മാർ പറയുന്നു ടിട്ടിക്കു വന്ന
മമ -

ഉക്തവാൻ ദമനകൻ ശത്രുവാം ജനത്തിന്റെ ശക്തി
താനറിയാതെ വിരോധം ജനങ്ങൾക്കു ടിട്ടിഭത്തിൽ നിന്നു
ചാടിയിക്കുന്ന പോലെ കിട്ടിടും പരാഭവമെന്നു ബോധി
ക്കേണം - അക്കഥാ ശ്രവിക്കേണമെന്നുടൻ സഞ്ജീവകൻ സ
ൽക്കഥാ വിശാരദൻ ചൊല്ലിനാൻ ദമനകൻ - ടിട്ടിഭമെന്നു
ള്ളോരു പക്ഷിയുമവനുടെ കെട്ടിയ പെണ്ണും കൂടി സാഗരത്തട

10. കുളക്കൊഴി സമുദ്രത്തോട്ടുകലഹിച്ചതു -

ത്തിൽ കിട്ടിയ ശിശുക്കൃമികീടാദിമാംസത്തെ കൊ
ണ്ടെത്തിയും കഴിച്ചു കൊണ്ടൊരു സായമേവം കാലം - ടി
ട്ടിഭമെന്നാൽ കുളക്കോഴിയെന്നറിയേണം - ടിട്ടി
ഭസ്ത്രീക്കു ഗൎഭം പൂൎണ്ണമായതു കാലം ടിട്ടിഭത്തോടു ചൊന്നാ
ളിന്നത്തോടൽ പ്രസവിച്ചു കുട്ടികളുണ്ടാകും ഈറ്റുനാവുണ്ടു

കിണ്ടിൽ — ഏതൊരുദിക്കിൽ വെങ്ങനുകളുപ്രസവമെന്നാ
ളുമിഭാവത്തോടെ ചൊദിച്ചു നെരംപക്ഷി — വാരിധിതീരെ
പറന്നുകൊൾകയെന്നുരചെയ്തു — വാരിധിതീരമവരായസ്ഥാനെ
മന്നേവർ — ഉക്തവാൻകുളക്കൊമിസാഗരം നമ്മെവെൽ
വാൻശക്തനല്ലെടൊ ചൊലെ — ശങ്കാഹീനനവാക്കിൽ — ട്ടി
ട്ടിഭിചൊന്നാൾ ഞാം വൃരാപതിയും തീയും തങ്ങളിൽ ഒട്ടുമെയഭ്ഭു
കയില്ലന്തൊന്നുമൊഹം നാശ — തന്നെത്താനറികായ്
ന്നുള്ളതു വൈഷമ്യമായ് വന്നു ചൊമത്തുമൂലമായനുഭവി
ച്ചീടും — തന്നെത്താനിൽ വിചാരമുണ്ടെന്നാകിലനർത്ഥങ്ങൾ വന്നു
ചൊകയുമില്ലാ വൈഷമ്യങ്ങളുമില്ലാ — ചൊല്ലിനാനതുനെരം
ട്ടിട്ടിഭമഹായിമാൻ — പല്ലുഭെവതികനിവാക്കൾക്കു കൊൾകെ
വെണ്ട — ബന്ധുക്കൾ പറയുന്ന സൽഗുണം ഗ്രഹിക്കാത്തമു
ന്നുകൾക്കു ദുഃഖം കൊണ്ടെ ബാധായുള്ളതിച്ചീടും — ബന്ധുവാക്യ
ത്തെഗ്രഹിക്കായ്ക്കകൊണ്ടൊരുക്രമം ബന്ധമെന്നിയെ വി
നെചനത്തുചെയ്യെല്ലാമുന്നാം — ഏതെന്നെയതെന്നവർമെ
കട്ടാലുമെന്നുകാന്തൻ —

ഞങ്ങൊരുദിക്കിലൊരുവാപിയിൽ മെവീട്ടുന്നൊ
ച്ചവം കംബുഗ്രീവമെന്നപെർസരസ്സിന്റെകച്ഛ
ത്തിൽ സുഖിച്ചുമെവീടിനാമഹാഭാഗ്യൻ — സങ്കട
ടസഹായിപ്പാൻമിത്രങ്ങൾ രണ്ടുണ്ടവൻ — സ
ങ്കടൻ വികടനം രാജഹംസന്മാരവർ — പിരിയില്ലായ്കകൊ
ണ്ടുമിന്നാമവർ തങ്ങളിൽ കാഴ്സന്താപം കൊണ്ടുതാന
മാദരചെയ്തു — മറെറാരു സരസ്സിക്കൽ പൊകന്നാമെന
ടാവെള്ളം പറുകയില്ലാഞ്ഞുള്ള വാപികൾ പലതുണ്ടു — നമ്മു
ടെ കംബുഗ്രീവനെത്തൊട്ടറിയിച്ചു സമ്മതിവരുത്തികൊ
ണ്ടൊരുചൊകണന്താനും — ഇങ്ങിനെക്രമം തൊട്ടുചെ

൧൧. ബന്ധുവാക്യംകൊള്ളാത്തോരുമുടെതാവളം

നാവർധരിപ്പിച്ചു- നിങ്ങൾ പൊകുന്നിടത്തിൽ ഞാൻകൂടെ
പൊരാന്നിട്ടുവൻ- നിങ്ങൾക്കു ചിറകുണ്ടു പറന്നു പൊകാമ
ല്ലൊ- എങ്ങിനെ ഞാൻ കൂടെ കൊണ്ടുപൊകുന്നു നിങ്ങ
ൾ- ഞങ്ങൾ ചൊന്നതു പൊലെ കെൾക്കുമെന്നാകിൽ നി
ന്നെ ഞങ്ങൾ കൊണ്ടുപൊകുന്നു എന്നു ഹംസങ്ങളും-
ഒന്നും ഉരിയാടാതെ ഇങ്ങിനെ യാത്രീടെണം- എന്നത്രെ
ചെയ്യാമെന്നു കൂർമ്മം സ്വീകരിച്ചു- ഹിളകുളലാങ്ങ കൊമ്പു
കാത്തി കൊണ്ടുവന്നാർ- അതു ഒരുമൊടി കൊമ്പിമെ
ൽ കടിച്ചു തൂങ്ങി കൊൾക- ഹംസങ്ങൾ ഞങ്ങൾ രണ്ടുപെ
രുമായി ഇരുകരെ വന്നു പത്തി ലെറ്റി കൊണ്ടു പറന്നു ഗമി
ച്ചീടാം- ഇങ്ങിനെ തന്നെ ഭവാൻ ഉരിയാടാതിരിക്കയാൽ
ഒങ്ങൾക്കൊട്ടുമെ സങ്കടം ഉണ്ടാകയില്ല ശ്രീവാ- എങ്ങിനെ
നായെന്നു കൂർമ്മം കൊമ്പിമെൽ കടിച്ചുടൻ തൂങ്ങിനാനന്ന
ങ്ങളും കൊണ്ടു പറന്നിതു- അങ്ങൊട്ടൊരു നഗരത്തിന്റെ
മെൽ ഭാഗെ ചെല്ലുന്നെരം അങ്ങൊട്ടിക്കൊരെല്ലാരും താ
ഴെ നിന്നവർകൂടി- നൊക്കെടാ മെൽ ഭാഗത്തെ കൊ
ന്നൊരാശ്ചര്യം പറന്നു പൊകുന്ന ഗമിക്കുന്നവ ങ്ങളും ക
ണ്ടിട്ടില്ല- ഇങ്ങിനെ പലർ കൂടി കൈ കൊട്ടി ചിരിച്ചു
ആർത്തിങ്ങിനെ കൊലാഹലമുണ്ടായി മഹീതലെ- ആ
ഘൊഷം കെട്ടു ഭയപ്പെട്ടാകമ്പം പൂണ്ടു ഭാഷിതൻ വാ
യുന്തിരുന്നു ചൊല്ലാ എന്നു ചൊന്നാൻ- ഞാൻ കൊമ്പും കടി
വിട്ടു കഷ്ടം കീഴെ പെട്ടിക്കളെ വെക്കന്ന പതിച്ചിതു ഴൊൽ
ക്കിളി ഇല്ലാ സ്ഥൂലം- ഇങ്ങനെ തന്നെ ഹംസം ചൊന്നതു കൂ
ട്ടാക്കാതെ ചുണ്ടുകൾ രണ്ടും വിളമ്പിന്നവൻ പറഞ്ഞല്ലൊ
ൾ- താഴെ നില്ക്കുന്ന കടിവിട്ടു പൊയി ഭാഗെ കണ്ടു നില്ക്കു
ന്ന ഭടന്മാർ ചെന്നു പിടിക്കൂടി- കൈ കൊണ്ടു കൊന്നു തിന്നി

കൊന്നുകരിച്ചുകലത്തിലിട്ടാകവെ വെപ്പാകയെയുംഭക്ഷി
ച്ചാരെന്നൊവെണ്ടു-

12. സങ്കടത്തിൽ മൂന്നമത്സ്യങ്ങൾ ദ്വയമിച്ചതു

എന്നതു കൊണ്ടുചൊന്നാൻ വെസ്സുകൾക്കതിവെ
ടചൊന്നതുക്രുദ്ധാക്കാതെ ഇങ്ങിനെ വിനാശവും - പിന്നെ
ഴും ഉരചെയ്തിട്ടിരം മമപ്രിയെ നിന്നൊടാനിനി കെളവ
റഞ്ഞു ബോധിപ്പിക്കാം - ഒന്നനാഗതവിധാതാ
വെന്നൊരുമത്സ്യം രണ്ടാമൻ പ്രത്യുല്പന്നമതി
യന്നൊരുമത്സ്യം യൽഭവിഷ്യനെന്നൊരുമൂന്നാ
മൻമയാമത്സ്യം ഞങ്ങളിവരുടെ വൃത്താന്തം കെട്ടീട
ണം - നല്ലൊരുവാപിതന്നിൽ സുഖമൊരുമിച്ചങ്ങല്ലൽ
കൂടാതെ തത്ര വസിച്ചുമെവുംകാലം - ദാശന്മാർ വന്നുവല
വീശുവാൻ പുറപ്പെട്ടു ദാശരാമവർ തമ്മിൽ പറഞ്ഞുവത്രെ.
കാലെ - ഇസ്സരസ്സിങ്കൽ വെള്ളമെററമില്ലെടൊ നല്ല മ
ത്സ്യങ്ങളനെകമുണ്ടത്രെ നാമിറങ്ങുക - ആയവർ പറഞ്ഞ
തു കെട്ടുകൊണ്ടനാഗതൻ മായമെന്നിയെ മററുള്ളവ
രൊടു ചൊന്നാൻ - പൊകനാം വൈകീടാതെ മററൊരു
തടാകത്തിൽ ശൊകമൊന്നകപ്പെട്ടുമത്ര നാംവാണിട്ടുകി
ൽ - ഉല്പന്നമതി പറഞ്ഞിട്ടിനാൻ വരുമെന്നു കല്പിച്ചു ഭയമെ
ല്പെട്ടന്നെന്തിനു പാഴിൽതന്നെ - അവ്വണ്ണം വന്നാലുടൻ ചി
ന്തിക്കാമെന്നെവെണ്ടു ആവതിന്നവകാശമില്ലല്ലൊ
ൾ നമുക്കെടൊ - ദുഷ്ടം വരുന്നെരമുൾക്കാമ്പിലുവശെശം
തകത്തിൽ തൊന്നുന്നവർക്കില്ലെമെ തടവില്ലാ - യൽഭ
വിഷ്യനെന്നുള്ളമത്സ്യത്തിന്നുള്ളിൽ ഭയമുൾഭവിച്ചില്ലമ
തെല്ലും മെവിനാനനങ്ങാതെ - മുററുമിങ്ങനാഗതൻ
വെടിച്ചുപുറപ്പെട്ടു മററൊരു ജലാശയം പ്രാപിച്ചുമരുവി
നാൻ - പിറെറന്നാൾ പുലർകാലെ ദാശന്മാർ വാപിതന്നി

ൽ തെറെറന്നവലയിട്ടു മീൻപിടിതുടങ്ങുമ്പൊൾ-ഉല്പന്നമതി
മത്സ്യന്താനൊലനങ്ങാതെ അസ്തമിതെ വായുതുറ
ന്നുകിടന്നിതു-ചത്തുവെന്നൊർത്തു മുക്കൊൻ പിടിച്ചുകര
യെററി- തത്ര വെച്ചുറപ്പിച്ചു പൊന്നിതു വലവീശാൻ-മു
ക്കാരങ്ങകന്നമ്പൊൾ ചെന്നൊരു ചളിതന്നിൽ പുക്കുകൊ
ണ്ടിരുന്നിതു ദാശന്മാർ ഗമിപ്പൊളും-ഉല്പന്നമതിമത്സ്യ
ങ്ങിനെ ജീവിച്ചിതു-യൽഭവിഷ്യനാം മത്സ്യം സംഭ്രമിച്ചു
ഴലുമ്പൊൾ ദാശന്മാർ വലയിട്ടു പിടിച്ചു തല്ലികൊന്നു ദാശങ്ങ
ൾ കൊണ്ടുകെട്ടിച്ചുമന്നു കൊണ്ടുപൊയാർ-

എന്നതുകൊണ്ടു ചൊന്നേൻ ഉപത്തു ശമിപ്പിപ്പാൻ അ
ന്നേരമൊന്നതൊന്നും ദൈവമല്ലയൊ സാക്ഷി-ടിട്ടിഭിസമു
ദ്രത്തിൻ തീരത്തു പ്രസവിച്ചു മുട്ടകൾ നാലഞ്ചെണ്ണം ഭൂമിയിൽ വീ
ണശെഷം-പെട്ടന്നു സമുദ്രവും വെരലെച്ചതിൽ കൂടെ തട്ടിയി
ട്ടു മുട്ടകൊണ്ടാകവെ കൊണ്ടുപൊയാൻ-ടിട്ടിഭികരഞ്ഞും കെ
കാണ്ടെഞ്ചെന്നറിയിച്ചു-ടിട്ടിഭൻ പറഞ്ഞിതു വല്ലഭെ ഖെദി
ക്കൊല്ല-വല്ലതും യത്നം ചെയ്തു വാരിധി തന്നിൽ നിന്നു മെല്ലവെ
പുത്രന്മാരെ ഞാനിങ്ങു വരുത്തുവൻ-എന്നുരചെയ്തു പക്ഷിസം
ഘത്തെയെല്ലാമവൻ ഒന്നൊഴിയാതെ കണ്ടു വരുത്തി സ്വ
ത്രൂവിച്ചു-പക്ഷിസംഘത്തൊടൊന്നിച്ചപ്പൊഴെ പുറപ്പെട്ടു-
പക്ഷിരാജനാം ഗരുഡൻ വസിക്കുന്നദിക്കിൽ ചെന്നു വന്ദി
ച്ചുനിന്നു കാൎയ്യം വൃത്തം ഉണർത്തിച്ചു* തന്നുടെ ജാതിസ്നെഹാൽ പെ
ക്ഷ്യന്നം ചെന്നുമുദാ പാൽക്കടൽ തന്നിൽ പള്ളികൊള്ളുന്ന
ഭഗവാനൊടുകാലമെ ബൊധിപ്പിച്ചു വന്ദിച്ചു നിന്നീടിനാൻ-വൈ

* രാജാ ബന്ധുർ അബന്ധൂനാം രാജാ ചക്ഷുർ അചക്ഷു
ഷാം രാജാ പിതാ ച മാതാ ച സൎവ്വെഷാം ന്യായവൎത്തി
നാം ൨൨ ഇത്യാദിയും പെക്ഷിച്ചു

കയ്യാൻ വരുന്നെന്നെ വിളിച്ചുണർന്നു ചെയ്തു - വൈകാതെ ടിട്ടിഭ
ന്റെ മുട്ടകൾ കൊടുത്തായല്ലും - കല്പന കേട്ടപ്പോൾ ഭയപ്പെട്ടു വന്ദിച്ചു വ
രുണനും കൊല്ലാതെ കൊടുത്തിതു മുട്ടകളെല്ലാം തദാ - ഇ
കഥാപ്രസംഗത്തിന്നർത്ഥത്തെ വിചാരിച്ചാൽ - വിക്രമമെറു
ന്നോരു വൈരിയോടമർ ചെയ്വാൻ ദുർബ്ബലന്മാർക്കുമനസ്സു
ണ്ടാകയില്ലെന്നോരു സൽഫലമിതു കൊണ്ടു സംഭവിച്ചിട്ടും
സഖെ —

ഇങ്ങിനെ ദമനകൻ ചൊന്നതു കേട്ടു മഹാൻ ഇംഗിതമ
റിഞ്ഞു ചൊല്ലിതു സഞ്ജീവകൻ - സംഗരം ഭവിക്കുമ്പോൾ വിം
ഗലന്തന്റെ ഭാവം എങ്ങിനെയെന്നുമപ്പോൾ സംഗതിയെ
ന്നും ചൊൽക - ചൊല്ലിനാൻ ദമനകൻ ചോട്ടുകളുറപ്പിച്ചുപ
ല്ലുകൾ പുറത്താക്കി വക്ത്രവും വിളർന്നുടൻ കണ്ണുകൾ ചുവപ്പിച്ചു
കർണ്ണങ്ങൾ കൂർപ്പിച്ചൊരു ദണ്ഡുപോലെ വാലുമുയർത്തിക്കൊ
ണ്ടു സിംഹം നില്ക്കുന്നു കാണാം - അതുനേരത്തു ഭവാനെന്നോ
ന്നവക്കാണെന്നതിനതുടങ്ങിട്ടുക മഹാത്മാവേ —

ഇത്ഥമങ്ങുര ചെയ്തു പോന്നിതു ദമനകൻ - ബുദ്ധിമാൻ ക
രടനെ പ്രാപിച്ചു കൂപ്പീടിനാൻ - എന്തെടോ ദമനക നിന്നുടെ മ
നക്കാമ്പിൽ ചിന്തിച്ച കാര്യം സിദ്ധമായിതോ വഴിപോലെ -
ഇങ്ങിനെ കരടകൻ ചോദിച്ചു ദമനകനങ്ങിനെ ഭേദോപാ
യം സിദ്ധമെന്നുരചെയ്തു - മുന്നമെ തന്നെ കിഞ്ചിൽ ഭിന്നമാ
യവർ തമ്മിൽ പിന്നെ ഞാൻ വഴിപോലെ വേർപെടുക്കയും ചെ
യ്തും - അത്ഥ ഭിന്നമായുള്ള സാധനം ഭേദ്യം ചെയ്വാൻ ബുദ്ധി
മാന്മാർക്കതെല്ലും വൈഷമ്യമില്ലയല്ലോ - സാരനാം ദമനക
ൻ സിംഹസന്നിധൌ ചെന്നു സാരമായുപദേശം ചെയ്തിതു
പതിയോടെ - പുംഗവൻ വരുന്നേരം യുദ്ധസന്നാഹം കൂട്ടി
തുംഗമാം ലാംഗൂലവുമുയർത്തിക്കയർത്താരു ഭാവസ്ഥാ ഭാ

വിച്ചിരുന്നിട്ടുക മമ സ്വാമിൻ - സാവധാനത്താലെ വേണം സംഗര
മുണ്ടാക്കുവാൻ - എന്നതു കേട്ടു സിംഹമങ്ങിനെ സമ്മതി ചെയ്താൻ -
അന്നേരമവിടത്തിൽ ചെന്നിതു സഞ്ജീവകൻ - മുന്നമെ ദമ
നകൻ ചൊന്നതു പോലെ തന്നെ സന്നാഹത്തോടു നിൽക്കും
സിംഹത്തെക്കണ്ടു വൃഷം കൊമ്പുകളുയർത്തി കൊണ്ടടുത്തു
യുദ്ധം ചെയ്വാൻ - വമ്പനാം പഞ്ചാനന ശ്രേഷ്ഠനുമൊരുമ്പെ
ട്ടാൻ - എത്രയും ഭയങ്കരം യുദ്ധമുണ്ടായി തമ്മിൽ വൃത്രനുമമരേ
ന്ദ്രനും തങ്ങളിൽ യുദ്ധം പോലെ - ഊക്കേറും വൃഷഭൻറെ മു
ക്കറ ഘോഷങ്ങളും മുഷ്കേറും സിംഹത്തിൻറെ സിംഹനാദ
ഘോഷവും - കുത്തുകളിടികടി മാന്തുകൾ തട്ടും മുട്ടും ക്രുദ്ധരാമവ
രുടെ യുദ്ധമെത്രയും ഘോരം -

ദുർവ്വിധമിതു കണ്ടു പറഞ്ഞു കരടകൻ - ദുഷ്ടനേ ദമനക നി
ന്റെ ദുരാചാരം ദുർന്നയപ്രയോഗത്താലിങ്ങിനെ മമ സ്വാമി
ദുഃഖമയത്തിൽ പതിച്ചീടിനാൻ കഷ്ടം കഷ്ടം - സാമവും ദാ
നം ഭേദം ദണ്ഡമെന്നിവ നാലിൽ സാമമെന്നതെ സമാരംഭി
ച്ചീടാവൂ സഖെ - സാമത്തെ പ്രയോഗിച്ചാലൊക്കവെ സാധി
ച്ചീടും - കാമത്തിനനുകൂലം കാര്യവും സാധിച്ചീടും - ദാന ഭേദാ
ദിമൂന്നുമെങ്ങുമെഷിതം വരാ - മാനസംഖ്യാനം* ചെയ്വാൻ മാ
ത്രമെ കൊള്ളിക്കാവു - സൂര്യരശ്മികൾ കൊണ്ടും പാവകപ്രഭ
കൊണ്ടും രത്നകാന്താദിമണിശ്രേണി തേജസ്സു കൊണ്ടും
വൈരമാമന്ധകാരം ശമിക്കയില്ലൊട്ടഹോ - സാരമാം സാമം**
കൊണ്ടെ ശമിപ്പൂ ദമനകാ - മന്ത്രിരാജൻറെ മകൻ ഞാനെന്ന
മദിച്ചു നീ മന്ത്രിച്ചു മമ സ്വാമിക്കാപത്തു വലിച്ചിട്ടുടൻ - എന്തിനി
കളിത്തരം ചിന്തിച്ചാൽ ഫലം വരാ - ഒന്നിവെറിയും വൃഷ

* അല്ലെങ്കിൽ: മാനസംഖ്യാനം

** അല്ലെങ്കിൽ: സാംഗം

ശ്രെഷ്ഠന്മിവർതമ്മിൽസന്ധിപ്പാനുപായത്തെചിന്തിക്കസ
ഹൊദര—സന്ധിചെയ്യുന്നുള്ളതിക്കിസർവ്വദാമനൊഹരം—ന
ങ്ങളിൽകിടിവിട്ടിക്രൂട്ടുവാൻപലരുണ്ടാം—നങ്ങളിൽവറങ്ങു
ചെക്കുന്നവർപാരംത്രഷ്ഷും—ഭിന്നിക്കുംജനങ്ങളെച്ചെക്കുന്ന
പുരുഷനും സന്നിക്കെചികിത്സിച്ചുശമിപ്പിക്കുംവൈദ്യനുംത
ന്നുടെസാമൎത്ഥ്യത്തെകാട്ടെണമെങ്കിൽതമ്മിൽഭിന്നരുംസ
ന്നിക്കാരുംഉണ്ടെന്നെഫലംവരൂ—മറ്റുള്ളസ്ഥാനങ്ങളിലാ
വിധംവിട്ടാരാരുംമറ്റുള്ളമൂഢന്മാരുമെത്രമെഭെദംനാസ്തി-
നീചമാൎഗ്ഗത്തിൽചെന്നുചാടുന്നപ്രഭുക്കളുംനിരാശ്ശുള്ളക്രൂര
ഡപതിക്കുംപുത്രക്കളുംമെല്ലുട്ടുകാരെറ്റുവാനെത്രയുംപരായി
നംകീഴ്പ്പെട്ടുപതിപ്പുതിനെത്രയുമെളുപ്പമാം—ചൊല്ലുടൊദമ
നകനിതന്നെന്നുനംശ്രമിച്ചു ല്ലയൊസഞ്ജീവകക്കാളയെ
കൊണ്ടുവന്നു—സൽഗുണൻമമസ്വാമികാളുവന്നതിൽപിന്നെ
നിൎഗ്ഗുണൻനിരീശ്വരനായ്പന്നുമഹാകഷ്ടം—മന്നവൻഗുണ
വാനെന്നാകിലുംദുൎമ്മന്ത്രികൾവന്നുചെരുന്നെപാഴാക്കുംവെ
ള്ളംതാഴ്പ്പുരുംറ്റവൻ—നൽക്കുളങ്ങളിൽജലംനിൎമ്മലമെന്നാ
കിലുംനക്രമുണ്ടെന്നുകെട്ടാലാരാനുമിറങ്ങുമൊ—ഗെവിത
മാകുലിക്കിലെല്ലാരുമധിവാസംഭ്രയതിപ്രവരനാക്കെക്കാട്ടു
മെഗുണമല്ലാ—സജ്ജനങ്ങടെമദ്ധ്യെസർവ്വരും*വന്ദിക്കെ
ണംദുൎജ്ജനങ്ങളൊടുള്ളസംസൎഗ്ഗംത്യജിക്കെണം—സർവ്വ
സമ്പദ്ഗുണമുള്ളൊരുസചിവന്മാർസർവ്വദാസഹായന്മാ
രായാൽമഹാസുഖം—മായുഷ്ഷുംഭാവിക്കയുംമാനസെസകപ
ടവുംശാന്തമാമമാത്യന്മാർകെവലംവിഷന്തന്നെ—ബുദ്ധിയി
ൽവരദ്രൊഹംചിന്തിച്ചുമെവുംഭവാൻബുദ്ധിമാനല്ലന്ന
ന്നുംവന്നിട്ടുംദമനകാ—ശൌൎയ്യത്തെവിടാതെകണ്ടുള്ളൊരു

* അല്ലെങ്കിൽ: സർവ്വദാ

സൌഹാൎദ്ദവും ഐശ്വൎയ്യം വെൎവിടാതെകണ്ടുള്ളൊരുധ
ൎമ്മങ്ങളും ലോകരെ രക്ഷിച്ചു കൊണ്ടുണ്ടാകും ധനങ്ങളും
ലൌകികംക്രൂടാതുള്ള സാധുസൽക്കാരങ്ങളും നിത്യവും
സുഭിക്ഷിക്കുന്നുള്ള വിദ്യാഭ്യാസവും ചിന്തപാരുഷ്യത്തൊ
ടകാമിനീസംസൎഗ്ഗവും ദുഷ്ടികളും പുരുഷന്മാൎക്കെത്രയുമധ
മന്മാർ - ദുഷ്ടബുദ്ധികൾ* അവരെന്നു ബോധിക്കഭവാൻ - ബാ
ലകാ ദമനകാ നിന്നുടെ പിതാവിന്റെ ശീലമിന്നുവഴിക്കാം
നിന്നുടെ ശീലം കണ്ടാൽ - താതന്റെ സ്വഭാവവും പുത്ര
ന്റെ സ്വഭാവവും ഭേദമില്ലെന്നു പറയുന്നു ദുൎവ്വരമാത്ഥം - ഒ
കെതമെല്ലുണ്ടാകുന്ന കാൎയ്യങ്ങൾ** കളുരുങ്ങളല്ലോ - കൊ
വൎയ്യയോഗങ്ങൾ*** താതകൽനിന്നുണ്ടായി - എന്തിനവി
തൊവദേശത്തെ ഞാൻ ചെയ്തീടുന്നു - ചിന്തയിൽ നിന്നെ
ക്കൊരുമെന്ഷ്ഠികാണുന്നില്ല - നല്ലൊരു കാട്ടുപ്പുള്ളാഴുധം
കല്ലിൽ വെച്ചു തല്ലിയാൽ വളച്ചമൊ പൊട്ടുകയുള്ളൂദധം -
നല്ലൊരു സൃഷ്ടിമുഖി പക്ഷിതാൻ കരങ്ങിനു നല്ലുപവറഞ്ഞി
ട്ടു തനിക്കുനാശം വന്നു - എങ്ങിനെ എന്നതെന്നുടൻ ചൊ
ദിച്ചു ദമനകൻ എങ്കിൽ നീ കേൾക്കേണമെന്നുര ചെയ്തിതു
കരടകൻ —

൧൩. ബുദ്ധിഉപദേശികളെന്ന പക്ഷികൾക്കരങ്ങിനാൽനാശം

മൎക്കടക്കൂട്ടം മഹാശീതത്തെ സഹിയാഞ്ഞു ഒക്കവെ
വിറച്ചൊരു ദിക്കിൽ വന്നിരിക്കുമ്പോൾ - തീക്കന
ൽ തിരഞ്ഞൊരു വാനരൻ പുറപ്പെട്ടാൻ - തീക്കൊള്ളി
ല്പെട്ടൊന്നു തീയിതാപറക്കുന്നു എന്നു നിശ്ചയിച്ചു
വൻ ചെന്നുടൻ മിന്നാമിനുങ്ങെന്നുള്ളപ്രാണി

---

* ക്ഷുദ്രബുദ്ധികൾ

** ചക്കയിൽ

*** പ്രധാനങ്ങൾ

കളിലൊന്നിനെപ്പിടിപെട്ടാൻ - പൃഷ്ഠത്തിൽ പ്രകാശമുണ്ട
ങ്ങുപറക്കുമ്പോൾ - പൊട്ടന്മാരുകണ്ടുപാവകനെ
ന്നുറച്ചുകൂട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നയോഗത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു-
ചെണ്ടെക്കാരനനുകൂലിക്കത്തിപ്പാൻ തുടങ്ങുന്നു* - കണ്ടുവന്നി
ത്തുരെനിന്നുടനവിടെക്കുന്നൊന്നാരം സൂചീമുഖി** എന്നൊ
രുപക്ഷിമെല്ലെചെന്നങ്ങുകുരങ്ങിന്റെകണ്ഠത്തിൽമ
ന്ത്രിച്ചിതു - വഹ്നിയല്ലിതു സഖെവാനരമിന്നാമിനുങ്ങെന്നൊ
ന്നുപ്രാണികിതങ്ങുതിയാലെറിയുമൊ - എന്നതുകെട്ടുകയ
ത്തിടിനാൻകുരങ്ങൻ - എന്തെടാനിയെന്നൊട്ടുതൊചൊ
ദിച്ചുവെന്നങ്ങവൻ പക്ഷിയെപ്പിടിച്ചാശുപാറമെലടിച്ചുടൻ
തൽക്ഷണംകുലചെയ്തുഭക്ഷണംകഴിച്ചിതു*** എന്നതുകൊ
ണ്ടത്രെനാനാമ്യശ്ലോകമൊന്നൊൽ [സംസ്കൃതത്തി
ൽ ഒരു ശ്ലോകമായിതു

നാനാമ്യം നാമ്യതെ ദാരു നാശ്മനി സ്യാൽ ക്ഷുരക്രിയാ
സൂചീമുഖം വിജാനീഹി നാശിഷ്യായൊപദിശ്യതെ]

എന്നതെദമനകാശുശ്രൂയതാംസുധാ - തന്നുടെബു
ദ്ധികൊണ്ടുംതന്നുടെശക്തികൊണ്ടുംതന്നുടെദ്രവ്യംകൊ
ണ്ടുംതന്നുടെധൎമ്മംകൊണ്ടുംഗോത്രത്തെരക്ഷിക്കുന്നതെ
താനുപുമാനവൻപുത്രനാകുന്നുമാതാവല്ലയൊമാതാ
വടൊ - ഇങ്ങിനെകരടകൻ ചൊല്ലിയവാക്കുകെട്ടുമങ്ങി
ന്മുഖത്തൊടെഭ്രൂതലംനൊക്കിക്കൊണ്ടുകുത്സിതംവ
ഴിപോലെതൊന്നിച്ചുദമനകൻ - മിണ്ടാതെനിന്നുരചെ
യ്തിതുകരടകൻ - ദുഷ്ടബുദ്ധിയുമധൎമ്മബുദ്ധിയുമിരുവരിൽദു

* തുടന്നു-

** സൂചിമുഖൻ-

*** ഭക്ഷിച്ചാനെന്നെവെണ്ടു-

ഷ്ടബുദ്ധിയാമവൻ തന്നുടെ വിത്താവിനെ വല്ലാത്ത സ്ഥലത്തി
ങ്കൽ കൊണ്ടുപൊയി പാൎപ്പിക്കയാൽ വല്ലാതെ മരിപ്പിച്ചാൻ എ
ന്നത്രെ കെട്ടിട്ടില്ലെ — അഗ്രജ നമ്മുടെ കഥ കെൾക്കെണമെന്നത
ന്നിക്കാഗ്രഹം സാധിപ്പിപ്പാനകതെ വാൻ കരടകൻ —

ചെട്ടികൾ വസിക്കുന്ന പട്ടണത്തിലൊരു ചെട്ടിക്കു രണ്ടു

14. ധൎമ്മബുദ്ധിയും ദുഷ്ടബുദ്ധിയും.

മക്കളുണ്ടായി വളൎന്നു — അഗ്രജൻ ദുഷ്ടബുദ്ധി സൊ
ദരൻ ധൎമ്മബുദ്ധി — വ്യഗ്രമെന്നിയെ സുഖിച്ചങ്ങിനെ ഒ
വ്വകാലം — അൎത്ഥമാൎജ്ജിപ്പാനവരന്യദെശങ്ങൾ തൊറും സ്വ
സ്ഥരായ്ക്കുടക്കുമ്പൊളൊകാലം വനാന്തരെ ക്രൂരനാം ദുഷ്ട
ബുദ്ധി മുൻഭാഗെ നടക്കുന്നു പൃഷ്ഠഭാഗത്തു നടന്നീടിനാൻ
ധൎമ്മബുദ്ധി — കാട്ടിൽ അങ്ങൊരു മരം മുഴങ്ങി വീഴും നെരം ചൂട്ടി
ൽനിന്നൊരു നിധികുംഭവും പ്രകാശിച്ചു — ധൎമ്മബുദ്ധിക്കു കിട്ടി തൽ
കുംഭമതായ ധനം നിഷ്കലസ്വൎണ്ണം കൊണ്ടു പൂൎണ്ണമെത്രയും സാരം —
കുടമതു കെട്ടി കൊണ്ടിങ്ങിനെ ചെന്നതാ ദുഷ്ടബുദ്ധിയൊടുര
ചെയ്തിതു സഹൊദരൻ — അഗ്രജാ നമുക്കൊരു നിക്ഷെപം ലഭി
ച്ചിതു — ദുൎഗ്രഹമിതു ഭവാൻ കൂടവെ പിടിക്കെണം — വള്ളികൾ കൊ
ണ്ടു കെട്ടി തങ്ങളിരുട്ടത്തവർ മെല്ലവെ നടന്നു തൻ പട്ടണമ
ടുത്തപ്പൊൾ ദുഷ്ടബുദ്ധിയും ചൊന്നാൻ സൊദരാ നമുക്കിത്രയു
ണ്ടൊം പ്രവെശിച്ചീടിനാൽ ദൊഷം വരും — അത്ര നല്ലൊരു മിക്ക
ൽ കുഴിച്ചു സ്ഥാപിച്ചു കൊണ്ടത്രമാത്രവും കൈക്കലെടുത്തു
പൊകനല്ലു — അങ്ങിനെ എന്നു ധൎമ്മബുദ്ധിയുമനുവദിച്ചങ്ങൊ
രുവെരുമരത്തിന്നുടെ മൂലത്തിങ്കൽ കുടകം കുഴിച്ചിട്ടു മണ്ണും കൊ
ണ്ടാച്ഛാദിച്ചു പട്ടണം പുക്കു ഗൃഹെ മെവിനാർ ഇരുവരും — ഒട്ടുനാ
ൾ കഴിഞ്ഞപ്പൊൾ കുളിച്ചങ്ങൊരു നിശി ദുഷ്ടബുദ്ധിതാൻ ചെ
ന്നു കുടകം കൈയിലാക്കി അന്നു രാത്രിയിൽ തന്നെ കൊണ്ടു
അയൽപ്പെട്ട തന്നുടെ പുരമുറിതന്നിലെ കുഴിച്ചിട്ടാൻ — പെട്ട

നമ്മൊടു ഇതിനു ധൎമ്മബുദ്ധിയെ വിളിച്ചിട്ടു ഭാവംപൂണ്ടുരചെ-
യ്തിതു ദുഷ്ടബുദ്ധി - പണ്ടെനാം ബലമായിച്ചൊര കുട്ടകമിങ്ങതെ
നകൊണ്ടുവൊരെണ്ണമിന്നിക്കൊണ്ടെന്നാൽ ദൊഷമില്ലാ-
എന്നതു കെട്ടു ധൎമ്മബുദ്ധി താമഹാക്രുദ്ധൻ ചൊന്നതൊക്ക
ന്നനെരം കുട്ടകം കണ്ടീലല്ലൊ - പിന്നെ ചൊന്നു ദുഷ്ടബുദ്ധി
യൊട്ടുരചെയ്തു കുട്ടകം ഭവാനെന്നെ മൊഷ്ടിച്ചു കൊണ്ടുപൊ
ന്നു - കട്ടതു നീതാനെന്നു ദുഷ്ടബുദ്ധിയുമിതു കട്ടതു ഭവാനെ
ന്നു ധൎമ്മബുദ്ധിയും തമ്മിൽ ശണ്ഠയിട്ടിരുവരും രാജധാനിയി
ലെത്തിക്കണ്ണാതൎക്കിടാതറിയിച്ചിതുവനൊട്ടു - ധൎമ്മരക്ഷ
ണത്തിന്നു ശക്തരാം കാൎയ്യക്കാരെ ധാൎമ്മികൻ നരപതിക
ല്പിച്ചു നിയൊഗിച്ചു - ധൎമ്മബുദ്ധിയാമിവൻ കുട്ടകം കട്ടാനെന്നു
ദുൎമ്മതെത്തൊട്ടുരചെയ്തിതു ദുഷ്ടബുദ്ധി - സാക്ഷിക്കാരെങ്ങു
ചാൽവിൻ എന്നു മന്ത്രികൾ ചൊന്നാർ - സാക്ഷിയായതു വൃ
ക്ഷമെന്നവനുരചെയ്തു - വാച്ചതു മട്ടത്താനാൾ വൃക്ഷത്തിങ്ക
ലെ ചെന്നിട്ടീശ്വരപരീക്ഷയും ചെയ്യെണം ഇരുവരും - അ
ട്ടിക്കൽ ചെന്നു വിരൽമുക്കെണം ഇരുവരും - ആദ്യപൊതെ
ക്കാസ്ഥിൻ നാളെ ഞങ്ങളും വരുന്നുണ്ടു - അങ്ങിനെ പറഞ്ഞാ
ശ്രുവിരിഞ്ഞൊരമാത്യന്മാർ - തങ്ങളുമിരുവരും പൊന്നി
ങ്ങു ഗൃഹംപുക്കാർ - അന്തിക്കു ദുഷ്ടബുദ്ധി അച്ഛനാം വൃ
ദ്ധന്റെ അന്തികം തന്നിൽ ചെന്നിന്നു കൊണ്ടുരചെ
യ്തു - താതനെങ്ങാനൊരു വാക്കുപറഞ്ഞാകിൽ ദ്രവ്യം താമസം
കൂടാതിങ്ങു ലഭിക്കുമൊക്കത്തന്നെ - എന്തു ഞാൻ പറയെ
ണ്ടുന്നതൊട്ടു പറയെണ്ടു - എന്നൊരു കാൎയ്യമെന്നു ചൊദി
ച്ചു കനകനും - അച്ഛനിന്നൊരു തരുകൊടരം തന്നിൽ പു
ക്കിരുന്നു നിന്നു വസിക്കെണം യാമിനി കഴിവൊളം - സൂൎയ്യ
നുദിക്കുമ്പൊൾ കാൎയ്യക്കാരവിടെക്കു കാൎയ്യങ്ങൾ കെൾപ്പാൻ

വരും ഞങ്ങളുംകൂടെ വരും - ഭൃത്യരാമമന്ത്രികാർ ചൊദിക്കു
ന്നെരംഭവാൻ ദിവ്യവാക്യത്തെ* പറഞ്ഞീടെണം നിശ്ചയമാ
ക്കി - ദ്രവ്യത്തെ മൊഷ്ടിച്ചുള്ളയാൾ ബുദ്ധിതാനെന്നു സത്വരം
കെൾക്കെല്ലാ പറഞ്ഞീടെണമെന്നാൽ മതി - ദുഷ്ടബുദ്ധിയെ യാത്ര
ചെയ്തീടുക ജനകനും - നഷ്ടമാം നിധിയും ഞാനങ്ങിനെ ചെയ്തീ
ട്ടിനാൽ - ഒരുവനുപായത്തെച്ചിന്തിക്കുന്നെരം തന്നെ കെ
വലമപായത്തെച്ചിന്തിച്ചെഹ്രണം വശ്യ - വൈരമായിവെക
ത്തിന്റെമുട്ടകൾ തിന്നും സർപ്പം കീരിയാൽ താനും തന്റെ മക്ക
ളും നശിച്ചെല്ലാ - അങ്ങിനെയത്രെ ഞാൻ ചൊദിച്ചു ദുഷ്ടബുദ്ധി -
സംഗതിപ്രകാരത്തെ ചൊല്ലിനാൻ ജനകനും —

15\. കൊക്കു കീരിയെ വിളിച്ചു സർപ്പത്തെയും തന്നെയും ഹിംസിച്ചു.

ഉയൊക്കമെട്ടുള്ളൊരു വൃക്ഷെ കൊക്കിന്റെ കളത്രവും
കൊക്കുമായ്ട്ടെനാമിച്ചു തത്ര മെവീടും കാലം - കൊ
ക്കിന്റെ പ്രഹാണി പെറ്റുണ്ടാകും ശിശുക്കളെക്കക
വെ പൊഴുസർപ്പം വന്നുടൻ ഭക്ഷിക്കുന്നു - ദുഃഖിതനാ
യിവെകം ചെന്നൊരുവാവിതീരെ നില്ക്കുന്നനെരത്തെ
ന്റെ ബന്ധുവാം കുളീരകൻ ചൊദിച്ചു താൻ ഏതെന്തൊടൊ വെ
ദിച്ചുവസിക്കുന്നു - ഖെദത്തിന്മൂലം വെകം ഞാങ്ങിനെപ്രസിദ്ധി
ച്ചു - ഞെണ്ടിനൊടു വദെശത്തെ ചൊല്ലിനാൻ - മത്സ്യങ്ങളെക്കൊ
ണ്ടുപൊഷിക്കിനിത്യം വസിക്കും പൊത്തിൽ നിന്നു വന്നഗം
പാക്കൾക്കൊരുപൃഷ്ഠരത്തൊളമൊക്കെ ചിന്തിയിട്ടെച്ചു ഭവാ
ൻ സഞ്ചരിക്കുന്നാലും - ആ നെരം നകുലവും മത്സ്യവും
ത്തെ എല്ലാം തിന്നു തിന്നു ചിലുടെ രന്ധ്രത്തിൽ ചെന്നു കൊള്ളും -
പന്നഗത്തെയും പുത്രന്മാരെയുമെല്ലാം കീരി കൊന്നൊടുക്കീട്ടു
മെന്നാൽ തന്നുടെ താപം തീരും - എന്നതു കെട്ടു വെകം
ബന്ധുവാം കുളീരെന്ദ്രൻ ചെന്നതു പൊലെ ചെയ്തു പന്നഗം

* കാവ്യത്തെ

നശിച്ചിരു [ഇവിടെ എല്ലാഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഒരുവിധമാകുന്നു-
സംസ്കൃതത്തിങ്കൽ കഥയുടെ അവസാനമായിരു- പിന്നെ വന്ന
രത്തിന്മേൽക്കൂടി എന്നെ കണ്ടെക്കിരി എന്ന കൊങ്കകളുടെ വം
ശത്തെ മടക്കിനാൻ]

എന്നു കൊണ്ടെ ചൊന്നതിങ്ങിനെ നിശ്ചയിച്ചാൽ
എന്നെങ്കിലും ഞാനും ജീവിക്കയില്ലൊട്ടവും- ഇന്തരം പറയു
ന്നതാതനെപ്പിട്ടിച്ചവൻ സഭരംഗത്തിന്റെ കോടരമായാ
ത്തിൽ കൊണ്ടെ പോയി ഉറപ്പിച്ചു തിരിച്ചു പോന്നിട്ടിനാൽ-
കണ്ടെ ഭാസ്കരനദികളന്നുമുന്നം- ദുഷ്ടബുദ്ധിയും ധർമ്മബു
ദ്ധിയും ബന്ധുക്കളും ശിഷ്യരും ജനങ്ങളും രാജസേവകന്മാരും
പക്ഷിവാദികളും മാത്ര്യന്മാരുമൊക്കെ ചെന്നു- വൃക്ഷമൂലത്തി
ൽ മഹായോഗങ്ങളെന്നു കൂടി- കൈവിരൽ കൂട്ടുകളും ഉള്ളവരു
മുണ്ടാക്കി കൊണ്ടെ ഒക്കവെ നെഞ്ചം തിരിച്ചിട്ടുവാൻ നെഞ്ചും
തിയും വട്ടങ്ങൾക്കൂട്ടി കൊണ്ടെ ചൊടിച്ചു സചിവന്മാർ- കൂട്ടകാര
മായിച്ചു വരുന്നേരം അവരാരെല്ലാം- ദിവ്യഭാരതി വൃക്ഷകൊടരെ
തിനങ്ങളായി- ദിവ്യന്മാർ ഒന്നായിച്ചു ധർമ്മബുദ്ധിതാനെ
ന്ന- ആയത്തു കൊട്ടുനേരമെല്ലാരും വിസ്മയിച്ചു- മായയമെന്നതെ
പത്രവെന്നുടൻ ധർമ്മബുദ്ധി നിശ്ചയമറിവാനായി വൃക്ഷത്തിന്മുക
ളെറികളിലും ഞങ്ങളും കൊടരങ്ങാളരെ വെച്ചു തീയിട്ടു പുക
ച്ചപ്പോളുഷ്ണം താലയോക്കി- ചെയ്യോല്ലാമമവധം- വിക്ഷേ
ട്ടുന്നവാരം- പൊയ്ക്കല്ലമമസ്തൻ ദുഷ്ടബുദ്ധി താനിരു ചെയ്തി
ട്ടിച്ചുതും ദ്രവ്യകൂട്ടുമവനതന്നെ- ഇന്തരമൂരചെയ്തു കാലന്റെ
ർ പുക്കമഹാവൃക്ഷത്താം വന്നിതിരിശൻ പുത്രന്റെ ചൊൽ കേ
ട്ടുകേട്ടാൽ- ധാർമ്മികൻ മഹിപതിയപ്പനമരശേഷമെ ധർമ്മബു
ദ്ധികളൻ കിസ്മാനിഷയച്ചിരു- ദുഷ്ടബുദ്ധിയെ ശൂലാരെ
രാഹണം ചെയ്തിച്ചു- ദുഷ്ടരൊഭമായിന്ന പട്ടണംമിതൊ

ഹാരം-

ഹിതാത്രു കൊണ്ടു ചൊന്നൻ ദുഷ്ടബുദ്ധിയെല്ലാലെനഷ്ട
നാകൊലാ ഭവാനെന്നു സഹോദരാ - പിന്നെയും കരടകൻ
ചൊല്ലിനാൻ ദമനകാ - നിന്നുടെ ദുസ്സാമർത്ഥ്യം കൊണ്ടുപോ
കുലക്ഷയം - വാരിരാശികളിലൊളമാറിലെഴുകകളുള്ള - നാ
ദിവിശ്വാസത്തൊളും ഭേദ്യത്തെയാവ്യത്തുള്ള - ന്യായ കശ്രുതി
യൊളം മന്ത്രഗൗരവമുള്ള - നിശ്ചയത്തൊളം നിശ്ചലക്കുലമു
ള്ള - ഗാംഭീര്യമുള്ളവരോടു ഗാംഭീര്യവും വെണ്ണത്താനം - വാത്ര്യമാഷൊ
ടുവെള്ളം കെട്ടിട്ടില്ലയൊ ഭവാൻ - ആയിരത്തുലാമിരിമ്പൊ
ക്കവെക്കുട്ടിതന്റെ വായിലാക്കിനാനെന്നൊരാഖുക്കൾ യത്തി
ൻമേലെ - ഞെരട്ടശത്രുനാകും പക്ഷിയും വണിക്കിനെ
ന്റെ പുത്രനെ കൊണ്ടുപോയെന്നുള്ളുവാരത്തന്തൊ - ഹി
ങ്ങിനെയതെന്തെന്നു ചൊദിച്ചു ദമനകൻ - എങ്കിലൊ കെട്ടാലും
രചെയ്തിതു കരടകൻ —

16. ഇരിമ്പുതിന്നഎലിയും ബാലനെഎടുക്കണപരുന്തും.

ഒരു നഗരത്തിൽ വാണിഭം ചെയ്തുകൊണ്ടൊ
രു വണിക്കുതാൻ തന്നുടെ സമ്പത്താകും വാണിഭക്കൊ
രൻ കൈക്കിലമന്ദ്രഭാരം ലൊഹം പ്രാണെവിശ്വാസം
മൂലം സൂക്ഷിപ്പാൻ കൊടുത്തവൻ ദിഞ്ഞാ വിദ്രയ
ചെയ്യാൻ ഗമിച്ചു ദൈക്കിണിക്കിൽ - യത്രമാസങ്ങ
ൾ താമസിച്ചിങ്ങുവന്നു തന്നുടെ സുഹൃത്തൊടു ചോദിച്ചു-
സവിഷന്നം തന്നുടെ വകതന്നാലൊ ഹൊ ഞങ്ങളിക്കൊടൊ-
ഹന്നുടെ വീട്ടിൽ ആഖുക്കളായവർ തിന്നതിന്നിരിമ്പെ
ല്ലാമില്ലാതായ്വന്നു കഷ്ടം - എന്തു ഞാൻ ചെയ്യെന്നു ചെട്ടി
യുമുരചെയ്തു എങ്കിലുമവൻ ഹൃദയത്തിൽ - ആ
യതു കെട്ടമറെറച്ചെട്ടിയും ചിരിച്ചു-മായമിപ്പറഞ്ഞതുമറെച്ചുവെച്ചു*

* മറിച്ചാനിവൻ

ൻ സഹായം ചെയ്യത്തുകൊണ്ടു പറഞ്ഞാലിനി ഫലമെന്തൊന്നായ
വൻ പറഞ്ഞെങ്ങു യാത്രയുണ്ടൊല്ലിപ്പൊന്നു - പിന്നെയതിന്നു
ഒട്ടിന്തന്നവടെ സ്നെഹത്തിന്റെ നന്ദനൻ കളിപ്പാനായിപ്പൊക
ന്നദശാന്തരെ - ചെന്നടൻ വിടിയെ വെട്ടുവലിച്ചു കൊണ്ടു പൊന്നത
ന്നുടെ വീട്ടിലൊരു ശ്രദ്ധമായാന്നതങ്ങൊക്കെ വാതില്ലുമടെ ഷൂഢത്തു
കൂടക്കെന്നിട്ടു പൂട്ടി - വാണിഭക്കാരനന്നങ്ങൾ തങ്ങളു വാണീടിനാൻ -
ബന്ധനായ്ക്കിടക്കുന്ന ബാലനാം വണിക്കിന്റെ പുത്രനായുള്ളൊരു
താൻ പുത്രനെക്കണ്ടൊന്നായ്ക്കായാൻ - ബന്ധപ്പെട്ടൊട്ടിവന്നാ ചൊ
ദിച്ചു സ്നെഹത്തൊടു - പുത്രനെക്കണ്ടീലെ ഞാൻ തെരുണ്ടാ
കണ്ടു* സഖെ - ഞാനെന്തുമരം ചെയ്യാൻ മറ്റെവൻ മഹാമതെ
ത്തന്നൊരുപരന്തുവന്നെട്ടന്ത്രെ കൊണ്ടുപൊയാൻ - പുത്രനവ
തിന്നെട്ടു വയസ്സുമവനെയിസ്ത്രീയാംവരന്തുണ്ടൊ കൊണ്ടുപൊ
കുന്നു സഖെ - ഞാനെന്റെ തനയനെ കൊന്നിതൊ കളഞ്ഞി
തൊ - ഞാനിതി ചെന്നു നാട്ടുവാഴിയൊടറിയിപ്പൻ - ഉടമ
ങ്ങുര ചെയ്തു കൊണ്ടിക്കൽ ചെന്നു വണിക്കെത്രയും വിഷാദി
ച്ചു കരഞ്ഞറിയിച്ചീടിനാൻ - ശ്രെഷ്ഠരാമമാത്യന്മാർ ചൊദിച്ചു
രവസ്ഥകൾ - ചൊദിച്ചു കരചെയ്താനെന്നുടെ തനയനെ മറ്റൊ
രു ചെട്ടിയെപ്പിള്ളക്കെയൊ വധിക്കെയൊ - കുറ്റമില്ലാരാമാത്യർ മനസ്സി
ഷിക്കെണം നിങ്ങൾ - പറഞ്ഞാനവനൊരുപരന്തുകൊണ്ടി
കൊണ്ടുപറന്നു പൊയെന്നതുമങ്ങിനെ വരുന്നതൊ - എന്നു
ത്തു കെട്ടുമഹാമന്ത്രികൾ വണിക്കിനെ ചെന്നിങ്ങു ക്രൂട്ടിക്കൊണ്ടു
വരുവാനിയൊഗിച്ചു - ഭൃത്യന്മാർ വണിക്കിനെ ക്രൂട്ടിച്ചുംകൊ
ണ്ടുവന്നു - സത്യം നീ പറകെന്നു കല്പിച്ചു കായ്ക്കരൊരൻ - പുത്ര
നെപ്പരന്തു വന്നെടുന്ത്രു കൊണ്ടുപൊയെന്നത്രെ നീ നേരെ
ചൊല്ലാതെ ചുട്ടിതാനുമപ്പൊൾ - ലൌകീകമല്ലാതു ളളൊക്കെ

* പരിഞ്ഞാൻകണ്ടു

കൾപറഞ്ഞാൽ ഈലോകർ സമ്മതിക്കുമൊ ചൊല്ലെടൊ
യഥാൎത്ഥം - ഇത്തരംകയൎത്തൊരുമന്ത്രികൾ ചൊന്നവാക്കി
നെ അനാദരം ചെയ്തു പെടികൂടാതെ ചെട്ടി - ആയിരത്തുലാം ഇരി
മ്പൊക്കവെ കൂടെ തന്റെ വായിലാക്കിനാനൊരു മൂഷിക
ൻ യസ്മിൻ ദെശെ - തദ്ദെശെ വരന്തായൂവന്നൊരുവണിക്കി
ന്റെ പുത്രനെ കൊണ്ടുപൊയെന്നുള്ളതുവരാഞ്ഞാനൊ - എ
ന്നതു കെട്ടു ചിരിച്ചീടിനാരമാത്യന്മാർ - മുന്നമീവണിക്കെവം പൃ
ഷ്ടതെ പറഞ്ഞിതൊ - നന്നെടൊ നിന്റെ തലവൊവതിന
ട്ടുണ്ടിനി ചെന്നടനിരിമ്പെല്ലാം കൊണ്ടെന്നു കൊടുത്താലും - എ
ന്നെരം കാണാം നിന്റെ നന്ദനൻ വരുന്നതും - അന്യായം പ
റഞ്ഞതിനതെല്ലാരുമെ ലമിപ്പൊൾ - തമ്പുരാൻ കല്പിക്കണത്രെ
ന്യായങ്ങളൊക്കെ തീരുമ്പിൽ വെക്കെണ്ടിവരുമെന്നവണ്ണ
ചെയ്തു - ആയതു കെട്ടു വണിക്കായിരത്തുലാം ഇരിമ്പായവൻ ക
യ്യിൽ കൊടുത്തില്ലൊരനന്തരം - ആയവൻ സുതനെയും
കൊണ്ടു സമ്മാനം ചെയ്താൻ—

ആയതു കൊണ്ടു നാമൊരൊട്ടു ശൌര്യം വെണം - ഏകാ ദാ
പറഞ്ഞതുമനസ്സിൽ കടക്കാതെ ലൊകരിൽ ഗുണം പറയുന്ന
തുവാക്കിൽ തന്നെ - കല്പയൊൽ നിന്റെ ചിത്തമെന്നെടെ മമ
നകാ - നല്ലതുമാകാത്തതുമൊന്നുമറിയുന്നൊ - ബുദ്ധിമാന്മാ
കൾ ഇന്നൊരൊ ദൊഷങ്ങൾ ഗുണങ്ങളും ബുദ്ധിയിലാക്കി കൊണ്ടു
സഞ്ചരിച്ചീടും സദാ - മാരുതൻ അമ്മതൈലദുൎഗ്ഗന്ധം സുഗന്ധവും
മാരുതൻ വശത്താക്കി കൊണ്ടു പ്രാപിക്കുന്നു - നാമിനി
വെക്കീടാതെ പൊക്കെ നടന്നാൽ - സ്വാമിയും ഭൃത്യഭവും
തങ്ങളിൽ സമരത്തിൽ സ്വാമിക്കൊ പരാഭവം കാണ്കെക്കൊ
പരാഭവം നാമിപ്പൊളുതു ചെന്നു വൈരാഗിച്ചു മതിയാവൂ - ഇങ്ങിനെ
പറഞ്ഞവരങ്ങു ചെല്ലുന്ന നെരം തിങ്ങിന വിമ്മോദവും വ്യജ്ഞന

മഹാസിംഹംമിത്രമാം സഞ്ജീവകനെയുമവധിക്കകൊണ്ടെ
ശ്രീയുംയശസ്സുംതാപംമാനസെഭവിക്കയാൽ - വക്രതയുംതാഴ്ത്തി
ത്തൻെറകാൽവിരൽനഖംകൊണ്ടെധാത്രിയിൽവരെച്ചുകൊ
ണ്ടങ്ങിനെമെവീടുന്നു - തങ്ങളാൽ വഞ്ചിക്കപ്പെട്ടോരജന
ങ്ങളെ തങ്ങളെരക്ഷിപ്പാനൊട്ടുമെയോഗ്യന്മാരാ - താ
ന്തന്നെവിഷവൃക്ഷമെങ്കിലുംനട്ടുണ്ടാക്കി താനെതന്നെഛെ
ദിക്കുന്നതെത്രയുംകഷ്ടം - എന്നെല്ലാംവിചാരിച്ചുവസിക്കും
സിംഹത്തിനെചെന്നുവന്ദിച്ചുമന്ത്രിപുത്രമാരിരുവരും -

ഉക്തവാൻദമനകൻ - കഷ്ടിതംവെണ്ടാസ്വാമിൻ ശത്രു
വധമെന്നതങ്ങൾക്കതൊന്നീടുന്നു - താതനെന്നാലുമ
ൻെറഭ്രാതാക്കളെന്നാകിലും നിഗ്രഹംചെയ്വാൻവന്നായിണ
ങ്ങുന്നവർകളെ നിഗ്രഹംചെയ്കതന്നെമന്നവന്മാൎക്കധൎമ്മം - ആ
ചാരഭ്രംശംവന്നഗുരുവെന്നാകിലുമീടാം - നീചന്മാരൊടുചെരും
നാരിയെയുമുപെക്ഷിക്കാം - ധൎമ്മത്തെധ്വംസിക്കുന്നാപുത്രനെ
കളഞ്ഞീടാം - ദുൎമ്മാൎഗ്ഗം തുടങ്ങുന്നമന്ത്രിയെവെടിഞ്ഞീടാം - ചാ
രുത്വംവിനാവകാൽ കാണുന്നശശാങ്കനും താരുണ്യമെഴി
യിവളുന്നീടുന്നകൃശാംഗിയും താമരപ്പൂവില്ലാത്തപൊയ്കയുംകാ
ണ്ടാൽനല്ലകാമനെപ്പോലുള്ളൊരുസുന്ദരനാം പുരുഷനുംവാ
കിലെദ്രവ്യമെല്ലാംമൊഹിക്കുംനരെന്ദ്രനും - ദാരിദ്ര്യംമൂലമു
ള്ളസജ്ജനങ്ങളും തഥാമന്നവന്മാരിൽചെന്നിരിക്കുന്നദുൎമ്മന്ത്രി
യും - എന്നിവനമുക്കെഴുശല്യങ്ങൾമനക്കാമ്പിൽ - എന്നതുമെ
കൊണ്ടുമഹാദുഷ്ടനാം വൃഷഭത്തെകൊന്നതുകൊണ്ടെതെല്ലും
കഷ്ടിതംനമുക്കില്ലാ - ക്രൌൎയ്യവും മനക്കാമ്പിൽ കാരുണ്യ
മില്ലായ്കയും വൈരവുംവധങ്ങളും കൈതവവ്യയൊഗവും
ഭൂഷണംമറ്റുള്ളൊരുമനുഷ്യൎക്കുതന്നെ - ഭൂഷണംഭൂ
പാലന്മാൎക്കിവകെട്ടീടുന്നു - സത്യമുണ്ടെന്നതൊന്നു

ദ്യാഷ്ടകങ്ങളെന്നും തോന്നും* കൃത്യമുണ്ടെന്നു തോന്നുമകൃത്യ
മെന്നും തോന്നും ലാഭമുണ്ടെന്നും തോന്നും മൈശ്വര്യമുണ്ടെ
ന്നും തോന്നും ലാഭമുണ്ടെന്നും തോന്നും ഖേതമുണ്ടെന്നും തോ
ന്നും — മനുഷ്യർക്കും വേശ്യാസ്ത്രീകൾക്കുമൊരുപോലെ —
തന്നുടെ ഭാവത്തിനെക്കുറിച്ചുപോലെ കാണാം — തന്റെ
ഭാവിച്ചുകൊണ്ട സംഭ്രമമൊട്ടും വേണ്ട — കമ്പവും വേണ്ട
മനസ്സാപവും വേണ്ടായിരിക്ക — സംപ്രതാനത്തെ സമാസർവ്വഭൃത്യ
ന്മാരുടെ സമ്പത്തുവരുത്തിക്കൊണ്ടിരുവാനരുളേണം —
ഇങ്ങിനെ ദമനകൻ ചൊല്ലിനാനതു തന്നെ ഭംഗിയിൽ കര
ടകൻ താനുമങ്ങനെ ചെയ്തു — പിംഗലകനാം സിംഹമെത്രയും പ്ര
സാദിച്ചു മംഗലം വർദ്ധിച്ചുമേവിനാൻ ശുഭം ശുഭം —

ഇതി പഞ്ചതന്ത്രപ്രകരണമിത്രഭേ
ദം നാമ പ്രഥമതന്ത്രം സമാപ്തം —

൨. സുഹൃല്ലാഭം എന്ന ദ്വിതീയ തന്ത്രം

പഞ്ചവർഗ്ഗത്തിലൊന്നാൻ കിടാവെപ്പോലെ പഞ്ചതന്ത്രം
മഹാശാസ്ത്രം മഹാസാരം രണ്ടാമതാകും സുഹൃല്ലാഭ തന്ത്രവും
കൊണ്ടാടി വർണ്ണിച്ചു ചൊൽക കേടാശാരികേ — സോമശാസ്ത്രി
ദ്യനാം ഭൂമിദേവോത്തമൻ ഭൂമിപാലാത്മജന്മാരോടു ചൊല്ലി
നാൻ — എങ്കിൽ സുഹൃല്ലാഭമെന്നുള്ള തന്ത്രവുമെങ്കൽ നി
ന്നാകർണ്ണനം ചെയ്കപോലരെ — വിഘ്നമില്ലെങ്കിലും വിദ്യയി

* ഇപ്രകാരം രാജനീതിയെ വർണ്ണിക്കുന്നതു മുഖസ്തുതിക്കാർക്ക്
മാത്രമുചിതം — ധർമ്മരക്ഷണത്തിന്നുപോരാത്തതാം —

സത്യാനൃതാ ച പരുഷാ പ്രിയവാദിനീ ച ഹിംസ്രാ ദയാലുരപി ചാർ
ത്ഥപരാ വദാന്യാ ൧
ഭൂരിവ്യയാ പ്രചുരവിത്തസമാഗമാ ച വേശ്യാംഗനേവ നൃപനീതി
രനേകരൂപാ ൨

ല്ലെക്കിലും ചിന്തത്തിലൊന്നായ്ബന്ധുക്കളെല്ലാരുമന്നു
കൾക്കെന്നും സമസ്തകാൎയ്യങ്ങളും - വസ്ത്രഭേദം ജാതിഭേദ
വുമില്ലാതെ - കാകക്രുമ്മാദിജന്തുക്കൾക്കതങ്ങളിൽ ഏകാന്ത
ബന്ധുത്വങ്ങളാകകാരണം ശോകസന്താപാദിസങ്കടം വെ
ടിട്ടു സാകമെല്ലാവരും സായുജ്യമെത്തീടിനാർ - അക്കഥ കേ
ൾക്കേണമെന്നഭ്രയാലെൻറെ മകൾ ചോദിച്ചുപറഞ്ഞു മഹി
സുരൻ -

ചൊൽക്കൊണ്ടമിഥിലപ്രൗഢഗേഹാങ്കണെ വാകത്തി
ൽനിൽക്കും മഹാമരത്തിലൊരു വായസശ്രേഷ്ഠ
ൻവസിക്കുന്നു - തന്നുടെ ജായയും മക്കളുമൊക്ക
യുംകൂടവെ - ലഘുപതനനെന്നപേരായ കാകന്നുടാ
ലഘുതരമുദിച്ചു സൂൎയ്യൻ കിരണങ്ങളും വിധൌ - ശതവൃമൊരു വി
ല്ലുന്ധരിച്ചൊരു വേടൻറവരവുമഥ കണ്ടു വെട്ടിച്ചു ചിന്തിച്ചു
താൻ - ഇവനൊരു മഹാപാപി ദുഷ്ടശീലൻ ശഠൻ ശിവശിവ
മൃഗങ്ങളെക്കൊന്നു തിന്നുന്നവൻ - പറവകൾ പറകളുന്നതിക്കി
ല്ലെന്നിവൻ പലവക വധിച്ചു ഭക്ഷിക്കുമിക്കശ്മലൻ - ഇവ
നുടെ സമാരംഭമെന്തെന്നറിവോളം ഇവിടെയതിശ്രദ്ധമായി
പാൎക്കയുള്ളുവയം - ഇതി മനസി കാകനും ചിന്തചെയ്തീടിനാൻ -
ക്ഷിതിയിലഥ വേടനും ചെന്നുപറ്റീടിനാൻ - വലയുമഥ കൊ
ണ്ടുവന്നാകവെ കാനനെ നലമൊട്ടു പത്രക്കവെ കെട്ടിപ്പരക്ക
വെന്നടിയിലരിയുന്നെല്ലുമാക വിതച്ചു താൻ വടിവൊട്ടുമരം മ
റഞ്ഞങ്ങു നിന്നീടിനാൻ - വലയിലടിപെട്ടു ചിത്രഗ്രീവനെന്നു
ള്ളുവലിയൊരു കപോതവും തന്നുടെക്കൂട്ടരും - ചിരവൊട്ടുകി
നാതനും മാടപ്പിറാക്കളെ ചിരവൊട്ടുവിട്ടിട്ടതിന്നൊടിയെ
ഞ്ഞും വിധൌ - വലയിലടിപെട്ടൊരു മാടപ്രാക്കൂട്ടങ്ങൾ വല
യുമഥ കൊണ്ടുമെല്ലെട്ടുയൎന്നീടിനാർ - വനചരനതുകണ്ടാശ്ച

1. കാകൻ മുതലായവരുടെ ബന്ധുത്വം.

ക്ഷിവൃന്ദങ്ങൾമെൽ - വലയുമതാകൊണ്ടുപൊയെന്നുചെ
ല്ലുന്നൊൻ - ഭൂമിശിഖിയിലൊക്കവെന്നാഴത്തുവീഴുമിത
ത്തുകരുതിവെടന്നം താനെടന്നിത്തു - ലഘുപതനകാഖ്യനാം
കാകനുംവിസ്മയലെലഷ്ടുതരമുടൻപറന്നെത്തിനാൻ ഞങ്ങ
നെ - അത്ഭുതമയമന്തികമായിത്തുവെടനമതുവഴിനടന്നത
ൻവീട്ടുപുക്കീടിനാൻ - കനിവൊടുകപൊതരാജൻപറഞ്ഞി
ടിനാൻ - ഇനിയൊരുപദെശമിങ്ങുള്ളതൊർക്കുത്തരെ - മമസ
ഖിഹിരണ്യനെന്നൊരുമൂഷികൻ - മമതയുമവനൊട്ടുകള്ളു
കൊള്ളാമിനി - വലയിൽവലയുന്നനാംതത്ര ചെന്നാലവൻ
വലയിത്തുകടിച്ചുഖണ്ഡിക്കുമെമ്മൂഷികൻ - ഫലിയൊട്ടുനമുക്ക
ബന്ധുത്വമുണ്ടാകയാൽഫലമിത്തുഭവാന്മാർക്കുകണ്ടുകൊള്ളാ
മുടൻ - ഇതിയെതപറഞ്ഞുചിത്രഗ്രീവപക്ഷിയുംഹിതജനവു
മൊക്കവെതത്ര ചെന്നീടിനാർ - വിവിധപതഗങ്ങളെക്കണ്ടു
വെടിച്ചുടൻവിരവൊടുഹിരണ്യനൊട്ടുപുക്കീടിനാൻ ന
ഭമൊട്ടുകവെതവുമുണ്ടെന്നവിലമ്പെഫലിവരനയും വിളി
ച്ചീടിനാൻമെല്ലവെ - വെള്ളിവിലഥവന്നുടൻമൂഷികാഗ്രേസ
രൻതെളിവൊടുപറഞ്ഞുചിത്രഗ്രീവനൊടവൻ - പ്രിയസ
ഖിഭവാന്മാർക്കിതെന്തൊരവസ്ഥയഹൊ - നയഗുണനിധെ
സഖെചൊല്ലെടൊസത്വരം - വിരവൊടുകവൊതവും ചൊ
ല്ലിനാൻമൂഷികാ - വിധിവിഹിതമെവനുംലംഘിച്ചുകൂട്ടമൊ - ഇ
വനിതുലഭിക്കെണമിന്നകാലം വെണം അവശതഭവിക്കെ
ണം അന്ധനാശം വെണം - ഇതിവിധിവിഹിതപ്രാണിക
ൾക്കൊക്കവെഹിതമഹിതമെങ്കിലും ലംഘ്യമല്ലൊരുമെ - തദ
നുചഹിരണ്യനുംതമ്പമൊന്നുചിവാൻ - തവവചനമെത്രയും
സത്യമല്ലൊസഖെ - അനവരതമംബരെനിന്നുതിരസ്കരാം
അവനിയിലെവൃത്താന്തമൊക്കെഗ്രഹിപ്പവൻ പട്ടതാം വി

ദക്ഷമാം ഗ്രസനം വാശത്തിലടിപ്പെട്ടു മോഹികളെൽഷണന്നാ
ത്തുകൊൾക ഭവാൻ — വലിയ കുലയാനയും ഘോരസർപ്പങ്ങ
ളും ഖലികളവരെങ്കിലും മാനുഷന്മാരുടെ വചനമതു കേൾക്കും
തല്ലുകൾ കൊൾകയും അവരുടെ നിയോഗേന നിന്നീടുന്നാ
ടിയും ശിവശിവ തരമെങ്കിട്ടുന്നില്ലയോ വിധിയെന്ന യന്ത്രത്തിലൊ
ക്കശത്താം ശം ഉൽകർഷമില്ലാത്തതാം — സകലഭുവനങ്ങ
ളിൽ പ്രൌഢതയെത്തോ ഭദ്രകടതരമൂർത്തിയാം സൂര്യനും
ചന്ദ്രനും ഒരുദശയിലങ്ങൊരു രാഹുവക്ത്രാന്തരെ വിരവോ
ടുഴന്നിടുന്നതില്ലയോ — സലിലനിധിവാരിതന്നുള്ളി
ലുള്ളിൽ ചെന്നു സുലളിതസുഖം പൂണ്ടു സന്തതം മേവുന്ന വലി
യജലജന്തുക്കളും വന്നിങ്ങു വലകളിലകപ്പെട്ടു ചാകുന്ന
തില്ലയോ — സകലദിശി മേവുന്ന സത്വജന്തുക്കളും സപദി വി
ഷയാനലെ ചെന്നു ചാടീടുന്നു സന്തതമിവെന്തു ഭക്തിഭവി
കൾക്കുണ്ടുഖം — സുഖമസുഖമെന്നതൊന്നുമില്ലിഹ ലോകം — (എ
ന്നിവ്വണ്ണ ഭേദമാ) —

ഇത്ഥം പറഞ്ഞു ഹിരണ്യകമൂഷികൻ വേഗേനയങ്ങുള്ള
ചിത്രഗ്രീവപക്ഷി തൻ പാശം കടിച്ചു മുറിച്ചു സഖിയുടെ ക്ലേശം
കളഞ്ഞുമറ്റുള്ള മാടപ്രാവുസംഘത്തിന്റെ ഉള്ളോരു ബന്ധ
നം ഖണ്ഡിച്ചു സങ്കടം തീർത്തു സുഖിച്ചു മേവീടിനാൻ — മാടപ്രാ
വുകൾക്കു നായകൻ കപോതനും കൂടക്കൂടവെന്നോരു പക്ഷിവൃന്ദ
ങ്ങളും അന്നത്തെ രാത്രിയിൽ തത്ര വസിച്ചു കൊണ്ടന്നായാ
നാധികം ഭക്ഷിച്ചു യഥാസുഖം — യാത്രയും ചൊല്ലിഗമിച്ചോര
നന്തരം തത്ര വൃത്താന്തങ്ങൾ കണ്ടു യാൽ കാകനും മാത്ര
യും പാരം പ്രസാദിച്ചു മൂഷികം മിത്രമാക്കീട്ടു വാനിച്ചു ചൊ
ല്ലീനാൻ — ഭോ ഭോ ഹിരണ്യക വിസ്മയം വിസ്മയം ശോഭ
നം തൽഭവാന്മൂഷികാഗ്രേസരൻ — നിന്നോടു കൂടെ സഖി

ഖം ലഭിക്കെണം - എന്നുണ്ടുമൊഹം നശിക്കളെ ചെയ്കുന്നി-
എന്നതുകെട്ടു പറഞ്ഞു ഹിരണ്യകൻ - നിന്നെ ഞാനാരെ
ന്നറിഞ്ഞില്ലെല്ലൊ സഖെ - ചൊന്നാൻ പതനകൻ കാക
നാകുന്നു ഞാൻ - എന്നാൽ ചിരംവശത്തിലുള്ളന്നസ്വാമിക
ൻ - തങ്ങളിൽ ചെരുവാൻ സംഗതിയില്ലാത്തതിനെങ്ങളും ഞ
ങ്ങളുത്തമിലൊന്നിക്കുമൊ - ഭൊക്താക്കൾക്കിനെങ്ങളും ഭൊജ
നം ഞങ്ങളും ഒത്താൽ സഖിത്വമുണ്ടാകുമൊ വായസാ - സ്വാമി
കാമാരെ ഭക്ഷിക്കുന്നകാരെ കകസ്വാമികാമാതിൽ കന്നിവൃക്ഷനി
കുമൊ - കാകൻ പറഞ്ഞിതു നിന്നെ ഭക്ഷിച്ചിതിനൊക്കെന്നെ
തൃകാൻ എന്നവെരുമവൻ - പക്ഷിസ്ഥിതിയെ രക്ഷിച്ചനി
ന്നെ വിശ്വസിക്കുന്ന ഞാൻ ഭക്ഷിക്കുമൊ സഖെ - തങ്ങളി
ലകൻ കയത്തുവെന്നാകിലും തങ്ങളിലെത്തും ഫലിക്കയില്ലാ
ദ്വഷം - ചൂടെറിച്ചുണ്ടുസമീപത്തുകാട്ടിയാൽ ചുട്ടുവിടിക്കുമൊ
സാഗരവാരിയിൽ - ക്ഷീണനായുള്ള ചിത്രഗ്രീവ പക്ഷിയെ
ത്രാണനം ചെയ്യ ഭവാനെന്നെ തിന്നിതിന്നാണങ്ങളായുള്ള ഞാ
ങ്ങൾ വാഞ്ഛിക്കുമൊ - നാണമില്ലാത്തവനാണല്ലൊ നിർണ്ണയം-
സ്വാമികൻ ചൊല്ലിനാൻ ചാപല്യമെന്നുള്ള ദൊഷമിക്കാകജാ
തികൾക്കാകയുണ്ടെടൊ - ചാപല്യമുള്ളവർ ബന്ധുവായാൽ സു
ഖ സാഫല്യമില്ലാ വിനാശവും നിർണ്ണയം - ശത്രുമല്ലാതുള്ളകാ
ക്ഷ്പ്രിയത്തെ ന ശത്രുമാക്കിട്ടുവാൻ മൊഹം ബഹുഫലം - വെ
ള്ളമില്ലാട്ടിക്കിൽ വള്ളം നടക്കുമൊ വെള്ളത്തിലൊട്ടുമൊ
ചാട്ടം രഥങ്ങളും - ദുഷ്കനംവന്നതിറഞ്ഞു ഭ്രമ ബന്ധു ലെസഞ്ഞ
നംപൊരം ചുഞ്ചിച്ചമഞ്ഞിതു - എത്തൊന്നുമെതെന്നമാറെന്ന
മില്ലാത്ത ജന്തുക്കൾ ബന്ധുക്കളായാൽ ശരീരികൾക്കുള്ള
സൌഖ്യം ഭയാസ്പദതാൾപ സിന്ധു തൊയത്തിൽ കിടക്ക
യന്ന്യസഖെ - പണ്ടുള്ള ശബ്ദ ബന്ധു വെന്നതല്ലൊ ഭര

ങ്ങ ക്ഷീരം കൊണ്ടു കെട്ടിച്ചമച്ചിത്ര — ഇക്കാലമായതിന്നാ
ൽ മെന്നൊയെന്നാൽ ക്ഷൊമ്പിലൊക്കുന്ന മാനുഷൻ ദുഷ്ട
ഭം — സാരനെന്നാകിലും മുന്നത്തിരക്കുപകാരങ്ങൾ ചെ
യ്യാത്ത ദെഹമെന്നാകിലും വീരനെന്നാകിലും വിദ്യാവിശെ
ഷമൊ ധീരനെന്നാകിലും നല്ലരൂപനെന്നെക്കണ്ടാൽ മന
സ്സ്യക്കെങ്ങാനിച്ചുരൂപനെ പണ്ടുകണ്ടിട്ടുമില്ലുന്ന ഭാവംസ്
രെ — വെണ്ടെതന്നത്തിന്നൊരുത്തൻ തുടങ്ങിയാൽ രണ്ടാ
മനായിപ്പുറപ്പെട്ടും മറെറവൻ — അതുന്നവും പാല്ലും കൊട്ടന്ന
ങ്ങളെ മട്ടിത്തന്നിൽ കിടത്തിലാളികളും മനസ്സ്യനെ തന്നെക
ട്ടിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു ലൊകവനാശത്തിന്നൊരുസംസാ
രമില്ലെടൊ — എന്നതുപൊലിന്നൊരുത്തനൊരുത്തനെ
നാടന്റെ സൌഹാർദ്ദമില്ലുമണ്ടല — സ്നെഹമില്ലാ
തുള്ള പെണ്ണിനു തന്നുടെ ദെഹത്തിലഷ്ടം പക്ഷത്തെക്കൊ
ട്ടുകിലും — തെല്ലുപൊലും വശത്താകയില്ലന്നല്ല കൊല്ലുവാ
ൻകൂടെ ശ്രമിച്ചുവെന്നുംവരും — ഭാര്യാവിരൊധമായുള്ള
വർ തങ്ങളിൽ ചെത്തിലുമായവർ — ചെരകില്ലാദുഃഖം — ദു
ഷ്ടയൊട്ടിങ്ങനം ഭർത്താക്കന്മാർ ചെന്നു ചെയ്തുകൾ ഭാവിക്കനെ
ന്നാശുനന്നതൊ — ഞങ്ങൊട്ടുപകൃതി ചെയ്യുന്നില്ലെങ്കിലും
ഉപദ്രൊട്ടുപദ്രവിച്ചിട്ടന്നുക്കന്നം — സ്വാർത്ഥത്തെയാരാന
പദ്രവിച്ചൊ ചെന്ന പിഴ്പ്പും കടിച്ചുകൊല്ലുന്നു പശുക്കളെ —
എന്നതുകൊണ്ടുപറഞ്ഞാൻ വായസാ — നന്നല്ലനാംത
മ്മിലുള്ള സംബന്ധം —

വായസം ചൊല്ലിനാൻ വാക്കിനഹന്തനൊ മായസം
ബന്ധമില്ലെന്നും മഹാമതെ — സാധൊ ഹിരണ്യകാ സഖ്യം
ഭവാനൊട്ടു സാധിക്കയില്ലെങ്കിൽ എന്തിനു ജീവിതം — പ്രാ
യൊപവെശനം കെവലം നമ്മുടെ കായൊപവസം ഹൃതി

ചെയ്യുന്നതുണ്ടുതാൻ-ലൊഭവും മൊഹവും തങ്ങളിൽ
ചെരുവാൻ മൊഹങ്ങളെക്കിൽ ദ്രവിപ്പിച്ചു ചെയ്കേണം-പ
ക്ഷിമൃഗാദിയെ സ്വാധീനമാക്കുവാൻ ഭക്ഷണം മാധുൎയ്യ
മൊട്ടു കൊടുക്കേണം-വിത്തം കൊടുത്തും ഭയപ്പെടുത്തും
ശുദ്ധമിത്രരെ സ്വാധീനമാക്കാം പതുക്കവെ-സാധുക്കൾ ത
ങ്ങളിൽ ചെരുവാനെകദാ സന്ദൎശനമാത്രമെ വെണ്ടു മൂഷി
കാ-മൺകുടം വെക്കം വിളക്കാമിടം പുനഃ സംഘടിപ്പിപ്പാൻ
മഹാപ്രയത്നം സഖെ-പൊൻകുടം പൊട്ടിക്കിലൊ വൈഷമ്യമാ
യതു സംഘടിപ്പിപ്പാൻ വരാധീനമില്ലെടൊ-ദുൎജ്ജനദ്വെ
ഷവും സജ്ജനദ്വെഷവും ഇച്ഛാനപോലെ ഭവിക്കും
ഹിരണ്യകാ-ഇന്നു തൊട്ടു ഭവദ്ദൎശനാദെവ വന്നിതു ന
മ്മുടെ സംബന്ധമിന്നുമെ-ചൊന്നാൻ ഹിരണ്യകൻ നന്നു
ടൊ വായസാ നിന്നോടു സംഗമം ഭംഗമില്ലതുമെ-സൊ
പകാരം മിത്രലക്ഷണം പ്രായെണ സാപകാരം ശത്രുലക്ഷ
ണം കെവലം-ജ്ഞാതിവനാന്തം ഭവിക്കണമെന്നു ബൊ
ധിയാ നിന്നോടു സഖ്യം നമുക്കെടൊ-ഇത്ഥം സഖിത്വ
ദൃഢമാം സംകാണക്കുന്ന ബന്ധം തദാ കാകമൂഷികന്മാർ സ്നേഹവും-
അന്നപാനാദി ചെയ്തിട്ടു വാ മൂഷികൻ തന്നുടെ പൊത്തിന്ന
കത്തു പുക്കിട്ടിനാൻ-തോഷിച്ചു കാകൻ കടുവാ ഭക്ഷിച്ചതിൽ
ശേഷിച്ചമാംസം ഭക്ഷിച്ചു വന്നീടിനാൻ-

കാകൻ പറഞ്ഞു ഹിരണ്യനോടെകദാ പൊകുന്നതാ
നെടൊ മറ്റൊരു കാനനെ-ഇത്തിക്കിലപ്പിക്കളെക്കഷ്ടിച്ചു കിട്ടു
ന്നതൊട്ടും നമുക്കൊരു സുഖം വരുന്നില്ലെടൊ-അങ്ങൊരു ദിക്കി
ൽ സരസ്സുണ്ടതിൽ ഉലം അങ്ങൊരു ചങ്ങാതിയുമുണ്ടു ബുദ്ധിമാ
ൻ-മന്ദരനെന്നു പെരായുള്ളമൽബന്ധു-സുന്ദരൻ ധാൎമ്മിക
ൻ കൂൎമ്മാധിനായകൻ-മത്സ്യാദിയാകുന്ന മന്ദരൻ വെണ്ടുന്ന

മത്സ്യാദിമാംസംനമുക്കതന്നൽകിട്ടുവൊൻ - എന്നതു കെട്ടുപറ
ഞ്ഞു ഹിരണ്യനും എന്നെയും തത്ര നീ കൊണ്ടുപൊയീടെണം -
കൊററിനു ദുഃഖം നമുക്കുമുണ്ടിക്കിൽ - മറെറാരു ക്രൂരകാ
ടില്ലാഞ്ഞു പാർക്കുന്ന - അത്ര ദുഃഖം തനിക്കെന്തെന്നവായ
സം - തത്ര ചെന്നാൽ കാണിക്കാമെന്നു മൂഷികൻ - കാകൻ ഹി
രണ്യനെ കൊക്കിലാക്കി കൊണ്ടു വെഗം പറന്നങ്ങു ചെന്നവ
റിട്ടിനാൻ - സ്വച്ഛമായുള്ളൊരു മഹാതടാകത്തിന്റെ കച്ഛപ്രെ
ദെശത്തുവെച്ചു വസിക്കുന്ന കച്ഛപശ്രെഷ്ഠനെ കണ്ടു കുശലവും
പൃച്ഛിച്ചു മൂഷികം താഴത്തിറക്കിനാൻ - മന്ഥരൻ ചൊദിച്ചിതാ
നെന്തെടാ മർത്ത്യമന്ദിരത്തിൽ കരണ്ടു കടക്കുന്ന മദ്ദെന
രൊഞ്ചാഹിയാമാ വൃദ്ധനെ - സന്ദെഹമെന്ന്യെ വിട്ടിച്ചു
കൊണ്ടന്നതും - കാകൻ പറഞ്ഞിതു മൂഷികന്മാരിൽ വെച
ച്ചകൻ മഹാരാജരാജൻ ഹിരണ്യകൻ - ലൊകപ്രസിദ്ധ
നിദ്ദെഹവും ഞാൻ മാറെയ കാണുന്ന ബന്ധുബന്ധങ്ങളായി സാമ്പ്ര
തം - തൻഗുണം വർണ്ണിച്ചു ചൊല്ലുവാൻ വാക്കിനു വല്ലഭം എ
ത്രം മതിയല്ല മന്ഥരാ - ദൈവാനുകൂല്യനസൌഖ്യന്തുടങ്ങിനാൽ
ജീവാവസാനാന്തമെല്ലാം മഹാത്മനാമക്ഷവം മെയാഗുണം മ
റ്റുള്ളവാനി ജീവജന്തുക്കൾക്കു കാണുന്നതില്ലെടൊ - പാ
ശബന്ധിച്ചൊരു മാടപ്രാക്കളെ പാശങ്ങൾ ഖണ്ഡിച്ചു രക്ഷിച്ചു
മൂഷികൻ - ദെശാന്തരെ പ്രസിദ്ധനാമിദ്ദെഹം ഈശാന
പുത്രനാം വിഘ്നന്റെ വാഹനം - രണ്ടു ശരീരമെന്നാകിലുള്ള ഞാ
ങ്ങൾക്കു രണ്ടുമെ കിമ്പ്രാണനൊന്നെന്നറിക നീ - വന്നെവ
ങ്ങളെ ബന്ധുവാകും ഭവാൻ കണ്ടു ബൊധിക്കെടീ മൂഷികന്റെ
ഗുണം - എന്നതു കെട്ടു പ്രസാദിച്ചു കച്ഛപം മന്ഥരൻ മറുപറ
ഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൻ അങ്ങുന്നിവിടെക്കു വൊരുവാനുള്ളൊ
രുസംഗതിയെന്തെന്നുരചെയ്ക മൂഷികാ - ചൊന്നാൻ ഹി

രഞ്ഞ്യകൻക്രൂദ്ധരാക്ഷസവാൻ - എന്നാലതും കേട്ടുകൊൾക
മഹാമതെ -

൨. ഭിക്ഷുമഠത്തിൽ ചെലികൾ സംഭവിച്ചതു -

ധന്യമാകും ബിഹിളാഗ്രപ്രസന്നിധെയന്നസന്ന്യാസിഗെഹ
ത്തെത്തെന്ന്യുംഭൊവനം - തത്ര ചൂഡാകൎണ്ണ*നാമധെ
യൻ പ്രൌഢഗൊത്രപ്രയാതിവിപ്രാജ്ഞകൊണ്ടമൻ
വാണെരുളുന്നിതിന്നെതിനെ ഭിക്ഷയാപ്രാണമാത്രയു
ത്തിചെയ്തുകൊണ്ടങ്ങിനെ - തത്രബാധംവാക ഭിക്ഷകാക്ഷി
ഞ്ഞുടൻ വാത്രംനാഗദിക്കിൽ വെക്കും രജനിയിൽ - പാത്ര
ത്തിലങ്ങുശേഷിച്ചൊരന്നഭൊജനം മാത്രം ലഭിക്കും നമുക്കു
ഇഭൊജനം - അക്കാലമശ്രുവെവന്നു വ്യഹൽസ്ഫിഗെന്നാ
ഖ്യനായുള്ളൊരു സന്ന്യാസിഭ്യസുരൻ - തത്ര ചൂഡാകൎണ്ണസ
ന്ന്യാസിതന്നുടെ മിത്രമായുള്ള വ്യഹൽസ്ഫിക്കമാദരാൽ തത്ര
വസിച്ചുവരാണൊരുവാസിച്ചു മിത്രസന്ന്യാസിയെ കെട്ടുകൾ
മന്നരെ - മൂഷികന്മാരെ ഭയപ്പെട്ടുപാത്രനുള്ളിൽ ദിയന്നിവച്ചും
മൂഷികിത്രൂഡാകൎണ്ണൻ - ആയതുകെട്ടു ചൊദിച്ചു വ്യഹൽസ്ഫി
ക്കമായതെന്തിപ്പൊൾ തുടങ്ങിയൊഷിധോരാ - എല്ലാംവൃത്താ
ന്തശ്രവണത്തിലാഗ്രഹമില്ലാഭവാനെന്നതൊന്നുന്നമെ
സഖെ - ** ഇഷ്ടമില്ലാഞ്ഞു കൊണ്ടല്ലെടൊയില്ലകൊണ്ടൊച്ചെ
ല്ലുകയൊന്നിരുന്നാൽ എലിവന്നു ഭിക്ഷകളെ വെച്ചിരിക്കുന്ന
ചൊറൊക്കവെ ഭക്ഷിക്കമായതു കൊണ്ടിതു ചെയ്യുന്നെൻ -
ഭാഷിതം കെട്ടുവ്യഹൽസ്ഫിക്കരചെയ്തു - മൂഷികന്മാരൊരു

* സംസ്കൃതത്തിൽ അവന്റെ പെർ താമ്രചൂഡൻ എന്നാ

** ഇരുവൎക്കും തക്കം ഉണ്ടായതല്ലാൎമാധ്രയത്തിനാ
ൽ നരകപ്രാപ്തി ഉണ്ടെന്നു ഒരുവൻ പറഞ്ഞു -
നരകായമതിനെന്നു ചൊൽ പൌരൊഹിത്യം സമാചര
വൎഷം യാവൽക്കിമന്യെനമഠാധിപത്യം ത്രയം.

ശ്രുതമൊ ഒക്കനൊ - ഒക്കനെയുള്ളു സമൂഹമില്ലാസഭെ - ഒ
ക്കനെങ്കിൽ തന്റെ രക്ഷിക്കാനാ ഭക്ഷണം ഒന്നുതന്നെ കൊള്ളെ
മന്നവർകയില്ലെന്നു പ്രയൊഗനമുണ്ടാശ്ശുതം മൃദവം - എള്ളു
യക്കം കൊടുത്തു താനിങ്ങൊട്ടും എള്ളുമെടിക്കുന്നു ചണ്ഡാ
ലിമാതാവിന്ന്യമായിട്ടാരുകാരണമുണ്ടെന്നു ധന്യനാം വി
പ്രനൊരുത്തൻ പറഞ്ഞിതു - എങ്ങിനെ സംഗതിയെന്നു
മൂഢാ കണ്ണൻ - എങ്കിലൊ കെട്ടുകൊൾക്കെന്നു ശൃഗാൽ
ജികളെ —

ഞാനൊരു വിപ്രന്റെ മഠത്തിൽ ചെന്നുടൻ സ്നാനവും ചെ
യ്തു വസിക്കും ദശാന്തരെ ചൊന്നാൻ ഗൃഹസ്ഥൻ
ഗൃഹിണിയൊടിങ്ങൊട്ടു വന്നാലുമൊന്നു ഞങ്ങളെ വെണ്ടുന
തൊക്കെ - നാളെക്കറുത്ത വാവൂട്ടുവാൻ ഒന്നുരണ്ടാ
ളെ ക്ഷണിച്ചു വെന്നു ഞാനിന്നിനെ - എള്ളും ഉള്ളാ
ജ്യഭൊജ്യാദി സംഭാരങ്ങൾ എല്ലാം വഴിയൊലെ സംഭരി
ച്ചിട്ടുക - ചൊല്ലിനാളപ്പൊൾ ഗൃഹിണിയും നമ്മുടെ ഇല്ലത്തൊ
രു വസ്തുവില്ലാ സംഭാരങ്ങൾ - കൊപം കലൎന്നു ചൊന്നാൻ
ദ്വിജൻ നിന്നുടെ ലൊഭം ചിതമല്ലയൊ ടിവിലക്ഷണം -
ഞാനന്നു കൃത്യം കഴിക്കെണമല്ലാതെ ഇവിന്നെക്ക നാളെ
ക്കുമറന്നാളെക്കെന്നും - അങ്ങിനെ സംഭരിക്കുന്നമത്യ
ന്തമെൽ എങ്ങിനെ കൾമെന്നാരാനറിഞ്ഞിതൊ -

പണ്ടൊരു കാട്ടാളൻ ശസ്ത്രവും ചാപവും കൊണ്ടെഴുന്നെറ്റു
കാടു പുക്കീടിനാൻ - മാനിനെ ശസ്ത്രം പ്രയൊഗിച്ചു
കൊന്നുടൻ - താനെടുത്തു മന്ദം നടന്നു വെഗം വിമ
ധ്യ - വമ്പനായുള്ളൊരു പന്നിയെ കണ്ടെന്നല്ലൊ
പ്രയൊഗിച്ചനെരമപ്പന്നിയും - വെടനെച്ചാടി കടിച്ചുകൊ
ന്നാശു താൻ - കൂടെപ്പതിച്ചു മരിച്ചു വീണീടിനാൻ - ഒംഗ്രി

3. ശ്ലീ എള്ളു കൊടുത്തതെ ളളമെടിച്ചു

4. കുറുക്കൻ വില്ലും തിന്നു ചത്തു

കനെന്നനാമത്തെ ധരിപ്പൊരുക്രൊഷ്ടാവുമപ്പൊളുവി
ടെക്കുവന്നിതു - ഇതെന്നക്കുഭക്ഷണംവെടന്റെവിഗ്രഹം - വി
ന്നെനാളെക്കമൃഗത്തിന്റെഭക്ഷണം - പന്നിയെക്കൊണ്ടു
മററന്നാളുച്ചിഞ്ഞിനെ - തിന്നിട്ടുമാറെ ന്നാറച്ചുമനക്കൊണ്ടിൽ -
ഇന്നിനിപ്രാതൽക്കുവില്ലിന്റെ ഞാണിതുനന്നെന്നുകല്പി
ച്ചുചെന്നു കടിച്ചുടൻ - കത്തിക്കുഴിയെക്കുലച്ചവിൽഞ്ഞൊവി
മെൽഎത്തികടിച്ചവൻ ഖണ്ഡിച്ചനെരത്തു - വില്ലിനുനമ
കൊണ്ടുമാററത്തു നല്ലൊരു നല്ലകൊണ്ടെപ്പൊഴെച്ചുത്തുവീ
ണ്ടിടിനാൻ —

എന്നതുകൊണ്ടുപറഞ്ഞു ഞാൻ ബ്രാഹ്മണിയന്ന
ന്നകൃത്യം കഴിച്ചിതംവസ്ത്രങ്ങളൊട്ടുകൂടെ പൂജിച്ചിട്ടു
മാദനമെല്ലാതുസാരമെന്നുള്ളൊരുസാധനം - ആയ
തിന്നതിലം കത്തിതൊലികളഞ്ഞായവണ്ണം നീയുണ
ക്കിടെണംഇന്നിയെ - വിറെറട്ടിനമവളെള്ളുകത്തിച്ചെറിച്ചു *
ററത്തുണങ്ങവാൻചിക്കിനിൽക്കുംവിധെ - കുക്കുടം വന്ന
തൊട്ടങ്ങുമിങ്ങുംചിന്നി ദുഷ്ടമാക്കിച്ചമച്ചൊരനന്തരം - ശൊ
ധനചെയ്യാതൊരെള്ളുകൊട്ടത്താങ്ങുശൊധനത്തെ
ച്ചുതിലത്തെ വാങ്ങിട്ടുവാൻ ഭാവിച്ചു ചണ്ഡാലിമാതാവിനെ
നാടങ്ങുചൊദിച്ചുമെല്ലെ ഗൃഹസ്ഥനീതൊത്തമൻ - എ
ങ്ങുപൊവാൻ തുടങ്ങുന്നിതിയെന്നവൻ - എള്ളുമാറുവാൻ ഗമി
ക്കുന്നുഞാനെന്നവൾ - അങ്ങനെന്നല്ലൊ ഞാൻ ബൊധിച്ചു
മറെറാരുസംഗതികൂട്ടുവാൻ പൊകുന്നുവെന്നവൻ - എന്ന
തുകൊണ്ടിഹ മൂഷികന്റെ സമ്പത്തിക്കെന്ത്യംപ്രയൊജനമു
ണ്ടെന്നതിൽസ്സംശയം-

ഇഴസാറത്തുചെന്ത്രെന്നു ഭൂതലെകത്തികഴിച്ചൊ
* പ്പാററി

ഝനെരത്തുകാരണായിനമ്മുടെവകമൽപ്രയത്നെനലജ്ജ
മാംസമുള്ളതൊക്കെകരസ്ഥമാക്കിട്ടിനാൻ - അന്നുത്തു
ടങ്ങിദരിദ്രനായെഷിഞ്ഞാൻ - ഈനാംതിലെകഷ്ടവന്തിരെല്ലു
ടൊമന്ദരാ - അഷ്ടിയില്ലായ്കകൊണ്ടെന്റെശരീരവുംപു
ഷ്ടിയില്ലാതെയായമെന്തുചെയ്യാവതും - വൃഷ്ടിയില്ലാഞ്ഞാൽ
നദികളുംവറ്റീട്ടും - ഇഷ്ടിയില്ലാഞ്ഞാൽവിഷമാരിളപ്പെ
ട്ടും - ദൃഷ്ടിയില്ലാഞ്ഞാൽമനുഷ്യൻമഹാകുരുടൻ - കൃഷ്ടിയി
ല്ലാഞ്ഞാൽവിളവുംകുറഞ്ഞുപോം - യഷ്ടിയില്ലാഞ്ഞാൽ
നടക്കമൊവൃദ്ധനും - സൃഷ്ടിയില്ലാഞ്ഞാൽപ്രജകളുണ്ടാ
കുമൊ - വട്ടിയില്ലാഞ്ഞാൽഗ്രഹത്തിന്നുറപ്പില്ല - ചെട്ടിയി
ല്ലാഞ്ഞാൽമുഴുക്കമൊവാണിഭം - കുട്ടിയില്ലാഞ്ഞാൽപ
ശുക്കൾകറക്കമൊ - ചട്ടിയില്ലാഞ്ഞാൽദരിദ്രൻപചിക്കമൊ
മാ - കെട്ടുപ്പുഢാകണ്ണനാക്കുന്നസന്ന്യാസിക്കെവലത്താരെ
നയറക്കുന്നവാൎകൾ - അൎത്ഥമുണ്ടെങ്കിൽസമസ്തങ്ങളു
ക്കൾസമൎത്ഥരായിട്ടുമതില്ലാഞ്ഞാൽവ്യൎത്ഥംശരീരം
വഹിക്കുന്നസൎവ്വംനിരൎത്ഥമക്ഷീവന്റെജീവസാധാരണം -
നമ്മുടെഭിക്ഷാന്നഭോജിയാംമൂഷികൻസ്വയമ്പനശിച്ചുതുള്ളു
ലംവരവശൻ - ദ്രവ്യമുണ്ടെങ്കിലെബന്ധുക്കളുണ്ടാവു - ദ്രവ്യ
മില്ലാത്തവനാരുമില്ലാഗതി - ദ്രവ്യനെന്നാകിലുംദിവ്യനെ
ന്നാകിലുംദ്രവ്യമില്ലാഞ്ഞാൽതരംകെട്ടുംനിൎണ്ണയം - ഏവം
പറയുന്നസന്ന്യാസിയെചെന്നസെവിച്ചുജീവനംരക്ഷിക്ക
ട്ടുള്ളടം - മറ്റൊരുദിക്കിന്നുപൊകായ്കിൽനമ്മുടെമാറിവെ
മിപ്പൊഴൊഴിക്കയില്ലെന്നഞാൻതെറ്റന്നുചിന്തിച്ചുറെ
ച്ചുവുറപ്പെട്ടുപുറവുംഭവാനെനസമാശ്രയിച്ചെനഹം -

പൊയ്യുല്ലിരപ്പാളിയായാൽമഹാകഷ്ടം - അച്ചോമ
രിച്ചെങ്കിലാവതൊഴിഞ്ഞിതു - കഷ്ടംവരത്തിൽപ്പിടിച്ചു

ങ്ങളൊാചനം ചെയ്യുന്നതിന്നത്തം ഉത്താൽ ചൊലിക്കുന്നതിൽ
ൽ പതിച്ചു ഗതിരം ദഹിപ്പിക്കും ഈറയൽകുലത്തി*ൽ പിറക്ക
തന്നെസുഖം - കണ്ണുഭാഷ്ക്കാക്കനെ ചെല്ലിക്കയെകാട്ടിൽ
മിണ്ടാതൊരെട നിറിക്കതന്നെ ഗുണം - കണ്ണവെള്ളങ്ങളെ
ഉഭാമീപ്പെട്ടുകണ്ണിൽ പിണ്ഡനായിട്ടു പിറക്കതന്നെ ശുഭം -
പൊഴുതനെസ്സുവിച്ചു ജീവിക്കയെകാട്ടിൽ ഉഴപ്പംവ
ലിച്ചുമരിക്കതന്നെ ശുഭം - ചെമ്മെദരിദ്രനായുത്തവിക്കെ
കാട്ടിൽ നമ്മെക്കളഗർഭംസ്രവിക്കതന്നെ ഗുണം - രോഗം
പിടിച്ചു വസ്സിന്റെവക്കത്തു വെഗം ക്ഷയിച്ചു പൊമെന്നാക
ണക്കനെ ദേഹിയെന്നക്ഷരം ചൊല്ലും ജനത്തിന്റെ ദേഹ
ത്തിൽ നിന്നു മാറുമ്മഹാലക്ഷ്മിയും - ലബ്ധമായുള്ളതിൽ തൃപ്തി
യില്ലാതുള്ളവർ ഭോഗിക്കലും സൌഖ്യമില്ലായ്‌വെ - അ
ല്ലമെന്നാലും ലഭിച്ചതിൽ സന്തോഷം ഉള്ളുന്നമാകുന്നമാന
ഷൻ മാനുഷൻ - ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരു സന്തോഷിയാമവൻ
എങ്ങുമെ ചെന്നാൽ ദുഃഖം വരാതില്ലെടൊ - നൊല്പകൊണ്ടു
യാതൊരു ഫലമുള്ളവർ ഭൂലൊകങ്ങൾ ചത്ത സംഭൃതങ്ങളുള്ളവ
യാ - കിട്ടുന്നതിൽ തൃപ്തിയുണ്ടെങ്കിൽ മാനുഷൻ ഒട്ടുംമനഃക്ലെശ
മില്ലെടൊമന്ദരാ - എന്നതുകൊണ്ടു ഞാനെപ്പൊഴും വൈ
രാഗ്യം എന്നുള്ള സൽഗുണം കൈക്കൊണ്ടു സാമ്രാജ്യതാം - യ
ത്ഥമെതെന്നു ചൊദിച്ചൊരു നരൻ നിശ്ചലം കാരുണ്യമെന്ന
തിന്നുത്തരം - സൗഖ്യമെതെന്നു ചൊദിച്ചതിന്നുത്തരം ക
ള്യംമഹാവ്യാധിക്കൂടാതെ വർത്തനം - സൌഖ്യമെതെന്നു ചൊ
ദിച്ചതിന്നുത്തരം സാധു സംസർഗ്ഗം വൈരാഗ്യ സംഭവം -
ഭാഗ്യമെതെന്നു ചൊദിച്ചതിന്നുത്തരം മൂഢ്യാപരാധ്യ
രവിജ്ഞാനമൃതത്വം -

* ഈറയൽ എന്നതു മിത്രൽ തന്നെ (തമിഴിൽ ററചൽ)

ശാസ്ത്രം ഗ്രഹിച്ചതുകൊണ്ടു മതിയല്ല ശാസ്ത്രോക്തമാ
ചരിക്കാതെ ഫലം വരാ — എത്രയും നല്ല കഷായമെന്നാകിലും
മാത്രം കുടിക്കാതെ രോഗം ശമിക്കുമോ — ഗ്രന്ഥാകാരത്തിങ്ക
ലായാൽ മതിയല്ലയന്തത്തിലർത്ഥം ഗ്രഹിച്ചേ ഫലം വരൂ — അ
ന്ധനായുള്ളവൻ ദീപം കരത്തിങ്കലേന്തി നടന്നാൽ വഴി
യറിഞ്ഞിടുമോ — എന്തിന്നനേകം പറയുന്നതാനെന്റെ ബ
ന്ധുവായെന്നെ രക്ഷിക്കിലുത്തമം — തങ്ങടെ നാഥനെങ്ങ
ൾ വിട്ടുപോകുന്നവർക്കെങ്ങുമേ ചേരാൽ സുഖം വരത്തില്ലെ
ടോ — ഉത്തമ നഖം കൊള്ളു ശത്രാദി നല്ലോരുഖ നമ്മുടെ ശേഷ
മെന്തി കൾക്കും ചിയെന്ത — വെട്ടുന്ന ഗാത്രത്തിൽ നിന്നു വിട്ടാൽ
ത്തുതൊട്ടാൽ കുത്തിക്കൊണ്ടു മേനവനിലയോ —
എന്തു കൊണ്ടു പറഞ്ഞിതു മന്ദരൻ — തന്നോടെ ദിക്കളെ വെ
ടിഞ്ഞു പോയീടിലും തെല്ലും മനദോഷമില്ലാത്തൊരുത്തമൻ ചെ
ല്ലുന്ന ദിക്കിൽ സുഖിച്ചിരിക്കായ്വനം — ഞങ്ങൾക്കു ഗൃഹ സംഗം
ഗാനതെടെ നല്ലവരാം സരോജാകരത്തെ ത്യജിച്ചു മന്ദി
ടത്തിലെല്ലാം ജലാശയങ്ങളിൽ തന്നെ സുഖിച്ചു വസിക്കുന്ന
തില്ലയോ — മന്ദതയും മഹാവ്യാധിയും സർവ്വദാ സന്ദിമാരെ
മായുള്ള സംസർഗ്ഗവും — ജന്മഭൂമി ദ്രോഹമെന്നുള്ളതും മഹാ ദു
ർഗ്ഗാഹികൾക്കു ഭവിക്കും ഹിരണ്യകാ — ഉത്സാഹവും നല്ല വിദ്യയും
ബോധവും സൽസംഗമങ്ങളും സൽകർമ്മ ധർമ്മവും ഇങ്ങിനെയു
ള്ള ഗുണങ്ങൾ തികഞ്ഞവർക്കെങ്ങുമേ ചെന്നാലും മല്ലില്ലെന്നു
മെ — തന്നുടെ ദിക്കെന്നും അന്യദിക്കെന്നും വിചാരം ന
ങ്ങൾക്കു ഭേദമില്ലാതാനവും — എന്തു കൊണ്ടു പറഞ്ഞതാ
ൽ സ്വാമികാ — നന്തിഹന്നൊട്ടു കൂടെ നിവാസവും — മേഘത്ത
ന്നിലിരുന്നു സുഖിക്കയും — ശാകാദി സസ്യങ്ങൾ കൊണ്ടു
മാദിക്കയും ബാന്ധവന്മാരുമുള്ളോരു നാരിയെ യാതൊന്നിച്ചു നി

ട്ടദിനം വിനോദിച്ചിരിക്കയും അല്പകാലം കൊണ്ടുനാസ്തി
ക്യാം ഒട്ടും വികല്പമില്ലെന്നു ധരിച്ചുകൊൾക ഭവാൻ - കാകൻ
പറഞ്ഞിതു സത്യം കാമിപ്പതിനെകൻ ഭവാനെ വക്രക്ഷ്ചൂഡാ
മണെ - സത്തുക്കൾക്കാപത്തുവന്നാൽ നികത്തുവാൻ സത്തു
ക്കൾ തന്നെ സമൎത്ഥരാകുന്നു ദൃഢം - ആനകളമ്മിയിൽ നിന്നാന
യെ കേറ്റുവാൻ ആനയല്ലാതെ വിന്നൊകാനങ്ങളാകമൊ-
കണ്ടുള്ളകായലുതന്നൊട്ടുമകൊമ്പിച്ചു കൊണ്ടുനടക്കുന്ന മത്സ്യാ
ദി ജന്തുക്കൾ - വെണ്ണും മധുവുള്ളപുഷ്പങ്ങളിൽ ചെന്നവണ്ടും
മധുരസമുണ്ടു മെവീടുന്നു - രാജഹംസങ്ങളും രാജീവപുഷ്പ
ങ്ങളിൽ ആജീവനാന്തം വസിക്കുന്നമന്ദരാ - ഹന്ത ഉറയൊ
ളെ ഹിരണ്യൻ തവാന്തികെ വന്നുവസിക്കുന്നു ഞാനുമെപ്പൊഴു
മെ —

ഇങ്ങിനം പറഞ്ഞിരിക്കും ദശാന്തരെ ലുബ്ധകാസ്ത്ര
ത്തെ ഭയപ്പെട്ടൊരു മൃഗം ചിത്രാംഗനെന്നു പെരായവൻ
വെഗെന തത്രാഗമിച്ചൊരുനെരത്തു മന്ദരൻ - സ്വാഗതം
ചൊദിച്ചു സല്ക്കാരവും ചെയ്തു - വെഗതൊരെ ഭാജനം നല്കീട്ട
റഞ്ഞിതു - ഹെ ജന്തുനാനാത്ര വന്ന മഹാമതെ - ഞങ്ങടെമി
ത്രിനെയുത്തമമാക്കീടുവാൻ - വാടവമൊടെ പറഞ്ഞു ചിത്രാം
ഗനും - വെടനെ പെടിച്ചു മണ്ടി വരുന്നു ഞാൻ - പ്രൌഢരാം
നിങ്ങളെക്കണ്ടനെരം നമുക്കൊട്ടെല്ലാമിന്നു തീൎന്നു ഭയ്യെ
ഷ്ടാരാ - മന്ദരൻ ചൊല്ലിനാൻ ഇട്ടികളന്നൊടെമന്ദിരമെന്നു
ധരിച്ചുകൊൾക ഭവാൻ - ഒന്നിനും ദുഃഖമില്ലെന്നൊട്ടുകൂടി
യാൽ ഇന്നുതുടങ്ങി മല്പ്രാണതുല്യൻ ഭവാൻ - ആഖുപ്ര
വരൻ ഹിരണ്യനിദ്ദെഹവും കാകപ്രവീരനും രണ്ടുപെർ കൂടുന്ന
മെന്നത്രാഗമിച്ചിത്തുമിത്ര ഭാവാൽ ഇന്നു ചിത്രാംഗനാകും
ഭവാനും തഥാവിധൻ - മാന്യെ സുഹൃല്ലാഭ സമ്പത്തിനെ

യൊഗിച്ചുന്ന്യസമ്പന്നുസമ്പത്തായ്ക്കുന്നിതൊ — ണത്രാണ
രെവനെ ഭക്ഷണാൎത്ഥം സദാ ചിത്രാംഗസാരംഗമങ്ങുപൊ
യിട്ടിനാൻ — മദ്ധ്യാഹ്നകാലം കഴിഞ്ഞൊരനന്തരം — മന്ഥര
നാരം ഹിരണ്യനും കാകനും — ഒന്നെ വരാഞ്ഞു ചിത്രാംഗ
ൻ എന്തിങ്ങിനെന്നൊന്നു വിചാരിച്ചു ഖെദിച്ചു മെവിനാർ —
കാകൻ മൃഗത്തെ തിരഞ്ഞു പുറപ്പെട്ടു വെഗം വനാന്തരെ
ചെന്നു നൊക്കുംവിധൌ — വെടൻ കണ്ണിവെച്ചു ചമച്ചവാഗുര
ചെന്നു ചാടി ശരീരവും കെട്ടുപെട്ടിങ്ങിനെ തത്രകിടക്കുന്ന
ചിത്രാംഗനെക്കണ്ടു — സത്രാസശൊകെന ചൊദിച്ചു വാ
യസം — ഘൊരപാശത്തിൽ പതിച്ചതിനെന്തൊരു കാര
ണം സാരംഗവീര സുധാമണെ — കാരണം ഇന്നൊക്കാമി
ക്കാം ഹിരണ്യനെ പാരാതെ കൂട്ടിച്ചു കൊണ്ടു പൊന്നീടുകാ —
ന്നതും ചിത്രാംഗഭാഷിതം കെട്ടങ്ങു സത്വരം കൊണ്ടെന്ന
മൂഷികാധീശനെ — മൂഷികാധീശനും ചൊദിച്ചു തന്നുടെ
വെഷമെന്തിങ്ങിനെ ബദ്ധമായീട്ടുവാൻ — ചിത്രാംഗനും
പറഞ്ഞിട്ടിനാനാഹന്ത മിത്രഭവാനെന്റെ പാശമ്മുറിച്ചാ
ലും — അജ്ഞാതവൈരിയാം വെടൻ വരുമ്മുമ്പെ നിൎണ്ണയമ
ല്ലാതുള്ള ദെഹവും കൊണ്ടുനാം അങ്ങൊരു ദിക്കിന്നമാറി
ല്ലുക്കവെ സംഗതിയൊക്കെപ്പറഞ്ഞു കൊള്ളാം സഖെ
പ്രൌഢനായുള്ള ഞാനന്തികെ നില്ക്കവെ വെടനെപ്പെട്ടി
ക്കരുതെന്നു മൂഷികൻ — എങ്കിൽ ശ്രമിച്ചാലുമെന്നു ചിത്രാം
ഗനും — ശങ്കാവിഹീനം പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൻ —

ഏറ്റമാസം പുക്കബാലനായുള്ളനാൾ ക്രൂരമുള്ളമാ　　5. മാന്റെ ബാല്യകഥ.
താവുമെവെട്ടിരിക്കവെ — വെടർ വരുന്നതുക
ണ്ടു ഭയപ്പെട്ടു കൂടയുള്ള മൃഗക്കൂട്ടങ്ങൾ മണ്ടിനാ
ർ — ഓടുവാൻ കൂടാഞ്ഞുഴലുമെന്നെ തദാ വെടൻ പിടിച്ചു

ണ്ടുകൊണ്ടുപൊയിട്ടിരുന്നാൻ - കെട്ടി വരുത്തിയതു കൊണ്ടു
ചെന്നായരാൽ നാട്ടുവാസികളവൻ കാവൽ വെച്ചിട്ടിരുന്നാൻ-
ആട്ടും വസ്തുക്കളും താൻ ത്രൊ വസിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിലാ
ക്കിനാൻ മന്നവൻ- പുല്ലും ജലവും നന്മകളെന്നൽകി സദാ
കല്ലും സൂക്ഷിക്കാതെ നന്നെ ചൈവമുതിരു - ഷെകടാതാത്രെ
ശയിക്കുന്ന നെരത്തു മെഘശബ്ദം കെട്ടു സന്തുഷ്ടനായിത്താ
ൻ താനെമനൊരഥം ചിന്തിച്ചു ചൊല്ലിതെന്ന് - ഞാനെവം
ഫെത്ര നാൾ യാചിക്കെണ്ടു ദൈവമെ - കാനനെ നല്ലുഷ്ടി ചൊരി
യുന്നതെന്നത്തൊന്ന കാംക്ഷ ശക്തിയിൽ ലൊന്നിച്ചു കൂടിച്ചു
തികളെയും ചാടിക്കളിക്കയും ഒടിത്തിരിക്കയും തെടി നടക്കയും
ഫലമുള്ള ലീലാവിധങ്ങൾ കളൊപൊന്നു കൊണ്ടാടാൻ സംഗതി
കൂട്ടുന്ന ദൈവമെ - എന്നു ഞാൻ താനെ പറഞ്ഞ ത്രുഭൂയാല
നങ്ങനെ കെട്ടിയെഴുന്നെള്ളിനീട്ടൽ നാലുഭാഗം നൊ
ക്കിയാനെയും കണ്ടില്ല - ബാല സാരംഗം മനസ്സിലെപ്പൊ
ഴാരുവാക്കുപറകയൊ എന്നൊരു വിസ്മയം - ചെക്കുലദെ
വതാവന്നു ബാധിക്കയൊ - പെക്ഷത്തു കാട്ടും പിശാചുക
ൾ വന്നിട്ടു രാക്ഷറിൽ മാനിനെ കൊണ്ടുമിണ്ടിക്കയൊ -
നിനിഞ്ഞനെകിലുമിണ്ടിനെ ശങ്കിച്ചു ഭീതി ജ്വരം വിട്ടിപെ
ട്ടുവിറച്ചു കൊണ്ടൊന്നാഃ പുരത്തിൽ യത്ര ചെക്രൊ ചെവചിച്ചു സന്ത
ഷ്ടനായി ഷുയിച്ചുറ പൊതുകൻ - പെച്ചും വിരാജും പറഞ്ഞു
തിരുമെനികൊള്ളുന്നതെന്നൊരു കഷ്ടമെന്തിണ്ടിനെ സെ
വകന്മാരും ഉന്നതിയുള്ളിക്കു ദൈവതാവീഥിയെ നൊക്കു
ഗണിക നെക്രിട്ടിച്ചു കൊണ്ടെന്നപ്രഗണം വെള്ളിച്ചു കെട്ടുവി
ചാരം തുടങ്ങാരനന്തരം - ദൈവജ്ഞനായൊരു വിദ്വാൻ
ഉരചെയ്തു - വൈപത്യമെന്തിന്നരാജപുത്രവിഭൊ മന്ത്രി
രപ്പൊഴെല്ലാ ഗണങ്ങളുമിത്തികം - അത്യന്തസങ്കടശങ്കാ

ടാതവർ ശ്രവണാലങ്ങളിൽ തന്റെ മനോരാജ്യസ്വപ്ന
മൊദം കാഹിങ്ങളും ഗങ്ങളും - ഇതു കെട്ടു ഭയപ്പെടെണ്ടാ ഭവാ
ൻ ഇന്നു തുടങ്ങി ഘൊരം ശബ്ദിക്കും ദൃഢം - തന്ത്രം ഗ്രഹിച്ചൊരനെ
നരം കമാരന്മാം ഹിതം തെളിഞ്ഞു വിനിക്കും ശബ്ദിച്ചിതു - അനെ
നരമെവന്നു കെട്ടിട്ടുമാരാൽ ഒന്നെയും മൊചിച്ചയച്ചു
ന്ദ്രിയാമുകൻ - അങ്ങിനെയൊല്ലാകാലത്തു നമ്മെക്കൊണ്ടാം
ഗതിഉണ്ടായി ബന്ധനായിട്ടുവാൻ - അന്നങ്ങ നഭ്രുതമാമു
ള്ള ബന്ധനം ഈ ന്നം നമുക്കു ഭവിച്ചു ഹിരണ്യകാ - ഹന്ത
ത്തു കൊണ്ടെ പറഞ്ഞു ശബ്ദിക്കുന്നതെവന്നു ഭവിപ്പുവെന്നി
ല്ലെടൊ —

അങ്ങിനെതല്ലിൽ ഹരിണികം നിധയം തങ്ങടെ
ബന്ധുവാം കൂർമ്മായിരാജനാം ബന്ധുസ്ഥാനം ഗ്രഹിപ്പാൻ പുറ
പ്പെട്ടു ബന്ധനസ്ഥാനത്തു ചെന്നിതന്നിമിനാൻ - അപ്പൊൾ
പറഞ്ഞു ഹിരണ്യകൻ ഹന്ത താൻ ഇപ്പൊളിവിടെക്കു വന്നതു
നന്നല്ല - കണ്ടകൻ വെടൻ പൊൽ വരുന്നെരം അങ്ങോർമങ്ങി
ത്തിരിപ്പാൻ സമർത്ഥരല്ലൊ സഖെ - തൊയലത്തെ വിട്ടുകരെ
ക്കു സഞ്ചാരത്തിനൊയത്തില്ലുള്ള ഭയമാകുന്ന സങ്കടം - മന്ദ
സഞ്ചാരിയാകും ഭവാനെപ്പൊൾ വന്നുവിട്ടികയല്ലല്ലീമഹാ
മതെ - മന്ദരൻ ചൊല്ലിനാനെന്തു ചെയ്യാവതു - മന്ദഭാഗ്യ
ത്വം നമുക്കു വരുമെങ്കിൽ വന്നുവരുന്ന ഭവാന്മാരെ വെടി
ഞ്ഞങ്ങളുവന്നിപ്പാനെന്തു തല്ലിനിക്കെടൊ - ബന്ധുക്കളെ
ക്കൂട്ടുവെർവെട്ടാൽ മനസ്സുമങ്ങു ബന്ധമായിട്ടും വിഷാദമാമം
ബുധയൊമക്കുനം ചെയ്യുംമമത്വമെന്തിട്ടു നാസങ്കനത്തി
ന്റെ ബൊധാവതമെ മാംസഖെ - ഹന്ത പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന നെരം
ത്തു വന്നെത്തുതാനന്നെ പ്പൊരലക്കിരാതനും - അപ്പൊൾ ഹി
രണ്ണ്മൃഗത്തിന്റെ പാശവും കെട്ടലുട്ടുക ഞ്ഞുമങ്ങി

ത്തിരിക്കുന്നു - ചിത്രാംഗസാരംഗവുമ്മഹാകാകനും തത്രനി
ന്നാശ്രുഗളിച്ചൊല്ലീടിനാർ - മന്ദംനടക്കുന്ന മന്ഥരക്കൂർമ്മത്തെ
വന്നുപിടിച്ചു വനചരൻ വേഗേന വില്ലിന്റെ ഞാണുകൊ
ണ്ടാശുബന്ധിച്ചൊരു കല്ലിന്റെ ചോട്ടിൽ ഉറപ്പിച്ചുവെച്ചുടൻ-
മറ്റൊരു ജന്തുവെ ചെന്നു കൊന്നീടുവാൻ മറ്റൊരു ദിക്കി
ന്നുപോയൊരനന്തരം - കാകൻ മൃഗം മൂഷികൻ മൂവരുമതി
ശോകംപൂണ്ടുരുകരഞ്ഞു വിരഞ്ഞുടൻ - അന്തികെ വന്നൊ
രുനേരത്തു മന്ഥരൻ യന്ത്രിതനായ്ക്കിടന്നേവം ഉരചെയ്തു - എ
ന്തിനു കേഴുന്നു ബന്ധുക്കളേ നിങ്ങൾ - എന്തിനു സങ്കടം നി
ങ്ങൾക്കിവിടെ - ബന്ധുവെന്നിങ്ങിനെ രണ്ടക്ഷരം ജഗ
ൽ ബന്ധുവാം പ്രേഷ്ഠാവു കല്പിച്ചതല്ലയോ - പുത്രൻ സഹോ
ദരൻ മാതാ ജനകൻ കളത്രവും ഭൃത്യനും ആയ സമാഗമ
മിത്രങ്ങളെപ്പോൽ ഉപകരിക്കില്ലുരു സത്യമതോർക്കവു
രാജസാരങ്ങളിൽ - മിത്രന്റെപുത്രനാം സുഗ്രീവവാനര
ൻ മിത്രഭാവേന വന്നിക്കൊണ്ടല്ലയോ മിത്രവംശോദ്ഭ
വൻ ശ്രീരാമഭദ്രനും പുത്രാദിയെ വിധിയാം. രാത്രിഞ്ചരേന്ദ്ര
ന്റെ വക്ത്രങ്ങൾ പത്തും ശരം കൊണ്ടു ഖണ്ഡിച്ചു ധാത്രിത
ലത്തിലിട്ടു മുട്ടിത്തദാ വത്രികൾക്കാഹാരമാക്കിച്ചമച്ചു ജ
ഗത്രയത്രാണവും ചെയ്തു രാഘവൻ - എന്നതു കൊണ്ടു
സുഹൃല്ലാഭമിങ്ങിനെ വന്നതു കൊണ്ടു നമുക്കു വിപത്തിനു
സംഗതിയില്ലിഹ സംശയമില്ലെടോ - മംഗലം താനെ ഭവി
ക്കുംക്രമേണമേ —

തത്രാന്തരെ ഹിരണ്യാഖ്യനാം മൂഷികൻ ചിത്രാംഗ
വായസന്മാരോടു ചൊല്ലിനാൻ - ചിത്രാംഗസാരംഗ വീര
ഭവാൻ ചെന്നു ചിത്രാംഗരക്ഷണം ചെയ്വാൻ സരസ്സിന്റെ ച
ത്തപോലെ കിടന്നീടണമന്നേരം എത്തുന്ന വേടനെ

ച്ചെണ്ട കൊട്ടിക്കേണം - കാകഭയാനം മൃഗത്തിന്റെ മെലിരുന്നാകുലം കൂടാതെ കൊക്കിന്മുന കൊണ്ടു കൊത്തുന്ന പോലെ നടിക്കേണമന്നേരമത്യന്തമൂഢനാം വേടൻ മൃഗമിതു ചത്തുവെന്നോർത്തു കുതാൽ നായ്ക്കുന്നീട്ടും - ഉത്താനബുദ്ധികൾക്കു* ണ്ടോ വിവേകവും - കാണിനേരം കൊണ്ടു ക്രുദ്ധനെത്ത ബന്ധിച്ചു താനും കടിച്ചു ബന്ധിക്കുന്നതുണ്ടുണ്ടാൻ - മന്ദരൻ വാപിയിൽ ചാടിക്കുണ്ടും ദ്രുതം - മന്ദനാം വേടൻ ഗ്രഹിക്കയുമില്ലൊട്ടും - ഉള്ളിൽ പ്രസാദമമാനിനെ കെട്ടുവാൻ വള്ളിയും കണ്ടിച്ചു കൊണ്ടു വനചരൻ വന്നടുക്കുമ്പോൾ നാമങ്ങു മൂവരും - മറ്റെതരം മണ്ടിമാറിത്തിരിക്കയും - ഇത്ഥം പറഞ്ഞ വാക്കിൻ പ്രകാരം തന്നെ സിദ്ധമായ്വന്നിതു സിദ്ധാന്തമൊക്കവെ ആയതു നേരത്തു വന്ന വേടൻ മൃഗം ചത്തുപോയെന്നു നിനച്ചു സന്തുഷ്ടനായിട്ടായതമായുള്ള വള്ളികൾ കൊണ്ടവൻ കായമശേഷം വരിഞ്ഞു മൃഗത്തിനെ കെട്ടിമുറുക്കിത്താങ്ങിക്കൊണ്ടുപോവാനെന്നുറച്ചു പുറപ്പെട്ടു കാനനെ കെട്ടിപ്പിണഞ്ഞു കിടക്കുന്ന വള്ളികൾ വെട്ടിച്ചിതം വരുത്തി തുടങ്ങീടിനാൻ - സാരജ്ഞരുള്ളൊരു കാകനും ആഖുവും സാരംഗവീരനും മൂന്നവരും തദാ മറ്റൊരു മണ്ടിയൊട്ടി ഗമിച്ചിതു - മന്ദരക്കൂർമ്മവും വാപീജലത്തിൽ മുങ്ങിത്തിരിച്ചങ്ങു ബന്ധുക്കൾ മൂവരും സംഗമിച്ചിരിക്കുന്ന സംകേതഭൂമിയിൽ ചെന്നങ്ങുകൂടിസ്സുഖിച്ചു ഗമിച്ചാശു തങ്ങടെ ദിക്കിനെ പ്രാപിച്ചു മേവിനാർ - ഒന്നും ലഭിക്കാഞ്ഞു കഷ്ടിതം പൂണ്ടങ്ങു ചെന്നു ഗൃഹം പുക്കു മൂഢനാം വേടനും - മന്ദരം കാകമൃഗവും ഹിരണ്യനും മുദിതം പ്രാപിച്ചു മന്ദതരോത്സവം നാലുപേരും കൂടി ലാളിച്ചു മെ

* ഉത്താനം എന്നതൊ ആഴമില്ലാത്തതു

ച്ചിച്ചു ലീലാവിലാസേന വാണു യഥാസുഖം - ഇത്ഥം സുഹൃ
ല്ലാഭം* എന്നുള്ള തന്ത്രവും നിബന്ധം സമസ്തം സമാപ്തം ശുഭം ശു
ഭം - ഇതി ദ്വിതീയതന്ത്രം —

൩. സന്ധിവിഗ്രഹം (കാകോലൂകീയം)

അന്തികെ വന്നു കെട്ടൊ ശാരികെ മൂന്നാം തന്ത്രം സ
ന്ധിവിഗ്രഹമെന്ന ചൊന്നു കഥിക്കുന്നി - ബോധശക്തിയു
ള്ള മിത്രൻ ഭൂമിവാഴുന്നോരെ സാമർത്ഥ്യസാംനയം ബോധി
പ്പിച്ചു ചെയ്തു - സന്ധിവിഗ്രഹമാകും തന്ത്രത്തിലാദ്യമെല്ലാ
കെ സന്ധിച്ചൊരർത്ഥം കേട്ടുകൊൾക നീ ബാലികേ -
മുന്നമെതവനാമവാശത്രുവാം ഇന്നാവന്ന തന്നുടെ സുഹൃ
ൽഭാവം പൂണ്ടുവെന്നാകിലും - തദ്വിധന്മാരെ വിശ്വാസവും വി
ശ്വസിക്കരുതെന്ന - തത്ര വെളികൾ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ശിക്ഷ
കളെ - കാകന്മാർ മൂങ്ങകളുടെ വാസസ്ഥാനം ഏകാ
വഹിപ്പിച്ചു ഭസ്മമാക്കിനാരെല്ലാം - തൽപ്രകാരമെന്നതു
കേട്ടാൽ ഇച്ചിക്കുമാരന്മാർ - വിപ്രസത്തമൻ ഉരചെയ്തിതു
വണ്ണമെല്ലാം -

പണ്ടൊരു മഹാവനം തന്നിലന്നൊരു ദിക്കിൽ ഉണ്ടൊരു

1. മൂങ്ങാകാക്രീട്ടങ്ങളുടെയുദ്ധം.

ആയടവൃക്ഷമെത്രയുമോഹരം - കൊമ്പുകൾ തന്നി
ലായോലനിലയായംവിളിക്കൊണ്ടെ ഹാരൂഷ്
ണ്ടൊരു കൊമ്പുകൾ കാനം കൊണ്ടു താണവൊരെ
മന്നുള്ളോരു ശക്കകൊണ്ടെന്നതൊന്നും - ഞങ്ങൾ വൊൽ
പുഷ്പലവും വെട്ടുകൾ നിലത്തിന്നി കാട്ടുകാട്ടൊരൊപുരകെട്ടി
ലവൊലെ നാലു കൊട്ടുകളൊക്കെ കൂടി കൊണ്ടെഹോന്നി

* സംസ്കൃതത്തിൽ മിത്രസമ്പ്രാപ്തി എന്നവർ

ന്നിട്ടുന്നു - ദുഷ്ടന്മാർ ദുഷ്ടകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യാറുള്ള ഹായ കൊടങ്ങ
ളിൽ നിറഞ്ഞ എല്ലാഴും പാർത്തിട്ടുന്നു - ചൊട്ടകാർത്താതിൽ
ഉപദ്രവങ്ങൾ തങ്ങൾക്കുള്ള വീട്ടുകളാക്കി കൊണ്ടു പന്നാരമ
വീട്ടുന്നു - മെഷമാർഗ്ഗത്തോളമങ്ങളയന്നു വെരാവി മെത്ത
മഷ്വന്നോരെ നൊരുങ്ങ കാക്കെ ലാകാഷിനാഥൻ - ആകുലം
വിനാശ ഹുകാകരെ ചെന്ന്യങ്ങളെട്ടും സാകാമ ഘ്യാംകമ്മെ
ദുഷ്ടൻ തെയ്യരമായി വാണിട്ടുന്നു - ഷാരുവാംവെരാൽ
മരം തന്നിൽനിന്നു രക്കാതം ഭൂരവയൊരു മഹാ ബാധാ
വാദവത്തിൽ കൊഴിക്കാട്ട്യങ്ങളുരുക്കം പക്കിവ്വുങ്ങ
ള്ളട്ടാം ഞാഗതാമമദ്ദ്യമെന്നവരായുള്ളവൻ - തന്ത്ര
മെവുന്ന ബഹുത്തരാ *ദുഷ്ടങ്ങളൊടെ - രാത്രിയിൽ കണ്ണുകാ
ണ്മാൻ ദ്രോമില്ലുവർക്കൾക്ക - വായസങ്ങൾക്കുനാരാത്രവക
ണ്ണാണ്ടുപലമില്ല - കൊഴികങ്ങൾക്കുയകൽ കാൺകൊ
ണ്ടുപലം നാസ്തി - രണ്ടുദുഷ്ടക്കാരവർത ങ്ങളിൽമയാവെയര
കണ്ടുവെന്നാകിൽ തമ്മിലെല്ലാഴെ കൊന്നീകൊള്ളും - ങ്ങ
ളിൽ കരങ്ങൾ ആവാൻ സംഗതിവരാഷ്ടയാൽ അങ്ങിനെങ്കി
വിച്ചികരെന്നുദുഷ്ടക്കാരും - കകാദാരക്കനിയിൽ വിച്ചുവാ
നമദ്ദ്യൻകാകപ്പുങ്ങ തൊകുലചെമ്പതിനൊരുമെട്ടുത
ൽക്ഷണം ലക്ഷം ങ്ങളൊദുഷ്ടങ്ങളെട്ടും വെരൽവ്വകാഷ
തന്ത്രവെശിച്ചുവളഞ്ഞുചുഴലവും കണ്ണുകാണാറൂപളെട്ടാ
രുകാകാപ്പുങ്ങ തെ കൊന്നിനാണിച്ചുകുലചെക്ഷ്യപബോധം
കൊവന്നാടെ - മെഷ്വവണ്ണംതന്റെമന്ത്രിയിരകാ
രാകും കാകന്മാരങ്ങുവെങ്ങളെതാനുംപ്രത്യേകം ചെറിയ
ഭയപ്പെട്ടുമറ്റാരുമരഞ്ഞുന്ന പറ്റിനിന്നൊരുകവണ്ണം
ചാകാതെ ശോഷിച്ചിതു - വിറെറ്റന്നാൾ പുലർകാലെലവനി

* ദുഷ്ടമൃഗങ്ങൾ

ണ്ടുപടമെറിച്ചുററുമങ്ങിരുന്നവർകാഴ്ചെത്താവിചാരിച്ചു
അഞ്ചുപെർസൊത്രവികൾമന്ത്രികൾമനക്കാമ്പിൽചഞ്ച
ലംകൂടാതവർസ്വാമിയെപ്രണമിച്ചു — ഒന്നാമനുദ്ദീപകൻ
രണ്ടാമൻസന്ദീപകൻമൂന്നാമൻപ്രദീപകൻനാലാമൻആ
ദീപകൻ അഞ്ചാമൻചിരഞ്ജീവിഇങ്ങിനെസചിവന്മാരഅ
ഞ്ചുപെർസമർത്ഥന്മാരെല്ലാരുമിരിക്കെപൊൾ — ഇവരെയും
ഭെദംകൂടാതാസ്ഥായാമെഘവർണ്ണൻധീരതകൊണ്ടുപറ
ഞ്ഞിട്ടിതൊരുമെനാഗതാമന്ത്രിവീരന്മാരാകുംനിങ്ങളുടെസ
ദ്രുപമായംമന്ത്രശക്തികൊണ്ടല്ലാനമ്മുടെരാജ്യങ്ങളിൽ
സ്ഥാനവൃദ്ധാനങ്ങളുമക്കവുഞ്ചുക്കങ്ങളുംഊനമെന്നിയെ
വർത്തിച്ചിങ്ങിനെയെന്നിട്ടുണ്ടു — ഇക്കാലംശത്രുക്കൾവന്നി
ങ്ങിനെബഹുതരംധിക്കാരംപ്രവൃത്തിച്ചുനിഗ്രഹമെററംഎ
ചയ്തു — വന്നതുവന്നയിന്നിമെല്ലിട്ടുപരിഭവംവന്നതയാകാര
ത്തൈവെരിനിഗ്രഹംചെയ്തുകൊൾവാൻഎന്തിനിനല്ലതെന്നു
മെക്കന്നതുമനക്കാമ്പിൽചിന്തിച്ചുപറഞ്ഞാലുംമന്ത്രിപുംഗ
വന്മാരെ —

എന്നതുകെട്ടുപറഞ്ഞിട്ടിനാനുദ്ദീപകൻഎന്നുടെമ
നക്കുളിൽതൊന്നിയതുഞാനുരക്കാം — ഉഗ്രവിക്രമന്മാരാം
ശത്രുക്കൾവന്നെന്നാൽനിഗ്രഹംചെയ്തുജയിച്ചിട്ടുകയ
രാധീനം — മററാരുമിക്കിൽമാറിപ്പാർക്കയെന്നതുംകൊ
ള്ളാം — മററാരുബലവാനെസ്സെവചെയ്കിലുംകൊള്ളാം —
വന്നവർവിക്കുന്നവൈരിയെതന്നെപിൻപ്പുംചെന്നു
സമാശ്രയംചെയ്കയെന്നാലുംകൊള്ളാം — ഇങ്ങിനെമൂന്നു
നയംദുർബ്ബലന്മാർക്കെയൊഗ്യംതിങ്ങിനബലമുള്ളവൈരി
കൾവരുന്നെരം — ചൊല്ലിനാൻസന്ദീപകൻഇതെഹസ്സാ
ഞ്ഞതുനല്ലാരുനീതിമാർഗ്ഗമെങ്കിലുംചിന്തംബരാ — ഞ

ന്നടെ രാജ്യം വെടിഞ്ഞു ന്യാട്ടിക്കിന്ന പൊകുമെന്ന വന്നാ
ശംയിനെ ശാക്കളെ ചൊരശപൊലെ - നാട്ടിലങ്ങിങ്ങിരിക്കു
മ്പൊൾ നല്ലവന്മാരും മറ്റുനാട്ടി പാർപ്പുകാരെ എല്ലാവർക്കും
പരിഹാസം - കൈകളെ കുളുത്തും ചിറ്റുതിന്നൊരക്കൊലക
യാക്കി ദുഷ്ടന്മാലങ്ങളിൽ ദുഃഖിച്ചുതന്ന കൊരുതെചെക
നംക്രൂടെ ചൊൽക്കിട്ടില്ലാതാക്കുകംക്രൂമാൽ - ഞാക്കളെ
ക്കാകും നാട്ടുവിട്ടുപൊകുന്നുവൻ കട്ടിരും വിട്ടുകാലയിക്ക
ന്നപുരയിന്നു കൊട്ടിയരെല്ലാംക്രൂടപ്പെട്ട ന്നവെടിഞ്ഞി
ട്ടും - തന്നുടെയ്ക്രസ്തകളും രാജ്യവുംനഗരവും എന്നുളുതവമാ
ഞ്ചങ്ങളൊന്നുമെണ്ണിക്കാതെ മാററാനെ കണ്ടെല്ലാരെ
ഷമങ്ങിയങ്ങൊളിച്ചു പൊയമറെറാരുദിക്കിൽ പൊകും എ
ന്നവന്മാർക്കുവിന്നെ തങ്ങടെ നാട്ടിൽ വന്നവസിപ്പാൻനാ
ശരുളഞ്ചംബംഗതിവരികയില്ലെന്നുരു ചെയ്തിക്കൊ-
എന്നുതകൊണ്ടെ രാജ്യം വിട്ടുപൊകുന്ന തൊന്നങ്ങന്ന
ടപക്ഷ മെന്നവരങ്ങളുസ്മിവകാൻ - ഉക്ഷത വാൻപ്രവ്വിവക
ൻ നല്ലടെപക്ഷം പിന്നെ ശക്തിമാനായുള്ളെല്ലാരുശത്രുവ
ന്നെന്തുകളെമ്പൊൾ വാഴുതും ചൊല്ലും പൊലെ കെട്ടുകൊ
ണ്ടട്ടെയിത്ത സംശ്രയിച്ചിട്ടും തന്റെ രാജ്യത്തെരക്ഷി
ക്കണം - ബാലരും വൃദ്ധരും സ്ത്രീകളും ദീനന്മാരും കാ
ഴിനമ്മുടക്കളെല്ലാർ കണ്ണുകാണാതുള്ളവർ ഇങ്ങിനെ
ഉവിധം രാജ്യവാസികളെല്ലാം എങ്ങിനെ പൊറുക്കുന്ന
മന്നവൻ മങ്ങിപ്പൊയാൽ - ആയതുവിചാരിക്കാതൊട്ടു
ന്നുയർന്നുമരെ പൊയൊന്നാലങ്ങും പിന്നെ സ്വരൂപിക്കാ
യ്‌വാദ്ധ്യം - നാട്ടിലെ പ്രജകൾക്കതങ്ങളെ ദണ്ഡിപ്പിച്ചു*
ക്രൂട്ടിച്ചുകൊണ്ടുവരാനനസാധ്യങ്ങളാകില്ല - വിശ്രുതന്മാരാ

* ദണ്ഡിപ്പിച്ചിട്ടു

ശുദ്ധദ്രവ്യാലങ്കാരങ്ങളെച്ചുന്നങ്ങാശ്രയിച്ചുകൊണ്ടുഹാനി
യുംവരാനില്ലാ - ഗംഗയുംതാനെയെന്നസാദരം സമുദ്ര
ത്തെ സംഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടുവിച്ചിട്ടനില്ലയൊകാകെപക്ഷരം - ബാ
ലിയെക്രുദ്ധിത്തൊഴുതിട്ടിനാനാടിവകൾ - സാമദാനാദി
നമുക്കൊട്ടുമെമതമെല്ലുമബ്ധരാജ്യകൃകന്മാർ ഉപായങ്ങ
ൾകൊണ്ടുശത്രുക്കളാക്കായിട്ടുള്ളതകല്ലിച്ചുനിൽക്കുന്നു
നമ്മെവന്നുവദ്രവം ചെയ്യുന്നുചിന്തിച്ചാലും - ദുഷ്ടന്മാരെച്ചെ
ന്നുചെവിട്ടാൻ ചിന്തിക്കേണ്ടാ - ഞങ്ങളോധമന്മാരാമ
ക്രൂദ്ധിതരാക്ഷയകാൽ കണ്ടുകാണ്ടായിട്ടുള്ളതന്ത്രരാജാ
ക്കന്നില്ലെ - കാകസംഘത്തെയാഗനിക്കൊല്ലുകയാൽ
ചെന്നാൽ ഞാകവെക്കൊന്നുകൊള്ളുന്നവെണ്ണകൊള്ളു
ന്നതായെയാ ~

ഉൽകിലെനാല്ലുമന്ത്രിപ്രൌഢന്മാരുടെമതം സംഗ്ര
ഹിച്ചുനന്തരം വായസാധിശനുമാനസ് ശാസ്ത്രങ്ങളെല്ലാ
മഭ്യസിച്ചവനില്ലുള്ളതു് തെവെളിവാക്കിച്ചൊല്ലുവാൻ
സമർത്ഥനാം മന്ത്രിപുംഗവൻ ചിരഞ്ജീവി തന്മനോഗതം മ
ന്ത്രമെന്തെന്ന് ചോദ്യങ്ങൾക്കൊല്ലോളുവന്നോനാൻ - നാ
ലുവെരമന്ത്രമാരെരാനിച്ചവനന്നുന്നാലുമാർഗ്ഗമെന്നാ
ലുംനന്നുവഴിനാലും - എന്നതിൽ വിശേഷിച്ചുന്നാങ്ങൊ
ട്ടുഗ്രഹിപ്പിപ്പാൻ മനനാമടിയന്മാരന്നെ ചെയൊന്നില്ല -
എങ്കിലുമൊരുവിധം ശാസ്ത്രമങ്ങറിയിക്കാം - എന്നുടെഗുരു
ക്കന്മാർ അഭ്യസിപ്പിച്ചവഴിമന്ത്രയോഗനനേതായുമാവശ്യം
മറിയുന്നമന്ത്രിപുംഗവന്മാരും സ്വാമിയും ബോധിക്കേണം -
ഷംഭങ്ങൾയിളക്കരൊളയതിനാകത്തുള്ളോരംഭസ്സുചൊ
ന്നപോൽ നാസ്തിയാമുനമല്ലാ - കേവലം ചാൎച്ചക്കാരെ
ശ്രദ്ധമായുള്ളമന്ത്രം കേട്ടിച്ചുതുടങ്ങിയാൽ മന്ത്രഭംഗവും

വരും - ചെയ്യുക്കാരവ പലരുണ്ടാമായവർക്കുള്ളിലാചാര്യക്കാരെ
വരുടെ വെച്ചുകാരെ ഒരുക്കൂട്ടം ചെയ്യുക്കാരവർക്കുള്ളചാര്യ
ക്കാരവരുടെ വെച്ചുകാരെ എന്നവെണ്ടാകെട്ടുകെട്ടായവെ
ലെശ്രദ്ധസംസാരം നാട്ടിൽ മക്കളെ വെളിവായാൽ കൂടലർ
കുലം ബലപ്പെട്ടു പൊരുന്നു മൂലം - സന്ധിവിഗ്രഹം യാനമാസനം
ദ്വൈധീഭാവം ആശ്രയം ആയ ഇങ്ങളിച്ചൊന്ന ആറല്ലും ഗുണം സാര
മന്ത്രത്തിനു അംഗങ്ങളഞ്ചാകുന്നു - കാര്യമാരംഭിപ്പാനുള്ളവാ
യം പ്രഥമാംഗം - ദ്രവ്യം പുരുഷകാരങ്ങളും സ്വന്ത്രവിപ്പാനുത്ത
മം വിചാരമെന്നുള്ളുതു രണ്ടാമംഗം - ദേശകാലങ്ങൾ വിചാരിപ്പതു
മൂന്നാമംഗം നാശത്തിന്നു പ്രതിക്രിയ ചിന്തനം നാലാമംഗം - കാര്യ
സാദ്ധ്യത്തെ കുറിച്ചു പ്രയോഗമഞ്ചാമംഗം - കാര്യസാരജ്ഞ
ന്മാർ വരിക്കിനെ പറയുന്നു - സാമവും ദാനം ഭേദം ദണ്ഡവു
മുപായങ്ങൾ സാമവായികരാക്കി സാദ്ധ്യങ്ങളിവയെല്ലാം - ഉ
ത്സാഹശക്തി പ്രഭുശക്തിയും മന്ത്രശക്തി മൂന്നാമിപ്രകാരെ
കണ്ടെഴുതു ശംഖിതി ശാസ്ത്രം - സംഗരം ചെയ്യാനിപ്പോൾ സാ
മർത്ഥ്യന്നുമുക്കില്ല - സംഗരത്തിന്നുള്ള കാലവും വന്നി
ല്ലിപ്പോൾ - ആഹവം ചെയ്തില്ലെന്നാൽ നിശ്ചയം മുക്തിയെ
ന്നും ആഹവം ചെയ്യാൽ മൃത്യു സംശയമെന്നു വരും ഞങ്ങി
നെയുള്ളോരു സംഗരം തന്നെ വേണം - ഇങ്ങിപ്പോളുപ്ര
കാരമാവശ്യം വന്നില്ലല്ലോ - നമ്മുടെ രിപുക്കളും കൊഴപ്പി
കളാക്കിയിപ്പോൾ നമ്മെക്കാൾ ബലമിയ്യും വിജയസമ്പത്തുമെ
ല്ലാം - എന്നതു കൊണ്ടു ബകകൊടത്തിന്റെ* ധർമ്മം കൈക്കൊ
ണ്ടൊന്നു മെഭാവിക്കാരെ തന്നിന്നു കൊണ്ടു ക്രമാൽ സംഗതി
വരുന്നേരം സിംഹധർമ്മത്തെപ്പൂണ്ടു സംഗരെ രിപുക്കളെ
സംഹരിക്കയും ചെയ്യാം - വദ്ധനം രിപുക്കൾക്കു തങ്ങൾക്കു

* ബകകോടം ബകം എന്നവ ഒന്നുതന്നെ

ശക്തിക്ഷയം - ബുദ്ധികൊണ്ടിത്തരങ്ങളൊക്കാതെ പുറപ്പെ
ട്ടുയുദ്ധത്തിന്നൊരുമ്പെട്ടുചെല്ലുന്നൊരവിവേകിക്കൌദ്ധ
ത്യംഷാറുമെന്നല്ലുദ്ധ്യമായുണ്ടെല്ലാരും - വൈരികൾക്രൂരന്മാ
മാരെങ്കിലുമവരുടെ ഗൌരവം നിലെല്ലിക്കരുതുകൃഷ്ണമഹി
പാലൻ - എത്രയും വിക്രമനായുള്ളവൻ സമീപത്തെ ശത്രു
വെല്ലാലും ജയിച്ചീടുവാനാളല്ലല്ലൊ - ദൂരവെ വന്നങ്ങുദി
ച്ചീടുന്നദിവാകരൻ പാരിലെത്തിമിരങ്ങളൊക്കവെ വെന്തിക്കീടു
ന്നു - അല്ലയൊ പ്രദീപത്തെക്കത്തിച്ചാലടുക്കെയുള്ളന്ധകാ
രവും നിഴൽ വിട്ടിച്ചുനില്ക്കയുള്ളു - ശത്രുക്കളുടെ ശക്തിവൃദ്ധി
കളംകാലം ധീരൻ കുത്രചിൽ ക്ഷമിച്ചിരുന്നീടുക തന്നെനല്ലു-
ത്ത്ര വൈരികൾക്കെല്ലാം താഴ്ച കാണുമ്പോൾ തന്റെ മിത്ര
സമ്പത്തും കൂട്ടിച്ചെന്നങ്ങെതിർത്തീടേണം - ധീരന്മാരായു
ള്ളോരുമെട്ടുദിക്പാലന്മാക്കു ചാരന്മാർ കണ്ണാകുന്നതു ദൂതന്മാർ
വദനവും മന്ത്രമെന്നതു ചട്ട ബുദ്ധിതാനസ്ത്രങ്ങളും മന്ത്രികളുമാ
ടിക്കൂടുവാന്മാത്രം കൊള്ളാം - ആരംഭിച്ചുമെവും നിവൃത്തിയാകും
ഭൂതംഗിയെ സ്തംഭിപ്പിച്ചിതിന്നൊരു മന്ത്രമായ്വരും മന്ത്രം - അ
ങ്ങിനെയുള്ളമന്ത്രം ഷട്ക്രിച്ചുവൊയെന്നാകിലെങ്ങുമെനില
നില്ലാൻ കെല്പില്ലാതായ്വരും സ്വായത്തസിദ്ധി - സചിവായ
ത്തസിദ്ധിയെന്നും നായകന്മാരെന്നും ഉഭയായത്തസിദ്ധിയെ
ന്നും - താനതന്നെകാര്യ്യക്ലേശം ചെയ്യുന്നൊനുത്തമനവൻ-
മന്ത്രിയെത്തന്നെ കല്പിച്ചാക്കുന്നോൻ രണ്ടാമനവൻ - താനു
മസ്സചിവനുംകൂടവെ വിചാരിച്ചു സ്ഥാനങ്ങൾ നടത്തുന്നമനവ
ൻ മൂന്നാമനവൻ - മന്നവന്തന്റെ പാട്ടിൽ ഏതൊരുകാര്യ
ത്തിനുംതന്നുടെസചിവന്മാർ നില്ക്കുമെന്നാകിൽ ഗുണം മന്ത്ര
ഗുപ്തിയും നല്ലകീർത്തിയും പാരം കൃത്യത്തും മന്ത്രിയും ഗവന്മാക്കും മ
ന്ത്രകൌശലം നാസ്തി - ദ്വേഷവുമില്ലപുരുഷാരവും പാതിച

ഞ്ഞു ദുഷ്ട്യം കൂടാതിരിക്കെണ്ടുകൾക്കൂട്ടാൻ വെല്ലാ - സന്ധി
യെന്നതും വിരൊന്ധായിട്ടാൻ പരാധീനം - സന്തതം വ
ൎദ്ധിക്കുന്ന മത്സരം കൊണ്ടുയാതൊരു അന്ധന്മാരുലൂകന്മാർ വൈ
രികളുവർക്കിപ്പൊൾ അന്തരംഗത്തിലൊരു ശാന്തത തെല്ലു
മില്ല - സന്ധികൂടു സംസാരിപ്പാനില്ലൊരു നെരം പാത്താൽ അ
ന്തികളുമെ കണ്ണുകാണാതാവു കൊല്ലുമകാരെയും പകൽ
ചെന്ന സാധിപ്പാനൊത്തുകൂടാ അക്കൂട്ടക്കാർക്കു പകൽ കണ്ണു
കാണ്മായില്ലല്ലൊ -

മെഘവൎണ്ണനന്നൊന്നാൽ പണ്ടൊരു വെറു കൊ
ണ്ടു കാകൊലൂകവൃക്ഷങ്ങളും തമ്മിൽ വൈരം - ഇങ്ങിനെ
ദെവാസുരമെന്നതു പൊലെ മുന്നം സംഗതി വരാനെന്തു കെ
ട്ടറിയുന്നൊ ഭവാൻ - മഹാസപ്തന്മാരെ പറഞ്ഞു ചിരഞ്ജീവി -
മഹാഭാഗ്യമാർ പക്ഷിക്കൂട്ടങ്ങളെന്നൊ വെണ്ടു - സ്വാമ്പ്രേ ചത്തു
തങ്ങൾക്കൊണ്ടു കല്പായമിട്ടുകൊണ്ടു ശിഷ്ടചാരി* യാമൊരു ഗ
ൎദ്ദഭം വെനൽക്കാലം സൌഖ്യമായി സത്വങ്ങളും ഭക്ഷിച്ചു
നടക്കുമ്പോൾ വാക്കുദൊഷിതാക്കൊണ്ടു തനിക്കു നാശം
വന്നു - മെഘവൎണ്ണനതു കെൾക്കെണമെന്നു ചൊന്നാൻ -
കാകമന്ത്രി ശാന്തിരഞ്ജീവി യുക്തമുരചെയ്തു**

പണ്ടൊരു രക്കകന്റെ വസ്ത്രഭാണ്ഡവും പെറിക്കൊണ്ടു — 2. പുലിതൊൽപ്പുതച്ച കഴുതയുടെ നാശം
ണ്ടൊരു കഴുതയുണ്ടു ഞൊടിയെന്നുവതിൽ - കാണ്ട
ങ്ങൾ തൊറും ചെന്നു ധാന്യങ്ങൾ തിന്നു തന്നൊരം ക
ണ്ടവരെറിഞ്ഞാട്ടിത്തുരത്തുമെങ്ങുമകന്നു - തന്നുടെ കഴുതക്കു ഭ
ക്ഷണമില്ലായ്കയാൽ തന്നുടെ ഭാണ്ഡം പെറാൻ ശക്തി
യില്ലാതാകല്ലൊ - ഇത്തരം വിചാരിച്ചു രജകൻ താനി

* ശിഷ്ടഗാമി

** ഈ കഥ സംസ്കൃതത്തിൽ ഇല്ല

രജ്ജകൻ* പുത്തനാംപുലിത്തോലു കൊണ്ടുവന്നതുകൊ
ണ്ടു ഗർഭത്തിന്റെ രേഖമാക്കവെച്ചുകെട്ടി ശട്ടിശിസ
ന്ന്യാംകിമാൻവിട്ടിതു രക്ഷസിയിൽ - കാട്ടേക്കിൽ ചാടി സന്ന്യാംഭ
ക്ഷിച്ചുതുടങ്ങിനാൻ - കാട്ടെത്തിപ്പ്രഹരിപ്പാൻ വരുന്നകാവ
ൽക്കാരും വ്യാഘ്രമെന്നോർത്തു പേടിച്ചോടിനാർ കഴുതെ
കയങ്ങാക്രമിപ്പാനും ആരുമില്ലാതായ്വന്നു - അങ്ങിനെ
നാലുപത്തുരാത്രികൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അങ്ങൊരു കാവൽ
ക്കാരൻ കൌശലക്കാരൻ ഒരുചിത്രകംബളം കൊണ്ടുതന്റെ
ടഗാത്രംമൂടിതന്ത്രമൊടിരുന്നു വില്ലും ശരവും മറെച്ചുടൻ - ഗർദ്ദ
ഭമതുകണ്ടു ഗർദ്ദഭസ്ത്രീയെന്നോർത്തു ഗർജ്ജനം ചെയ്തുമടുത്താ
നായന്നേരത്തു - ഗർജ്ജനം വികൃതമായി കേട്ടപ്പോൾ കാവ
ല്ക്കാരൻ ഗർദ്ദഭമിതെന്നറിഞ്ഞസ്ത്രത്തെ പ്രയോഗിച്ചാൻ-
ശസ്ത്രമേറ്റിത്താലങ്ങു ഗർദ്ദഭം ശരമേറ്റുചത്തുവീണിതല്ലോ
ഷിനങ്ങിനെ ഖലസ്വഭാവം —

എന്നതുകൊണ്ടുചൊന്നാൻ കാകകൌശികമാർക്കും
തന്നുടെ വാശ്ശാഷം കൊണ്ടുണ്ടായി മഹാവൈരം - പക്ഷി
ജാതികളെല്ലാം കൂടവെ വിചാരിച്ചു രക്ഷിതാവെ വരുയജ
മാനെ കല്പിക്കണം - പക്ഷിവർഗ്ഗത്തിൽ വട്ടവാകിനവൃദ്ധ
ഷ്ഠനെ പക്ഷിരാജ്യാഭിഷേകം ചെയ്തിഹ വാഴിക്കേണം -
ഇത്യർത്ഥമെല്ലാവരും കൂടവെ വിചാരിച്ചു സ്ഥിരധീമാനാമുലൂക
നെത്താൻ കൊള്ളിക്കാമെന്നുറച്ചു പക്ഷിപട്ടാഭിഷേകത്തിന്നുള്ള
പദാർത്ഥങ്ങൾ പക്ഷിജാതികൾ ചെന്നുകൊണ്ടുവന്നു വട്ടംകൂട്ടി-
ഉത്തമങ്ങളാകാരവും വന്നിതു മന്ത്രിമിങ്ങൾ സംഭാരംകാല
ശങ്ങൾ പൂജിച്ചുതുടങ്ങിനാർ - അന്നേരം വന്നാനൊരു
വൃദ്ധനാം മഹാകാകൻ സന്നാഹമിതുകണ്ടു ചൊടിച്ചുസ

*വെളുത്തേടൻ

ഭാന്തരെ - ഫലെങ്ങാളഭാവം നിങ്ങൾക്കെവ വെളിപ്പെടുവാ
ക്കാനന്തരം വിനാവട്ടംകൂട്ടുന്നകല്പിച്ചാലും - പക്ഷികളുടെ
ചെല്ലാർ ഞങ്ങളുടെ ത്രിണലൂകത്തെ പക്ഷിരാജനായെല്ലാ ഷ്ഷുവാ
ഷിപ്പാൻ തുടങ്ങുന്ന - ചൊല്ലിനാൻ വ്യാധബാധാം കഷ്ടൻ നല്ലൊ
ഷനിഷമാഴ്ത്തമല്ലിത്തു ഭവാനാകെ നിങ്ങളെനെതാനിട്ടുവാ
ൻ - വംശത്തുജ്ഞിയില്ലാത്ത കൊരശികമാക്ക രാജ്യം സംശ
യം ക്രൂടാന ഹോകൊട്ടത്താൽ ന്യുഖം വരാ - ഫലെന്നാന്മ വമ്മ
ബരാബന്ധമിട്ടിവാന്ധുമ്മാ കെക്കെത്താങ്ങ സമാധാനമായ തി
കമെന്നാതിവർ - സമ്മദാകൊയം കൊണ്ടുകളുഞ്ഞഭാവ
തോടെ വൃന്തുഗ്രഹത്തിലൊട്ടിച്ചുപകാലെല്ലാം രാത്രിയി
ൽ പുറപ്പെട്ടു ഭക്ഷണം തെണ്ടി* കൊണ്ടെ യാത്രക്കിടിമട്ടി
ത്തു സഞ്ചരിക്കുന്ന കൂട്ടം പക്ഷികൾ കെകമാനയൊല്ലന
ണെരം പകൽ ക്ഷത്ര നിന്നിവൻ രാജ്യം രക്ഷിച്ചപോലത്തു
ന - യൽക്കലം തന്നിലെയാരു വിശ്രമത്തെക്കിലെത
ൽ കൂടലെ ഷനിക്കന്നാക്കുല്പ്ഷ്മതൊല്ലൂ - ചന്ദ്രനെവി
യാം ശശപ്പ്രബന്ധങ്ങളാകയാൽ അന്നാമൊന്ന ശശം
മന്ദിയെനയിച്ചല്ലാ - ഫലെന്നെഷിച്ചുന്ന പക്ഷികൾ
ചൊദിച്ചപ്പൊൾ ഫലിലൊകെക്കുന്ന രചെയ്തിട്ടു കാകാ
യിശൻ —

ഭൃതലെ പന്തിരാണ്ടു വര്ഷമില്ലാച്ചുകൂലംഭ്രതമ്മാലങ്ങ ൭. മതേയൻ
ളൊകെപ്പൊഷിച്ചു വശക്കെട്ടു - കാനനെമഹാ ത്തനകാളെ
ഗജക്കൂട്ടങ്ങൾ ദാഹം കൊണ്ടിട്ടിനതാഴ്വങ്ങളെ ജലിച്ചു ഉ.
പ്രേരിച്ചു നൊടറിയിച്ചുകൊം ഭിരാജനായുള്ളതന്ത്രുവാന്തിന്റെ
വടികൾവിട്ടും ഷനങ്ങളെക്കാത്തതളെത്താനൊരാക്ക - കാട്ടിലെ
കുളത്തൊടും പലപലങ്ങളും വറ്റിക്കാട്ടാനക്കൂട്ടങ്ങൾക്കമ്മ

* തെടി

റുള്ളജന്തുക്കൾക്കും തോയപാനത്തിനെങ്ങും സംഗതി
വരായ്കയാൽ കായങ്ങൾ മെലിഞ്ഞൊററം നടപ്പാൻ മെലാ
തായി - ഏതൊരു ദിക്കിൽ ജലമുള്ളതെന്നന്വെഷിപ്പാൻ
ദൂതരെ കല്പിച്ചയച്ചീടുകവെണം സ്വാമി - എന്നതു കെട്ടു ഗജ
ശ്രെഷ്ഠനും അവനവനെ ചെന്നെങ്ങു വിചാരിപ്പാൻ ദൂതരെ
നിയൊഗിച്ചു - ഒയത്തിലൊരു ദൂതൻ വന്നറിയിച്ചു
തൊയപൂർണ്ണയായൊരു വാപിയുണ്ടൊരു ദിക്കിൽ - ചന്ദ്രകാ
സരസ്സെന്നു നാമവും ഏകാന്തത്തിൽ സാന്ദ്രശീതളം ജല
നിർമ്മലം നിരന്തരം - അത്രനിന്നൊരുകാതം മാത്രമെ വഴി
യുള്ളു - അത്ര ചെന്നാം പുക്കിടാം സ്നാനപാനങ്ങൾ സുഖം - എ
ന്നതു കെട്ടു ഗജരാജനും വൃന്ദങ്ങളും നടപ്പൊന്നവിടെക്കു സ
ത്വരം പുറപ്പെട്ടു - ചന്ദ്രകാസരസ്സിന്റെ തീരത്തു വസിക്കു
ന്ന സുന്ദര ശശങ്ങടെ ദുഃഖങ്ങളെന്നവധി - ദന്തിയൂഥങ്ങൾ
ചെന്നു ചവിട്ടി ശശങ്ങടെ പങ്ക്തിയെല്ലാടെ കൊന്നു തുടങ്ങി
മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ - അനന്തരം ശശങ്ങൾക്കുനായകനാം ശിലീ
മുഖൻ തന്നുടെ കാര്യക്കാരെ വരുത്തി വിചാരിച്ചു - നമ്മുടെ
സരസ്സിന്റെ വാരണക്കൂട്ടം വന്നു നമ്മുടെ പ്രജകളെച്ചവിട്ടി
ക്കൊന്നിടുന്നു - എന്തൊരു മാർഗ്ഗം വെണ്ടു ദന്തിവൃന്ദത്തെനി
ക്കാൻ - എന്നതു ചിന്തിക്കെണമെന്നുള്ള മൊഴി കെട്ടു വി
ചിച്ചു വിജയനെന്നുള്ളൊരു ശശാമാത്യൻ - ദന്തിരാജ
നെക്കൊണ്ടുകൂട്ടത്തൊടിരിപ്പിക്കാം ചന്ദ്രകാസാരന്ത
ന്നിൽ വന്നിറങ്ങീടുംമുമ്പെ - ചെന്നു ഞാൻ ഗജെന്ദ്രനെ
പ്പറഞ്ഞു തിരിച്ചീടുന്നെൻ - ഉത്തമം ശിലീമുഖൻ ചൊ
ല്ലിനാൻ വിജയനെന്നൊട്ടു ഭീതിക്കിലും പുകൾ പൊങ്ങിനമ്മു
യൽ ഭവാൻ ഒട്ടുമെ കാലക്ഷെപം കൂടാതെ ചെന്നു ഗജ
കൂട്ടത്തെ തിരിച്ചയച്ചീടുക മഹാബാഹൊ - അങ്ങിനെയെ

ന്നുള്ളതു ചെയ്തിട്ടു വിജയനും — ഇംഗനാം ഗജശ്രെഷ്ഠനെ പ്രാപി
ച്ചു വിചാരിച്ചു — പ്രാണികൾ ഗജങ്ങളോടു കൂടത്താൽ നാശം വ
രും — പ്രാണികളും പൊലെ വന്നു വധിക്കും സർപ്പങ്ങളും — പു
ഞ്ചിരിച്ചിട്ടും കൊണ്ടു കൊല്ലിക്കും ഭൂപാലന്മാർ — വണിക്കുക
ൾ ലമാരും ചെന്നിൽക്കവെ തന്നെ — വനനാം കുലഷാ
നക്കൊന്നന്റെ പിറകിലും മുമ്പിലുമിടം വലം രണ്ടു ഭാഗത്തി
ങ്കലും ചെന്നു നിൽക്കരുതൊരു നെരവും — തന്റെ വാട്ടി
ൽ വന്നവൻ ഉള്ളപ്പൊഴിതൊന്നിയാൽ നാശം വരും — എ
ന്നതുകൊണ്ടു ഞാനും വന്നു തന്നുടെ കൂറിനിന്നു കൊണ്ടിവ
നൊടു കല്യാണം പറഞ്ഞീടുന്നെൻ — ഇത്തരം വിചാരിച്ചു ബു
ദ്ധിമാൻ വിജയാഖ്യൻ സന്തരം ഗിരികളുടെ കൂറിനിന്നു ചൊ
ല്ലാൻ — നാഗരാജാവിന്നും തന്മന്ത്രിമാതംഗങ്ങൾക്കും
സ്വാഗതം — ഭവിക്കണം നാനാ ഭൊഗസൌഖ്യവുമെല്ലാം — നാ
ഗങ്ങൾ കാൾക്കു ഐശ്വര്യാദിട്ടും ഖെദങ്ങാട്ടു യൊഗമെന്നി
യവനെ വാണരുളുന്നിലയൊ — എന്നതു കെട്ടു ഗജശ്രെഷ്ഠ
നും ക്രുദ്ധനായും എന്തൊരു മഹാത്ഭുതമാരു വാൻ പറയുന്നു —
ഇങ്ങിനെ വിചാരിച്ചു മെല്ലെട്ടു നൊക്കുന്നേരം ഞങ്ങളു
ന്നരചെയ്തു സാദരം വിജയനും — താരകാധിപനാകും ചന്ദ്ര
നാം ഭഗവാന്റെ ചാരനായൊരു ശശം ഞാനെന്നറിക
ച്ചാലും — നമ്മുടെ കുലത്തിന്റെ ശ്രെഷ്ഠനാമൊരു ചന്ദ്ര
ന്ദ്രനെ ബ്ബിച്ചല്ലാമെവുന്ന സദാകാലം — ചന്ദ്രനിങ്ങ
ങ്ങൾക്കു നിത്യസൌഖ്യത്തിനായി ചന്ദ്രകാസാരം ഭൂമൌ
നിർമ്മിച്ചു മനൊഹരം — നിങ്ങളതുകൊല്ലാതെ നൊക്കളിച്ചു നി
ശാകരൻ — ന്യായമല്ലാതെ വിരൊധത്തൊടൊർ പറയുമൊ —
ചന്ദ്രകാസാരത്തിനിലാനകളുനവധി വന്നിറങ്ങിയാൽ വെ
ള്ളമാകവെ കലങ്ങിപ്പൊം — എന്നതു കെട്ടു ഗജശ്രെഷ്ഠ

നെയധരിപ്പിപ്പാൻ എന്നുടെ സ്വാമി ചന്ദ്രൻ നമ്മളെ നിയൊ
ഗിച്ചു - തന്നുടെ ഹിതന്മാൎക്കു ശീതളൻ നിശാകരൻ തന്നു
ടെ ശത്രുക്കളെ തപിപ്പിക്കയും ചെയ്യും - കൈരവങ്ങൾക്കു
കാന്തി നൽകുന്ന നക്ഷത്രെശൻ വൈരമുള്ളൊരു ഭൊഷ
ന്മാൎക്കു ക്ഷെമമാക്കുന്നില്ലെ - എന്നതു കെട്ടു ഭയപ്പെട്ടൊരു
ഗജശ്രെഷ്ഠൻ തന്നുടെ കൂട്ടക്കാരൊരുമിച്ചങ്ങു അയച്ചുടൻ
താനുമപ്പൊൾ ശശകനൊടു ക്ഷാന്ത്രവും ചൊല്ലിപ്പൊയാൻ -
എന്നതു കൊണ്ടു ചൊന്നെൻ സൽക്കുലമാരെന്ന
ല്ലു ക്ഷുദ്രനാം പുരുഷനെ വിശ്വസിച്ചവൎക്കൊട്ടും ഭദ്രമാ
ച്ചിടികയില്ലെന്നതു ബൊധിക്കെണം - പണ്ടൊരു കപിഞ്ജ
ലപക്ഷിയും ശശകനും രണ്ടുപെർ മരിച്ചുപൊൽ ക്ഷുദ്രവി
ശ്വാസമൂലം - അതു എങ്ങിനെ എന്നു പക്ഷികൾ ചൊ
ദ്യം ചെയ്തു —

൪. പക്ഷിയു
ടെ ക്ഷുദ്രവൃത്തിയുടെ
ബന്ധം ചെയ്ത
പ്രകാരം.

വായസൻ പറഞ്ഞിതു - ഞാനൊരു കാലം മുന്നം കാന
നം തന്നിലൊരു വൃക്ഷത്തിൽ കൂട്ടും കെട്ടിതിന മെ
ന്നിലെ പലവാസരം വസിച്ചിതു - കൊടരെക കപി
ഞ്ജലനെന്നൊരു പക്ഷി വന്നു കൂട്ടുമുണ്ടാക്കിത്തത്ര
വാണിതു യഥാസുഖം - സൊഹമകപിഞ്ജലപക്ഷിയുമ
ങ്ങിൽ പ്രാണസ്നെഹമായ്മഞ്ഞിതു കൂടവെ വസിക്കയാൽ -
ഏകദാ സന്ധ്യാഗമെ വന്നില്ലാ കപിഞ്ജലൻ - ശൊകമു
ള്ളിതമ്പൊഴുതു ഞാനന്നാൾ പുലരൊളം - അക്കാലം കപി
ഞ്ജലൻ പാൎക്കുന്ന കൊടരത്തിൽ ശീഘ്രകനെന്നൊ
രുമുയൽ വന്നകം പുക്കു - യൊഗ്യമല്ലെടൊ ശശ നമ്മുടെ
സുഹൃത്താകും ഭാഗ്യവാൻ കപിഞ്ജലൻ തന്നുടെ ഗൃഹത്ത
ന്നിൽ വന്നു നിവസിപ്പതു നിന്നുടെ നിശ്ചയം എന്നു ഞാ
ൻ വിരൊധിച്ചെന്നായവൻ കൈക്കൊണ്ടില്ല - മൂന്നാ

ലഹോരാത്രം ഇങ്ങിനെ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വന്നിതു കയി
ങ്ങളൻ ഡിഷ്കണ്ണനെ കണ്ടു - ആരെ രടാമസ്ഥാനെ വ
ന്നിരുന്ന ഉത്ഭവം - ഉരെമാറിപ്പോകെ അവറഞ്ഞു കയിങ്ങ
ലൻ - ഡിഷ്കണ്ണനൊടൊന്നാൻ ഇറ്റുശസ്ഥാനങ്ങളിൽ ത്തു
ക്കു മെഭദമില്ലെന്ന ആമഷാർ ചൊല്ലുന്നു - വായികൾ തടാക
ങ്ങൾ കൃവങ്ങൾ വൃക്ഷങ്ങളും പ്രായികമനാവക്കെല്ലാം ആവാ
സസ്ഥലം തുല്യം - ഞാനിതിന്നടയവനെന്നുര ചെയ്യാനൊരു
സ്ഥാനിയില്ലെന്നു മനമനവനുരചെയ്യു മനവഷാക്കുമാറു
മാട്ടശഷാക്കുമിന്നുമാനവസ്തുതിയല്ലാതെ ഞാനുപ്രമാണവും
നാലുവെർ തടസ്ഥമാരിക്കാഴ്ചം കെട്ടാലന്നുലമായ്പ്പറഞ്ഞി
ടിലായത്രനൊരണം കെക്കുട്ടാം - ഇങ്ങവകാശമില്ലെന്നായവർവി
യിച്ചെങ്കിൽ ഇരെഞ്ഞാരുശംതയില്ലാ ഞാൻ വാങ്ങിക്കൊ
ള്ളാം - എങ്കിൽ നാംപൊകസപെന്നെല്ലാരുവിശെഷങ്ങ
ൻതങ്കലാക്കണം കാഴ്ച മെന്തിന്നമടിക്കുന്നു - ഇങ്ങിനെ
കയിങ്ങളവകയിലും ശശകനംതങ്ങളിലൊരുമിച്ചു തൽക്ഷ
ണം പുറപ്പെട്ടു - ഞാനുമങ്ങവരുടെയിന്നാലെ പുറപ്പെട്ടു ഞാ
നമുള്ളവർ വിധിക്കുന്നതു കേൾപ്പാനായെ - എതൊരു തട
സ്ഥരെ ചെന്നു നാംസെവിക്കെണ്ടു കൈതവമില്ലാതവരെ
ക്കിലെഉണ്ണം വന്നു - ഡിഷ്കണ്ണനൊടെവം ചൊദിച്ചു കയി
ങ്ങളൻ - ഡിഷ്കണ്ണനന്നൊന്നാനരെഞാരുമാങ്ങാരക
ൻ യമുനതീരെ തപം ചെയ്തു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു - മാമുനിശ്ര
രഷാരിലൊന്നുമൊൽവസിക്കുന്നു - ചൊദിച്ചു കയിങ്ങളൻ
വൃച്ചമാമുനികാഴ്ചം ബൊധിച്ചു കാണെക്ക് അന്നിക്കുമൊവി
വാദങ്ങൾ - പുത്രനാംവിലാളെന്നവിശ്വസിക്കാചൊല്ലാ
ഷത്രിക്കൾമാങ്ങാരമാരെന്നു ഞാൻ കെട്ടിട്ടുന്നു - ചൊ
ല്ലിനാൻ ഡിഷ്കണ്ണൻ നല്ലൊരു വൃച്ച ശ്രെഷ്ഠൻതെല്ലുമെ

കപടമില്ലെന്നതൊ ഞാൻ അറിയുന്നു - വാക്കുത്രം കണ്ടാൽ കാ
ണാമിതാരനല്ലൊ സാക്ഷി - വിശ്വാസികളെ തന്നെ നമ്മുടെ
പക്ഷം പരമെ - ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു കൊണ്ടായവർ ഇരിവരും
തങ്ങളിലൊരുമിച്ചു യമുനാതീരെ ചെന്നു - ഭൂതനാം ദധിക
ർണ്ണനെന്നുള്ള മാർജ്ജാരനെ പാർത്തു കണ്ടടിമലർ വന്ദിച്ചുനി
ന്നിടിനാർ - കണ്ണുകൾ തുറന്നു നൊക്കിട്ടിനാൻ ദധികർണ്ണൻ
കർണ്ണങ്ങൾ പണ്ടിയൊലെ കേൾക്കയില്ലിന്നി കേക്കടാ - അന്തി
കെ വന്നു കാര്യം ചൊല്ലുവിൻ - ധർമ്മാധർമ്മം ചിന്തിയാതൊരു കാ
ര്യം കല്പിക്കില്ലെടൊ ഞാനും - ധർമ്മത്തെ ദ്വേഷിച്ചെങ്കിൽ ധർമ്മ
വും ദ്വേഷിച്ചീടും - ധർമ്മത്തെ രക്ഷിച്ചെങ്കിൽ ധർമ്മവും രക്ഷിച്ചീ
ടും - ധർമ്മത്തെ ഭക്തിപൊലെ സെവിക്കുന്നവർകളെ ധർമ്മമെ
ന്നുള്ള ദൈവം പാലനം ചെയ്യും സുഖം - മറ്റുള്ള ബന്ധുക്കളി
ട്ടെയാളുള്ളെന്നാകിലും - മറ്റുമിഹ ധർമ്മം ബന്ധു ചത്താലും കൂടെ
പ്പൊരും - പ്രാണിഹിംസനത്തൊളം അധർമ്മമൊറ്റൊന്നില്ല -
പ്രാണരക്ഷണത്തൊളം ധർമ്മവും മറ്റൊന്നില്ല - മാതാവെ
പ്പൊലെ പരസ്ത്രീകളെ കണ്ടീടെണം - മാടൊട്ടു പൊലെ പരദ്ര
വ്യത്തെ കല്പിക്കെണം - തന്നെപ്പൊൽ മറ്റുള്ളൊരെ കൂട
വെ കാണുന്നവൻ പണ്ഡിതപുരുഷനെന്നു ചൊല്ലുന്നു മഹാത്മാ
ക്കൾ - ധർമ്മിവർണ്ണം പറയുന്നൊരു മാർജ്ജാരനെ ധർമ്മവാനിവ
നെന്നു വിശ്വാസമുണ്ടാകയാൽ - പക്ഷിയും ശശകനുമന്തികെ
ചെന്നനെരം - തൽക്ഷണം വിട്ടിട്ടു മാർജ്ജാരൻ അപായമി
രക്ഷണം ചെയ്യിച്ചെന്നവർകളെക്കൊന്നു - ഭക്ഷണം
കഴിച്ചവൻ പിന്നെയും തപം ചെയ്താൻ - അന്നത്തൊളിലെല്ലാം
കണ്ടു ദൈവമെന്നൊർത്തു ചൊന്നു ഹിന്ദിതത്തിലുറച്ചിച്ചു ഞാനും
ഞെളാട്ടെയൊന്നു —

എന്നതു കൊണ്ടു ചൊന്നെൻ കഷ്ടമാം ദുഷ്ടനാം കാക്കയെ

വനാക്കിവെച്ചാൽ ഭദ്രമായ്വരത്തില്ലാ – മൂഢവായസത്തിന്റെ
വാക്കുകൾ കെട്ടനെരം ബദ്ധസന്തൊഷം പക്ഷിക്കൂട്ടങ്ങൾ പ
റഞ്ഞിത്രെ – ധ്വാംക്ഷമൂഢന്റെ വാക്ക്യമൊക്കവെ പരമാൎത്ഥം –
കാംക്ഷയില്ലഭിഷെകം കൌശികത്തിന്നു ചെയ്വാൻ – വെഗ
മിപ്പൊഴും ഭാരങ്ങൾ കൊണ്ടങ്ങുപൊക്കൊള്ളുവിനെല്ലാം – യൊഗവുമി
ന്നൊഴിച്ചാലും കൌശികനിയും പൊക – ബുദ്ധിയും കെട്ടുവെ
നഷ്ടത്തൊടസ്തമിക്കവും മൂഢകാകനൊടുര ചെയ്തിത്രെ കൊപ
ത്തൊടെ – സന്തൊഷമൊഷ ഞെല്ലുന്നിന്നയൊൻ നിനെ
ക്കടെടാ – ചിന്തിതം കാൎയ്യം മുടക്കീട്ടവനെന്നുമൂലം – ഞങ്ങൾക്കൊ
ണ്ടുളളവ്വണം കാലത്താൽ നികന്നിട്ടും കൊണ്ടുകൾക്കങ്ങെളപ്പാ
ലും വാദവും കിളുന്നിട്ടും – കാട്ടുതീ വെന്താൽ വനം വീണ്ടെയും മു
ളച്ചിട്ടും – കെട്ടുകൂടാതവാക്കതൊമായുധം പ്രയൊഗിച്ചാൽ ക
ണ്ണങ്ങൾക്കകന്നുകളുണ്ടായാലത്രയിന്നെ പൂൎണ്ണമായി ശമി
ക്കയില്ലാട്ടനാൾ ചെന്നാൽ പൊലും – എന്നെല്ലാമുര ചെയ്തു
കൌശികൻ നടകൊണ്ടാൻ – അന്നതൊട്ടങ്ങൊട്ടയൊരുമ
വൈരമെത്രയും ഘൊരം – തങ്ങളിൽ കാകകൊലൂകന്മാൎക്കത്ര
ശമിക്കയില്ലിങ്ങിനെ ചിരംജീവി പറഞ്ഞുകൂട്ടിടിനാൻ –

മെഘവൎണ്ണനപ്പൊരുചെയ്തിത്രു മഹാത്മാവൊ – കാകമന്ത്രി
ഭവാനാകുല മാരായുളള കാകന്മാരെക്കാൾ ഭയം കിട്ടുവാ
നവായതു വൈകാരത രാത്രിവന്നംപ്പന്നമെഴിന്തിക്കെ
ണം – ചിരംജീവി സന്ധിവിഗ്രഹം രണ്ടും യുക്തമ
ല്ലെന്നവനാൽ വിണ്ണെന്നാലുണ്ടെന്നയം – എന്നതിൽ യാനം
ബലവാന്മാരിൽ മൂഢഫലം – തന്നൊടെ നാശംഫലം അസ്ഥാനം
പ്രയൊഗിച്ചാൽ – ആശ്രയിച്ചീട്ടു വെണം വൈരിയെ ജയി
ഭാവം – ആശ്രയം തന്നെ മൂന്നും ചെയ്യുയെന്നെന്റെ പക്ഷം –
ജീവനെന്ത്യ ഷിച്ചിട്ടുമാശ്രയം കൊണ്ടെ കാൎയ്യം കെവലം സാ

ധിക്കരണോൻ ഈന്നരാത്രിയിൽ തന്നെ – വങ്കാനഗ്രവരന്മാർ
പെവരികളുള്ളുകന്മാർക്കിഞ്ചാനഗ്രഹാസമുണ്ടൊ ഗ്രയിപ്പാനും വി
ഭൊ – ഇപ്പൊൾ കൈവശങ്ങളിൽ കൊണ്ടെന്ന മെഷം തിരെവട്ടി
യെന്നാക്കിത്തീർത്തുട്ടുള്ളോന്മാർ പലർ കൂടി – ഫണ്ടിനെയരെ
ന്നയൊമിച്ചിതു മെഷവങ്ങൾൻ സംഗതിവന്നിട്ടാമെന്നതു
ചിരം ചിന്തി—

5. പൃത്തന്മാർക്കർന്നുടിനെ നായകരിയപ്രകാരം-

നാട്ടിലെ ലപ്പുള്ളിക്കിപ്പോൾ ചെല്ലതിനൊരു വിദ്യൻ അളുട്ടി
നെ കൊണ്ടു കൊണ്ടു പൊരുന്ന കാഴ്ച്ചന്നിൽ ഉള്ളോ
ന്മാരെ രാജ്ക്കൂട്ടം നായന്മാരെ ശ്രീകണ്ട ശിഷ്യനാം ടി
ഷെഗ്ര നെച്ചതിപ്പാൻ വട്ടം കൂട്ടി – തങ്ങളിൽ പറ
ഞ്ഞൊന്നു കാഴ്ച്ചതിന്നിടെ കിടെ തങ്ങടെ കൂട്ടം പലരികിലും
പാർത്തിട്ടുവാൻ അന്നന്ന് വരുഷ്യത്തെ തൃത്ര ചെന്നവ
രന്തികെ കരണ്ടറ ഞാൻ ഒളിച്ചു മെവീട്ടിനാർ – ഗ്രെയ തിലൊരു
ഭടൻ വിദ്യനെ ഷെണ്ടകൂപ്പി – നായിനെ കൊണ്ടെങ്ങളൂരണൊ
ളുന്നതെന്തെ പൊറ്റി – ഉത്തരം പറയാതെ വിദ്യനും നടക
കൊണ്ടു – സത്വരം പൊകണൊ രംമ്മ്റെറ്റാരു ഭടൻ വന്ന വട്ടിയെ
കെട്ടി കൊണ്ടു പൊകുന്നതെന്തെന്നവൻ – വട്ടിയല്ലെന്ന വിദ്യ
ൻ വിണ്ണെയും നട കൊണ്ടു – ഗ്രൈവഴിവരുന്നൊ രംമ്മ്റെറ്റാരു
നായർ വന്ന് – ശ്വാവിനെ കെട്ടി കൊണ്ടുപൊകണൊ ഫ
ന്നയൊന്നാൻ – ഇങ്ങിനെ മാർഗ്ഗമാർഗ്ഗെ വന്നവരെല്ലാം ശ്വാ
വെന്നിങ്ങിനെ പലർ പറയുന്നതു കെട്ട വിദ്യൻ – കണ്ടവരെ
ല്ലാം ശ്വാവെന്നല്ലാതെ ചൊല്ലുന്നില്ല ചെട്ടെ കൊട്ടിച്ചു നൊ
ക്കുന്നു മണ്ടാടി കരെരൻ – ഒന്നരണ്ടാളുള്ളിപ്പൊൾ വന്നു കാണെ
ന്നൊരെല്ലാം ഒന്നു പൊലുര ചെയ്യാൽ വിശ്വസിക്കയെ ഉ
ള്ളു – ഉത്തരം വിചാരിച്ചു വിദ്യൻ അങ്ങ് ക്ഷത്തിനെ സത്വരം
പെക്കിച്ചു ചെന്നതന്നില്ലും പുക്കു – പെട്ടെന്നു നായന്മാരുമൊ

കൈവെയൊഗം ക്രൂടിക്കൂട്ടിനെ വെട്ടിക്കൊന്നു കൊണ്ടുപൊ
യ്യ്ച്ചുതിന്നാർ—

എന്നതുകൊണ്ടു ഞാനെൻ വൈരികൾ യലർക്കൂടി
ഒന്നിച്ചുനിൽക്കുന്നതു ഭേദിപ്പാൻ വരായിനം - ഭീരുശൂംഗാ
ശ്രേഷ്ഠ വസിച്ചീട്ടുവിൽ ഭവാന്മാരും വിശ്വസിപ്പിച്ചുയതിച്ചീട്ടു വാൻ
പൊക്കന്നൊരാൻ - ഉഷാമങ്ങളെ ചെയ്തു പിരസ്സു മുണ്ഡമാക്കി
ചന്തകാകന്മാരുടെ ചൊരയുമെട്ടുത്താണിനെ ഞാനത്രയും വി
ക്രൂതമായി വിഗ്രഹത്തൊടും പൊയിതന്ദ്ര കൊപികാവാസം
പ്രാപിച്ചു ചിരംജീവി - സൂര്യൻ ഉദിച്ചപ്പൊൾ മൂങ്ങാകൾ* പുറ
പ്പെട്ടു വൈരിശേഷത്തെ കൊൽവാൻ വന്നിതു വടവൃമെ - ന്യ
ഗ്രൊധവൃക്ഷത്തിൽ കാണില്ലകാക്കന്മാരെ വൃഗ്രതായുള്ളിലെ
ന്നിഞ്ഞൊപസാംശുകളെറി - അട്ടിക്കിൽ ചിരംജീവിയല്ലാതെ
വികൃതമായി ശബ്ദിച്ചാനതു കെട്ടു കൊപികക്കൂട്ടം ചെന്നകാ
ക്കയെപ്പിടിച്ചു ബന്ധിച്ചു കൊണ്ടുമട്ടിന്റെ കാക്കൽ വെച്ചുടൻ
വണങ്ങീടിനാരുല്ലൂകന്മാർ - ആരെടാ നീയെന്നതു കൊ
പരനൊന്നാത്രം ചെയ്തു - യീരനാമവൻ ചൊന്നാൻ എന്നൊ
ൻ ചിരംജീവികാകനാലൊകായി ശത്രുവിന്റെ മന്ത്രീം ഗവൻ - ഭവാ
ൻ ആക്കലപ്പെട്ടിവണ്ണം വന്നതിനെന്തുമൂലം - ചൊല്ലിനാൻ
ചിരംജീവി നിന്തിരുവടിയുടെ ചൊല്ലും പ്രഭുത്വവും ശൌര്യ
ഗ്ഗുണങ്ങളും മന്ത്രശാലയിൽ നിന്നു വർണ്ണിച്ചനതുമൂലം മ
ന്ത്രിയും ഗവന്മാരും മെഘവർണ്ണനം വാരംകയന്ത്രശത്രുപക്ഷാ
ക്കാരനാമിവനുടെ കഴുത്തു ഖണ്ഡിക്കണം - എന്നതിൽ ചി
ല ജനം നരച്ചവൃദ്ധകാക്കകൾ** ഉള്ളതിന്റെ രൊമം യാടെ ചിര
ച്ചുവിട്ടിട്ടു കൈ ഒന്നാടെ തമ്പുരാനും അങ്ങിനെ കല്പിക്കയാ

---

* കൂമന്മാർ

** കള്ളക്കാക്ക

ൽ - മന്ത്രിവായസന്മാരുമിങ്ങിനെ വിക്രമമാക്കിട്ടവർ വിട്ടിട്ടി
നാർ - എന്നതു കെട്ടു മന്ത്രിശ്രെഷ്ഠരെ വെറെ വിളിച്ചു ഇങ്ങി
നെ വെണ്ടു എന്നു ചിന്തിച്ചാന് മൎദ്ദനൻ - കുകരാക്ഷനും വക്ര
നാസൊതന്ത്രിപ്രാകാശനും ദുഷ്ടരന്മാരാം ഭൃത്യമന്ത്രികളുരചെയ്തു -
ശത്രുവെകൊലചെയ്കയൊഗ്യമല്ലെന്നരക്കു - ദീനനായിവന്നവ
ദീനിയുമൊഴിച്ചുടൻ ഭൃതനങ്ങളായുള്ള മാംസശൊണിതം
ങ്ങൾ കിട്ടിതനൊക്കിടെണമെന്നൊരുൾക്കൊണ്ടിട്ടുന്നു -
ദീനതിൽ കൃപവെണം എന്നതു ധരിച്ചാലും - പിരാത്തായമ
ൎദ്ദനൻ പിന്നെയും പ്രകാരനെന്ന വെന്നാശ്രുള്ളമാത്യനെ വിളിച്ചു
ചൊദിച്ചിതു - കാകമന്ത്രിയെ കൊലചെയ്കയൊ മൊചിക്കയൊ
ഉലൊകവീരനാം ഭവാനെങ്ങിനെ അഭിപ്രായം - ഉക്തവാൻ
പ്രാകാരമാത്യൻ ശിരനെ കൊലചെയ്യുക്കതമല്ലിതു സ്വാമിൻ നാ
ങ്ങൾ സാരക്ഷിക്കെണം - ബ്രഹ്മരാക്ഷസന്താനം ചൊരനും
രക്ഷിച്ചുവൊൽ ബ്രാഹ്മണനെയുമദ്ദെഹത്തിന്റെ ഗൊ
ക്കളെയും - എങ്ങിനെയെന്നു സ്വാമി കെട്ടാലുമെന്നു ചൊ
ന്നാൻ —

6. ബ്രഹ്മരാക്ഷസനും, ചൊരനും ബ്രാഹ്മണനെയും പശുക്കളെയും രക്ഷിച്ചതു. —

ത്തിങ്ങിന ത്രിമിരത്താൽ വൃക്ഷമായൊരുനിശിദൃഷ്ട
നായൊരു ചൊരൻ വിപ്രപ്രതിഗ്രഹം കിട്ടിയ പശു
ക്കളെങ്ങളായതുമൊഷ്ടിപ്പാനായി ബ്രാഹ്മണഗൃഹം
നൊക്കിപ്പൊകുമ്പൊൾ - മാൎഗ്ഗെ ബ്രഹ്മരാക്ഷസ
നെയും കണ്ടെത്തിയതിച്ചായാ - ആരെടൊ താനെ
ന്നു ചൊദിച്ചു ചൊരൻ ധീരൻ - ആരെടൊ താനെ
ന്നു ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സും ചൊന്നാൻ - തസ്കരൻ ഞാനെന്നവ
ൻ - രാക്ഷസഞാനെന്നാൻ - തസ്കരൻ ഭവാനെങ്ങു പൊ
കുന്നു പറകെടൊ - വിപ്രന്റെ ഗൃഹാന്തരെ രണ്ടു ഗൊക്കളു
ണ്ടു കക്കിപ്പാൻ മൊഷ്ടിപ്പാനായ് പൊകുന്നു - താനെങ്ങെടൊ

ഞാ തമ്മിലെ ഛിദ്രതെക്കൊണ്ടു തിമാൻയൊക്കുന്നു - എങ്ങനെ
ന്നവർ തമ്മിൽ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി - നില്ലെടാ മുമ്പിൽ ഞാ
ൻ പൊയി വിപ്രനെ ഹനിക്കണം - നില്ലെടാ ഞാനെപ്പൊ ക്കു
ന്നം പശുക്കളെ അപഹരിക്കണം - ഇങ്ങിനെ തമ്മിൽ വാദിക്കുന്ന
തു കെട്ടു വിപ്രൻ തിങ്ങിന ഭയത്തൊടെ ഉണർന്ന അവനെരം
ബ്രഹ്മരാക്ഷസൻ ചൊന്നാൻ തസ്കരനിവൻ തവ ബ്രഹ്മസ്വം
പശുക്കളെ മൊഷ്ടിപ്പാൻ വന്നു വിപ്ര - തസ്കരനും ചൊന്നാനെ
നടെ ബ്രാഹ്മണ ദേവനെയും മക്കളെയും തിന്നുവൻ കൊന്നു
തിന്മാനാകുന്നു - അതെല്ലാമി കെട്ടുകൂടാ ഭൂസുരൻ തങ്ങളെയൊക്കം
ധിക്കാരം നൽകിയയച്ചിട്ടാൻ വിരവൊടെ —

ഞാനതുകൊണ്ടു ചൊന്നെൻ ജ്ഞാനമില്ലാതുള്ളൊരു
ക്കും ദിനന്തിൽ ക്രൂരതയുണ്ടാം വിനൊദി ശങ്കാക്കെട്ടാ - ഉ
ക്തവാൻ ദീർഘാക്ഷനെന്നുള്ളൊരു മഹാമാത്യൻ - ശത്രുവെ
വതൽ ചൊല്ലാമാത്യനൊടു ശിതിനം - പ്രത്യക്ഷമപരാധം ചെയ്തു
വെന്നാലും വിനെ പ്രത്യക്ഷസ്തുതി കൊണ്ടു ദുഷ്കൎമ്മം പ്രസാ
ദിക്കും* ഇതറിഞ്ഞ അമാത്യന്മാർ ഒക്കവെ പറഞ്ഞതല്ലൊ ഉ
ത്തമം നമുക്കിവളൊത്രി ത്രാണം തന്നെ - ഏതാനിത്തുയി
ച്ചുടൻ സാദരം വിരഞ്ചിപിക്കുന്ന തൊട്ടയികാരം കൊടുത്താ
നമ്മുന്നൽ - ഉക്തവാൻ വിരഞ്ചിപികൊൾ കായിശം നിശ്ചൊ
ശക്തനാം ഭവാനെ ഞാൻ വഞ്ചിച്ചു പറകയാൽ ക്രൂദ്ധനാം
കാകാധിപൻ നമ്മെയൊക്കവെ കൊല്ലുവാൻ ഉദ്യതനാനാമവ
രൊക്കവെ ദുഷ്കൃതം - എന്നതാൻ നിശ്ചയിച്ചെന്നിന്നാ

* ഇതുമുതൽ പഞ്ചതന്ത്രത്തെ ഭാഷയാക്കി തി
രിച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രണ്ടുപക്ഷമായി പിരിഞ്ഞു കാണു
ന്നു - ഇതിൽ ചെർത്ത കഥകൾ മിക്കവാറും വടക്കെ പക്ഷത്തെ
അനുസരിച്ചു ചൊല്ലിയതു - തെക്കെ പക്ഷത്തിൽ നിന്നും ചി
ലതെടുത്തു ചെർത്തിരിക്കുന്നു

നെന്റെ ദെഹം വഹ്നിയിൽ ദഹിപ്പിച്ചു വെക്കാതെ പുനൎമ്മാ
ത്രൃണാരണ്യകമാകിന്റ കാകന്മാരെയാകവെ കുല ചെയ്യുന്ന
ന്നുള്ളൊൻ കണ്ണു കൊള്ളിൻ - ആയതു കെട്ടു പറഞ്ഞിട്ടിനാനമ
ട്ടനൻ തിയതു ഭാവിച്ചതിനിപ്പൊലമെന്നു വരു - തന്നുടെ ജാ
തി വെടിഞ്ഞു ജാതിയിൽ ചെന്നവിന്നെയുത്തമികയില
ല്ലവനെന്നാലും സഖെ - സൂൎയ്യനെപ്രാപിച്ചിട്ടും മെഘത്തെ
പ്രാപിച്ചിട്ടും മാരുതനെപ്രാപിച്ചിട്ടും ശൈലത്തെപ്രാപിച്ചിട്ടും നി
ജ്ജലം വിന്നെ തന്റെ ജാതിയിൽ തന്നെ വന്നിങ്ങുത്തമി
ച്ചതെയുള്ളു മൂഷികസ്ത്രീ താൻ മുന്നം - എങ്ങിനെയതെന്നു
ചൊദിച്ചു ചിരംജീവികളൊടു കൎക്കീശ്വരനെച്ചൊല്ലിനാനമട്ടനൻ-

7. എലികളുടെ താപസമകളായശെഷം എലിയായ്പൊയതു

പണ്ടൊരു വരനൊരു മൂഷികപ്പെണ്ണിനെ കൊണ്ടു
ഞ്ഞു പറക്കുമ്പൊൾ - കൊക്കിൽ നിന്നയൊ ഭാഗെ വീ
ണു പൊയതങ്ങൊരു മാമുനി ശ്രെഷ്ഠൻ തന്റെ പാ
ണിയിൽ പതിച്ചിതു സന്ധ്യാകൎമ്മം ചെയ്യുമ്പൊൾ - തന്നു
ടെ തപൊബലം കൊണ്ടവൻ തപൊധനൻ തന്നുടെ
ഗൃഹണിക്കു പുത്രിയായി ദാനഞ്ചെയ്തു - മൂഷികകുമാരിയെ താ
പസകുമാരിയായി പൊഷിപ്പിച്ചിതു മുദാ താപസെന്ദ്രന്റെ ഭാൎയ്യാ-
ത്മജകളെന്നപൊലെ താപസീ വളൎത്താരു പെണ്മണിക്കു
ന്നാവിനും കല്യാണകാലം വന്നു - വീൎയ്യവും സൌന്ദൎയ്യവും വിത്ര
യും പ്രഭുത്വവും ധൈൎയ്യവുമുള്ളവന്നു പുത്രിയെ കൊടുക്കെണം-
എന്നൊൎത്തു മാമുനിശ്രെഷ്ഠനിങ്ങിനെ വിചാരിച്ചു സൂൎയ്യദെവ
നൊടെന്നു വന്ദിച്ചു ചൊല്ലീടിനാൻ - ഉന്നതപ്രഭാവനാം നിന്തി
രുവടിമെ കന്യയെ പാണിഗ്രഹം ചെയ്യണം ദിനെശ്വരാ -
എന്നതു കെട്ടിട്ടരുൾ ചെയ്തിതു ദിനെശനുമെന്നെക്കാൾ മ
ഹത്തരം മെഘമെന്നറിഞ്ഞാലും എന്നുടെ പ്രകാശത്തെ മ
റെയ്ക്കാൻ പൊരുമവൻ - എന്നതു കൊണ്ടു മവൻ നമ്മെക്കാൾ

മഹാപ്രഭു- എന്നതു കെട്ടു മുനി മെഘത്തൊട ഒപ്പെ കൊപിച്ചു എന്നു
ടെ മകളെ നീ വെട്ടുകൊള്ളണം സഭെ- വാരിവാഹവും ചൊ
ന്നാൻ എന്നെക്കാൾ വലിയവൻ മാരുതദെവൻ നമ്മെക്കൊ
ണ്ടവൻ നടക്കുന്നു- മാമുനീശ്വരൻ അന്നു മാരുതനൊട്ടു ചൊന്നാ
ൻ- മാമകാത്മജെക്കു നീ വല്ലഭനായീടെണം- മാരുതനരുൾ
ചെയ്തു പർവ്വതമെന്റെ ഗതി വാരണം ചെയ്യുമവൻ നമ്മെക്കാൾ
മഹാബലൻ- സർവ്വതാപസശ്രെഷ്ഠൻ കന്യയെ കൊണ്ടു ചെന്നു
പർവ്വതത്തൊടു ചൊന്നാൻ വെൾക്കുമാരിയെ- പർവ്വതമുര
ചെയ്തു മൂഷികൻ മഹാബലൻ സർവ്വതൊ നമ്മെക്കറയാണ്ടവൻ
തുളെക്കുന്നു [ശെഷിയായുള്ളവൻ കന്യയെ വെട്ടീടുവാൻ]-
മൂഷികൻ തന്നെ പ്രാപിച്ചീടിനാൻ മുനീശ്വരൻ- മൂഷികാ ഭവാ
നെന്റെ പുത്രിയെ വെട്ടീടെണം- ചൊല്ലിനാനെലി ശ്രെഷ്ഠ
ൻ കല്യാണം കഴിക്കാമെന്നില്ലതു കൊണ്ടു പൊവാൻ തെല്ലു
ണ്ടുപരായിനം- നമ്മുടെ ഗുഹാമാരന്ധ്രമാത്രമെയുള്ളു- പെ
ണ്ണിയാളെയതിൽ കടത്തിക്കൂടി വെപ്പാൻ സാദ്ധ്യമല്ലൊ
ടൊമ്മനെ- സാഹസം ചെയ്താലതു സാദ്ധ്യമായുള്ളരുമെന്നു ശ
ങ്കിച്ചു മടിക്കുന്നു- [ഞാങ്ങൾക്കു തന്നെ വാരം ഞെരുങ്ങും ഗുഹാന്ത
ന്നിൽ മംഗലസ്ത്രീയാമിവൾ എങ്ങനെ പൊയിടുന്നു] താപസൻ
തപൊബലം കൊണ്ടുടൻ തൽപുത്രിയെ താമസം കൂടാതെ
മൂഷികസ്ത്രീയാക്കിനാൻ- മൂഷികൻ വിവാഹവും ചെയ്തിതു- മു
ന്നെപ്പൊലെ മൂഷികസ്ത്രീ പിന്നെയും മൂഷികസ്ത്രീയായ്വന്നു—

എന്നതു കൊണ്ടു ചൊന്നെൻ ജാതികൾ വിപര്യയം വ
ന്നു സംഭവിക്കയില്ലത്യുഗ്രമത്തിൽ പൊലും- ഇങ്ങിനെ പറ
ഞ്ഞുലൂകെന്ദ്രനാമമർദ്ദനൻ ഇങ്ങിതമെവനുള്ളിലുള്ളതു ബൊ
ധിക്കാതെ ശത്രുമന്ത്രിയാം ചിരംജീവിയെ സമ്മാനിച്ചു മിത്രമാ
ക്കിനാനഹൊ ബൊധമില്ലായ്കമൂലം- [ബുദ്ധികെട്ടില്ലും ഗ്രഹി

യാഞ്ഞവൻ സ്വവൈരിയെ വത്താനുപ്രവെശങ്ങൾ ഒക്കവെ
ദശിപ്പിച്ചു] നിന്നുടെ രാജ്യമിദമെന്ന ബൊധിക്കഭവാൻ എ
ന്നുടെ മിത്രങ്ങളും പുത്രഭാൎയ്യാദികളും നിന്നുടെ ഗൃഹം പൊ
ലകണ്ടുകൊൾകെടൊ ഭവാൻ - എന്നുടെ ജനധനസ്ഥാന
വും മാനങ്ങളും ഒക്കവെ നിണക്കധീനങ്ങളെന്നറച്ചുകൊണ്ടു
ക്ഷലം ബലപ്പെട്ടത്താശ്രുതി രക്ഷിക്കെണം - മൽക്കളെ സ്വയി
ച്ചുവാഴ്ക്കുന്ന മങ്ങുരച്ചെയ്തു ഭക്ഷണത്തിന്നും വകകല്പിച്ചു നിജ
സ്ഥാനെ രക്ഷണത്തിന്നമാക്കി സ്വസ്ഥനായമൎത്തനൻ - സ്ത്രീ
നങ്ങളുമിക്കളെ ബൊളുസ്വരാംക്രുട്ടത്തൊടെ വൈരമായുറക്ക
വും തുടൎന്നാനല്ലൊകെശൻ [സ്ത്രൈണങ്ങളുമിച്ചാൽ പിന്ന സ്ത്രീ
പ്പൊളും ഒരു കാൎയ്യവും വിചാരവും ഭക്തിയും സംസാരവും ഒ
ന്നുമില്ലവിടത്തിൽ മിണ്ടാതെ ശയിക്കുന്നു] ധീരനാം ചിരംജീ
വി ശത്രുസംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ദ്വാരങ്ങൾക്കിടങ്ങുകൾ കൊട്ടകൾ
മതിലുകൾ കൊത്തളും പുറത്തളും കൊട്ടിലും കൊലാപ്പുറം കാ
ൽത്തളും കളും കുളം കാനന സ്ഥാനങ്ങളും ഒക്കവെ വകൽക
ണ്ടുഗ്രഹിച്ചുവട്ടിപ്പൊലെ - തക്കത്തിൽ ദഹിപ്പിപ്പാൻ കൊപ്പശ
ലങ്ങളും നൊക്കിവെക്കൊലും തൃണങ്ങളും വഞ്ചിയ്ക്കുമി
ടക്കിടെ പൊക്കത്തിൽ സ്വത്രവിച്ചു വച്ചില കൊണ്ടുകൂടി ചിത്ര
മൊരൊന്നുണ്ടാക്കിയപ്പുറെ ചിരംജീവി - എത്രയുമുചിതമെ
ന്നാത്തൊക്കൊണ്ടുലൂകന്മാർ രാത്രിയിൽ കണ്ടുകണ്ടു വിസ്മയിച്ചു
തെയ്യുള്ളു - കാകരാജനം വകൽ മുപ്പതുഘടികയും ഏകരാ
ജ്യമായുള്ളടന്നി വിധം പ്രയൊഗിക്കും - അന്തിവന്നാട്ടുകളെ ബൊ
ൾ മന്ത്രശാലയിൽ ചെന്നു മന്ത്രിഭാവവും പ്രാപിച്ചീശനെ സ്സെ
വിക്കെയും - അങ്ങനെ രണ്ടുമാസം കഴിഞ്ഞൊരനന്തരം ഉ
ങ്ങനെയാത്താൽ എത്രനാളിനിയാത്തീടെണ്ടു - വാഷ്ടത്തും
ക്രിയാകഴിച്ചീട്ടു കെന്നുറച്ചുവൻ വിശ്വസിപ്പിച്ചു ചതിച്ചീട്ടുവാ

ൻ ഒരുമെച്ചു - ഏ കഠോപുലക്കാലെ ക്രമങ്ങളൂറക്കമെങ്ങാകാ
വന്നടന്നപ്പോൾ കച്ചിയിൽ കൊള്ളിവെച്ചു - ശുഷ്കഗോമയ
ങ്ങളിൽ തീക്കനലിട്ടു നാലു ഭാഗവും ഉറപ്പിച്ചു അഗ്നിയും വിട്ടുവെച്ചു-
അക്കനലിന്റെ പ്രതാപവും കാറ്റും ധൂമങ്ങളും ഒക്കവെ ഒയാ
ഭവിച്ചു ലോകത്തിൽ പുകയൊങ്ങി - തൽക്ഷണം മൂന്നാം ക്രോ
ട്ടമൊക്കയും മഹാശബ്ദസ്ഥവൃക്ഷവും ദഹിച്ചു ശുദ്ധ ഭസ്മമായിപ്പോ
യിച്ചിതു —

ഈശ്രമങ്ങളൊക്ക സംഹാരത്തെ ചെയ്യുവെഗാൽ സത്യ
രം ചിരംജീവി യൊന്നിങ്ങു നിന്നു ഭൂതാനെ മെഘവർണ്ണനെ
ചെന്നു വണങ്ങി വെതാൽ വൃക്ഷമൊഴ്ച മെന്തിയെ കൊ
ണ്ടെന്തിനത്രെ സൃഷ്ടിച്ചാൻ - പ്രഥമ സന്തോഷം ചിരംജീ
വിയെ കാകാധീശൻ ഗാഢമാശ്ലേഷണം ചെയ്തു ദൃഢമെന്തി
യെ ചൊന്നാൻ - ഹേ സഖേ ചിരംജീവി ചൊല്ലയക്രതകാര്യ
മാരുമെ ഹേ സഖേ നിന്നാലെങ്ങിനെ ഭവാനെ ഹാ ശത്രുരാ
ജ്യം പ്രാപിച്ചു എങ്ങിനെ വ്യസനമുമെത്രവാണതും ഭവാൻ -
ഇങ്ങിനെ ഉപകൃതി ചെയ്യുതിന്നവൊ ഞാനും എങ്ങിനെ
ചെയ്യിടെണ്ടു പ്രത്യുപകാരം സഖെ - ഇങ്ങനെ ചൊദിച്ചൊരു
വായസപ്രവീരനൊടിങ്ങിതം ഹിതം പറഞ്ഞിട്ടാൻ ചിരംജീ
വി - ദുഷ്ടസ്ഥാനം ലഭിച്ചിട്ടുവാൻ മഹാത്മാക്കൾ ദുഷ്ടസ്ഥലങ്ങ
ളിൽ ചെന്നിരുന്നനെക ദുഃഖങ്ങളനുഭവിക്കുന്നവർ പത്രു
ക്കവെതൽക്കഷ്ടം ലഭിക്കുമ്പൊൾ ബാധനായിട്ടുന്നില്ലല്ലൊ -
പണ്ടു പാണ്ഡവന്മാരും പാഞ്ചാലി താനും വിനെയജാലം വി
നാവെഷം മറച്ചു വിരാടന്റെ പത്തനന്തന്നിലൊരു സംവത്സ
രത്തിലെയൊ - പത്തനം ഗമ്മാർ മതിച്ചു കന്നാപ്പിറന്നപ്പൊൾ
പിന്നെയും മനൊജ്ഞനാമജ്ഞാനതാനും പുരെത്രചൊന്നാ
ണംവെണ്ണമല്ലാതെ വാത്തില്ലയൊ - സുന്ദരി ദമയന്തിവല്ലു

ഭൻനളനുഖൻചെയ്യുന്നൊരു നരെന്ദ്രന്റെ യാചകസ്ഥാനം
ഖാണ്ഡിശൊകവും മനക്കാമ്പിലടക്കി സമൎക്കാലം പാകവും ചെ
യ്യുകൊണ്ടുമുഴിഞ്ഞുവാത്തില്ലയൊ - കന്യകാവിവാഹത്തെ
കാംക്ഷിച്ചുഴന്നെങ്ങും യൻ സന്യസിച്ചു ഹൊവസിച്ചിലയൊയെ
ദ്രുകാലം - ശത്രുമാൎഗ്ഗണമദൈശ്വൎയ്യവാസമെന്നുറ്റുണ്ടാം ഷ
ത്രയും പരാധീനമായത്തനിദ്രയിച്ചാൽ - ഖൾഗധാരാവ്രതം
സാധിച്ചുയൊഗ്യന്മാർ സൽഗതി വരുത്തുന്ന യൊഗികൾക്കുമന്ത
ന്നെ - ആസനം സ്ഥാനം യാനം ഭൊജനം പാനസ്നാനം ആ
യത്ര സൎവ്വം മഹാസങ്കടം ശത്രുസ്ഥലെ - സൎവ്വദിക്കിലും വി
ഷം സംഗമിപ്പിക്കുമത്രു സൎവ്വദാ സമാധാനം ചെയ്യുന്നൂക്കി
ച്ചീടെണം - എന്തൊരു ദുസ്ത്രീകൾക്കുന്നയം ഭവിക്കാതുള്ള എ
ന്തൊരു പുരുഷൻ സ്ത്രീമതിപ്പിച്ചീടാത്തു - എന്തൊരു മനുഷ്യ
ന്മാരാവശ്യം ഭവിക്കയാൽ ആതുരന്മാരല്ലാതെ സംഭവിക്കുന്ന
വിഭൊ - എന്തൊരു നരന്മാൎക്കു മൃത്യു സംഭവിക്കാത്തു യാതൊ
രു വിഷയിക്കുവിവത്തുണ്ടാകാത്തു - സാവധാനത്വം കൂടാതു
ള്ളവൎക്കൊരുനാളും സാദ്ധ്യമാമതിവുരെ ചെന്ന പൊരിക
യൊലും - വൈരിയെ സ്തുതിക്കെണം വൈരിയെ ഭജിക്കെ
ണം വൈരിയെ ശിരസ്സിങ്കൽ വഹിച്ചു നടക്കെണം - വൈ
രിയെ ചതിക്കെണമെങ്കിലീവിധമെല്ലാം വെകാതെ ചെ
യ്യുയൊവുവാഴ്ചുകാതിയെന്നാലും -

പണ്ടൊരു കൃഷ്ണസൎപ്പം മണ്ഡൂകക്കൂട്ടങ്ങളെ കണ്ഠത്തിൽ

൩. കൃഷ്ണസൎപ്പം തവളയെ വഹിച്ചതു -

വഹിച്ചുകൊണ്ടൊരു കെളി ചെയ്തു - അക്കഥാകെൾ
ക്കെണമെന്നുകാവൽ കാകാധീശൻ - സൽക്ക
രിച്ചുരചെയ്തു സാദരം ചിരംജീവി - ബുദ്ധിമാൻ മന്ദവി
ഷനെന്നൊരു കൃഷ്ണസൎപ്പം വൃത്തികളലഭിയാഞ്ഞു വിശന്നന
ടന്നുടൻ കുഷ്ഠരന്മാരായുള്ള ഭെകങ്ങൾ ചെരുന്നൊരു പുഷ്ക

ലഹ്രദത്തിന്റെ വക്കത്തു ചെന്നിരുന്നു ദുഃഖവുന്നടിച്ചുകൊ
ണ്ടെത്രയും പരവശാൽ തൽക്കയം തന്നിലുള്ള ദുഷ്ടരക്രൂരങ്ങ
ളിൽ ജാലപാദനെന്നുള്ള ഭേകങ്ങൾക്കധീശ്വരൻ ചാലവെ
ദുഃഖത്തിന്റെ കാരണം ചോദിച്ചിതു - കാളസൎപ്പവും കനി
ഞ്ഞാസ്ഥയാ പറഞ്ഞിതു - കേളെടോ മഹാത്മാവെ മണ്ഡൂ
കേശ്വരസഖെ - വംശശുദ്ധിയുള്ളോരു വിപ്രന്റെ കുമാ
രനെ ദംശനം ചെയ്തെനഹം ദൈവകല്പിതംമൂലം - തൽപി
താവാകും വിപ്രൻ കോപിച്ചു ശപിച്ചു മാം കേൾക്കയെന്നൊരു
ഭുജംഗാധമാ ദുരാത്മാവുമെന്നുടെ കുമാരനെ ദംശിക്കനിമി
ത്തമായി നിന്നുടെ ഭോജ്യങ്ങളാം മണ്ഡൂകവൃന്ദങ്ങളെ തന്നു
ടെ തോളിൽ ചുമന്നിട്ടുക - തവളകൾ തന്നുള്ളോരശനവും
കഴിച്ചു നടന്നാലും - ഇങ്ങിനെ ശപിച്ചൊരു ശാപത്തെനി
വൃത്തിപ്പാൻ തങ്ങടെ മനസ്സുണ്ടെന്നാകിലെ കഴിവത്രെ - എന്ന
തു കെട്ടു മണ്ഡൂകാധിപനരചെന്തു [തന്നിതു നിന്റെ ശാപം
ഞങ്ങൾക്കു വരമായി] ഇന്നു തൊട്ടൊരോ മണ്ഡൂകങ്ങളെ വഹി
ക്കനീ - ഇക്കാലന്തന്നിൽ നിന്നു മറ്റൊരു കാലന്തന്നിൽ വെ
ക്കമെങ്ങെടുത്തു കൊണ്ടാകിയാൽ മതിതാനും - കൃഷ്ണസൎപ്പവും
മുഖ്യദൎദ്ദുരങ്ങളെ തിന്മാൻ തൃഷ്ണപൂണ്ടൊരു ദിനമൊരൊ
രോ മണ്ഡൂകത്തെ തന്നുടെ ഗളത്തിൽ ചുമന്നു കൊണ്ടുപോ
യി - തിന്നു തിന്നംഗങ്ങൾക്കു പുഷ്ടിയുമുണ്ടായ്‌വന്നു - ഇങ്ങിനെയ
ല ദിനം കഴിഞ്ഞു പോയതൊന്നും ഇങ്ങൊട്ടു വരുന്നില്ല എ
ന്തു വാനിമമെന്നു - ചിന്തിച്ചു മണ്ഡൂകേന്ദ്രൻ താനുമങ്ങൊരു
ദിനം ചന്തത്തിൽ ഫണീശ്വരൻ തന്നുടെ മുതുകേറി - സന്തു
ഷ്ടൻ ഫണിശനും കൊണ്ടുപോയിതരയാക്കി - ഇത്തരം സക
ൽ സുഖിച്ചിങ്ങനെ മേവീടിനാൻ —

എന്നതു കൊണ്ടു ചൊന്നേൻ തന്നുടെ കാൎയ്യത്തിന്നു

തന്നൊടെതിൎപ്പുക്കളെ സ്കന്ധത്തിൽ വഹിച്ചിടാം - കാലദെ
ശാവസ്ഥകളറിഞ്ഞുപ്രവൃത്തിച്ചാൽ ചാലവെ സാധിപ്പിതം
സായിക്കും സമസ്തവും - നല്ലതാമൊരു ശരം മൊചിച്ചാലൊ
രുത്തനെ കൊല്ലുമെന്നത്രെ വരൂ ഇല്ലെന്നും വരും താനും-
ബുദ്ധിബലത്തെ വിട്ടാലായത്ര ശത്രുകുലം ശുദ്ധഭ്രഷ്ടമാ
ക്കീടും എന്നത്രെ ബൊധിക്കെണം - ബുദ്ധികൾ വിഭ്രമം ന
ല്ലതു ശാസ്ത്രജ്ഞാനം സിദ്ധിക്കും ശൌൎയ്യാടൊപം ധൈൎയ്യ
മുണ്ടെന്നാവന്നാൽ [തന്നുടെ കാൎയ്യം ലഭിക്കെണം എന്നിച്ഛി
ക്കുന്നൊൎക്കിന്നതെ ചെയ്തീടാവു കാൎയ്യമെന്നുണ്ടാകുമൊ - ഭാ
രവും ചുമന്നുകൊണ്ടൊട്ടുന്ന ശതികൾ - വാതിയിക്കടക്കുന്നു കല്പ
ടിപ്പൂടെചിലർ - നീചരെച്ചെന്നു വന്ദിച്ചീടുന്ന മഹാജനം - യാ
ചനം ചെയ്തു പൊറുത്തീടുന്ന ചിലജനം - ഭൊഷ്കുകൾ പറഞ്ഞു
ജീവിക്കുന്ന ചിലജനം - മൌഢ്യം കൊണ്ടു ചിലർ വാസ
രം കഴിക്കുന്നു]

ഇങ്ങൊട്ടു ചതിക്കുന്ന ദുഷ്ടന്മാരെ നന്നായങ്ങൊ
ട്ടും ചതിച്ചാൽ ദൊഷമില്ലെന്നു കെൾപ്പൂ - കാട്ടുതീ പിടിപെട്ടു
കാനനം ദഹിച്ചാലും മൂട്ടിലെ വെരു വെന്തുപൊകയില്ലതു മൂലമാ
യിന്നെയും മുളച്ചു പൊങ്ങീടുന്നു മരങ്ങളും - എന്നതുകൊണ്ടു മ
തിയായില്ല വൈരത്തിനു - ശത്രുശെഷവും അഗ്നിശെഷവും ഋ
ണശെഷം ഗാത്രജം രൊഗശെഷം എന്നിവ നാലും സമം-
ങ്ങളും എന്നു വെക്കിച്ചു പൊയിതെന്നാകിൽ പിന്നെ ബഹു
ല്പകാലം കൊണ്ടു വൎദ്ധിച്ചു ബലപ്പെട്ടും - എന്നതു മൂലം ഉ
ലൂകങ്ങളെ സമൂഹമെല്ലാമെ ശെഷിക്കാതെ സംഹരിച്ചി
ട്ടു ഞാനും - ആപത്തു വരുന്നെരമാകുലത്വവും വെണ്ടാ സ
മ്പത്തു വരുന്നെരം സംപ്രഹൎഷവും വെണ്ടാ - ക്രൊധവും ദു
ൎമ്മദവും ലൊഭവും ദുൎമ്മൊഹവും രൊധവും വിവാദവുമിവി

യങ്ങളും വെണ്ടാ- സൎവ്വവും ക്ഷമിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നശത്രുക്കളെ
വൎദ്ധിയന്തിക്കിക്കാലം സാധുവായ്വരുമെന്നാരം സൎവ്വകൎമ്മങ്ങ
ളെല്ലാം ഫലിക്കും ധീരന്മാൎക്കും- സൎവ്വസമ്പത്തും തന്റെ ഹ
സ്തത്തിൽ വരുമല്ലൊ- പ്രാജ്ഞ്യപൌരുഷനാകും ശ്രീരാമ
ചന്ദ്രനഹൊ രാജ്യവിഭ്രംശം വനവാസവും ഭവിച്ചില്ലെ- പ
ഞ്ചപാണ്ഡവന്മാരും നാടുവിട്ടരണ്യത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചഹൊ
ബഹുസങ്കടം പ്രാപിച്ചില്ലെ- നൈഷധനാകുന്നൊരു ദെവി
യെല്ലിരിഞ്ഞഹൊ വൈഷമ്യം പലതനുഭൂതവാനായില്ലെ
യൊ- ദുഷ്ടസ്ഥാനമവൎക്കു ലൊക്കമൊഴിഞ്ഞപ്പൊൾ ഉൽ
കടപ്രകാശവും പ്രാഭവങ്ങളും വന്നു- എന്നതുകൊണ്ടുമമ
സ്വാമികൾക്കനൎത്ഥങ്ങൾ വന്നതു വഴിപൊലെയൊഴിഞ്ഞു സ
മസ്തവും- സന്ധിവിഗ്രഹം കൊണ്ടു ശത്രുസംഹാരം ചെയ്തു സ
മ്പിച്ചു സമാനന്ദം സാമ്രാജ്യം സുമംഗലം- ഇങ്ങിനെ ചിരംജി
വിതനടെ ഗിരം കെട്ടു തിങ്ങിന സന്തൊഷത്താൽ വൃദ്ധ
നാം മെഘവൎണ്ണൻ കാകലൊകാധിപത്യം പ്രാപിച്ചു ബഹുകാ
ലം സൌഖ്യം വിനാവാണു മംഗലം ശുഭം ശുഭം*-

ഇതി പഞ്ചതന്ത്രപ്രകരണെ സന്ധിവിഗ്രഹൊനാ
മതൃതീയതന്ത്രം സമാപ്തം-

൪. ലബ്ധനാശം (ലബ്ധപ്രണാശം-സ-)

ശുകതരുണിവരികെ തവ സുകവിതകൾ കെൾക്കയാൽ
ശുദ്ധമെ മാനസം മാനിയാകുന്നെ ലളിതതരമതിലക്ഷി
തവരമങ്ങളുമീശ്വരൻ ലബ്ധനാശാഖ്യമാം തന്ത്രം കഥിക്കെ
ണീ- സ്തുമതികുലമകുടമണിധരണിസുരപുംഗവൻ സൊമ

* തെക്കെ വടക്കെ പക്ഷങ്ങളുടെ വ്യത്യാസം ഇത്രൊളമത്രെ- ശെഷം തന്ത്രങ്ങളിൽ ഭെദം ഇല്ലകൊണ്ടു-

ശംഖാഖ്യൻ പറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ - ധനമധികമുപഗമിച്ചനി
ജകരതലാഗതം ധൎമ്മബുദ്ധ്യാ വെടിഞ്ഞീടുന്ന പുരുഷന്മാരധി
കതരമധമന്മാരാവാനവനിയതിൽ ബാലരെന്നായവൻ വഞ്ചി
തനാദൃഷ്ടരംനിൎണ്ണയം - വനതടിയിൽ ഉയലുമൊരു വലിയജ
ലജന്തുവെ വഞ്ചനം ചെയ്തുപൊൽ പണ്ടൊരു വാനരൻ -
അവനിപതിവരനടയതനയരതികൌതുകാലായതുകെ
ൾക്കെണമെന്നു ചൊല്ലീടിനാർ -

കനിവിനൊടു ധരണിസുരവരനിദമുരചെയ്വാൻ - കാന

1., ശിംശുമാര
നും വാനരനും

നെ പണ്ടൊരു വൃദ്ധനാം വാനരൻ ചപലബഹുക
പികളുടെ നികരമതിൽനിന്നുടൻ ചാട്ടം വിഷക്കയാ
ൽ ക്രുദ്ധം പിരിഞ്ഞു പൊയി - കടലുടയ നികടഭുവി വളരുമൊ
രുദുംബരെകായ്കളും പറിച്ചുതിന്നങ്ങിനെ മെവിനാൻ - അതി
മധുരമതിസരസമധികതരമൊഹനം അത്തിപ്പഴം ഭക്ഷ
ണത്തിന്നമൃതസമം - ഇതിമനസി കരുതുകമൊട്ടു മദമുടയ മൎക്ക
ടൻ ഇച്ഛയാ ചാടി തകൎത്തു തുടങ്ങിനാൻ - അത്രസമയമതി
ബഹളുഗുളുഗുളുരവത്തൊടും അംഭസ്സിലാശു പൊഴിഞ്ഞു
ഫലങ്ങളും - നിഖിലജലപതിതഫലമതു ബതഭക്ഷിച്ചുടൻ
ശിംശുമാരാഖ്യൻ* ജലജന്തുപുംഗവൻ - അമൃതിനൊടുസ
ദൃശമിതുമമസതതഭൊജനം അത്രതന്നെവാസമെസൌ
ഖ്യമെന്നിങ്ങിനെ - അതികുതുകമകതളിരിലിയലുമഥശിം
ശുമാരാഖ്യനാം ജന്തുരാജാവത്രമെവിനാൻ - പരിചി
നൊടുപറക മമകപിവര തനിക്കെന്തുവെണമെന്നു ചൊദിച്ചു
ശിംശുമാരന്നുടാ സലിലചരസരസഗുണമമയലു ബലീവക്ത്ര
ൻ** എന്നവെരെന്നുപറഞ്ഞിതു വാനരൻ - അധികതരകനി

---

*മകരം എന്നൎത്ഥം-

**രക്തമുഖൻ എന്നൎത്ഥം-

വിനൊട്ടുപുനരിങ്ങവരുമുദാ ഞങ്ങളെന്റെ ബന്ധുക്കളൊടെയാ ണ്ടിട്ടിനാർ-

ഭവനമതിൽമരുവുമമംഗലചരമമായെന്റെ ഭാൎയ്യയാം ശിംശുമാരിക്കൊരാസങ്കടം-അവനുടയചരിതമിദമറിവതി നുത്തിയെ വളൎന്നിയെയാശിച്ചു ശിംശുമാരിതദാ-അവളുമ ഥനികടഭൂവി വിരവിനൊട്ടു ചെന്നുടൻ ആലൊകനംചെയ്തു ശിംശുമാരനെന്നെ-സഖിയുടയരമണനിവനൊരുകപിവ രസ്ത്രീയാസാകംരമിച്ചുവാഴുന്നൊരാകശ്മലൻ-ഇതിദുര സികത്തിലെത്തവിനമതിത്തിയും ഉണ്ടൊട്ടു ഞാൻ സഖി യൊട്ടു ചൊല്ലിനാൾ-സഖിയെതവരമണനൊരുതിങ്ങന ഭൂവിവാനരിസംഗമം ചെയ്തുവസിക്കുന്നസന്തതം-സഖി യുടയവചനമിതുസപദി ചെവിക്കൊൾകയൊലസന്താപമൊ ടെനശിംശുമാരിതദാ അധികതരവരവശതകലൎന്നമൊദ ഭാവെന അംഗ്യംഗവും തെച്ചുരൊഗനടിച്ചുടൻ-സഖികളു ടെനടുവിലമുളവശതരമെത്രയും സന്താപമൊടെ ശക്തിക്കൊ ദശാന്തരെ-ശിരസിഹൃദയതലനികരമഴക്കൊട്ടുവഹിച്ചുട ൻ ശിംശുമാരനെന്നൊട്ടു ചൊദിച്ചു മെല്ലവെ-മമഹൃദയരമണി യുടെ വിവശതയിതെന്തൊരാമാനിനിമാരെ വിരവൊട്ടുചൊ ല്ലുവിൻ-വട്ടിവിനൊട്ടുസഖിയുമഥവചനമിദമൊതിനാൾ-വ ല്ലാത്തരൊഗം വിട്ടിട്ടുസാദ്ധ്യതം-വയമമിച്ചസഖിയുടയ വരവശതകാണ്കയാൽ വൈദ്യനെക്കൊണ്ടെനിക്കിട്ടമഷാ മതെ-അവനുടയവചനമതുമതി വിഷമമാകുന്നതും-അങ്ങൊ ട്ടിയിൽ വൈദ്യമില്ലാതൊരൌഷധം ഇതിനുപുനരതിവി ഷിതമതുമെതലഭിക്കമൊ-ഇന്നതെന്നുള്ളതു ചൊല്ലാംമ ഹൌഷധം-കപിയുടയ ഹൃദയമിതിനു ചിതതരമൌഷധം- കല്പിച്ചു വൈദ്യൻ കഷായത്തിനിങ്ങിനെ-അതിവിഷമമ

ഉക്കമയി വിരവൊട്ടു ലഭിച്ചെങ്കിൽ - അതെപ്പൊഴെ രൊഗംശമിക്കു
മെന്നകതവാൻ - സഖിയുടയ കാപടമൊഴിവടിവിനൊട്ടു കെട്ടുട
ൻ സഞ്ചിന്തനം ചെയ്തു ശിംശുമാരന്തദാ - അവരമൊരുകവി
ഹൃദയമതിന്റെ ബലിവട്ടനനല്ലാതെ മറെറാരുമക്കടൻ നാസ്തിമെ-
അവനുടയ നിധനമത്ര ശിവശിവ മഹാകഷ്ടമത്രെന്ത വെമ്പുമെ
ശൂദ്ധൻ ബെഷീമുഖൻ - തരുണിയുടെ തന്നെവിനകളൊഴിവതിന
വെണ്ടീട്ടു തന്നുടെ വെമ്പുന്ന കൊല്ലുന്നതെത്രയും അധമമൊ
രുവിധമയിക കുരിതഫലമെങ്കിലും ആയതു ചെയ്യുന്നവന്ന
ക്രൂരിമ്രഢം - മികവിനൊട്ടു മനസ്സുഖമുതകിന കളത്രവും മിത്രവും
തമ്മിൽ വിശെഷമുണ്ടാകുരും - നിങ്ങ തരുണിയുടെ ഹരണമത്രയെ
തനിമിത്തമായി നിഗ്രഹിച്ചിച്ചു സുഗ്രീവനും ബാലിയെ - പ്രണയി
നിയിലനിശമൊരുകനിവുടയ പുരുഷൻ പ്രാണഹിംസെക്കുമ
ടിക്കയില്ലെത്രമെ—

ഇതി മനസി കരുതി ഇങ്ങുമതിങ്ങല ഇത്രതാനിഷ്ടനാംകി
ശനെപ്രാപിച്ചു മെല്ലവെ - കവിവരനുമവനുടയ വരവുമവലൊ
കയൻ കല്യാണവാർത്തയും ചൊദിച്ചു സാദരം - ജലചരനുമവ
നൊടുഫകപടമിദമുരചിവാൻ - ഇത്രക്കൾ ബന്ധുക്കളെല്ലാവരുമിങ്ങി
നെ വിധിവിഹിതമനവധിക സുഖസഹിസമാഗമം വെർവെട്ടു
ന്നരംമഹാദുഃഖമാകുന്നും - മമതരുണിയുടെ മതിയിലധികതരമാ
ഗ്രഹംമക്കടാധീശ്വരാനിൻ മുഖം കാണ്ണവാൻ - വതികമമവപുഷി
ബലുസുഖമൊട്ടു വസിക്കനി - വാനരനിന്നെ വഹിക്കുന്നതുണ്ടഞാ
ൻ - മമഭവനമയി ചമമകമനിയുടെ രൂപവും മാനിച്ചുകൊണ്ടെയൊ
രെണാം സഖെ ഭവാൻ - വരിചിനൊട്ടു കവിവരനുമുവതിങ്ങല ഇ
ത്തർവൃഷ്ഠകരെറിവഹിച്ചൊരനന്തരം - നിജവപുഷി കവി
വരനെ വിരവൊട്ടു വഹിച്ചുടൻ നീന്തിത്തിരിച്ചിതു ശിംശുമാരന്തദാ-
കവിവരനുമവനൊടുഫകിമയി ഹിരമുരചിവാൻ - കാന്തെക്കു സൌ

ഖ്യമൊഹം ശിംശുമാരാ സഖെ-കപടമതിങ്കലക്ഷരന്തെ വരൊട്ടുകാമി
ച്ചുമെകാനൊക്കമെദഹ സൌഖ്യനാശിവാനരാ-ഉദരമതിലങ്കി
കറിനമനിശമൊരുവെദന-ഉൗണുമില്ലിപ്പൊളുറക്കവുമില്ലതെയാ-
ണതിന്നവിലവൊടികളുമഹൃത്തികകൾകാഷായമൊന്നുംശ്രുവൈ
ദ്യന്മാർ വിധിച്ചില്ലയൊ സഖെ-അതിവിഷമമതിന്റെയശമനക
രമൌഷധം-ഞങ്ങൾക്കൊട്ടിതന്നിലുംകിട്ടാത്തസാധനം-കവിയുടെ
യഹൃദയമെല്ലാമൊരുപലമശിക്കാത്തകായ രൊഗശാന്തിക്കില്ല
യൊൽവാനരാ-സഖിയുടെയവചനമിതിസഹിയെതകെൾക്കയാ
ൽ സാരംഗ്രഹിച്ചുവിചാരിച്ചുവാനരം-ശിവന്റെചരണങ്ങളിഹ
ശരണമയുനാശംൻ ശിംശുമാരനുചിതിപ്പാന്രൂട്ടങ്ങനെമാം-
അവരനൊരുകവിയുമിഹനഷിമമവധംഞാനാഗതംദൈവ
മെകാത്തുകൊള്ളണമെ-ഇവന്റെയഹൃദയമതിങ്കറിന്നമിതി
ഹന്തഞാൻ ഇത്രനാളുംഗ്രഹിക്കാതെയൊയെന്തഹാ-വി
ദ്യാഭ്യവിതവെമിയല്ലൃഷികളുമാക്കമെവിശ്വസിപ്പാതെലാവി
ന്നെയെന്നത്രൈ-കരത്തിടയിലധികശമഗുണമുടയമന്ത്ര്യ
കാനനംവെണമെന്നതൊത്തപസ്സിന്ന-നിക്കഭവനമതിലുമി
ഹനിയമഗുണമുള്ളവൻ നിത്യംഭക്ഷിച്ചുമൊക്ഷംവരുത്തിടുമെ
ൻ-ഹൃദയമതിലതിഗുണമതുകിമവിനാശിയാം-ഇങ്ങൈഹമൈത്ര
യുംസൃഷൻമഹാങ്കളൻ-മമമനസികപടമുനസിനഷിക്കിനാവി
ലുംമത്സ്യാമിനച്ചെതിക്കയില്ലിശ്വരൻ-ഒരുകപടമിവനൊടി
ഹകിമവികഥയാമിഞാൻ-ഒത്തുകൊണ്ടെവംപറഞ്ഞുചെമ്മി
ഴുഖൻ-കമനിയുടെഗദദമതിന്നകവിഹൃദയമൌഷധംകല്ലിതം
മുന്നമെചൊല്ലാഞ്ഞതെന്തെടൊ-വനവിടപിയുടെമുകളിൽ
മമഹൃദയമങ്ങുഞാൻവെച്ചെച്ചുപൊന്നഞാനെന്നുചൊല്ലാതി
നി-പ്രഥമമിതുകിമവിമമനവികഥിതം എങ്കിലുംപ്രസ്ഥാനകാ
ലത്തുംഎന്തുചൊല്ലാഞ്ഞുനീ-കവിയുടെയകപടമൊഴികനിന്നി

നൊട്ടു കെട്ടവൻ കാൎയ്യമെന്നൊരു ഋഷിമഹാജനങ്ങളൊടു ചൊല്ലിനാ
ൻ- അതിസുഭഗ കപിവൃഷഭ തവഹൃദയമത്തിമെൽ അങ്ങുമ
വച്ചു ചൊന്നാകിലങ്ങൊട്ടു താൻ വിരവിനൊടു ഗമനമി
ഹ സൂചിതമയെ സഖെ- വിക്രമം ഭൂമൌ തിരിച്ചുനാം പൊ
കെടൊ- അഥ സപദി പുനരയി ച കടലുടെ തടെ നിൽക്കുമത്തി
മെൽ ചെന്നു കരെറിക ശീഘ്രനാം- ബലിവദന ഝടിതി തവഹൃ
ദയമത്ര കൊണ്ടിനി വന്നാലുമെന്നുരചെയ്തു ജലചരൻ- നിപുണ
മതി കപിവരനുമവനൊടിദമൂചിവാൻ- നിന്നെക്കാണക്കെ മയാ
ഭാഷിതല്ലൊ ഞാൻ- ഗഹനഭുവി പുനരയി ച ഗമനമത്ര കാരണം
ഗൎഭത്തെ വൊലെചാകയില്ലൊഷ ഞാൻ- അത്ര കഥയ കന്തി
വൊടിതി ജലചരനുമൂചിവാൻ അക്കഥാ കെട്ടാലുമെന്നു കപീ
ശ്വരൻ—

2. ഹൃദയമില്ലാത്തെ കഴുത.

ഗഹനഭുവി മരുവുമൊരു ഗജരിപു മൃഗാധിപൻ ഗൊമാ
യുവാം തന്റെ ഭൃത്യനൊടുക്തവാൻ- ശൃണു കിമപി
മമ രുചിതമതിചതുര ജംബുക- ക്ഷുദ്രൊഗം കൊ
ണ്ടുവാരം വലഞ്ഞു ഞാൻ- ഗജതുരഗജനിതമിതി കഥയതി
ചികിത്സകൻ- ഗൎഭത്തെ ക്കൊന്നതിന്നെ ശമം വരൂ- കഴുത
യുടെ ഹൃദിതമിഹ വനഭുവിനക്കെയൊ കാണ്മാനുമില്ല കെല്പാനു
മില്ലെങ്ങുമെ- വനികരികിലയി സുഭഗ കഴുതയുടെ മാംസത്തെ
വല്ലെടവും ചെന്നു കൊണ്ടുവാ നീ സഖെ- ഹരിവരനെ നമിച്ചു
പൊട്ടനൊഴുതൊന്നു ഗാലവും അങ്ങൊട്ടിയിൽ ചെന്നു രാത്രികാലെ
ലയുദാ രജകന്റെ കഴുതയൊട്ടു രഹസി ചൊന്നൂചിവാൻ- രാജ
സെവക്കുമൊഹന്തി ഞക്കില്ലയൊ- രജകന്റെ വസനഭര
മനവധി വഹിച്ചു നീ രാപ്പകൽ ദുഃഖിക്ക വെണ്ടൊരാ സഭാ-
ഭയരഹിതമിഹ വരിക ഹരിനൃപതി സന്നിധൌ ഭക്ഷണത്തി
ന്നെത്ര സൌഖ്യം ദിനെ ദിനെ- അശനമഖിലവസനമഖിസക

ലളിഹാസാധിക്കും - അത്രമാത്രം കൈകളുണ്ടായ്വരും ക്രമാൽ -
അവൻതടയചതിവചനമതികളുതകൊണ്ടുടൻ - അങ്ങിനെ
യന്നപുറപ്പെട്ടു ഗർഭം - കുടിലമതികളുനയിലുമതികളുതനെ
വകാതെക്രൂട്ടിച്ചുകൊണ്ടങ്ങു ചെന്നെത്തീടിനാൻ - അതിസുമി
തഹൃദയനായഗ്ഗഗവതിയുമാദരാൽ അന്താഷ്ടമ്പിന്നകൊള്ളാ
മിനിക്കിവൻ - സരസതരമിതികാണ്ഡമനസ്സിഗ്ഗഗവും ഗവൽസ
ന്ധ്യാനിയമംകഴിപ്പാൻ ഗമിച്ചിതു - അത്രസമയമതു ലഭിയതര
ളമതിഗർഭം ആശംഗ്രഹിയാതെ ഒളിച്ചുമങ്ങീടിനാൻ - കഷ്ടത
യുടെഗമനമതു വിരവൊട്ടുഗ്രഹിക്കയാൽ കണ്ണീരവൈദ്രർക്ക
ണ്ണീതം പൂണ്ടിതു - അതിചപലനവനവനെയിനിയുടനൊരി
ക്കൽനി ആഗമിപ്പിക്കെന്നയച്ചു ക്രോഷ്ടാവിനെ -

പുനരയിചകഷ്ടതയുടെ നികടഭൂവി ചെന്നവൻ പുത്രവതിയെ
കണ്ടവളിച്ചീടിനാൻ - ഗതസ്പൃഹതതി വിസ്മൃതസുതതയി
യാകയാൽ ഗർഭിഗർഭ്യിറന്നറിയർക്ക - രക്ഷ കാതടെ വിട്ടു
പണിയുമുടയ വിട്ടു ഭൊഷന്താക്ക സെവാരസ്യങ്ങൾ നമില്ലാത്ത
ഡം - വിപിനതലമതിലധികമനവധിസുഖം സഖെ - വിശ്വാ
സവഞ്ചനം സിംഹത്തിന്നില്ലടൊ - കിമപിസ്സുഖമറിവതിനു
തിവെതനിണക്കില്ല - കിം കാരണം നീ ഒളിച്ചു പൊന്നതുമിഥാ - കഷ്ട
തപുനരവനൊട്ടുമൊരു വചനമഥചൊല്ലിനാൻ കാശ്മലൻ നമ
ച്ചക്കടിച്ചതിന്നും ശരാൽ - കരിനികരനിവഹത്തടെ കണ്ണുമരംശ്ചൈവും
കണ്ടുവെടിച്ചുഞാൻ മണ്ടിന്ദു ഗാലകാ - ശിവശിവ കിമിഹഖിലദതി
ചപലഹൃദയൻ ഭവാൻ - ശീലം ഗ്രഹിക്കാതെ ഗന്ധിച്ചതെന്തെ
ഹാ - ഗ്രഹവിനയനയകലധിഗുണഗണമഹാന്തരൻ ഗൊത്ര
ജ്ഞനെത്രിയൻ ഗൊമായു സെവിതൻ - സകലജനഹിതകരണ
നിപുണമതിനീതിമാൻ - സർവദാ സൈന്യൻ മൃഗാധിരാജൻസ
ഖെ - അമലഗുണനവനവിച വിരവൊട്ടു ഭവാനെ വന്നാലിംഗ

നംചെയ്യുന്നതിന്നഭാവിച്ചിരു-കുശലമത്രയറവത്തിന്നത്രനിയുമള
വെഷണികൊള്ളുവാനെന്നശങ്കിച്ചുപൊയിരുന്നു-മഹിതഗു
ണങ്ങടയതവകുലമഹിമകെട്ടുഞാൻമക്കടെബല്ലിന്റെവെ
ളിക്കൊപ്പാടുവാൻകഴുതകളിലഴുക്കുടയപരിഷവലത്തുള്ളപൊൽ-
കളുമല്ലിങ്ങനെനിങ്ങടെവൈഭവം-നലമുടയകുലമിയലുമ
തിസുഭഗനിന്നുടെനാമങ്ങൾകെൾപ്പാൻകൊതിക്കുന്നതെന്നുരാ
ൻ-നിഖിലവനമൃഗനികരമതിക്രൂരകളൊടെയൊനിശ്ശംകം
ണൊൻമൊഹിച്ചുവന്നതൊ-ചലഹൃദയനല്ലവൊഴുതിലതി
ഭയമിയന്നതിഛാടിഒടിപ്പൊന്നതെന്തൊരുസാഹസം-ഉഹ
ഗതിവൃഷലികടെത്തണികളിലംചുമന്നിങ്ങിനെകാലംക
ഴിക്കുന്നതെന്തെടൊ-ഇതികപടവടുവിന്റെചടുമൊഴികൾ
കെട്ടായാൽഇന്നിയുംപൊകെന്നറച്ചിരുഗർഭം-പുനരയിചവി
വിനഭൂവിഹരിണതിപുസന്നിധെ ൟവുഞ്ഞുവിനതൊന്നക്രുള്ളി
നിന്നിട്ടിനാൻ-മൃഗവതിയുമതിരഭസമവനെനിഹനിച്ചങ്ങൊരു
ത്ത്വലൊകത്തെക്കയച്ചാനസംശയം—

നിഭൃതമുഘഹരിണതിപുക്കുടനതിയൊട്ടുചിവാൻ-നിത്യക
ർമ്മംകഴിച്ചാശുവരുന്നഞാൻ-ഞരതിനിടയിലയനമൃഗമിരു
ബതളൃക്ഷിക്കാതെനളമിഷംനൃക്കിച്ചുനില്ലുനിഷംബുകാ-നി
ഷസചിവനൊടുസരസമിതിക്കിലയറഞ്ഞുടൻനിത്യകർമ്മത്തി
ന്നുപൊയിസിംഹെന്ദ്രനം-തദനഹനകഴുതയുടെഹൃദയമധ
കങ്ങളുംതാനങ്ങുഭക്ഷിച്ചുഗൊമായുതസ്കരൻ-നിയമവിധി
വിധിവദഥവിരവൊടുകഴിച്ചവൻനികെഷവഭക്ഷണത്തിന്നവ
നഹരി-ഇതിനുടെയഹൃദയമവിഗളുമവികുതസ്സെ-ഇങ്ങിനെ
നചൊദിച്ചുകെസരീന്ദ്രനതാ-ഹൃദയഗളയുഗളമവിനഹിനഹി
മഹാരാജൻഇക്കഴുതെക്കെന്നഗൊമായുചൊല്ലിനാൻ-ഗജ
തിപുവുമതിനിഭൃതമവസദതുകാരണം—

ഗർദ്ദഭമല്ലഞാനെന്നു ചൊന്നനഹം - ഋണക്കൂടിലചട്ടലതെ
വഹിത്തിരുള്ളഫലം - ശിംശുമാരാധമനെപോലെ വ്യാക്ഷേക്കൊടാ
ഭവാൻ - ലഘുതവചനങ്ങളുമക്കപിവചനങ്ങളുകേട്ടടൻ ലബ്ധനാശാ
തുരൻ ശിംശുമാരനായഹോ* - ലളിതതരചരിതമിതു നരവ
രകുമാരരെ ലബ്ധനാശാഖ്യമാം തന്ത്രം ശുഭം ശുഭം —

ഇതി പഞ്ചതന്ത്രപ്രകരണേ ലബ്ധനാശനാമ
ചതുർത്ഥതന്ത്രം സമാപ്തം-

൫. അസംപ്രേക്ഷ്യകാരിത്വം (അപരീക്ഷിതകാരിതം.)

ശാരികപ്പൈതലേ പഞ്ചമതന്ത്രവും പാരാതെ ചൊൽ
കനിവാൎന്നങ്ങളാഗ്രഹം - ആതുരതരമധുരമൊഴികിളിമകളുമാ
ദരാൽ ചൊന്നാളസംപ്രേക്ഷ്യകാരിത്വതന്ത്രവും - സോമശ
ൎമ്മാഖ്യൻ ഭൂപാലപുത്രരോടാമോദമോടെ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി
നാൻ - യാതൊരു പുരുഷൻ തത്വം പ്രവിചാരിയാതെ ഓരോ
ഷാംപ്രവൃത്തികളന്നു ഭൂതലേ അവനു പുനരപരിവർത്തനമ
ധിവരിതാവവും - അതിൻ ശ്രേഷ്ഠനക്കിരിസ്ഥലംയഥാ - അ
ക്കഥാ കേൾക്കേണമെന്നു ഭൂപാലന്റെ മക്കൾ ചൊല്ലിച്ചു പറ
ഞ്ഞുമഹീസുരൻ** —

ഗൌഢദേശദേവശർമ്മനെന്നുള്ളൊരു പ്രൌഢനാം

---

* സംസ്കൃതപഞ്ചതന്ത്രത്തിൽ ശിംശുമാരനും കുരങ്ങും ത
മ്മിലധികം കഥകളെ ചൊല്ലി സംഭാഷണം ചെയ്യുന്ന
കാണ്മിരിക്കുന്നു - അതിൽ ഒരു ശ്ലോകം ഇവിടെ ചേർത്തു
പറയാം - ഉപകാരിഷു യഃ സാധുഃ സാധുത്വേ തസ്യ കോ ഗു
ണഃ അപകാരിഷു യഃ സാധുഃ സ സാധുഃ സത്ഭിരുച്യതേ-

** അപരീക്ഷ്യ ന കർത്തവ്യം കർത്തവ്യം സുപരീക്ഷിതം
പശ്ചാൽ ഭവതി സന്താപോ ബ്രാഹ്മണ്യാ നകുലാദ്യഥാ - വ-

1. ബ്രാഹ്മണൻ കീരിയെ കൊന്ന ദുഃഖിച്ചതു-

ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠനൊരുവനായി മെവൊൽ- യമനിയമഗു
ണങ്ങടയ ധരണീസുരനാഥനായ അവനൊവന്നാര്യയാം വെ
ത്നിയും ജാതയായി- ഭാൎയ്യക്കു ഗൎഭം വളൎന്നൊക്കെ
ഞ്ഞിതു- ഭൎത്താവുമൊദാൽ പറഞ്ഞു മനൊരഥം- ഉഭയകുല
ശുഭകരനാകിയൊരു നന്ദനൻ ഊനംവരാതെ ജനിക്കും
നമുക്കെടൊ- നന്നന്നിഷ്ടിയും പറഞ്ഞു മനൊരഥം സന്തതി
കാംക്ഷാസദാനന്ദഭൂസുരാ- ഉപരിവന്നമധികതരവിഭവശത
മാഗ്രഹിച്ചു കൊണ്ടാഘൊഷിക്കുന്നാടുള്ളൊഷി പൂരുഷൻ സൊ
മശൎമ്മന്റെ പിതാവിനെപ്പൊലവൻ ഭൂമിയിൽ ചെൎച്ചു മെവുമാ
റാള്ളനം- കഥയമമ കമലമുഖി കഥമിതി മഹീസുരൻ- കാമുകിൽ
വെണ്ണികഥിച്ചു തുടങ്ങിനാൾ—

2. മനൊരാജ്യം ഭാവിക്കുന്ന ബ്രഹ്മചാരി

പണ്ടൊരു ഭൂസുരബ്രഹ്മചാരി സുഖം പൂണ്ടൊരു വിപ്രന്റെ
മന്ദിരം പുക്കുടൻ- ശ്രാദ്ധം ഭുജിച്ചു മലപ്പൊടി ഭക്ഷി
ണാമാത്രം ലഭിച്ചു മൺപാത്രത്തിലാക്കിനാൻ- തനി
ട്ടു പൊടിവടിവിനൊട്ടു ചൊടമതിൽ നിറെച്ചുടൻ താനെ
ന തലയിൽ ചുമന്നു നടന്നിതു- മാൎഗ്ഗേ മനൊരാജ്യമൊരൊ
ന്നു ചിന്തിച്ചു മാണവൻ മെല്ലെ നടന്നു തുടങ്ങിനാൻ- ഇപ്പൊ
ണാഴെ നമ്മ മലപ്പൊടി വിറ്റു പെണ്ണാടിനെ മെടിച്ചുകൊണ്ടെ
വായങ്ങൊൻ സരസതൃണസലിലമിവ സതതമെവിനൽ
കിണ്ണൊൻ സാദരം നന്നായി വളൎത്തു കൊണ്ടിട്ടുവൻ- സംവ
ത്സരത്തിലീരണ്ടു ശിശുക്കളെ സംഭവിപ്പിക്കുമപ്പെണ്ണാടുകളി
ങ്ങിനെ കുട്ടികിടാങ്ങളെ വിറ്റു പശുവിനെ വാട്ടിൽ നമുക്കൊ
ന്നു മെടിക്കെണം ദൃഢം- പശുവിനൊരു ശിശു ഭവതി ശിശു
വിനു ശിശുക്കളും വാരാതെ നാലഞ്ചു കാളക്കിടാങ്ങളും- ഇ
ങ്ങിനെ വാണാൽ കൃഷി തുടങ്ങാനുള്ള സംഗതി വന്നു ഭവി
ക്കും നമുക്കിനി- നല്ല കണ്ടത്തിൽ കൃഷി ചെയ്തു കൊണ്ടു ഞാൻ

നെല്ലും വളരെ ബഹുവിധം അന്തരം ഉരസ്സുപകലവികതരസു
ഖമൊട്ടുവസിക്കയും — ഇല്ലവും ദുഃഖനായിപ്പിരിയിക്കയും — അ
ല്ലാതവെള്ളിന വെള്ളിക്കട്ടികയും ഇല്ലത്തെ മെല്ലെക്കൂടിവെ
ച്ചുകൊൾകയും — അപ്രകാരം രക്ഷിക്കും വിധൌ ഭാഗ്യങ്ങൾ ഗർഭങ്ങ
ൾ പ്രസവിക്കുന്നതിനെ — സുതനായ ജനനമതിൽ ശുഭകരമവന്ന
ഞാൻ സോമശാസ്ത്രവെന്നവെച്ചുകൊള്ളുവാൻ അകാലം ഉണ്ടി
യെന്നാക്കാമെന്നാവു ചെക്കറ പ്ലാനങ്ങു പൊഴുക്കളുണ്ടാ
കിൽ ഞാൻ കൊവിച്ചുകൊൽ കൊണ്ടുനാഥ നംക്രുട്ടവൻ — ഗോ
ശാലയിൽ ചെന്നകാത്തു പുക്കിട്ടിലും — പൊണ്ണറിവണ്ണം മനൊര
ഥം ചിന്തിച്ചു ദണ്ഡു കൊണ്ടൊന്നടിച്ചുകും ഭോദരെ — മക്കടം
പൊട്ടിത്തകർന്നമലപ്പൊടിമണ്ണിലും തനടെകണ്ണിലും മൂക്കിലും
അടിമുടികൾ മുഴുവനഥ വെളുവെളുയണിഞ്ഞു കൊണ്ടെങ്കിലെ
ഷെന്നഗ്രഹം പുക്കുമാണവൻ — എന്നതു കൊണ്ടുപറഞ്ഞുമരന്നാ
രാജ്യം പറഞ്ഞുടങ്ങതരുതെന്നാണ് ഞാൻ ബ്രാഹ്മണ —

അഞ്ചാറു വാസരമങ്ങുകഴിഞ്ഞനാൾ അഞ്ചാതെ പെറ്റുമ
മാരനുണ്ടായിതു — നളിനമുഖികനിവിനൊട്ടു ദശമദിവസോദയെ
സ്നാനത്തിന്നായിപ്പുറപ്പെട്ടു മെല്ലവെ — പുത്രനെ സൂക്ഷിച്ചുകൊ
ള്ളുവാൻ ഭർത്താവിനെപ്പറഞ്ഞാക്കി ഗമിച്ചിതു — അന്നേര
മാത്തനാഷാവിൻ്റെസ്മൃതനം വന്നഗ്രഹാസാമിജനൊട്ടു ചൊല്ലി
നാൻ — ഇന്നങ്ങുമാവാസ്യകാൽകഴുകിഭുജിക്കുന്നവർക്കിരങ്ങു
പാപ്രക്കിഗ്രഹം — വെക്കം വരേണമെന്നിങ്ങിനെതമ്പുരാൻ തൃക്ക
ൺമുനകൊണ്ടേകല്പിച്ചയച്ചുമാം — ഇതിനുവതിഭടനടയവചനമ
തു കെട്ടുടൻ ഇച്ഛനാം പുത്രനെ കാത്തുവാണിട്ടുവാൻ പത്രയും
വിശ്വാസമുള്ളൊരുകീരിയെ ത്രപവാസ്സിച്ചു ഗമിച്ചുമഹീസുരൻ —
ഉണ്ണിയെ നൊക്കിസ്സുഖിയെനകലവും കണ്ടുകൊണ്ടങ്ങുപാക്കും
ദശാന്തരെ — പിശുവിനടെനികടഭുവിവലിയൊരുകളുകംഗമം

ശിഷ്യരും വരുന്നതു കണ്ടൊരു കിരിയും സത്വരം ചെന്നുടൻ നാല
ഞ്ചുഖണ്ഡിച്ചു രക്തവും മെയ്യിലണിഞ്ഞു വാത്തീടിനാൻ — ക്രോധം
കളിഞ്ഞു വരുന്നൊരു വിപ്രന്റെ കാൽത്തളിർ ചെന്നു വണങ്ങി
സകലവും — കിരിതമെനിയിൽ ചൊരകണ്ടെല്ലാമെ പാരം ഭയത്തു
വിചാരമില്ലാത്തവൻ — അതിചപലമതിനകലമഹാ മമപുത്ര
ന്റെ അംഗം മുറിച്ചു ഭക്ഷിച്ചു മഹാശഠൻ — എന്നുകല്പിച്ചു തടികൊണ്ട
ടിച്ചാശു കൊന്നാനസംപ്രേക്ഷ്യകാരിനകലാത്മ — എന്നങ്ങുകാം
ലുക്കമൊക്കന്ന നെരത്തു നന്ദനൻ കൈകാൽ കൂടഞ്ഞു ശ്രീവിക്ക
ന്നു — സല്ബന്ധങ്ങളും കണ്ടൊൻ സമീപത്തു — വിപ്രനും പാരം വി
ഷാദിച്ചു നിന്നിതു — ഉരഗത്തെ വിരവിനൊട്ടു വിശകലിതമാക്കിയെ
ന്നുണ്ണിയെ പാലനം ചെയ്തൊരു കിരിയെ യഷ്ടികൊണ്ടാശു വധി
ച്ചൊരു നമ്മുടെ ചെഷ്ടിതമെത്രയും കഷ്ടം ശിവശിവ — എന്നൊര
മ്മയും വന്നു ചൊദിച്ചു പൊന്നുണ്ണികളുതുല്യനാം കിരികുമാരനെ
അതികുടിലചപലമതിമനുജനവനാരുവാൻ അയ്യൊ ശിവശി
വ തല്ലിവധിച്ചതും — എത്രയും പാരം വിഷണ്ണനാം വിപ്രനും വൃത്താ
ന്തമെല്ലാം പറഞ്ഞറിയിച്ചിതു — ബ്രാഹ്മണിതാനുമെറഞ്ഞിതു സാ
ഹസംബ്രാഹ്മണൊ നിങ്ങൾക്കു വെണ്ടുന്നതല്ലിതു — കണ്ടതും കെട്ട
തുമൊക്കെ പ്രമാണമായിക്കൊണ്ടു വിചാരവും കൂടാതെ ചെയ്യു
വൻ — പണ്ടൊരു മൂഢ ക്ഷുരകനവനൊരു ചെട്ടിയെ മെന്നതു
പൊലെ തരം കെട്ടും — അതുപറക വിരവിലിതി ധരണിസുരമു
ഖിവാൻ — ശ്രീയതു കെട്ടാലുമെന്നുതൽ ഭാഷ്യയും —

ഉണ്ടായി പണ്ടൊരു ചെട്ടികുമാരകൻ ഉണ്ടായ നാളെങ്ങ
3, ക്ഷുരകൻ സന്ന്യാസികളെ കൊന്നടിച്ചതു — നനിമതിച്ചിതു — അച്ഛനമ്മല്ലൊരു ബന്ധുക്കളുമില്ലാ
ച്ഛയും ചെഷ്ടയും പൈതൃകമില്ലയൊ — മാതാവുതന്നുടെ
ദാസികുലകൊട്ടത്തൊ താവതായ്പ്പളത്തീടിനാൾ ബാ
ലനെ — ദാരിദ്ര്യദുഃഖവും പാരം പശുംകഞ്ഞി കൊതികൂടിച്ചു കഷി

കടന്നവാസരം - സ്വജനധനരഹിതനവനൊരുദിനമെത്രയു
ംസ്വപ്നത്തിലെകനെകണ്ടുവരുന്നതു - ദിവ്യവുമായവൻയോ
ലനൊട്ടയിവാൻദ്രവ്യമില്ലാഞ്ഞുദുഃഖിക്കവെണ്ടാ ഭവാൻ - കാല
ത്തെഴുനിറവുകാലും വന്നെന്നും പാലവെശുദ്ധിവരുത്തിവസിക്കണ-
മഹിതഗുണഗണമുടയയതികളിഹമന്നവെർമദ്ധ്യാഹ്നകാലെ
വരുവർതവാന്തികെ - ഭിക്ഷുകൾമൂവരും വന്നാലവരെനീത
ല്ലൂണം വാൾകൊണ്ടടിച്ചുകൊന്നിടുക - ഭിക്ഷുക്കൾമൂവരുമതെ
ൟമെമ്മന്നനിക്ഷെപകുംഭങ്ങളായ്ത്തീർന്നിടുമെ - നിയതമിതിപുരു
ഷവരനരുളിഗതവാനസൌ - നിദ്രാവസാനെ വിധവാകുമാ
രകൻ വാരാതെകാലത്തെഴുനിറവുസന്ധ്യരം ക്ഷൌരനാമിശു
ദ്ധിവരുത്തികളിച്ചുടൻ - സപദിനിജനിലയമതിലവികലമിര
ന്നാശു സന്ന്യാസിമാരെപ്രതീക്ഷിച്ചുമെവിനാൻ - മദ്ധ്യാഹ്നകാ
ലത്തുമൂന്നുസന്ന്യാസിമാർമാദ്ധ്യം ദിനസ്നാനമാചരിച്ചങ്ങുസാ
വന്നവണിക്കിന്റെമുറ്റത്തിരുന്നിതു - വന്ദനം ചെയ്തുവണിക്കും
വടികളെവെകന്നുമടച്ചങ്ങിരിക്കും യതികളെ ദണ്ഡുമെടുത്തങ്ങ
ടിച്ചുമടിയാതെ - നിമിഷമഥയതികളുവരനായകനകാഞ്ഞിത
നിക്ഷെപകുംഭങ്ങളായ്തീർന്നുമൂവരും - പൊന്നും പണങ്ങളും സ
മ്പൂർണ്ണമാകുളളപൊന്നിൻകുടങ്ങളെക്കണ്ടുവണിഗ്വരൻ പെ
ന്നവലം വെച്ചുവന്ദിച്ചെടുത്തങ്ങുതന്നുടെ ഭണ്ഡാരഗെഹത്തി
ലാക്കിനാൻ —

ക്ഷൌരകനിതെല്ലാമൊന്നായ്ക്കൊണ്ടുതാനും ഗ്ര
ഹിക്കാതെയങ്ങയച്ചീടിനാൻ - നവകനകകുടമനഘരിത
മതുകണ്ടുടൻനാവിതമാനസെ സംശയിച്ചീടിനാൻ - സന്ന്യാസി
മാർകളെത്തച്ചുകൊന്നാലുടൻ സന്ന്യാസകുംഭങ്ങൾ സംഭവിച്ചീ
ടുന്നിത്രനാളുംഗ്രഹിച്ചില്ലഹൊ - ഞാനിനിതത്രകണ്ടീടുന്നഭി
ക്ഷുക്കളെതല്ലിനിഗ്രഹിച്ചും കൊണ്ടുനിക്ഷെപകുംഭം പരിഗ്രഹിച്ചീ

ട്ടുന്നതുണ്ടെന്നറിഞ്ഞവൻ - നിങ്ങൾ ഭവനത്തിങ്കടപ്പതിവിരവിനൊടു ചെ
ന്നുടൻ നിന്നുടെ ഭിക്ഷുക്കളെ ഉദ്യാനത്തു വന്നീടിനാൻ - ഭഗവാനും കാഷാ
യവസ്ത്രങ്ങളും തെറ്റിമെത്ത കൊണ്ടുള്ള കുറികളും കണ്ഡി
ലും കുണ്ഡിതമാക്കും ശിരസ്സും ധരിച്ചുള്ള ഖണ്ഡിതമാർഗ്ഗനാം ഭി
ക്ഷുക്കൾ വന്നിതു - കുടക്കാരൊത്തു വൈശ്യത്തു നിങ്ങൾ പുരത്തുനിന്നിൽ നി
ന്നുടൻ ക്ഷിപ്രം തന്മഹാസ്തംഭഘനൊട് വന്നീടിനാൻ - ബ്രാഹ്മണിമാരെ
പ്രഹരിച്ചു തീർന്നുള്ള സന്നാഹവും ക്രുദ്ധിയായ് ഞങ്ങൾ സിംഹഘോഷ - ചെ
ടിച്ചു മങ്ങുന്ന ഭിക്ഷുക്കളെ ഒഴിഞ്ഞന്തരാധിച്ചു വാൾകൊണ്ടെനായിത
ൻ കാഹളമൂതൽ - ഹാ ഹാ മഹാ രാക്ഷ രക്ഷികൾ രക്ഷികൾ - ഹാ ഹാ മഹാ
ദെവ വാസിമാം വാസിമാം രക്ഷ തന്നെയ കുത്തനയമധുസൂദന നമായ
വ രക്ഷികൾ രക്ഷികൾ ഭിക്ഷുക്കളെ വിരെഴാ - ഇത്ഥം മുറവിളിക്കെ
ട്ടുദ്രയാല തൻറ ഭൃത്യപ്രധാനികൾ മണ്ടി വന്നീടിനാർ - ക്രൂദ്ധ ക്ഷുര
കരെ ചെന്നു വിട്ടിവെട്ടുക്കൾ ചെവികളും ചെത്തി ഗദ കൊണ്ടു
നായിച്ചുവല്ലം തകർത്തുടൻ തീവെച്ചു നാടാക്കും ശിരസ്സും ചുട്ടുകരി
ച്ചു കൊണ്ടൊരു മഹാനൊരു ക്ലേശിതന്തിരിച്ചു വന്നൊരുമാൽ
വരുന്നം ചെയ്തുയതികളെ—

ഇതി വിവരിയതന്മത്തു വിധി വിധി തമിഴ്ചൊല്ലും ചൊല്ലുമ
സംക്ഷേപകാരികാകാരണം* - മുറുമൊരു തന്നിൽപ്രസ്ഥിച്ചു
കിനെത്തുമൂല മെന്നുള്ള വിചാരവുമൊക്കെടാതെമററവൻ ക്രൂദ്ധപ്രസ്ഥ
ത്തിക്കിലിങ്ങനെ കുററം ഭവികളെ മെനാത്രകണ്ടിടുവിൻ - മിത്ര
ഭേദം സുഹൃല്ലാഭം വുനസ്സന്ധി വിഗ്രഹം ലബ്ധനാശം തഥാ സം
പ്രക്ഷ്യകാരിത്വമിങ്ങിനെ വഞ്ചതന്ത്രങ്ങൾ വിചാരിച്ചു ബുദ്ധികൾ
ശുദ്ധിവരുത്തുവിൻ - വരമഗ്രസെനന്മുടയ നരവതി സുദർശനൻ
വാടലിപുത്രനഗരത്തിന്നധിപൻ നിങ്ങടെ താതനിതിന്നു

*ക്ഷുഷ്ടം കവതിജ്ഞാതം കശ്രുതം കവിതിക്ഷിതം
തൻനരെതനകർത്തവ്യം നാവിതെന വായൽകൃതം - സ-

രാജൊപമൻ-മംഗലാകാരമസീയാലശെഖരൻ തിങ്ങൾകളശിഖി
ശാസ്ത്രത്തെ ഗ്രഹിപ്പിച്ചു നിർമ്മല ജ്ഞാനമുണ്ടാക്കുവാൻ നമ്മൊടുകല്പി
ച്ചതൊക്കവെ സാധിച്ചു ചെറ്റും വികല്പമില്ലെല്ലും വിവെകമെകാ
ന്ത്യം-ജനകന്മാരെ നികടഭൂമിയിൽ വിനൊദമെന്നപോൽ ജാതനാ
യൊരു ബാലന്മാരിൽ പൊലവെ-പഞ്ചതന്ത്രം പഠിച്ചിട്ടും ജനങ്ങൾ
ക്കു നെഞ്ചകമെന്നറ്റം വിവെകമുണ്ടായ്വരും-സജ്ജനാനന്ദസമ
ഷ്ടൃത്വാത്ത്യ സജ്ജനത്തിന്നു പാത്രമാകും സുഖം-സര്വ
ജ്ഞന്മാരിൽ വച്ചനന്തരായ്ക്കൂടൻ സൊമശർമ്മാഖ്യൻ മഹീസുരാ
ഗ്രെസരൻ പാടലിപുത്രാധിനാഥന്റെ മക്കൾക്കു പാടവമെറ്റവും
ചെമ്മുണ്ടാക്കിയതെല്ലാമെ കേട്ടിനി മാരനായിമാരകമാനൊട്ടു കേട്ടി
നെവാണ്ടിയെ ഗമിച്ചു സുമംഗലം* ---

ഇതി ശ്രീമൽ പഞ്ചതന്ത്രപ്രകരണെ നൈതസംപ്രെക്ഷാകാ
രിതം നാമ പഞ്ചമതന്ത്രം സമാപ്തം

പ്രകാരകഥാസംക്ഷിപ്തം സ്പഷ്ടതയുക്തം ശ്രീവിഷ്ണുശർമ്മാനുപതിതി ശാസ്ത്രം

---

* സംസ്കൃതത്തിൽ ഉള്ളതുപോലെ കിളിതകാരിയം പഞ്ചതന്ത്ര
തന്ത്രത്തിൽ പാതിരെന്നു കഥകൾ ഒരെണ്ണിയിരിക്കുന്നു-

Tellicherry
Printed at the German Evang. Mission Press.
D. Kanyankadu Printer

ശുദ്ധപത്രം

ഭാഗം	വരി മെൽ	വരി കീഴ്	അശുദ്ധം	ശുദ്ധം
൪	൧൪	–	കരുപ്പിക്ക	കറപ്പിക്ക
〃	–	൨	മാശ്ശ	മാശ്ശ്
൬	–	൧൧	ഭയപ്പെട്ടു	ഭയപ്പെട്ടു-
൧൩	൩	–	ഢിഹാര	വിഹാര
൧൬	–	൩	ഭീവയ	ദീവയ
൨൦	൩	–	സംവക്തം	സയക്തം
൨൪	–	൩	നമ്പിയാ	നമ്പിയാം
൨൭	൯	–	വന്നൊന്ന	വന്നൊന്നെന്ന
〃	൧൨	–	മവനങ്ങും	മവനങ്ങു
൨൯	൧൧	–	ണ്ടാല്ലു	ണ്ടാല്ലും
൩൫	൧൮	–	ഞ്ജിനെ	ഞ്ജിനെ-
〃	–	൬	കൊറവി	കൊവി
〃	–	൩	ന്നിയിട	ന്നിയിടത്തിൽ
൩൪	൩	–	ട്ടും	ട്ടും-
൪൧	൧	–	ച്ചര	ച്ചരം
൪൮	–	൧	വെണ്ണു	വെണ്ണു
൪൯	–	൧൧	നമ്മുക്കെ	നമ്മുക്ക
൪൬	൮	–	തൊന്ധ	ഉളെളാന്ധ
〃	–	൧൨	ടൊ	ടൊ-
൮൧	–	൨	മെന്റെ	മന്റെ
൩൨	–	൧൦	ക്കെണമെന്ന	ക്കെന്ന
൩൪	–	൯	ശ്ലിട്ടി	ശിഷ്ലിട്ടി
൩൮	൧൨	–	ട്ടര	ടങ്ങര
〃	–	൨	വൊളും	വൊളും-
൩൩	൧൩	–	ഗ്രഹാഞ്ഞി	ഗ്രഹിഞ്ഞി
൩൬	൩	–	മുടക്കന്നിട്ടു	മുടക്കെന്നിട്ടു
൭൦	൧൧	–	ല്ലൊപ് -	ല്ലൊപ്
൭൨	൧൩	–	സമാപ്തം	സമാപ്തം
൭൮	൧	–	വൊട്ടു	വെട്ടു
൭൩	–	൭	കാഴ്ച	കാഴ്ചം
൭൭	–	൬	ട്ടുയക്രുതി	ട്ടുയക്രുതി
൭൬	൧൧	–	ശുദ്ധനെ-	ശുദ്ധനെ
൮൧	൧൧	–	ഗ്രഹാഞ്ഞി	ഗ്രഹിഞ്ഞി
൮൨	–	൧൦	ശൊധന	ശൊധനം

ശുദ്ധപത്രം

ഭാഗം	വരി മെൽ	വരി കീഴ്	അശുദ്ധം	ശുദ്ധം
൮൨	൯	–	ക്ലെശ	കെശ
〃	൧൩	–	ഢ്യം-	ഢ്യം
൮൩	–	൧	മാന്യൊ	മന്യൊ
൮൭	–	൩	സഖെ-	സഖെ
൯൧	൧൦	–	വന്മം-	വന്മം
൯൭	൧൦	–	ത്തിന്ദ്രുതി	ത്തിൻദ്രുതി
൯൯	൧	–	വെലാ	മെലാ
〃	൩	–	കെക്കല്ലു	കെക്കല്ലൂ
൧൦൨		൩	നിങ്ങ	നിങ്ങന
〃	–	൭	സാരം	സരം
〃	–	൨	സാരം	സരം
൧൦൭	൩	–	മനവന്മാൎക്ക	-മാനവന്മാൎക്കും
〃	–	൧/*		—* മാനവ
൧൧൦	–	൨	രാക്ഷസ	രാക്ഷസൻ
〃	–	൧	ക്ഷിപ്രംമൊഷ്ടി	ക്ഷിപ്രംഞാൻമൊഷ്ടി
൧൧൨	൧൨	–	കൊക്കിൻ	കൊക്കിൽ
〃	൧൩	–	ഗ്രഹത്തി	ഗ്രഹിത്തി
൧൧൪	൭	–	നമ്മെക്കറെയാണ്ടവൻ	നമ്മെക്കറെണ്ടായവൻ
൧൧൬	൧൨	–	രായശ്യം	രയശ്യം
൧൨൨	൧	–	ജ്ഞഗമിച്ച	ജ്ഞനമിച്ച
൧൨൪	൨	–	ചെയ്യുന്ന	ചെയ്യുന്ന
൧൨൬	–	൭	ഗമ്മമതിന	ഗമമതിന
൧൨൮	–	൩	തൊഴുതസ്സഗാ	തൊഴുതഥസ്സഗാ
൧൩൧	–	൨	ച്ഛിമെ	ച്ഛിട്ടമെ
൧൩൨	–	൨	ശ്രുതം	ശ്രുതം
൧൩൫	–	൪	സമാപ്തഃ	സമാപ്തം

14032

ത്രം

ഷിലെഖാഷിതം

൮൨ 1857

Cc. XIV. 46.